

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про електронні комунікації

Цей Закон визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра щодо надання та отримання електронних комунікаційних послуг, постачання та доступу до електронних комунікаційних мереж, забезпечення конкуренції на ринках електронних комунікацій, а також щодо користування радіочастотним спектром, ресурсами нумерації та захисту прав користувачів послуг.

2. Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з:

електронними комунікаційними мережами, що не мають взаємоз'єднання з електронними комунікаційними мережами загального користування (крім відносин у сфері радіочастотного спектра);

регулюванням аудіовізуальної політики, аналізом змісту та редактуванням інформації, що передається за допомогою електронних комунікаційних мереж загального користування, надання споживачам програмних послуг;

взаємоз'єднанням, розподілом ресурсів, маршрутизацією та транзитом трафіка у мережі Інтернет, що регламентуються документами міжнародних організацій, крім організацій, зареєстрованих на території держав, визнаних Верховною Радою України державами-агресорами.

Стаття 2. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) абонент - кінцевий користувач, який отримує електронні комунікаційні послуги на умовах договору, укладеного з постачальником електронних комунікаційних послуг;

2) абонентна плата - фіксований платіж, який може встановлювати постачальник електронних комунікаційних послуг для абонента за доступ на постійній основі до електронних комунікаційних послуг незалежно від факту їх отримання;

3) абонентська лінія електронної комунікаційної мережі (далі - абонентська лінія) - складова частина електронної комунікаційної мережі, що з'єднує кінцеве (термінальне) обладнання з електронною комунікаційною мережею;

4) автоматизована інформаційна система управління радіочастотним спектром - система надання, збирання, накопичення, захисту, обліку, обробки та використання інформації, що дає

змогу здійснювати заходи щодо радіочастотного планування, оцінки електромагнітної сумісності, здійснення присвоєнь радіочастот та радіочастотного моніторингу;

5) адреса мережі Інтернет - визначений чинними в мережі Інтернет міжнародними стандартами символний та/або цифровий ідентифікатор;

6) адресний простір мережі Інтернет - сукупність адрес мережі Інтернет;

7) безпека мереж і послуг - здатність електронних комунікаційних мереж і послуг протистояти діям, що становлять загрозу доступності, цілісності чи конфіденційності таких мереж і послуг, а також даних, що зберігаються, передаються чи обробляються, та пов'язаних із ними послуг, що надаються або доступ до яких здійснюється через електронні комунікаційні мережі чи послуги;

8) вартість пакета послуг - плата, що встановлюється за користування пакетом послуг протягом часу, визначеного тарифним планом, та може бути незалежна від фактичного обсягу споживання електронних комунікаційних послуг, визначеного пакетом послуг;

9) взаємоз'єднання мереж - тип доступу, що реалізується між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг (операторами) шляхом фізичного та/або логічного з'єднання електронних комунікаційних мереж з метою забезпечення користувачу послуг одного постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператора) підтримувати зв'язок з користувачем послуг іншого постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператора), або для забезпечення доступу до послуг, що надаються іншими суб'єктами господарювання, які мають доступ до відповідної мережі;

10) виділення смуг радіочастот - запис у Плані розподілу і користування радіочастотним спектром України визначеної смуги радіочастот для користування однією або більше радіотехнологіями за певних умов, а також для встановлення категорії користувачів зазначених технологій;

11) виклик - процес з'єднання за допомогою електронної комунікаційної мережі, що дає змогу здійснення двосторонніх голосових електронних комунікацій;

12) вимірювання параметрів радіообладнання, випромінювального пристрою, радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою спеціального призначення - частина приймальних та/або натурних випробувань на місці експлуатації радіообладнання, випромінювального пристрою, радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою спеціального призначення, під час проведення яких здійснюється експериментальне визначення відповідності їх параметрів розрахунку електромагнітної сумісності або присвоєнню радіочастоти;

13) випромінювальний пристрій - технічний пристрій, що випромінює електромагнітну енергію у навколошній простір, використовується для виробничих, наукових, медичних, військових, промислових, побутових потреб (крім потреб радіозв'язку) та який не є радіообладнанням;

14) високошвидкісна мережа - електронна комунікаційна мережа, здатна забезпечувати надання послуг широкосмугового доступу із швидкістю не менше за встановлену законодавством;

15) віртуальна електронна комунікаційна мережа - електронна комунікаційна мережа оператора, призначена для надання власних електронних комунікаційних послуг, що функціонує на умовах договору користування електронною комунікаційною мережею або її окремими складовими іншого оператора;

16) вторинний розподіл ресурсу нумерації - розподіл ресурсу нумерації постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг користувачам послуг або іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

17) гармонізований радіочастотний спектр - смуги або номінали радіочастот, технічні та експлуатаційні умови користування якими в Україні гармонізовані із вимогами, нормами і правилами Європейського Союзу щодо користування радіочастотним спектром;

18) географічний номер - номер з національного плану нумерації, частина цифрової структури якого містить географічну ознаку, що використовується для маршрутизації викликів до фізичного розташування кінцевої точки мережі;

19) географічні межі ринку електронних комунікацій - територія або сукупність територій, на яких існує попит і пропозиція на певний вид електронних комунікаційних послуг, умови конкуренції значною мірою є однорідними та які можна вирізняти від суміжних територій, оскільки умови конкуренції на них суттєво відрізняються;

20) дані - інформація у формі, придатній для автоматизованої обробки її засобами обчислювальної техніки, технічними та програмними засобами;

21) дозвіл на користування ресурсом нумерації - право на користування, надане шляхом первинного розподілу національного ресурсу нумерації на певній території та/або в електронній комунікаційній мережі протягом визначеного строку;

22) домен - частина ієрархічного адресного простору мережі Інтернет, що має унікальну назву (доменне ім'я), що її ідентифікує, обслуговується групою серверів доменних імен та централізовано адмініструється;

23) доступ - надання відповідно до цього Закону права та можливості доступу до електронних комунікаційних мереж, інфраструктури, засобів та/або послуг іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою надання ними електронних комунікаційних мереж та/або послуг, у тому числі для розповсюдження програм телерадіомовлення;

24) електромагнітна сумісність - здатність радіообладнання, випромінювальних пристрій, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення функціонувати одночасно, з обумовленою якістю в реальних умовах експлуатації і не створювати радіозавад іншому радіообладнанню, випромінювальним пристроям, радіоелектронним засобам та випромінювальним пристроям спеціального призначення;

25) електронна комунікаційна мережа - комплекс технічних засобів електронних комунікацій та споруд, призначених для надання електронних комунікаційних послуг;

26) електронна комунікаційна мережа загального користування - електронна комунікаційна мережа, доступ до якої відкритий для всіх кінцевих користувачів послуг;

27) електронна комунікаційна послуга - послуга, що полягає в прийманні та/або передачі інформації через електронні комунікаційні мережі, крім послуг з редакційним контролем змісту інформації, що передається за допомогою електронних комунікаційних мереж і послуг;

28) електронна комунікація (телекомунікація) - передавання та/або приймання інформації незалежно від її типу або виду у вигляді електромагнітних сигналів за допомогою технічних засобів електронних комунікацій;

29) ефективне користування радіочастотним спектром - стан користування радіочастотним спектром, що відповідає критеріям, встановленим відповідно до законодавства;

30) забезпечення електромагнітної сумісності - сукупність організаційно-технічних заходів, що проводяться з метою забезпечення сумісного користування радіочастотним спектром, зменшення або виключення впливу радіозавад між радіообладнанням, випромінювальними пристроями, радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення;

31) задіяне присвоєння радіочастоти - присвоєння радіочастоти для відповідного радіообладнання, випромінювального пристрою, радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою спеціального призначення, введеного в експлуатацію у визначеному законодавством порядку;

32) заплановане присвоєння радіочастоти - присвоєння радіочастоти для відповідного радіообладнання, випромінювального пристрою, радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою спеціального призначення, для якого процедура розрахунку електромагнітної сумісності виконана з позитивним результатом;

33) заявлене присвоєння радіочастоти - присвоєння радіочастоти для відповідного радіообладнання, випромінювального пристрою, радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою спеціального призначення, для якого розпочата процедура розрахунку електромагнітної сумісності;

34) з'єднання - встановлення зв'язку між кінцевим (термінальним) обладнанням для обміну інформацією;

35) зона нумерації - частина території, в межах якої ресурси нумерації фіксованого голосового зв'язку мають одинаковий код мережі і єдиний формат номерів, що визначаються національним планом нумерації;

36) інструментальна оцінка параметрів випромінювання - визначення з використанням засобів технічного контролю значень параметрів електромагнітних випромінювань, що створюються радіообладнанням, випромінювальними пристроями, радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення;

37) інформація про місцезнаходження абонента, який здійснює виклик, - оброблені у мережі мобільного зв'язку дані, отримані від мережової інфраструктури або мобільного кінцевого (термінального) обладнання, із зазначенням місцезнаходження мобільного кінцевого (термінального) обладнання (точки його підключення до мережі), а в мережі фіксованого зв'язку - даних про фізичну адресу кінцевого пункту мережі;

38) інфраструктура електронних комунікаційних мереж - технічні засоби та/або споруди електронних комунікаційних мереж (елементи інфраструктури електронних комунікаційних мереж);

39) кабельна каналізація електронних комунікаційних мереж - обладнання та споруди, призначені для прокладання, монтажу та експлуатаційного обслуговування кабелів електронних комунікаційних мереж, що включають, зокрема, трубопроводи (канали кабельної каналізації), закладні та оглядові пристрой в колодязях, кабельних шафах, шахтах, колекторах, мостах, естакадах, тунелях, будівлях, а також приміщення для вводу кабелів і розміщення лінійного обладнання;

40) канал кабельної каналізації електронних комунікаційних мереж - окрім виділені місця обмеженої ємності в інфраструктурі кабельної каналізації електронних комунікаційних мереж, призначені для прокладання кабелів електронних комунікацій;

41) кінцеве (термінальне) обладнання - обладнання, призначене для з'єднання з кінцевим пунктом електронної комунікаційної мережі з метою забезпечення доступу до електронних комунікаційних послуг;

42) кінцевий користувач послуг - користувач послуг, який не надає електронних комунікаційних послуг;

43) кінцевий пункт мережі - фізична точка, в якій кінцевому користувачу надається доступ до загальнодоступної електронної комунікаційної мережі, і яка у випадку мереж, що включають комутацію або маршрутизацію, визначається за певною мережевою адресою;

44) конверсія радіочастотного спектра - комплекс заходів, робіт, що передбачає зміну радіослужб та/або радіотехнологій чи категорій користувачів радіочастотного спектра для подальшого користування певною смugoю або смугами радіочастот;

45) користування радіочастотним спектром - діяльність, пов'язана із експлуатацією радіообладнання, випромінювальних пристрій, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення, що випромінюють та/або приймають електромагнітну енергію в межах радіочастотного спектра;

46) користувач електронних комунікаційних послуг (далі - користувач послуг) - юридична або фізична особа, або фізична особа - підприємець, яка користується або замовляє електронну комунікаційну послугу;

47) користувач радіочастотного спектра - юридична або фізична особа, або фізична особа - підприємець, яка користується радіочастотним спектром;

48) користувач ресурсу нумерації - юридична або фізична особа, або фізична особа - підприємець, яка користується ресурсом нумерації;

49) лінія електронних комунікаційних мереж (лінія зв'язку) - елемент інфраструктури електронної комунікаційної мережі, що створює середовище розповсюдження електромагнітних сигналів по радіо, проводових, оптичних чи інших електромагнітних системах між технічними засобами електронних комунікацій, призначеними для передавання та/або приймання електромагнітних сигналів, та/або кінцевим обладнанням;

50) ліцензія на користування радіочастотним спектром - право суб'єкта господарювання на користування певними смугами (смugoю) радіочастот на індивідуальних засадах у ліцензованому діапазоні радіочастот протягом визначеного строку у визначених регіонах (на територіях) та на визначених умовах;

51) ліцензований діапазон радіочастот - визначені планом розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні смugi радіочастот у відповідному діапазоні, користування якими потребує наявності ліцензії на користування радіочастотним спектром;

52) локальна радіомережа - мережа безпроводового доступу у неліцензованому діапазоні радіочастот, побудована з використанням радіообладнання з адаптивним вибором вільного каналу та методів послаблення впливу радіозавад в умовах спільного користування смугами радіочастот із застосуванням технологій, здатних забезпечити ефективне користування радіочастотним спектром;

53) малопотужна базова станція - радіообладнання малої потужності, що використовується у ліцензованому діапазоні радіочастот та для невеликої території на підставі присвоєння радіочастот без необхідності розрахунку електромагнітної сумісності або на підставі загальної авторизації;

54) мережа Інтернет (Інтернет) - глобальна електронна комунікаційна мережа, що призначена для передачі даних та складається з фізично та логічно взаємоз'єднаних окремих електронних комунікаційних мереж, взаємодія яких базується на використанні єдиного адресного простору та на використанні інтернет-протоколів, визначених міжнародними стандартами;

55) мережа надвисокої пропускної здатності - електронна комунікаційна мережа, що відповідає одній з таких вимог:

повністю складається з оптоволоконних елементів, щонайменше до кінцевого пункту мережі постачальника такої електронної комунікаційної мережі;

інша мережа, здатна забезпечувати за звичайних умов у час найбільшого навантаження функціонування, аналогічне мережам, зазначеним в абзаці другому цього пункту. Функціонування мережі вважається аналогічним за показниками, визначеними

законодавством, та незалежно від того, чи змінюються параметри електронних комунікаційних послуг у результаті зміни характеристик середовища, за допомогою якого електронна комунікаційна мережа з'єднується з кінцевим пунктом мережі;

56) мережа широкосмугового доступу - електронна комунікаційна мережа, призначена для надання послуг широкосмугового доступу;

57) міжнародна координація, заявлення і реєстрація користування радіочастотами - процедури, що проводяться відповідно до Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку з метою міжнародно-правового захисту присвоєнь радіочастот України;

58) місцева (абонентська) лінія зв'язку - фізична лінія електронної комунікаційної мережі, що забезпечує передачу електромагнітних сигналів для з'єднання кінцевого пункту мережі з комутаційною системою або аналогічним обладнанням у мережі фікованих електронних комунікацій загального користування;

59) мобільний зв'язок - електронні комунікації із застосуванням радіотехнологій, під час яких кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися в межах усіх пунктів закінчення електронної комунікаційної мережі;

60) модель ефективного оператора - система розрахунку необхідних ресурсів (витрат) для забезпечення гіпотетичним постачальником електронних комунікаційних послуг надання визначеного обсягу певних послуг кінцевим користувачам без порушень існуючих показників та параметрів якості;

61) моніторинг якості електронних комунікаційних послуг - збирання, вимірювання, випробування, оброблення, збереження, аналіз даних про показники якості електронних комунікаційних послуг та їх параметрів за певний період;

62) надання у користування радіочастотного спектра чи ресурсу нумерації - добровільна, платна, зворотна непостійна відмова від індивідуальних прав користування певним радіочастотним спектром чи ресурсом нумерації (іх частиною) на користь інших користувачів у порядку, встановленому цим Законом;

63) натурні випробування - експериментальне підтвердження електромагнітної сумісності заявлених радіообладнання з іншим радіообладнанням та/або радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення;

64) національний план нумерації України - нормативно-правовий акт, що визначає формат та структуру ресурсу нумерації в електронних комунікаційних мережах;

65) національний роумінг - електронна комунікаційна послуга, що забезпечує отримання абонентом одного постачальника електронних комунікаційних послуг таких послуг у мережі іншого постачальника електронних комунікаційних послуг у межах України (без укладання абонентом з ним договору) із збереженням первинної реєстрації абонента у своїй електронній комунікаційній мережі;

66) негеографічний номер - номер, цифрова структура якого відповідно до національного плану нумерації не містить географічної ознаки, що не обмежує його використання певною територією країни;

67) незаконно діюче радіообладнання - радіообладнання, випромінювальний пристрій будь-якого призначення, експлуатація якого заборонена або не дозволена в Україні або щодо якого встановлений факт експлуатації без визначеного законодавством присвоєння радіочастоти;

68) неліцензований діапазон радіочастот - радіочастоти, визначені планом розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні у відповідному діапазоні, для забезпечення суспільних потреб радіозв'язку на коротких відстанях, у тому числі надання електронних

комунікаційних послуг без необхідності отримання ліцензій на користування радіочастотним спектром;

69) номер - послідовність десяткових цифр, що відповідає вимогам до структури, довжини та унікальності згідно з національним планом нумерації України та містить інформацію, необхідну для маршрутизації виклику до кінцевого (термінального) обладнання або для доступу до електронних комунікаційних мереж і послуг;

70) оператор електронних комунікацій (оператор) - суб'єкт господарювання, який володіє, здійснює експлуатацію та управління електронними комунікаційними мережами та/або пов'язаними засобами.

У разі постачання електронних комунікаційних мереж оператор вважається також постачальником електронних комунікаційних мереж.

У разі постачання електронних комунікаційних послуг оператор вважається також постачальником електронних комунікаційних послуг;

71) оптовий ринок певних електронних комунікаційних послуг (оптовий ринок) - сфера обігу електронних комунікацій, де постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг надаються електронні комунікаційні мережі та/або послуги іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою надання такими постачальниками електронних комунікаційних послуг користувачам послуг;

72) первинний розподіл ресурсу нумерації - надання права на користування часткою ресурсу нумерації (із зазначенням індексів, ємності номерів, певних кодів мереж, послуг тощо) в електронній комунікаційній мережі з метою надання електронних комунікаційних послуг;

73) передача прав на користування радіочастотним спектром чи ресурсом нумерації - добровільна, платна, незворотна постійна від індивідуальних прав на користування певним радіочастотним спектром чи ресурсом нумерації (їх частиною) на користь інших користувачів у порядку, визначеному законодавством;

74) перенесення номера - пов'язана послуга, що надається абоненту за його заявою та полягає у збереженні за абонентом наданого йому постачальником електронних комунікаційних послуг номера з метою використання його для отримання електронних комунікаційних послуг у мережі іншого постачальника електронних комунікаційних послуг;

75) план розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні - нормативно-правовий акт, що регламентує розподіл смуг радіочастот радіослужбами в Україні, розподіл на смуги спеціального та загального користування, визначає напрями та умови користування радіочастотним спектром з визначенням радіотехнологій для певних смуг радіочастот;

76) пов'язана послуга - послуга, пов'язана з електронною комунікаційною мережею чи послугою, призначена для забезпечення або підтримки самостійного чи автоматизованого надання послуг через цю мережу чи послугу, яка включає перенесення номерів або системи, що пропонують еквівалентну функціональність, системи умовного доступу, електронні телегіди та інші послуги, зокрема послугу з ідентифікації місцезнаходження абонента, який здійснює виклик, та послугу визначення присутності;

77) пов'язані засоби - пов'язані послуги, об'єкти фізичної інфраструктури електронних комунікацій, інше обладнання або засоби, пов'язані з електронною комунікаційною мережею чи послугою, призначені для забезпечення або підтримки надання послуг через відповідну мережу чи послугу, в тому числі будівлі, входи до будівель, внутрішню будинкову електромережу, антени, вежі та інші допоміжні конструкції, канали, трубопроводи, щогли, люки, шафи тощо;

78) попереднє регулювання - регуляторні зобов'язання, що спрямовані на забезпечення розвитку економічної конкуренції на ринках постачання електронних комунікаційних мереж та/або послуг, необхідність накладення яких визначається регуляторним органом за

результатами проведеного аналізу таких ринків, та покладаються на визначених регуляторним органом постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг з істотною ринковою перевагою на обмежений строк;

79) послуга голосової електронної комунікації - обмін інформацією голосом у реальному часі з використанням електронних комунікаційних мереж та номерів національного або міжнародного плану нумерації;

80) послуга доступу до мережі Інтернет - електронна комунікаційна послуга, що забезпечує доступ до мережі Інтернет і можливість логічного з'єднання з кінцевими точками мережі Інтернет незалежно від технології, що застосовується в електронній комунікаційній мережі, і кінцевого (термінального) обладнання, що використовується;

81) послуга міжособистісної електронної комунікації - електронна комунікаційна послуга, що дає змогу здійснювати прямий міжособистісний та інтерактивний обмін інформацією через електронні комунікаційні мережі між обмеженою кількістю осіб, за якого особи, які ініціюють або беруть участь у комунікації, визначають одержувача (одержувачів) інформації (крім послуг, що дають змогу міжособистісного та інтерактивного спілкування лише як незначну допоміжну функцію, невід'ємно пов'язану з іншою послугою);

82) послуга міжособистісної електронної комунікації без використання нумерації - послуга міжособистісної електронної комунікації, під час надання якої не використовується номер (номери) з національного чи міжнародних планів нумерації або не здійснюється зв'язок з номером (номерами) з національного чи міжнародних планів нумерації;

83) послуга міжособистісної електронної комунікації з використанням нумерації - послуга міжособистісної електронної комунікації, під час надання якої використовується номер (номери) з національного чи міжнародних планів нумерації або здійснюється зв'язок з номером (номерами) з національного чи міжнародних планів нумерації;

84) послуга широкосмугового доступу до мережі Інтернет - послуга з доступу до мережі Інтернет із швидкістю передачі даних, не меншою, ніж визначена законодавством, та без застосування систем з комутацією каналів;

85) постачальник електронних комунікаційних мереж - суб'єкт господарювання, який надає послуги доступу до електронної комунікаційної мережі, що знаходиться в його володінні, та до пов'язаних з нею засобів, або з використанням віртуальних мереж;

86) постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом - постачальник, який самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання займає на ринку електронних комунікацій становище, еквівалентне домінуючому, а саме має економічний потенціал, який дає змогу діяти на ринку переважно незалежно від конкурентів і кінцевих користувачів. Визначення становища як еквівалентного домінуючому здійснюється регуляторним органом з урахуванням законодавства про захист економічної конкуренції;

87) постачальник електронних комунікаційних послуг - суб'єкт господарювання, який фактично надає та/або має право надавати електронні комунікаційні послуги на власних мережах та/або на мережах інших постачальників електронних комунікаційних послуг;

88) приймальні випробування встановленого радіообладнання на місці експлуатації (далі - первинний технічний контроль) - комплекс робіт з перевірки на місці експлуатації технічних характеристик та параметрів встановленого радіообладнання з метою визначення їх відповідності розрахункам електромагнітної сумісності та нормам випромінювання;

89) присвоєння радіочастоти - внесення параметрів та визначених умов експлуатації радіообладнання, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристройів спеціального призначення із статусом задіяного присвоєння радіочастоти (смуги, номіналу або радіочастотного каналу) до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів або до реєстру присвоєнь радіочастот спеціальних користувачів;

90) пропуск трафіка - процес орігінації та/або термінації, та/або транзиту трафіка у взаємоз'єднаних мережах;

91) радіоаматор - фізична особа, яка здійснює користування радіочастотним спектром для особистих потреб, не пов'язаних з підприємницькою діяльністю, без мети отримання прибутку та відповідно до Регламенту аматорського радіозв'язку України і цього Закону;

92) радіоелектронний засіб та випромінювальний пристрій спеціального призначення - радіообладнання, радіоелектронний засіб та/або випромінювальний пристрій, що використовуються спеціальними користувачами виключно для виконання їх функцій та завдань;

93) радіозавади - завади, спричинені електромагнітним випромінюванням, що загрожують функціонуванню служб радіонавігації або інших служб безпеки чи значно погіршують якість, перешкоджають або неодноразово переривають роботу служб радіозв'язку, що діють відповідно до законодавства чи міжнародних договорів;

94) радіозв'язок - електронні комунікації, що здійснюються з використанням радіочастотного спектра;

95) радіообладнання (радіоелектронний засіб) - електричний або електронний виріб, що призначений для випромінювання та/або приймання радіохвиль з метою радіозв'язку та/або радіовизначення або укомплектований додатковим пристроєм, призначеним для випромінювання та/або приймання радіохвиль з метою радіозв'язку та/або радіовизначення;

96) радіослужба - визначена Регламентом радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку служба передавання, випромінювання та/або приймання радіохвиль для певних визначених цілей електронних комунікацій;

97) радіотехнологія - сукупність способів формування, передавання, приймання та обробки радіосигналів, що складають єдиний технологічний процес передавання та приймання радіосигналів і застосування яких передбачає користування радіочастотним спектром;

98) радіохвилі - електромагнітні хвилі, частоти яких нижчі за 3000 ГГц, що поширюються у просторі без штучного хвилеводу;

99) радіочастота - одиниця радіочастотного спектра, визначена певним номіналом;

100) радіочастотний моніторинг - комплекс організаційно-технічних заходів, що забезпечують систематичний контроль, у тому числі збирання, оброблення, збереження та аналіз даних параметрів випромінювання радіообладнання, випромінювальних пристрій, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення;

101) радіочастотний орган спеціального користувача радіочастотного спектра - визначений структурний підрозділ органу виконавчої влади, іншого органу державної влади, віднесеної відповідно до цього Закону до спеціальних користувачів радіочастотного спектра;

102) радіочастотний спектр (радіочастотний ресурс) - радіохвилі, частоти яких нижчі за 3000 ГГц, що придатні для передавання та/або приймання електромагнітної енергії радіообладнанням, випромінювальними пристроями, радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення та якими можна користуватися на території України та за її межами відповідно до цього Закону, міжнародних договорів України, а також на виділених для України частотно-орбітальних позиціях;

103) регуляторна звітність - визначені рішенням регуляторного органу періодичні відомості та/або дані, у тому числі такі, що містять фінансово-економічні показники діяльності постачальників електронних комунікаційних послуг, необхідні регуляторному органу для виконання своїх повноважень і завдань;

104) регуляторний орган - постійно діючий центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку України (Регулятор комунікаційних послуг, РКП);

105) регуляторні зобов'язання - зобов'язання, що встановлюються регуляторним органом для постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом на ринку електронних комунікаційних послуг за результатами проведеного аналізу;

106) реєстр ліцензій на користування радіочастотним спектром - інформаційний ресурс щодо виданих ліцензій на користування радіочастотним спектром;

107) реєстр присвоєнь радіочастот загальних користувачів - відомості з автоматизованої інформаційної системи управління радіочастотним спектром щодо присвоєнь радіочастот для радіообладнання загальних користувачів радіочастотного спектра;

108) реєстр присвоєнь радіочастот спеціальних користувачів - відомості з автоматизованої інформаційної системи управління радіочастотним спектром щодо присвоєнь радіочастот для радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення;

109) реєстр радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення - інформаційний ресурс щодо видів, типів і характеристик радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій, дозволених або тимчасово дозволених для застосування на території України спеціальними користувачами радіочастотного спектра;

110) реєстр радіообладнання та випромінювальних пристрій - інформаційний ресурс щодо видів, типів і характеристик радіообладнання та випромінювальних пристрій, дозволених, тимчасово дозволених або заборонених для застосування на території України загальними користувачами радіочастотного спектра;

111) ресурс нумерації (номерний ресурс) - коди, номери, ідентифікатори, що використовуються для позначення (ідентифікації) електронних комунікаційних мереж, кінцевих пунктів мережі, послуг, абонентів під час маршрутизації та здійснення виклику в електронних комунікаційних мережах загального користування;

112) ринок певних електронних комунікаційних послуг - сфера обігу взаємозамінних електронних комунікаційних послуг, на які в межах певної території є попит і пропозиція;

113) роздрібний ринок певних електронних комунікаційних послуг (роздрібний ринок) - надання кінцевим користувачам взаємозамінних електронних комунікаційних послуг, на які в межах певної території існує попит і пропозиція;

114) розподіл смуг радіочастот - запис у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні визначеної смуги радіочастот для користування однією або більше наземними або космічними радіослужбами за певних умов, а також для встановлення категорії користувачів радіочастотного спектра;

115) розрахунок електромагнітної сумісності - технічний розрахунок можливості застосування певного радіообладнання або радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення із заявленими технічними характеристиками і параметрами випромінювання у визначеному місці без створення взаємних радіозавад між радіообладнанням, радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення, що вже має заявлені, заплановані та задіяні присвоєння радіочастот;

116) система умовного доступу - будь-який технічний засіб, система автентифікації та/або механізм, що застосовуються для забезпечення доступу до послуги радіо- або телевізійного мовлення залежно від підписки або іншої форми попередньої індивідуальної авторизації;

117) смуга радіочастот - частина радіочастотного спектра, визначена певним інтервалом радіочастот;

118) спам - електронні, текстові та/або мультимедійні повідомлення, що без попередньої згоди (замовлення) користувачів неодноразово (більше п'яти повідомлень одному абоненту) надсилаються на їхні адреси електронної пошти або кінцеве (термінальне) обладнання, крім повідомлень постачальника електронних комунікаційних послуг щодо надання ним електронних комунікаційних послуг або повідомлень від органів державної влади чи органів місцевого самоврядування з питань, що належать до їх повноважень;

119) спільне використання інфраструктури електронних комунікаційних мереж - спільне використання інфраструктури електронних комунікаційних мереж або їх окремих елементів кількома постачальниками електронних комунікаційних мереж на договірних засадах;

120) спільне користування радіочастотним спектром - користування смугами радіочастот, право на користування якими відповідно до ліцензії на користування радіочастотним спектром має загальний користувач радіочастотного спектра, спільно з іншими користувачами радіочастотного спектра, на підставі укладених з ними договорів, про укладання яких повідомлено регуляторний орган;

121) споживач послуг - будь-яка фізична особа, яка використовує або замовляє електронну комунікаційну послугу для власних потреб та не надає електронних комунікаційних послуг;

122) споруди електронних комунікацій - будівлі, контейнери, вежі, щогли, опори, антенно-фідерні пристрої, лінії зовнішнього електропостачання, кабельна каналізація електронних комунікаційних мереж, інші станційні та лінійно-кабельні споруди, будинкові розподільні мережі, що використовуються для організації електронних комунікаційних мереж;

123) сталість електронної комунікаційної мережі - властивості електронної комунікаційної мережі зберігати повністю або частково свої функції за умови впливу на неї дестабілізуючих чинників;

124) тарифний план - запропонована кінцевому користувачу постачальником електронних комунікаційних послуг пропозиція, щодо вартості, умов та обсягу надання певних електронних комунікаційних послуг;

125) територія, призначена для забезпечення доступу до універсальних послуг, - населені пункти або їх частини, визначені на підставі географічних оглядів розгортання електронних комунікаційних мереж, щодо яких мають вживатися передбачені цим Законом заходи із забезпечення доступу до універсальних послуг;

126) термінація трафіка - процес встановлення, підтримки електронною комунікаційною мережею постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг фізичних та/або логічних з'єднань між електронною комунікаційною мережею, з якої надходять виклики або ініціюються з'єднання, та кінцевим обладнанням, до якого спрямовуються виклики або ініціюються з'єднання;

127) тестове включення запланованого радіообладнання - включення запланованого радіообладнання для його перевірки і налагоджування перед та під час проведення первинного технічного контролю, а також для проведення натурних або тестових випробувань;

128) тестові випробування запланованого радіообладнання - експериментальне визначення рівня забезпечення необхідної якості радіозв'язку в електронній комунікаційній мережі та умов виконання електромагнітної сумісності з іншим радіообладнанням у місці розташування та/або зоні використання;

129) технічне регулювання у сфері електронних комунікацій - правове регулювання відносин у сфері визначення та виконання обов'язкових вимог до характеристик електронних комунікаційних мереж або окремих їх складових, технічних засобів електронних комунікацій або пов'язаних з ними процесів і методів проектування, будівництва, реконструкції, технічного переоснащення та експлуатації, а також електронних комунікаційних послуг;

130) технічні засоби електронних комунікацій - обладнання, у тому числі із встановленим програмним забезпеченням, станційні та лінійні споруди, призначені для організації електронних комунікаційних мереж;

131) технологічна нейтральність у сфері радіочастотного спектра - принцип користування зазначеними в ліцензії смугами радіочастот без обмеження застосування дозволених в Україні радіотехнологій, визначених планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні та віднесених до одного виду радіозв'язку, за умови дотримання електромагнітної сумісності;

132) технологічний користувач радіочастот - особа, яка користується радіочастотним спектром для здійснення господарської діяльності, не пов'язаної з наданням електронних комунікаційних послуг;

133) технологічний користувач ресурсу нумерації - суб'єкт господарювання, який користується ресурсами нумерації для здійснення господарської діяльності, не пов'язаної з наданням електронних комунікаційних послуг;

134) точка (місце) доступу до будинкової розподільної мережі - місце фізичного розміщення електронних комунікаційних мереж всередині або ззовні будівлі, доступне постачальникам електронних комунікаційних послуг, що дає змогу здійснити підключення до внутрішньобудинкової фізичної інфраструктури з метою надання відповідних електронних комунікаційних послуг;

135) транзит трафіка - процес встановлення та підтримки електронною комунікаційною мережею фізичних та/або логічних з'єднань з метою проходження трафіка між двома іншими електронними комунікаційними мережами;

136) трафік - сукупність інформаційних сигналів, що передаються електронною комунікаційною мережею за визначений інтервал часу, у тому числі інформаційні дані споживача та/або службова інформація;

137) універсальна електронна комунікаційна послуга (універсальна послуга) - визначена цим Законом електронна комунікаційна послуга встановленої якості, доступна всім кінцевим користувачам на всій території України за доступною ціною;

138) фізична (пасивна) інфраструктура електронних комунікацій - будь-який елемент електронної комунікаційної мережі (крім активних елементів мережі), придатний для розміщення інших елементів електронної комунікаційної мережі, у тому числі антени, труби, кабельна каналізація, колектори, люки, антенно-щоглові споруди, опори, вежі, щогли, будівлі, відповідні інженерні системи будівель, розподільні шафи, інші інженерні споруди та засоби;

139) фіксований зв'язок - електронна комунікація, що здійснюється із застосуванням кінцевого обладнання у фікованому місці на обмеженій, зокрема зоною нумерації, території;

140) фіксоване місце отримання послуги - адреса, визначена кінцевим споживачем для отримання ним універсальних електронних комунікаційних послуг;

141) Центральний радіочастотний орган системи спеціальних користувачів радіочастотного спектра - визначений Генеральним штабом Збройних Сил України структурний підрозділ, на який покладається реалізація повноважень Генерального штабу Збройних Сил України щодо управління у сфері користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами;

142) ширина смуги радіочастот - чисрова різниця між номіналами граничних радіочастот смуги радіочастот.

Інші терміни у цьому Законі вживаються у значеннях, визначених законом.

Стаття 3. Законодавство у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра

1. Законодавство у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра складається з [Конституції України](#), цього Закону, інших актів законодавства, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Застосування законодавства у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра здійснюється з додержанням принципів:

1) мінімально необхідного регулювання, згідно з яким рішення, дії суб'єктів владних повноважень мають бути необхідними і мінімально достатніми для досягнення мети і завдань, визначених цим Законом;

2) регуляторної передбачуваності, згідно з яким забезпечується послідовний регуляторний підхід, а також об'єктивності, пропорційності та неупередженості;

3) запровадження регуляторних зобов'язань до постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом з метою попереднього регулювання лише тією мірою, що необхідна для забезпечення ефективної та стійкої конкуренції в інтересах кінцевих користувачів та послаблення або скасування таких зобов'язань як тільки ця умова буде забезпечена;

4) прозорості, згідно з яким рішення, дії суб'єктів владних повноважень мають бути належним чином обґрунтовані та повідомлені суб'єктам, яких вони стосуються, до набрання ними чинності (їх застосування);

5) недискримінації, згідно з яким дискримінація у поводженні з будь-яким або усіма постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг, у тому числі, незалежно від видів електронних комунікаційних послуг, технологій, форми власності виключена;

6) технологічної нейтральності (якщо це відповідає досягненню завдань, передбачених [статтею 4](#) цього Закону), згідно з яким застосування законодавства здійснюється максимально незалежно від технології, що використовується для надання електронних комунікаційних послуг, і не заохочує або не дискримінує використання конкретних технологій та сприяє підтриманню конкуренції на ринку;

7) належного врахування різноманітності умов щодо інфраструктури, конкуренції, кінцевих користувачів послуг та споживачів послуг у різних географічних районах країни;

8) сприяння реалізації інновацій та ефективному інвестуванню у створення та розширення електронних комунікаційних мереж, у тому числі врахування ризиків для інвесторів при покладенні зобов'язань з доступу, а також забезпечення конкуренції на ринках електронних комунікацій і принципу недискримінації;

9) забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання, випромінювальних пристрій, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення.

Стаття 4. Мета та завдання державного управління і регулювання у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра

1. Метою державного управління і регулювання у сферах електронних телекомунікацій та радіочастотного спектра є:

1) розвиток ринків доступу до електронних комунікаційних мереж та ринків електронних комунікаційних послуг, що забезпечить розгортання та використання електронних комунікаційних мереж високої та надвисокої пропускної здатності, сприятиме інвестуванню в розвиток таких мереж та їх інфраструктури, розвитку конкуренції, а також сумісність електронних комунікаційних послуг, доступність, безпечність електронних комунікаційних мереж і послуг та переваги для кінцевих користувачів;

2) створення зasad для ефективного та гармонізованого користування радіочастотним спектром для забезпечення економічного, соціального, інформаційного та культурного розвитку, державної безпеки, обороноздатності, виконання міжнародних зобов'язань, а також для забезпечення і захисту інтересів держави та користувачів радіочастотного спектра;

3) забезпечення надання на всій території України якісних, прийнятних та доступних для населення послуг шляхом забезпечення ефективної конкуренції та вибору електронних комунікаційних послуг, а також задоволення потреб і захист прав та законних інтересів кінцевих користувачів послуг, у тому числі осіб з інвалідністю, щодо доступу до електронних комунікаційних послуг на рівні з іншими споживачами;

4) сприяння розвитку внутрішнього ринку шляхом:

встановлення передбачуваних регуляторних підходів;

усунення бар'єрів та забезпечення виконання конвергентних умов, сприяння інвестуванню та реалізації інновацій, наданню доступу до електронних комунікаційних мереж і пов'язаних засобів;

сприяння ефективному та гармонізованому користуванню радіочастотним спектром;

сприяння забезпеченню, доступності та сумісності електронних комунікаційних послуг;

створення рівних умов для здійснення господарської діяльності у сфері електронних комунікацій;

5) сприяння інтересам кінцевих користувачів, у тому числі шляхом:

створення умов для розвитку, доступності і використання електронних комунікаційних мереж високої та надвисокої пропускної здатності, у тому числі мереж фіксованого, мобільного зв'язку та безпроводового доступу, а також електронних комунікаційних послуг;

створення умов для отримання максимальної користі під час вибору електронних комунікаційних послуг за ціною і якістю шляхом забезпечення ефективної конкуренції;

підтримки безпеки електронних комунікаційних мереж і послуг;

забезпечення захисту прав та законних інтересів споживачів шляхом нормативно-правового регулювання;

забезпечення потреб споживачів в універсальних електронних комунікаційних послугах, у тому числі щодо їх цінової доступності для вразливих соціальних груп споживачів;

забезпечення вибору та рівноцінного доступу до електронних комунікаційних послуг осіб з інвалідністю.

Розділ II. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ І РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА

Стаття 5. Повноваження Кабінету Міністрів України

1. Кабінет Міністрів України:

1) забезпечує здійснення державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

2) спрямовує і координує у рамках своїх повноважень діяльність міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

3) здійснює відповідно до закону управління об'єктами державної власності та забезпечує рівні умови розвитку всіх форм власності у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

4) затверджує стратегію розвитку сфери електронних комунікацій, національний план розвитку електронних комунікаційних мереж широкосмугового доступу;

5) затверджує план розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні;

6) забезпечує організацію та здійснення конверсії радіочастотного спектра в обсягах та у строки, передбачені планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні та планом конверсії радіочастотного спектра;

7) здійснює заходи із забезпечення надання універсальних електронних комунікаційних послуг на всій території України;

8) здійснює контроль за використанням постачальниками електронних комунікаційних послуг визначених відповідно до законодавства коштів для компенсації витрат, понесених внаслідок виконання зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг за рахунок коштів державного бюджету у порядку, встановленому законодавством;

9) затверджує правила надання та отримання електронних комунікаційних послуг;

10) встановлює розміри плати за видачу, переоформлення, продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром та дозволу на користування ресурсом нумерації;

11) затверджує методику розрахунку рентної плати за користування радіочастотним спектром;

12) затверджує порядок видачі дозволів на ввезення з-за кордону радіоелектронних засобів та випромінювальних пристройів спеціального призначення і порядок ввезення з-за кордону, придання, встановлення та експлуатації радіоелектронних засобів та випромінювальних пристройів спеціального призначення;

13) затверджує порядок користування радіочастотним спектром для потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні та військових формувань іноземних держав, що тимчасово перебувають на території України;

14) встановлює порядок запровадження в умовах надзвичайного або воєнного стану тимчасових обмежень на всій території України чи в окремих її регіонах на використання радіообладнання, випромінювальних пристройів, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристройів спеціального призначення;

15) затверджує порядок створення та діяльності системи оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами загального користування та національного центру управління електронними комунікаційними мережами для цілей оборони та безпеки держави в умовах надзвичайної ситуації, надзвичайного або воєнного стану;

16) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом.

Стаття 6. Повноваження центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра

1. Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра відповідальний за здійснення таких повноважень:

1) формування та реалізацію державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

2) узагальнення практики застосування законодавства та розроблення пропозицій щодо його вдосконалення, розроблення та внесення в установленах порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Кабінету Міністрів України;

3) розроблення та затвердження нормативно-правових актів з питань, що належать до його повноважень відповідно до цього Закону;

4) розроблення за погодженням з регуляторним органом стратегії розвитку сфери електронних комунікацій, національного плану розвитку електронних комунікаційних мереж широкосмугового доступу, програм, концепцій, спрямованих на досягнення мети та виконання завдань, передбачених цим Законом, а також прогнозів розвитку електронних комунікаційних мереж і послуг;

5) розроблення за погодженням з регуляторним органом правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг, порядку виплати компенсації за рахунок державних коштів збитків, понесених внаслідок виконання зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання доступу до універсальних електронних комунікаційних послуг на визначених територіях;

6) здійснення заходів з організації наукового забезпечення щодо функціонування і розвитку сфер електронних комунікацій та радіочастотного спектра, забезпечення розвитку науково-технічного та інноваційного потенціалу сфери електронних комунікацій, у тому числі шляхом:

організації та проведення наукових досліджень;

затвердження тематичних планів і технічних завдань для науково-дослідних робіт щодо розподілу, виділення і присвоєння радіочастот, їх міжнародно-правового захисту, забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання (радіоелектронних засобів) за погодженням з регуляторним органом, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, Генеральним штабом Збройних Сил України, іншими заінтересованими органами державної влади України, надання висновків щодо доцільності проведення і фінансування таких робіт за рахунок державних коштів;

7) формування, реалізація та впровадження в межах повноважень, визначених цим Законом, технічної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

8) здійснення відповідно до закону функцій технічного регулювання у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

9) здійснення в межах повноважень, визначених цим Законом, заходів із забезпечення єдності вимірювань;

10) розроблення за участю регуляторного органу та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту методики розрахунку рентної плати за користування радіочастотним спектром;

11) організація перевірки, перегляду та скасування галузевих нормативних документів у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

12) затвердження відповідно до закону технічних вимог (технічних специфікацій) до електронних комунікаційних мереж, засобів електронних комунікацій, а також погодження державних будівельних норм в частині, що стосуються інфраструктури електронних комунікаційних мереж;

13) розроблення та реалізація технічної політики щодо формування ресурсів нумерації, затвердження національного плану нумерації, зміна формату та структури ресурсів нумерації;

14) визначення та періодичне оновлення відповідно до встановлених у затвердженому порядку строків:

а) показників для визначення універсальної електронної комунікаційної послуги широкосмугового доступу до мережі Інтернет у фіксованому місці отримання послуги;

б) параметрів якості надання універсальних електронних комунікаційних послуг, їх показників і рівнів, методів їх вимірювання постачальниками електронних комунікаційних послуг та методик вимірювань;

в) критеріїв для віднесення електронних комунікаційних мереж до:

мереж широкосмугового доступу;

високошвидкісних мереж;

мереж високої та надвисокої пропускної здатності;

15) встановлення у разі необхідності, визначеної регуляторним органом, параметрів якості надання електронних комунікаційних послуг, їх показників і рівнів, методів та методик їх вимірювання постачальниками електронних комунікаційних послуг;

16) розроблення на підставі пропозицій регуляторного органу, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Генерального штабу Збройних Сил України, інших заінтересованих осіб та подання на розгляд Кабінету Міністрів України плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, проекту щодо внесення змін до нього;

17) встановлення на підставі пропозицій і за участю регуляторного органу критеріїв ефективності користування радіочастотним спектром для певних радіотехнологій у відповідних смугах радіочастот;

18) здійснення відповідно до норм міжнародного права заходів щодо закріплення за Україною радіочастотного спектра і захисту його на міжнародному рівні;

19) затвердження методики здійснення розрахунків електромагнітної сумісності з урахуванням документів Міжнародного союзу електrozv'язку;

20) участь у розробленні та погодження проекту порядку користування радіочастотним спектром в Україні в особливий період та в умовах надзвичайного або воєнного стану, порядку користування радіочастотним спектром в Україні для потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні та військових формувань іноземних держав, які тимчасово перебувають на території України;

21) виконання обов'язків адміністрації зв'язку з питань здійснення функцій України як держави - члена Міжнародного союзу електrozv'язку, забезпечення виконання зобов'язань України за Статутом та Конвенцією Міжнародного союзу електrozv'язку і зобов'язань за Адміністративними регламентами, а також з питань співпраці з міжнародними організаціями та органами, що виконують функції адміністрацій зв'язку іноземних держав;

22) підготовка за участю регуляторного органу міжнародних договорів України у сferах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, внесення пропозицій щодо укладення, денонсації таких договорів і забезпечення їх виконання;

23) підготовка та оприлюднення на своєму офіційному веб-сайті інформації про виконання зобов'язань за міжнародними договорами України у сferах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, у тому числі імплементації зобов'язань згідно з Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

24) організація у межах своїх повноважень взаємодії регуляторного органу, Генерального штабу Збройних Сил України, інших заінтересованих органів державної влади для забезпечення виконання визначених цим Законом обов'язків щодо співпраці з міжнародними організаціями та адміністраціями зв'язку іноземних держав з питань, що стосуються сфер електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

25) забезпечення заходів з міжнародної координації присвоєнь радіочастот, у тому числі спеціальних користувачів, та міжнародної координації присвоєнь іноземних користувачів;

26) здійснення інших повноважень, передбачених цим та іншими законами.

2. Для виконання своїх повноважень центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра має право безоплатно отримувати в установленому порядку необхідні документи, матеріали та інформацію від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, регуляторного органу, Генерального штабу Збройних Сил України, а також у порядку, визначеному цим Законом, від постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, загальних користувачів радіочастотного спектра.

Стаття 7. Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України у сфері користування радіочастотним спектром

1. Генеральний штаб Збройних Сил України здійснює повноваження щодо регулювання у сфері користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами.

2. Генеральний штаб Збройних Сил України:

1) бере участь у розробленні та погодженні плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, плану конверсії радіочастотного спектра відповідно до цього Закону;

2) розробляє та подає на затвердження Кабінету Міністрів України пропозиції щодо порядку видачі дозволу на ввезення з-за кордону радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення і порядку ввезення з-за кордону, придбання, встановлення та експлуатації радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення;

3) визначає можливість застосування спеціальними користувачами конкретних типів радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій на території України та веде реєстр радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення;

4) здійснює присвоєння радіочастот та позивних сигналів для радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення, що використовуються спеціальними користувачами у смугах радіочастот спеціального та загального користування;

5) організовує виконання спеціальними користувачами заходів, передбачених планом конверсії радіочастотного спектра;

6) видає спеціальним користувачам дозволи на ввезення з-за кордону радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення;

7) здійснює заходи із забезпечення електромагнітної сумісності та проводить розрахунок електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення;

8) визначає порядок та здійснює державний нагляд і радіочастотний моніторинг щодо користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами;

9) веде автоматизовану інформаційну систему управління радіочастотним спектром спеціального користування;

10) веде реєстр присвоєнь радіочастот спеціальних користувачів та здійснює облік присвоєнь радіочастот загальних користувачів у смугах радіочастот загального користування з метою виконання мобілізаційних планів;

11) бере участь у заходах міжнародного співробітництва щодо радіочастотного спектра в частині спеціальних користувачів;

12) розробляє та затверджує нормативно-правові акти (правила, положення, норми) щодо користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами;

13) бере участь у підготовці проектів законів та інших нормативно-правових актів в частині користування радіочастотним спектром спеціальними користувачами;

14) затверджує плани науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт щодо розподілу, виділення і присвоєння радіочастот, їх міжнародно-правового захисту, забезпечення електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів, забезпечення функціонування системи радіочастотного моніторингу в частині спеціальних користувачів;

15) здійснює погодження присвоєнь радіочастот радіообладнанню загальних користувачів у випадках, передбачених цим Законом;

16) розробляє за участю відповідних органів державної влади та подає на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції щодо порядку користування радіочастотним спектром в особливий період та в умовах надзвичайного або воєнного стану;

17) здійснює управління користуванням радіочастотним спектром спеціальними та загальними користувачами в особливий період та в умовах надзвичайного або воєнного стану у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

18) бере участь у роботі Міжнародного союзу електрозв'язку та інших міжнародних організацій з питань, що належать до компетенції Генерального штабу Збройних Сил України, організовує в установленому порядку реалізацію їх рішень, бере участь у розробленні проектів відповідних міжнародних договорів України;

19) координує діяльність радіочастотних органів спеціальних користувачів радіочастотного спектра, визначає їх повноваження, права та обов'язки;

20) організовує радіоелектронний захист та радіочастотний моніторинг радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення.

Стаття 8. Електронна регуляторна платформа

1. Електронна регуляторна платформа є автоматизованою інформаційно-аналітичною системою регуляторного органу, що використовується для виконання ним повноважень, передбачених цим Законом, та надання адміністративних послуг в електронному вигляді, електронного обміну інформацією, документами та взаємодії з постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, постачальниками радіообладнання, користувачами радіочастотного спектра та ресурсів нумерації, користувачами послуг.

2. Електронна регуляторна платформа забезпечує доступ до:

1) реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг;

2) реєстру ліцензій на користування радіочастотним спектром;

3) реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів;

4) реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації;

5) реєстру радіообладнання та випромінювальних пристрій;

6) бази даних перенесених номерів з дотриманням вимог [Закону України "Про захист персональних даних"](#);

7) геоінформаційної системи для географічних оглядів доступності на території України мереж широкосмугового доступу (фіксованого і мобільного) та універсальних електронних комунікаційних послуг.

3. Електронна регуляторна платформа забезпечує:

- 1) подання повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій;
- 2) ведення зазначених у частині другій цієї статті реєстрів, баз даних та систем;
- 3) функціонування персональних кабінетів постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, загальних користувачів радіочастотного спектра, постачальників радіообладнання;
- 4) подання документів для отримання ліцензії на користування радіочастотним спектром, дозволів на користування ресурсами нумерації та інших адміністративних послуг регуляторного органу, передбачених цим Законом;
- 5) подання передбаченої цим Законом регуляторної звітності та інформації;
- 6) контроль повноти заповнення звітів, заяв та інших документів, необхідних для отримання адміністративних послуг регуляторного органу, передбачених цим Законом;
- 7) перегляд стану розгляду поданих документів;
- 8) доступ до відомостей та документів, визначених цим та іншими законами;
- 9) оприлюднення результатів надання адміністративних послуг;
- 10) формування та подання в електронній формі запитів про надання витягів;
- 11) перегляд, копіювання та роздрукування витягів із зазначених у пунктах 1-5 частини другої цієї статті реєстрів та інших документів відповідно до цього Закону;
- 12) можливість здійснення оплати за надання передбачених цим Законом адміністративних послуг з використанням платіжних систем через мережу Інтернет;
- 13) доступ органів державної влади, постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачів радіочастотного спектра, користувачів ресурсів нумерації, користувачів послуг, постачальників радіообладнання, інших заінтересованих осіб до інформації, розміщеної на електронній регуляторній платформі в обсягах та порядку, передбачених законами України;
- 14) відображення в особистих кабінетах постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачів радіочастотного спектра, користувачів ресурсів нумерації строку дії дозвільних документів, автоматичне позначення реквізитів документа (кольорове позначення або у будь-який інший спосіб для привернення уваги) у разі наближення законодавчо встановленого строку для його поновлення;
- 15) зберігання, обробка та забезпечення доступу через особистий кабінет до інформації та документів, поданих постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачами радіочастотного спектра, постачальниками радіообладнання до регуляторного органу через електронну регуляторну платформу;
- 16) проведення інших операцій, визначених цим Законом та положенням про електронну регуляторну платформу, що затверджується регуляторним органом.

4. Доступ до відомостей, що містяться на електронній регуляторній платформі, крім персональних даних та інформації з обмеженим доступом, здійснюється через мережу Інтернет, є відкритим, безоплатним, цілодобовим, доступним у форматі відкритих даних та має враховувати потреби осіб із порушенням зору. Суб'єкт, який подав інформацію, має право безоплатного доступу до неї в повному обсязі, у тому числі до інформації з обмеженим доступом.

На електронній регуляторній платформі забезпечується можливість пошуку, формування електронних витягів про постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг з урахуванням вимог законодавства у сфері захисту інформації та захисту персональних даних.

Регуляторний орган забезпечує консультативну підтримку користувачів електронної регуляторної платформи протягом робочого тижня у робочий час.

5. Електронна регуляторна платформа є об'єктом права державної власності, державним інформаційним ресурсом.

Створення та функціонування електронної регуляторної платформи забезпечує регуляторний орган, який є її держателем. Регуляторний орган затверджує положення про електронну регуляторну платформу.

Під час створення електронної регуляторної платформи, зокрема її складових, забезпечуються сумісність і взаємодія з іншими інформаційними системами та мережами, що складають інформаційний ресурс держави.

Відомості, внесені до електронної регуляторної платформи, захищаються відповідно до вимог законів України у сфері захисту інформації.

6. Подання постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачами радіочастотного спектра, постачальниками радіообладнання відповідно до цього Закону повідомень, заяв, звітів, інших документів та інформації до регуляторного органу та отримання від регуляторного органу рішень, ліцензій, дозволів, інших документів здійснюються через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису.

У разі неможливості використання електронної регуляторної платформи (призупинення її роботи більш ніж на одну добу) надсилання документів може здійснюватися одним із способів, передбачених [пунктами 2-4](#) частини сьомої цієї статті. При цьому встановлені законодавством чи регуляторним органом строки подання відповідних документів подовжуються на три робочих дні.

7. Подання кінцевими користувачами електронних комунікаційних послуг, іншими особами, крім постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, користувачів радіочастотного спектра та користувачів ресурсів нумерації, звернень, заяв, інших документів до регуляторного органу та отримання від регуляторного органу відповідей, інших документів здійснюються за вибором автора звернення:

- 1) через електронну регуляторну платформу;
- 2) в електронному вигляді за допомогою електронних комунікаційних мереж із дотриманням вимог законодавства щодо електронних документів;
- 3) поштовим відправленням;
- 4) нарочним (за місцем розташування відповідного структурного підрозділу регуляторного органу).

Якщо у зверненні не вказано бажаний спосіб отримання відповіді чи документів, застосовується [пункт 3](#) цієї частини.

8. За зверненням постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, користувачів радіочастотного спектра, користувачів ресурсів нумерації, постачальників радіообладнання уповноважені посадові особи регуляторного органу протягом п'яти робочих днів надають (надсилають) таким особам в електронній або паперовій формі (за вибором автора звернення) на безоплатній основі витяги з реєстрів, зазначених у [частині другій](#) цієї статті, дозвільні та інші документи на бланку регуляторного органу.

9. При розгляді відповідно до цього Закону повідомень та заяв суб'єктів господарювання регуляторний орган використовує згідно із законом інформацію з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, інших державних електронних баз даних та не має права вимагати подання від суб'єктів господарювання наявної в них інформації.

Стаття 9. Запити про надання інформації

1. Регуляторний орган відповідно до компетенції може вимагати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачів радіочастотного спектра надання у письмовій та/або електронній формі інформації, пов'язаної з умовами загальної авторизації, правом користування радіочастотним спектром і ресурсами нумерації та в інших випадках, передбачених цим Законом, зокрема для:

1) здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, захисту прав користувачів послуг;

2) розгляду звернень і скарг щодо їх діяльності, що регулюється цим Законом, або у разі наявності у регуляторного органу інформації про порушення ними законодавства про електронні комунікації та/або про радіочастотний спектр;

3) підготовки та оприлюднення порівняльних оглядів умов надання, якості та ціни електронних комунікаційних послуг для споживачів послуг;

4) визначення певних ринків електронних комунікацій, здійснення їх аналізу, визначення постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом, а також накладення, зміни та скасування регуляторних зобов'язань відповідно до цього Закону;

5) забезпечення ефективного управління та користування радіочастотним спектром та ресурсами нумерації, а також перевірки дотримання умов ліцензій на користування радіочастотним спектром та дозволів на користування ресурсом нумерації;

6) проведення географічних оглядів наявності мереж та дослідження доступності універсальних електронних комунікаційних послуг;

7) здійснення передбачених цим Законом повноважень щодо доступу та взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

8) надання інформації для статистичних та інших звітів, зокрема щодо Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI), до інших заинтересованих організацій, установ та органів, міжнародних інституцій, у тому числі інституцій Європейського Союзу.

2. Зазначена у частині першій цієї статті інформація не може вимагатися від суб'єкта господарювання до включення його до реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, крім випадків, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої цієї статті.

3. Запит про надання інформації має бути пропорційним до цілей його здійснення, обґрунтованим, містити відомості про мету, з якою така інформація використовуватиметься, та підстави її витребування.

Запит про надання інформації не повинен містити вимогу щодо надання інформації, вже поданої до регуляторного органу чи наявної в інших державних електронних базах даних.

4. Зазначені у цій статті суб'єкти господарювання повинні надавати на запити до регуляторного органу інформацію, у тому числі фінансову та інформацію з обмеженим доступом, що запитується для виконання регуляторним органом повноважень, передбачених цим Законом, відповідно до вказаних у запиті строків, рівнів деталізації та змісту запиту.

Регуляторний орган забезпечує захист отриманої інформації відповідно до законодавства.

Розділ III. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА

Стаття 10. Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр

1. Регуляторний орган здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, загальними користувачами радіочастотного спектра, а також особами, що здійснюють постачання електронних комунікаційних мереж та/або послуг без подання повідомлення про початок такої діяльності та/або користування радіочастотним спектром без отримання ліцензії та/або без визначеного законодавством присвоєння радіочастоти.

2. Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр суб'єктами господарювання, іншими особами здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

3. Регуляторний орган зобов'язаний вносити відомості щодо державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, передбачені [Законом України](#) "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

4. Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр здійснюється регуляторним органом двома способами:

1) проведення позапланових перевірок;

2) аналіз поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг, користувачами радіочастотного спектра регуляторної звітності.

5. Під час проведення позапланової перевірки у випадках і порядку, визначених регуляторним органом, проводяться випробування шляхом вимірювання та/або спостереження щодо відповідності передбаченим законодавством параметрів електронних комунікаційних мереж, якості електронних комунікаційних послуг, порядку маршрутизації трафіка послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації та обчислення показників якості електронних комунікаційних послуг. Для проведення випробувань та інших технічних процедур під час позапланових перевірок регуляторний орган за необхідності залучає технічні засоби та персонал державного підприємства, що належать до сфери його управління.

6. У разі виявлення ознак невиконання вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр за результатами аналізу поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг регуляторної звітності уповноважені посадові особи регуляторного органу звертаються до відповідного постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг із запитом про надання пояснення щодо виявлених ознак невиконання вимог законодавства у сфері електронних комунікацій та/або радіочастотного спектра, а постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язаний у строки, зазначені у запиті, надати обґрутовані пояснення по суті та за потреби підтвердити їх засвідченими в установленому порядку копіями документів (електронними копіями).

Строк для надання відповіді регуляторному органу залежить від обсягу інформації і не може бути меншим десяти та перевищувати двадцять п'ять робочих днів з дня відправлення відповідного звернення. Уповноважена посадова особа регуляторного органу за обґрутованим зверненням постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг продовжує строк надання відповіді не більше ніж на десять робочих днів.

У разі отримання в установлені строки достатньої інформації, що підтверджує виконання постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг вимог законодавства про

електронні комунікації та радіочастотний спектр, уповноважена посадова особа регуляторного органу повідомляє про це відповідного постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг протягом десяти робочих днів.

За наявності отриманої в установлені строки достатньої інформації, що підтверджує порушення вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр, регуляторним органом вживаються заходи реагування, передбачені [статтею 14](#) цього Закону.

У разі ненадходження в установленій строк запитуваної інформації або надходження інформації, недостатньої для прийняття рішення про наявність чи відсутність порушень вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, уповноважена посадова особа регуляторного органу повторно звертається до постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг із вимогою надати пояснення або уточнити надані пояснення щодо виявлених ознак невиконання вимог законодавства у сфері електронних комунікацій та/або радіочастотного спектра у встановлений відповідно до вимог цієї частини строк.

У разі ненадходження в установленій строк запитуваної інформації або в разі надходження інформації, недостатньої для прийняття рішення про наявність чи відсутність порушень вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр, регуляторний орган після повторного звернення уповноваженої посадової особи регуляторного органу приймає рішення про проведення позапланової перевірки постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

7. Позапланова перевірка проводиться за рішенням регуляторного органу щодо питань, зазначених у цьому рішенні, та згідно з оформленним посвідченням на проведення перевірки. У рішенні про проведення перевірки зазначаються підстава, предмет перевірки, строк проведення перевірки, найменування постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувача радіочастотного спектра, стосовно якого буде здійснено перевірку.

8. Рішення регуляторного органу про проведення позапланової перевірки має прийматися виключно в таких випадках:

1) надходження до регуляторного органу обґрутованого звернення з додаванням підтверджуючих документів чи їх копій (за наявності) від:

кінцевого користувача електронних комунікаційних послуг, користувачів радіочастотного спектра, постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг про порушення прав чи законних інтересів, передбачених законодавством про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр (крім питань, що належать до питань позасудового врегулювання спорів між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, передбачених цим Законом);

правоохоронних органів (відповідно до їх компетенції) про порушення встановленого законодавством порядку маршрутизації трафіка міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, умов застосування технічних засобів електронних комунікацій, використання ресурсу нумерації без відповідного дозволу.

У передбачених цим пунктом випадках позапланова перевірка здійснюється з питань, зазначених у зверненні;

2) на підставі письмової заяви постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувача радіочастотного спектра в смугах радіочастот загального користування про здійснення перевірки за його бажанням;

3) у разі виявлення ознак порушення вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр за результатами аналізу регуляторної звітності, поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, та ненадання на повторне звернення регуляторного органу постачальником електронних комунікаційних мереж та/або

послуг в установлений строк інформації або надання таким постачальником інформації, недостатньої для прийняття рішення про наявність чи відсутність порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр;

4) у разі неподання суб'єктом господарювання документів регуляторної звітності в установлені строки без поважних причин або без надання письмових пояснень про причини, що перешкоджали поданню таких документів, - з питань щодо неподання звітності;

5) з метою перевірки дотримання умов, визначених у ліцензії на користування радіочастотним спектром, та/або задіяння радіочастотного спектра чи ресурсу нумерації (не частіше ніж один раз на рік);

6) у разі наявності обґрунтованої інформації щодо ознак невиконання регуляторних зобов'язань, покладених на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом. У передбачених цим пунктом випадках позапланова перевірка здійснюється після надсилення регуляторним органом запиту до такого постачальника щодо виконання відповідних регуляторних зобов'язань та не раніше терміну, передбаченого для надання відповіді на такий запит;

7) з метою перевірки виконання приписів або розпоряджень про усунення виявлених порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр;

8) надходження до регуляторного органу письмового звернення про здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій чи експлуатації радіообладнання без подання повідомлення про початок діяльності у сфері електронних комунікацій, отримання у встановлених цим Законом випадках ліцензії на користування радіочастотним спектром або присвоєнь радіочастот;

9) у разі виявлення за результатами радіочастотного моніторингу та виявлення радіозавад ознак порушення вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр;

10) з метою перевірки дотримання встановлених законодавством значень критеріїв ефективності користування радіочастотним спектром;

11) у разі виявлення в ході позасудового розгляду спору ознак порушень законодавства у сфері електронних комунікацій.

9. Повторне проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) за тим самим фактом (фактами), що був (були) підставою для проведеного позапланового заходу державного нагляду (контролю), крім випадків, передбачених пунктами 5, 6, 10 частини восьмої цієї статті, забороняється. Особи, які подали безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, несуть відповідальність, передбачену законом.

10. Строк проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) не може перевищувати десяти робочих днів.

Стаття 11. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб регуляторного органу щодо здійснення державного нагляду (контролю) та Генерального штабу Збройних Сил України

1. Для здійснення державного нагляду (контролю) уповноважені посадові особи регуляторного органу мають право:

1) здійснювати доступ відповідно до законодавства на територію, до виробничих, службових, адміністративних приміщень постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачів радіочастотного спектра, а також у встановленому порядку осіб, що здійснюють постачання електронних комунікаційних мереж та/або послуг, без подання повідомлення про початок такої діяльності або користування радіочастотним спектром без

отримання у передбачених цим Законом випадках ліцензій на користування радіочастотним спектром, здійснення присвоєнь радіочастот;

2) здійснювати огляд територій, приміщень, які використовуються для провадження діяльності у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра, мереж та засобів електронних комунікацій, радіообладнання/випромінювальних пристройів, а також документів, що стосуються питання перевірки;

3) перевіряти дотримання особами, зазначеними у [пункті 1](#) цієї частини, вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, умов ліцензій на користування радіочастотним спектром, регуляторних зобов'язань, покладених на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом, приписів та розпоряджень про усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр та інших рішень регуляторного органу, прийнятих відповідно до цього Закону;

4) безоплатно отримувати інформацію, усні та письмові пояснення та інші матеріали, необхідні для перевірки дотримання вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, від особи, стосовно якої здійснюється державний нагляд (контроль), та її посадових осіб;

5) безоплатно отримувати від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування документи, матеріали, статистичну та іншу інформацію, необхідну для виконання функцій регуляторного органу;

6) використовувати відповідно до законодавства технічні засоби для здійснення державного нагляду (контролю), фіксувати процес здійснення заходу чи кожну окрему дію засобами аудіо- та відеотехніки;

7) залучати, у разі необхідності, до здійснення заходів державного нагляду (контролю) третіх осіб;

8) вимагати від особи, стосовно якої здійснюється державний нагляд (контроль), усунення виявлених порушень, надавати в межах своїх повноважень постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачам радіочастотного спектра обов'язкові для виконання приписи та розпорядження про усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр;

9) здійснювати у порядку, визначеному регуляторним органом, випробування шляхом вимірювання та/або спостереження щодо передбачених законодавством параметрів електронних комунікаційних мереж, якості електронних комунікаційних послуг, порядку маршрутизації трафіка та обчислення показників якості послуг електронних комунікацій;

10) вимагати припинення дій, що перешкоджають здійсненню державного нагляду (контролю);

11) інші права, визначені [Кодексом України про адміністративні правопорушення](#).

2. Під час здійснення державного нагляду (контролю) регуляторний орган та його уповноважені посадові особи зобов'язані:

1) повно, об'єктивно та неупереджено здійснювати державний нагляд (контроль) у межах повноважень, встановлених цим Законом;

2) забезпечувати нерозголошення комерційної таємниці та конфіденційної інформації суб'єкта господарювання, що стають доступними в ході здійснення державного нагляду (контролю);

3) не втручатися і не перешкоджати провадженню господарської діяльності під час здійснення заходів державного нагляду (контролю), якщо це не загрожує життю та здоров'ю

людей, не спричиняє небезпеку виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, настання аварій, інших пошкоджень мереж електронних комунікацій, що можуть привести до зупинення надання послуг електронних комунікацій;

4) ознайомити з результатами державного нагляду (контролю) у строки, передбачені законом, керівника постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувача радіочастотного спектра - юридичної особи, її відокремленого підрозділу або уповноважену ним особу чи фізичну особу або уповноважену нею особу;

5) у межах своєї компетенції безоплатно надавати особі, стосовно якої здійснюється державний нагляд (контроль), консультаційну підтримку з питань здійснення державного нагляду (контролю);

6) дотримуватися ділової етики у взаємовідносинах із особами, стосовно яких здійснюється державний нагляд (контроль), утримуватися від необґрутованих висновків щодо відповідності поведінки суб'єктів господарювання вимогам законодавства, неправомірного та необґрутованого застосування санкцій до суб'єктів господарювання;

7) не допускати здійснення заходів державного нагляду (контролю) та інших заходів, що не відповідають або не встановлені цим Законом.

3. Посадові особи регуляторного органу несуть відповідальність за незаконні рішення, дії чи бездіяльність щодо державного нагляду (контролю) відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" та інших законів.

4. Порядок здійснення державного нагляду (контролю) стосовно спеціальних користувачів радіочастотного спектра визначається Генеральним штабом Збройних Сил України.

Стаття 12. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання та користувачів радіочастотного спектра

1. Суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність у сфері електронних комунікацій та/або радіочастотного спектра, користувач радіочастотного спектра під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) має право:

1) бути поінформованим про свої права та обов'язки;

2) вимагати від уповноважених посадових осіб регуляторного органу додержання вимог законодавства;

3) перевіряти наявність в уповноважених посадових осіб регуляторного органу та осіб, залучених до проведення перевірки, службового посвідчення та посвідчення на проведення позапланової перевірки і одержувати копію посвідчення на проведення позапланової перевірки;

4) не допускати уповноважених посадових осіб регуляторного органу до здійснення державного нагляду (контролю), якщо:

а) уповноважена посадова особа регуляторного органу до початку перевірки не ознайомила суб'єкта господарювання з документами, передбаченими частиною сьомою статті 10 цього Закону, та не надала їх копії, або якщо надані документи не відповідають вимогам цього Закону;

б) уповноважена посадова особа регуляторного органу не внесла запис про здійснення заходу державного нагляду (контролю) до журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) (за наявності такого журналу у суб'єкта, що перевіряється);

в) тривалість позапланової перевірки перевищує строк, зазначений у документах, передбачених частиною сьомою статті 10 цього Закону;

г) уповноважені посадові особи регуляторного органу здійснюють повторну позапланову перевірку за тим самим фактом (фактами), що був (були) підставою для проведення позапланової перевірки, крім випадків, передбачених пунктами 5, 6, 10 частини восьмої статті 10 цього Закону;

5) бути присутнім під час здійснення заходів державного нагляду (контролю), залучати під час здійснення таких заходів третіх осіб;

6) вимагати нерозголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною інформацією суб'єкта господарювання;

7) одержувати та ознайомлюватися з актами державного нагляду (контролю);

8) надавати регуляторному органу в письмовій формі свої пояснення, зауваження або заперечення до акта;

9) оскаржувати в установленому законом порядку неправомірні дії регуляторного органу та його посадових осіб;

10) отримувати консультативну допомогу від регуляторного органу з метою запобігання порушенням під час здійснення заходів державного нагляду (контролю);

11) вести журнал реєстрації заходів державного нагляду (контролю) та вимагати від уповноважених посадових осіб регуляторного органу внесення до нього записів про здійснення таких заходів до початку їх проведення;

12) вимагати припинення здійснення заходу державного нагляду (контролю) в разі:

а) перевищення уповноваженою посадовою особою регуляторного органу визначеного цим Законом максимального строку здійснення такого заходу;

б) з'ясування уповноваженими посадовими особами регуляторного органу під час проведення позапланової перевірки питань, інших ніж ті, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення такого заходу;

13) фіксувати процес здійснення заходу чиожної окремої дії засобами аудіо- та відеотехніки.

2. Суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, користувач радіочастотного спектра під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) зобов'язаний:

1) допускати уповноважених посадових осіб регуляторного органу до здійснення заходів державного нагляду (контролю) за умови дотримання ними порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого цим Законом;

2) виконувати вимоги регуляторного органу, його уповноважених посадових осіб щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства;

3) надавати документи, пояснення, довідки, відомості, матеріали з питань, що виникають під час здійснення державного нагляду (контролю), відповідно до закону, у тому числі інформацію щодо тактико-технічних характеристик, застосування, розміщення радіообладнання;

4) одержувати примірник акта та/або припису, розпорядження регуляторного органу, його уповноважених посадових осіб за результатами здійсненого позапланового заходу державного нагляду (контролю).

Стаття 13. Розпорядчі документи регуляторного органу та його уповноважених посадових осіб щодо державного нагляду (контролю)

1. Для здійснення позапланової перевірки регуляторний орган приймає рішення, що має містити інформацію відповідно до частини сьомої статті 10 цього Закону.

2. На підставі рішення оформлюється посвідчення на проведення позапланової перевірки, яке підписується уповноваженою регуляторним органом посадовою особою із зазначенням прізвища, імені та по батькові (за наявності) і засвідчується печаткою (за наявності).

3. У посвідченні на проведення позапланової перевірки зазначаються:

1) найменування постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувача радіочастотного спектра та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця, щодо діяльності яких здійснюється захід;

2) місцезнаходження постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувача радіочастотного спектра та/або його відокремленого підрозділу, щодо діяльності яких проводиться перевірка;

3) номер і дата рішення, на виконання якого проводиться перевірка;

4) перелік посадових осіб, які беруть участь у проведенні перевірки, із зазначенням їх посади, прізвища, імені та по батькові (за наявності);

5) дата початку та дата закінчення перевірки;

6) підстави для проведення перевірки;

7) предмет проведення перевірки.

4. Посвідчення є чинним лише протягом зазначеного в ньому строку проведення позапланової перевірки.

5. Перед початком проведення позапланової перевірки уповноважені посадові особи регуляторного органу зобов'язані пред'явити керівнику постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувача радіочастотного спектра - юридичної особи, її відокремленого підрозділу або уповноваженій ним особі (фізичній особі - підприємцю або уповноваженій ним особі) посвідчення та службове посвідчення, що засвідчує уповноважену посадову особу регуляторного органу, і надати суб'єкту господарювання, що здійснює діяльність у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра (користувачу радіочастотного спектра), копію посвідчення, ознайомити з підставою для проведення позапланової перевірки.

Уповноважена посадова особа регуляторного органу без посвідчення на проведення позапланової перевірки та службового посвідчення не має права здійснювати державний нагляд (контроль).

6. За результатами проведення позапланової перевірки уповноважена посадова особа регуляторного органу складає акт за формою, затвердженою регуляторним органом.

7. Уповноважена посадова особа регуляторного органу зазначає в акті стан виконання вимог законодавства постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувачем радіочастотного спектра), а в разі невиконання - детальний опис виявленого порушення з посиланням на відповідну вимогу законодавства.

В останній день перевірки два примірники акта підписуються посадовими особами регуляторного органу, які здійснювали захід, та постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувачем радіочастотного спектра) або уповноваженою ним особою, якщо інше не встановлено законом.

Якщо постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувач радіочастотного спектра) не погоджується з актом, він підписує акт із зауваженнями, які є невід'ємною частиною акта перевірки. Зауваження можуть бути подані не пізніше трьох робочих днів з моменту підписання акта.

У разі відмови постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувача радіочастотного спектра) підписати акт уповноважена посадова особа регуляторного органу вносить до такого акта відповідний запис.

Один примірник акта видається постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувачу радіочастотного спектра), який перевіряється, інший зберігається в регуляторному органу.

8. З метою вжиття заходів щодо усунення виявлених під час проведення позапланової перевірки порушень вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр на підставі акта перевірки складається припис або розпорядження про усунення виявлених порушень за формою, затвердженою регуляторним органом. Посадова особа регуляторного органу має прийняти рішення про винесення припису про усунення виявлених порушень протягом 15 робочих днів з дня складення акта перевірки.

9. Припис - обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога уповноваженої посадової особи регуляторного органу постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачу радіочастотного спектра щодо усунення порушень вимог законодавства. Припис не передбачає застосування адміністративно-господарських санкцій щодо суб'єкта господарювання. Припис видається та підписується посадовою особою органу державного нагляду (контролю), яка проводила перевірку. Припис уповноваженої посадової особи регуляторного органу про усунення порушень складається у двох примірниках: один примірник не пізніше трьох робочих днів з дня складення припису надається постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувачу радіочастотного спектра) чи уповноваженій ним особі для виконання, а другий примірник залишається в регуляторному органу.

У разі відмови постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувача радіочастотного спектра) або уповноваженої ним особи від отримання припису щодо усунення порушень вимог законодавства він направляється рекомендованим листом, а на копії припису, який залишається в органі державного нагляду (контролю), проставляються відповідний номер і дата направлення.

10. Розпорядження регуляторного органу - обов'язкове для виконання письмове рішення регуляторного органу про усунення виявлених порушень у визначені строки. Розпорядження підписується головою регуляторного органу.

Розпорядження може передбачати застосування до суб'єкта господарювання санкцій, передбачених законом. Розпорядження регуляторного органу про усунення порушень складається у двох примірниках: один примірник не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення про його винесення направляється рекомендованим листом постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг (користувачу радіочастотного спектра) для виконання, а другий примірник залишається в регуляторному органу.

Стаття 14. Усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр

1. Постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувач радіочастотного спектра, який одержав припис уповноваженої посадової особи регуляторного органу, розпорядження регуляторного органу про усунення порушень законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр, зобов'язаний установлений приписом чи розпорядженням строк усунути порушення та подати регуляторному органу інформацію у письмовій формі про їх усунення.

Строк усунення виявлених порушень зазначається у приписі відповідно до граничних строків усунення певних типів порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, встановлених регуляторним органом.

У разі документально підтвердженої неможливості усунення порушень протягом зазначеного в приписі строку на підставі звернення суб'єкта господарювання регуляторний орган приймає рішення про продовження такого строку, але не більше ніж на 60 робочих днів.

2. У разі невиконання припису у встановлений у ньому строк регуляторний орган в термін, що не перевищує 25 робочих днів з моменту встановлення факту невиконання припису, зафіксованого відповідним актом позапланової перевірки, приймає рішення про винесення розпорядження про усунення порушень, в якому:

1) визначає відповідно до закону заходи з усунення порушень та строки їх реалізації;

2) накладає, за наявності підстав, адміністративно-господарські санкції, вживає інших заходів, передбачених законом;

3) зобов'язує припинити діяльність з надання електронних комунікаційних мереж та/або послуг без повідомлення про початок такої діяльності та/або експлуатацію радіообладнання без присвоєнь радіочастот та застосовує відповідні адміністративно-господарські санкції;

4) у разі встановлення факту експлуатації радіообладнання з порушенням зазначених у присвоєнні радіочастот параметрів приймає (за необхідності) рішення про тимчасове зупинення чи зміну умов його експлуатації на період до усунення виявлених порушень, а також про застосування технічних заходів з усунення радіозавад за рахунок користувача радіочастот, з вини якого створюються такі радіозавади.

Тимчасове зупинення чи зміна умов використання радіообладнання мовлення здійснюється регуляторним органом виключно у випадках встановлення факту загрози життю або здоров'ю людей з обов'язковим інформуванням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у триденний строк.

3. У разі наявності в регуляторного органу інформації про здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра без подання повідомлення про початок діяльності та/або користування радіочастотним спектром без присвоєнь радіочастот (у передбачених цим Законом випадках) та в разі неможливості проведення заходів державного нагляду (контролю), з метою встановлення власників незаконно діючих засобів електронних комунікацій, радіообладнання/випромінювальних пристроїв та їх вилучення, а також усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр регуляторний орган забезпечує проведення спільних заходів у порядку взаємодії регуляторного органу та правоохоронних органів, визначеному їх спільними нормативно-правовими актами. Під час проведення спільних заходів уповноважені регуляторним органом посадові особи мають право надавати в межах своїх повноважень обов'язкові для виконання приписи щодо усунення порушень законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, складати в установленому законом порядку протоколи про вчинення адміністративного правопорушення, вживаючи інших заходів, передбачених законом, у тому числі стосовно власників (балансоутримувачів) споруд або земельних ділянок, на яких встановлені незаконно діючі засоби електронних комунікацій, радіообладнання (у разі, якщо вони відмовляються надати інформацію про власника незаконно діючого радіообладнання).

4. У разі наявності доказів порушення умов, визначених [статтею 47](#) цього Закону, та/або умов відповідної ліцензії, що становлять загрозу для громадської безпеки, громадського здоров'я або ризики створення серйозних економічних або операційних проблем для інших користувачів радіочастотного спектра, регуляторний орган у встановленому ним порядку вживає невідкладних тимчасових заходів для усунення зазначених загроз та ризиків на період до прийняття остаточного рішення шляхом обмеження передбачених ліцензією прав користування радіочастотним спектром, у тому числі їх призупинення чи визначення певних технічних параметрів користування радіочастотним спектром.

Такі заходи застосовуються на строк, що не перевищує 20 робочих днів.

У разі якщо зазначені заходи не завершено у визначений строк, його може бути продовжено рішенням регуляторного органу не більше ніж на три місяці.

До вжиття передбачених цією частиною заходів регуляторний орган зобов'язаний запропонувати користувачу радіочастотного спектра, стосовно якого вони вживаються, надати у встановлений строк пояснення, а також запропонувати заходи з усунення відповідних загроз чи ризиків.

Стаття 15. Оскарження рішень регуляторного органу та його уповноважених посадових осіб щодо здійснення державного нагляду (контролю)

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачі радіочастотного спектра, стосовно яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю), мають право звернутися до регуляторного органу із скаргою на незаконні дії його посадових осіб при здійсненні державного нагляду (контролю). Така скарга може бути подана під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) або в строк, що не перевищує десяти робочих днів після їх завершення. Подання скарги не зупиняє здійснення заходів державного нагляду (контролю) чи заходів з усунення порушень, що оскаржуються.

2. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачі радіочастотного спектра, стосовно яких здійснюються заходи державного нагляду (контролю), мають право оскаржити результати заходів державного нагляду (контролю) та прийняті відповідно до них рішення в судовому порядку.

3. У разі оскарження в судовому порядку припису уповноваженої посадової особи регуляторного органу чи розпорядження регуляторного органу перевірка виконання вимог такого припису або розпорядження не може проводитися до дати набрання законної сили судовим рішенням з цього питання.

Розділ IV. ЗАГАЛЬНА АВТОРИЗАЦІЯ

Стаття 16. Повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій

1. Господарська діяльність у сфері електронних комунікацій здійснюється на засадах загальної авторизації, крім передбачених цим Законом випадків користування радіочастотним спектром та ресурсами нумерації.

2. Суб'екти господарювання, які мають намір здійснювати господарську діяльність як постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, повинні протягом місяця від початку такої діяльності надіслати до регуляторного органу повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій (далі - повідомлення).

Подальше здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій без подання повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій забороняється.

Обов'язок з надання повідомлення не поширюється на надання послуг міжособистісних електронних комунікацій без використання ресурсу нумерації.

3. Повідомлення надсилається шляхом заповнення електронної форми на електронній регуляторній платформі із застосуванням засобу кваліфікованого електронного підпису та має містити таку інформацію:

1) повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця;

2) код за Єдиним державним реєстром підприємств і організацій України - для юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це

відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті) - для фізичних осіб - підприємців;

3) місцезнаходження - для юридичної особи або місце проживання - для фізичної особи - підприємця;

4) адреса для листування;

5) контактні дані: номери телефону, факсу, електронна адреса, адреса офіційної сторінки в мережі Інтернет (за наявності);

6) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника та, за необхідності, інших осіб, уповноважених вчинити дії від його імені;

7) територія, на якій здійснюється діяльність у сфері електронних комунікацій. Інформація зазначається згідно з Державним класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ) та вноситься шляхом проставлення відмітки навпроти відповідних адміністративно-територіальних одиниць КОАТУУ;

8) вид та опис електронних комунікаційних послуг. Інформація вноситься до повідомлення шляхом проставлення відмітки навпроти найменування відповідного виду послуг чи доступу. У разі відсутності в орієнтовному переліку видів електронних комунікаційних послуг, затвердженому регуляторним органом, послуги, яку надає суб'єкт господарювання, вид та опис такої послуги надаються в довільній формі;

9) інформація про отримані ліцензії, дозволи - у разі здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій, яка передбачає використання обмеженого (радіочастотного та/або номерного) ресурсу (при заповненні такої інформації автоматично використовуються дані відповідних реєстрів, що містяться на регуляторній платформі);

10) зобов'язання заявника виконувати передбачені законом та іншими нормативно-правовими актами у сфері електронних комунікацій обов'язки постачальника електронних комунікаційних мереж та послуг;

11) дата початку діяльності.

При формуванні електронної форми повідомлення відповідно до [пунктів 1, 3, 6](#) частини третьої цієї статті використовуються дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань шляхом автоматизованого обміну інформацією. При зміні зазначених даних в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відповідні зміни мають автоматично відображатися у реєстрі постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг.

При формуванні електронної форми повідомлення регуляторний орган забезпечує перевірку повноти та коректності її заповнення.

Повідомлення підписується керівником або особою, яка може вчинити дії від імені суб'єкта господарювання, або особисто фізичною особою - підприємцем.

Датою подання повідомлення вважається дата його входної реєстрації в регуляторному органі.

Повідомлення вважається неподаним у разі невідповідності зазначененої в ньому інформації вимогам, наведеним у [частині третій](#) цієї статті, про що суб'єкт господарювання повідомляється протягом п'яти робочих днів.

4. Уповноважені регуляторним органом посадові особи протягом п'яти робочих днів з дати реєстрації повідомлення забезпечують внесення відповідних відомостей до реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг і надсилають суб'єкту господарювання через електронний кабінет витяг з реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг.

5. Відповіальність за достовірність і повноту відомостей, зазначених у повідомленні, покладається на керівника суб'єкта господарювання, який подав таке повідомлення, або відповідно на фізичну особу - підприємця.

6. У разі зміни відомостей, зазначених у [частині третій](#) цієї статті, або виявлення помилок у поданому повідомленні суб'єкт господарювання зобов'язаний подати виправлені дані не пізніше десяти робочих днів з дня настання таких змін.

У разі припинення діяльності з надання електронних комунікаційних послуг (послуги) кінцевим користувачам суб'єкт господарювання не пізніше ніж за три місяці до припинення такої діяльності повинен надати інформацію про це до регуляторного органу для оприлюднення на електронній регуляторній платформі.

7. За подання повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій, внесення змін до відомостей, зазначених у повідомленні, внесення відомостей до реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, отримання витягів із зазначеного реєстру платі не справляється.

Стаття 17. Реєстр постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг

1. Реєстр постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг ведеться регуляторним органом (його уповноваженими особами) в електронному вигляді за встановленими ним порядком та формою.

2. Реєстр містить такі відомості:

1) дата надходження повідомлення відповідно до [статті 16](#) цього Закону;

2) інформація, зазначена в повідомленні відповідно до [частини третьої](#) статті 16 цього Закону;

3) інші наявні в регуляторного органу відомості, передбачені формою такого реєстру.

3. Виключення з реєстру здійснюється:

1) уповноваженими регуляторним органом посадовими особами на підставі заяви суб'єкта господарювання, що подається через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі. Така заявка повинна бути подана за три місяці до припинення діяльності у сфері електронних комунікацій (крім випадків відсутності користувачів послуг такого постачальника);

2) за рішенням регуляторного органу на підставі даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про припинення діяльності юридичної особи чи припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця.

4. Плата за виключення з реєстру чи виключення з нього не справляється.

5. Регуляторний орган безоплатно забезпечує можливість пошуку в реєстрі даних, зокрема, за найменуванням суб'єкта господарювання, видами послуг та іншими наявними параметрами, а також формування та отримання витягів з реєстру.

Стаття 18. Умови загальної авторизації у сфері електронних комунікацій

1. Суб'єктам господарювання забезпечується свобода постачання електронних комунікаційних мереж та послуг з дотриманням вимог, передбачених цим Законом.

Електронна комунікаційна послуга включає, зокрема такі типи послуг:

послуга доступу до мережі Інтернет;

послуга міжособистісної електронної комунікації;

послуги, що складаються повністю або головним чином з передачі сигналів, у тому числі:
для здійснення міжмашинної взаємодії;
для мовлення.

2. На господарську діяльність з надання електронних комунікаційних послуг та доступу до електронних комунікаційних мереж поширюються лише:

1) умови загальної авторизації, передбачені [частиною третьою](#) цієї статті;

2) встановлені цим Законом вимоги щодо регулювання питань:

а) користування радіочастотним спектром та ресурсами нумерації, надання універсальних послуг;

б) забезпечення доступу та взаємоз'єднання мереж, спільного використання фізичної інфраструктури електронних комунікацій;

в) накладення регуляторних зобов'язань на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг з істотним ринковим впливом.

3. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язані дотримуватися таких умов загальної авторизації:

1) надавати повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій та інформацію про зміну зазначених у ньому даних відповідно до [статті 16](#) цього Закону;

2) надавати передбачену законом регуляторну звітність та інформацію на запити регуляторного органу та інших органів державної влади в межах їх компетенції відповідно до [статей 9, 20](#) цього Закону;

3) здійснювати захист персональних даних при замовленні та наданні електронних комунікаційних послуг відповідно до [Закону України](#) "Про захист персональних даних";

4) здійснювати захист конфіденційності електронних комунікацій відповідно до [Конституції України](#) та закону;

5) забезпечувати прозорість у розкритті інформації для цілей забезпечення наскрізного підключення, надавати регуляторному органу інформацію, необхідну для перевірки точності такого розкриття, а також виконувати інші зобов'язання, пов'язані з доступом та взаємоз'єднанням відповідно до цього Закону. Дія цього пункту поширюється лише на діяльність з надання доступу до електронних комунікаційних мереж;

6) виконувати обов'язки, пов'язані з наданням електронних комунікаційних послуг кінцевим користувачам, крім послуг міжособистісних електронних комунікацій без використання нумерації, відповідно до цього Закону;

7) виконувати обов'язки, пов'язані з користуванням радіочастотним спектром відповідно до [статті 47](#) цього Закону;

8) виконувати обов'язки, пов'язані з користуванням ресурсом нумерації відповідно до [статті 79](#) цього Закону;

9) дотримуватися технічних регламентів та технічних вимог (технічних специфікацій) відповідно до закону;

10) надавати доступ до своїх електронних комунікаційних мереж уповноваженим законом органам державної влади (їх посадовим особам) для правомірного зняття інформації в електронних комунікаційних мережах у випадках та порядку, встановлених законом;

11) забезпечувати відповідно до закону передачу оповіщень про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану від органів державної влади до населення;

12) забезпечувати відповідно до закону зв'язок користувачів із службами екстреної допомоги та зв'язок між екстреними службами та органами державної влади, органами місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій;

13) на підставі рішення суду обмежувати доступ своїх абонентів до ресурсів, через які здійснюється розповсюдження дитячої порнографії.

4. Частина третя цієї статті містить виключний перелік умов загальної авторизації. Умови загальної авторизації згідно із законодавством не включають зобов'язання, що застосовуються до постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг в інших сферах.

5. До прав користування радіочастотним спектром або ресурсами нумерації застосовуються лише умови загальної авторизації, пов'язані з цими правами, зазначені у статтях 47 і 79 цього Закону, відповідно.

6. Умови та процедури загальної авторизації можуть бути змінені лише в об'єктивно обґрунтованих випадках, пропорційно та з урахуванням завдань, передбачених статтею 4 цього Закону.

Стаття 19. Права постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг мають право на:

1) постачання електронних комунікаційних послуг та/або доступ до мереж відповідно до цього Закону;

2) отримання доступу до земельних ділянок та інфраструктури для розгортання (створення) та експлуатації електронних комунікаційних мереж, а також планування та розвиток власних електронних комунікаційних мереж відповідно до вимог, визначених Земельним кодексом України та іншими законами України;

3) отримання та використання відповідно до цього Закону радіочастотного спектра для надання електронних комунікаційних послуг та доступу до електронних комунікаційних мереж;

4) отримання та використання відповідно до цього Закону ресурсів нумерації з національного плану нумерації для надання електронних комунікаційних послуг та/або доступу до мереж;

5) постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які надають послуги користувачам, мають право на:

а) ведення переговорів щодо взаємоз'єднання мереж з іншими постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг та, якщо це відповідає законодавству, - отримання доступу та/або взаємоз'єднання своїх електронних комунікаційних мереж з електронними комунікаційними мережами інших постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

б) призначення у випадках та порядку, встановлених цим Законом, для надання універсальної послуги (послуг) на певних територіях, призначених для забезпечення доступом до універсальних послуг та на отримання компенсації збитків (витрат), у разі їх наявності, від розгортання мереж для забезпечення такого доступу;

в) встановлення індивідуальних тарифних планів при укладенні договору про надання електронних комунікаційних послуг з кінцевими користувачами - юридичними особами та/або фізичними особами - підприємцями;

6) об'єднання електронних комунікаційних послуг у тарифні плани та пакети послуг і отримання від кінцевих користувачів оплати вартості пакетів послуг;

7) спільне використання інфраструктури електронних комунікаційних мереж та її елементів на договірних засадах відповідно до цього Закону;

8) установлення технічних засобів електронних комунікацій у приміщеннях, що належать їм на належних правових підставах, з дозволу власника приміщення та розміщення на елементах інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту та електроенергетики технічних засобів електронних комунікацій на договірних засадах у порядку, встановленому законодавством;

9) припинення діяльності у сфері електронних комунікацій або часткове припинення діяльності з надання електронних комунікаційних послуг або певного їх виду або на певній території, відповідно до цього Закону;

10) інші права, встановлені цим Законом.

2. Право власності та право на технічне обслуговування і експлуатацію електронних комунікаційних мереж може належати будь-якій фізичній особі - підприємцю або юридичній особі, незалежно від форм власності, які є резидентами України.

Надання електронних комунікаційних мереж та послуг на території України є виключним правом юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, зареєстрованих відповідно до законодавства (резиденти України).

3. З метою захисту національних інтересів та національної безпеки України в інформаційній сфері структура власності юридичних осіб - постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які здійснюють діяльність з надання послуг з технічного обслуговування і експлуатації багатоканальних цифрових мереж ефірного теле- та радіомовлення із загальнонаціональним покриттям (крім юридичних осіб державної форми власності), має відповідати таким вимогам:

а) у структурі власності юридичних осіб - постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які здійснюють діяльність з надання послуг з технічного обслуговування і експлуатації багатоканальних цифрових мереж ефірного теле- та радіомовлення із загальнонаціональним покриттям, на усіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами не має бути:

юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, зареєстрованих в офшорних зонах, перелік яких затверджений Кабінетом Міністрів України, а також осіб без громадянства;

фізичних і юридичних осіб, які є резидентами країни, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, а також юридичних осіб, учасниками (акціонерами) яких є такі юридичні або фізичні особи;

політичних партій, профспілкових, релігійних організацій та юридичних осіб, які вони заснували;

громадян, які за вироком суду відбувають покарання у місцях позбавлення волі або визнані судом недієздатними;

б) кінцевим бенефіціарним власником (кінцевими бенефіціарними власниками) юридичних осіб - постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які здійснюють діяльність з надання послуг з технічного обслуговування і експлуатації багатоканальних цифрових мереж ефірного теле- та радіомовлення із загальнонаціональним покриттям, може бути виключно громадянина України (громадянин України).

4. З метою поліпшення якості електронних комунікаційних послуг постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг із залученням інших зацікавлених сторін та у координації з регуляторним органом можуть розробляти відповідно до законодавства

кодекси (стандарти) поведінки, які можуть використовуватися (на добровільних засадах) при наданні електронних комунікаційних послуг, а також здійснювати моніторинг їх виконання.

Стаття 20. Регуляторна звітність

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, загальні користувачі радіочастотного спектра зобов'язані складати та безоплатно надавати до регуляторного органу в передбачених цим Законом цілях регуляторну звітність щодо здійснення діяльності у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, певних її видів.

Регуляторна звітність подається через електронну регуляторну платформу відповідно до встановлених регуляторним органом інструкцій щодо їх заповнення, строків і порядку подання.

Регуляторний орган встановлює регуляторну звітність для виконання своїх повноважень, передбачених цим Законом.

2. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які здійснюють діяльність також у сферах господарської діяльності, інших ніж електронні комунікації, з метою подання регуляторної звітності, у тому числі необхідної для аналізу ринків електронних комунікацій, повинні вести окремий бухгалтерський облік діяльності, пов'язаної з наданням електронних комунікаційних мереж та/або послуг, із метою визначення всіх складових елементів витрат і доходів, пов'язаних з такою діяльністю, підстав та методів, що використовуються для їх розрахунку, в тому числі деталізовану розбивку основних засобів та структурних витрат згідно із законодавством про фінансовий та бухгалтерський облік.

На суб'єктів підприємницької діяльності, яким відповідно до законодавства надано дозвіл на ведення спрощеного обліку доходів і витрат, зазначені в цій частині вимоги поширяються в частині окремого обліку доходів.

3. У разі виявлення ознак невиконання вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр за результатами аналізу поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг регуляторної звітності уповноважені посадові особи регуляторного органу звертаються до відповідного постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг із запитом про надання пояснення щодо виявлених ознак невиконання вимог законодавства у сфері електронних комунікацій та/або радіочастотного спектра, а постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язаний у строки, зазначені в запиті, надати обґрунтовані пояснення по суті та за потреби підтвердити їх засвідченими в установленому порядку копіями документів (електронними копіями).

Строк для надання відповіді регуляторному органу залежить від обсягу інформації і не може бути меншим десяти та перевищувати двадцять п'ять робочих днів з дня відправлення відповідного звернення. Такий строк може бути продовжений не більше ніж на десять робочих днів уповноваженою посадовою особою регуляторного органу за обґрунтованим зверненням постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

У разі отримання в установлені строки достатньої інформації, що підтверджує виконання постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, уповноважена посадова особа регуляторного органу повідомляє про це відповідного постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг протягом десяти робочих днів.

За наявності отриманої в установлені строки достатньої інформації, що підтверджує порушення вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр, регуляторним органом вживаються заходи реагування, передбачені [статтею 14](#) цього Закону.

У разі ненадходження в установленій строк запитуваної інформації або надходження інформації, недостатньої для прийняття рішення про наявність чи відсутність порушень вимог законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр, уповноважена посадова

особа регуляторного органу повторно звертається до постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг з вимогою надати пояснення або уточнити надані пояснення щодо виявлених ознак невиконання вимог законодавства у сфері електронних комунікацій та/або радіочастотного спектра у встановлений відповідно до вимог цієї частини строк.

У разі ненадходження в установлений строк запитуваної інформації або в разі надходження інформації, недостатньої для прийняття рішення про наявність чи відсутність порушень вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр, після повторного звернення уповноваженої посадової особи регуляторного органу регуляторний орган приймає рішення про проведення позапланової перевірки постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

Стаття 21. Географічні огляди розгортання мереж широкосмугового доступу та доступності універсальних послуг

1. Регуляторний орган проводить географічні огляди доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних) та послуг голосових електронних комунікацій у фіксованому місці, а також оновлює їх не менше ніж раз на рік.

2. Географічний огляд повинен включати:

1) обстеження поточного географічного охоплення території України електронними комунікаційними мережами та послугами, передбаченими [частиною першою](#) цієї статті;

2) прогноз охоплення, не менше ніж на наступний за здійсненням огляду рік, території України електронними комунікаційними мережами та послугами, передбаченими [частиною першою](#) цієї статті, у тому числі інформацію про заплановані розгортання таких мереж, їх значні оновлення або розширення, а також про заплановане надання послуг голосових електронних комунікацій у фіксованому місці.

Такі географічні огляди включають набір даних, деталізований по кожному населеному пункту, що характеризують доступність відповідних електронних комунікаційних мереж та послуг, у тому числі щодо наявності електронних комунікаційних мереж, їх пропускної здатності, постачальників таких мереж та/або послуг та якості послуг, які можуть відображатися, в тому числі за допомогою цифрових інструментів на багаторівневій карті (геоінформаційній системі).

3. Методику проведення та оновлення географічних оглядів, передбачених [частиною першою](#) цієї статті, встановлює регуляторний орган за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

З метою проведення географічних оглядів регуляторний орган має право вимагати від постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, органів державної влади та органів місцевого самоврядування надання інформації, зазначеної у [частині другій](#) цієї статті, відповідно до зазначеної методики.

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування зобов'язані надавати на запит регуляторного органу інформацію, передбачену [частиною другою](#) цієї статті.

4. Якщо географічний огляд свідчить, що на певній території відсутні мережі широкосмугового доступу чи послуги голосових електронних комунікацій у фіксованому місці та не планується протягом року з моменту проведення огляду розгортання таких мереж чи надання послуг, регуляторний орган приймає рішення про визначення цієї території (з чітким визначенням її географічних меж) такою, на якій має бути здійснено забезпечення доступу до мереж широкосмугового доступу чи послуг голосових електронних комунікацій у фіксованому місці відповідно до цього Закону.

5. Регуляторний орган надсилає до всіх постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, що здійснюють відповідні види діяльності на визначеній згідно

з [частиною четвертою](#) цієї статті території, запити про надання інформації щодо їх наміру розгорнати мережі широкосмугового доступу чи надавати послуги голосових електронних комунікацій у фіксованому місці протягом прогнозного періоду.

Регуляторний орган встановлює перелік інформації і форму повідомлення щодо наміру з розгортання мереж широкосмугового доступу з урахуванням інформації, що включається до географічних оглядів розгортання мереж відповідно до [частини другої](#) цієї статті.

6. Регуляторний орган, центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, інші органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані враховувати результати географічного огляду та призначення територій відповідно до [частини четвертої](#) цієї статті при:

- 1) розробленні національного плану розвитку мереж широкосмугового доступу;
- 2) визначені зобов'язань щодо покриття електронними комунікаційними послугами при наданні ліцензії на користування радіочастотним спектром;
- 3) визначені наявності доступу до універсальних послуг та вжитті відповідно до цього Закону заходів з їх забезпечення;
- 4) фінансуванні заходів з розвитку електронних комунікаційних мереж та послуг за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів;
- 5) прийнятті інших рішень відповідно до цього Закону.

7. З метою доступності для кінцевих користувачів інформації про наявність електронних комунікаційних послуг у різних населених пунктах регуляторний орган забезпечує розміщення даних географічного огляду на електронній регуляторній платформі з визначенним рівнем деталізації та в форматі, які є зручними для вибору постачальника електронних комунікаційних послуг.

Стаття 22. Консультації з учасниками ринку, іншими зацікавленими сторонами

1. Регуляторний орган проводить консультації з постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, користувачами радіочастотного спектра, іншими зацікавленими сторонами при здійсненні передбачених цим Законом заходів, які мають суттєвий вплив на відповідний ринок, у тому числі щодо конкурсних зasad розподілу радіочастотного спектра, аналізу ринків та прийняття рішень за його результатами, вжиття заходів із забезпечення доступності універсальних послуг, в інших випадках, передбачених законодавством, а також на вимогу асоціацій, громадських об'єднань та професійних спілок, учасників ринку чи суб'єктів, стосовно яких приймається рішення (вживається захід).

2. З метою належного врахування інтересів кінцевих користувачів регуляторний орган за участю інших зацікавлених органів державної влади забезпечує проведення консультацій з кінцевими користувачами, у тому числі споживачами з інвалідністю, виробниками та постачальниками електронних комунікаційних засобів, постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг з питань, пов'язаних з правами кінцевих користувачів, включаючи еквівалентний доступ і вибір для споживачів з інвалідністю.

3. Доступ до участі в консультаціях, передбачених частинами [першою](#) і [другою](#) цієї статті, та оприлюднення їх результатів забезпечуються регуляторним органом, у тому числі через електронну регуляторну платформу.

На електронній регуляторній платформі має бути оприлюднений проект рішення чи іншого документа, що підлягає процедурі консультації, дата його оприлюднення, строк подання коментарів і пропозицій та орієнтовний строк прийняття відповідних рішень за результатами консультацій.

Зазначена інформація також надсилається через електронний кабінет постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг, стосовно яких приймається рішення (захід),

та в електронному вигляді іншим зацікавленим особам, які внесли свої електронні адреси до списку розсылки з питань консультацій на електронній регуляторній платформі.

4. Регуляторний орган повинен надати зацікавленим сторонам можливість прокоментувати проект відповідного рішення (заходів) у строк, встановлений ним з урахуванням складності питання, але не менше ніж 30 календарних днів.

Щодо рішень регуляторного органу, строк для прийняття яких визначений цим Законом менше ніж 30 календарних днів, регуляторний орган визначає період консультацій в межах відповідного строку, але не менше п'яти робочих днів.

Стрік для консультацій щодо проектів нормативно-правових актів не може бути меншим 30 календарних днів.

5. Протягом п'яти робочих днів з моменту завершення строку консультацій регуляторний орган публікує узагальнену інформацію про результати обговорень, у тому числі щодо отриманих коментарів і пропозицій та позиції регуляторного органу щодо цих коментарів.

6. Консультації щодо регуляторних актів здійснюються відповідно до [Закону України](#) "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

Стаття 23. Загальні засади позасудового врегулювання спорів

1. Регуляторний орган здійснює врегулювання спорів, що виникають між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг у зв'язку з реалізацією їх прав та/або виконанням їхніх обов'язків:

1) передбачених цим Законом або нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, зокрема:

взаємоз'єднання мереж, що виникають на будь-яких етапах укладення, зміни, виконання та розірвання договору про взаємоз'єднання мереж;

доступ до мереж та інфраструктури електронних комунікацій, що виникають на будь-яких етапах укладення, зміни, виконання та розірвання договору про доступ;

національний роумінг та перенесення номерів;

здійснення передбачених цим Законом заходів із спільного інвестування та розгортання електронних комунікаційних мереж;

2) передбачених договором, який регулює відносини, визначені цим Законом.

2. Регуляторний орган на підставі звернення будь-якої із сторін відповідно до [статті 24](#) цього Закону розглядає спір та приймає обов'язкове до виконання рішення у строк, що не перевищує двох місяців з моменту надходження звернення. Цей строк може бути продовжений на час, необхідний для отримання доказів чи вчинення інших необхідних процесуальних дій. Загальний строк врегулювання спору не повинен перевищувати чотирьох місяців з моменту надходження звернення.

У разі призначення експертизи перебіг строку може бути зупинений до виконання експертизи, про що регуляторним органом ухвалюється мотивоване рішення.

3. Регуляторний орган повинен вирішувати спори відповідно до принципів і завдань, зазначених у [частині другій](#) статті 3 та [статті 4](#) цього Закону, а також принципів процесуальної рівності та змагальності сторін, гласності та відкритості вирішення спору.

4. Рішення регуляторного органу за результатами розгляду спору повинне містити обґрунтування та оприлюднюватися на електронній регуляторній платформі, крім їх положень (частин), що містять інформацію з обмеженим доступом.

5. Звернення до регуляторного органу щодо позасудового врегулювання спору не перешкоджає праву кожної із сторін звернутися до суду.

6. У разі виникнення спору між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг України та інших країн регуляторний орган вживає заходів щодо сприяння їх врегулюванню згідно з міжнародними договорами України у співпраці з компетентними органами відповідних країн та міжнародними організаціями.

Стаття 24. Порядок позасудового розгляду спорів та прийняття рішень

1. Регуляторний орган встановлює порядок розгляду спорів між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, який визначає, зокрема, вимоги щодо:

- 1) форми, змісту і порядку подання заявлання для вирішення спорів;
- 2) проведення переговорів між сторонами з метою врегулювання спору;
- 3) надання та збору доказів, проведення експертизи (у разі необхідності);
- 4) підготовки до розгляду спору, в тому числі щодо створення робочих груп для попереднього розгляду спору і надання пропозицій регуляторному органу про його вирішення;
- 5) порядку повідомлення сторін про проведення засідань, інших заходів з розгляду спору;
- 6) процедури розгляду спорів, у тому числі в електронній формі.

2. Сторони спору мають право:

- 1) ознайомлюватися з матеріалами розгляду спору;
- 2) надавати регуляторному органу докази, пояснення, запити, інші документи щодо предмета спору, обґруntовувати свою позицію, в тому числі щодо заперечень іншої сторони або інших зацікавлених осіб, які беруть участь у розгляді спору;
- 3) одержувати копії рішень, інших процесуальних документів регуляторного органу щодо врегулювання спору;
- 4) оскаржувати рішення регуляторного органу до суду;
- 5) здійснювати інші права, передбачені цим Законом та правилами розгляду спорів, встановленими регуляторним органом.

Сторона спору має право відмовитися від своїх вимог.

Сторона спору має право визнати заявлену їй вимогу.

Сторони можуть закінчити розгляд спору шляхом укладення мирової угоди.

Сторони при розгляді спору повинні користуватися своїми правами на добросовісній та справедливій основі.

3. Заява щодо вирішення спору залишається без розгляду регуляторним органом у таких випадках:

- 1) предмет спору не належить до компетенції регуляторного органу;
- 2) спір між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав знаходиться на розгляді регуляторного органу, суду чи третейського суду або набрало законної сили рішення за результатами такого розгляду спору;
- 3) між сторонами укладено договір про передачу спору на вирішення до третейського суду чи його розгляд в інший передбачений законом спосіб позасудового врегулювання спору, засвідчену копією якого подано до регуляторного органу;

4) заява щодо врегулювання спору подана особою, яка не має відповідних повноважень.

4. Регуляторний орган припиняє розгляд спору в разі, якщо:

1) після початку розгляду спору стали відомі обставини, зазначені у [частині третьої](#) цієї статті;

2) від заявника надійшла заява про відмову від звернення про врегулювання спору;

3) сторонами укладено мирову угоду;

4) відбулося припинення юридичної особи (державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця), яка була однією із сторін у справі.

5. Регуляторний орган на підставі заяви будь-якої із сторін спору приймає рішення у визначеному законом порядку про застосування тимчасових заходів захисту прав заявника, відповідно до передбачених цим Законом повноважень, шляхом видання припису утриматися від певних дій, заходів, які можуть ускладнити або унеможливити виконання рішення про врегулювання спору. Тимчасові заходи діють протягом періоду, визначеного рішенням регуляторного органу, але не довше ніж до набрання чинності рішенням щодо спору, крім випадків їх скасування чи зміни регуляторним органом за зверненням будь-якої із сторін спору, або в судовому порядку.

6. Рішення регуляторного органу, прийняті в ході розгляду спору, набувають чинності з дня їх прийняття.

Розділ V. ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЙНІ МЕРЕЖІ

Стаття 25. Створення електронних комунікаційних мереж

1. Розміщення на земельних ділянках об'єктів будівництва, що є частиною електронних комунікаційних мереж чи їх інфраструктури, здійснюється відповідно до [Земельного кодексу України](#), [Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"](#).

2. Уздовж повітряних, підземних кабельних ліній електронних комунікаційних мереж та споруд електронних комунікацій встановлюються охоронні зони, а в разі необхідності утворюються просіки, особливо захисні лісові ділянки з дотриманням вимог [Земельного кодексу України](#) та [Лісового кодексу України](#).

Порядок установлення та визначення розмірів охоронних зон і просік, порядок їх маркування та проведення робіт у цих зонах, у тому числі перелік робіт, здійснення яких потребує погодження з операторами електронних комунікацій, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. Оператори мають право вимагати від власників земельних ділянок або землекористувачів установлення сервітутів до категорії земель, визначених [Земельним кодексом України](#), для розгортання та експлуатації електронних комунікаційних мереж загального користування та/або інфраструктури.

Встановлення сервітуту для розгортання та експлуатації електронних комунікаційних мереж та його припинення здійснюються відповідно до [Земельного](#) та [Цивільного кодексів України](#) з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею.

4. Використання державного майна, комунального майна та майна, що належить Автономній Республіці Крим, для розміщення постачальниками електронних комунікаційних послуг своїх технічних засобів електронних комунікацій здійснюється в порядку та способі, визначених [Законом України "Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж"](#).

5. Доступ до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електroz'язку, будинкової розподільної мережі, що

не перебувають у власності постачальників електронних комунікаційних послуг та/або мереж для розгортання загальнодоступних електронних комунікаційних мереж, здійснюється відповідно до Закону України "Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж".

Доступ до фізичної інфраструктури постачальників електронних комунікаційних послуг та/або мереж для розгортання загальнодоступних електронних комунікаційних мереж здійснюється відповідно до цього Закону.

6. Оператору або уповноваженим ним особам дозволяється в порядку, встановленому законодавством, прокладати кабельні підземні, підводні та наземні лінії електронних комунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього опори ліній електропередачі та опори інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики.

7. Встановлення (розміщення) технічних засобів електронних комунікацій, споруд електронних комунікаційних мереж на елементах інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, об'єктах фізичної інфраструктури електронних комунікацій, до яких отримано доступ, здійснюється на підставі проектної документації з доступу.

8. Забороняється вимагати від операторів отримання або подання будь-яких додаткових дозвільних документів для розміщення технічних засобів електронних комунікацій, споруд електронних комунікаційних мереж на елементах інфраструктури відповідного об'єкта будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, об'єктах фізичної інфраструктури електронних комунікацій, крім передбачених законом.

9. Дообладнання технічних засобів електронних комунікацій, споруд електронних комунікаційних мереж, розміщених на елементах інфраструктури відповідного об'єкта будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, об'єктах фізичної інфраструктури електронних комунікацій потребує погодження з власником такої інфраструктури та не потребує отримання і подання будь-яких інших дозвільних документів, погодження органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними особами, утвореними такими органами.

10. Порядок введення в експлуатацію технічних засобів електронних комунікацій, споруд електронних комунікаційних мереж, розміщених на елементах інфраструктури відповідного об'єкта будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі, об'єктах фізичної інфраструктури електронних комунікацій визначається оператором або уповноваженими ним особами.

11. Забудовники зобов'язані обладнати нові об'єкти житлово-побутового, культурного, лікувального та іншого призначення всіх форм власності мережами і пристроями для організації надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі в багатоквартирних будинках, - до кожної квартири.

12. Оператор має право за власний рахунок розгорнути свою мережу до точки доступу до внутрішньобудинкової фізичної інфраструктури. У разі відсутності в будівлі внутрішньобудинкової фізичної інфраструктури для розгортання мережі, у тому числі високошвидкісної, оператор, постачальник електронних комунікаційних мереж має право довести свою мережу до приміщення абонента за наявності згоди абонента та за умови скорочення до мінімуму впливу на приватну власність третіх осіб.

13. Розгортання (створення), реконструкція і модернізація електронних комунікаційних мереж мають забезпечувати дотримання показників якості послуг електронних комунікацій, встановлених законодавством.

Стаття 26. Спільне розташування і використання елементів інфраструктури електронних комунікаційних мереж

1. Оператор має право пропонувати іншим операторам, постачальникам електронних комунікаційних мереж доступ до фізичної інфраструктури своєї електронної комунікаційної мережі, спільне встановлення та/або використання елементів мережі та інфраструктури з метою розміщення елементів їх електронних комунікаційних мереж.

2. Технічні, організаційні та фінансові умови доступу та спільного розташування і використання операторами елементів мереж та/або фізичної інфраструктури для розгортання (створення) електронних комунікаційних мереж визначаються відповідно до законодавства на договірних засадах, крім випадків, встановлених [частиною третьою](#) цієї статті та [статтею 27](#) цього Закону.

3. Якщо оператор відповідно до закону отримав право встановлювати об'єкти фізичної інфраструктури електронних комунікацій, використовуючи державну, комунальну або приватну власність, регуляторний орган з метою захисту навколишнього природного середовища, охорони здоров'я, громадської безпеки або виконання цілей планування територій може прийняти згідно із затвердженим порядком та після консультацій відповідно до [статті 22](#) цього Закону такі рішення:

1) про зобов'язання здійснення спільного розміщення та/або спільного використання встановлених з використанням таких прав елементів електронної комунікаційної мережі та фізичної інфраструктури електронних комунікацій;

2) про заходи з координації робіт, пов'язаних із розгортанням елементів мереж електронних комунікацій на відповідних територіях, згідно з цією частиною.

Рішення регуляторного органу, передбачені цією частиною, приймаються відповідно до законодавства на підставі звернення зацікавленого оператора, постачальника електронних комунікаційних мереж після проведення консультацій та з урахуванням принципів об'єктивності, прозорості, недискримінації та пропорційності.

4. У випадках, передбачених [частиною третьою](#) цієї статті, регуляторний орган здійснює у встановленому ним порядку такі заходи:

1) координація процесу спільного розташування і використання елементів мереж та пов'язаних з ними об'єктів операторами, постачальниками електронних комунікаційних мереж;

2) забезпечення створення і функціонування із застосуванням електронної регуляторної платформи єдиного інформаційного пункту з питань спільного розташування і використання елементів електронних комунікаційних мереж та їх фізичної інфраструктури;

3) встановлення методики розподілу витрат, пов'язаних із спільним користуванням об'єктами та координацією робіт з розгортання (створення) електронних комунікаційних мереж.

Стаття 27. Особливості доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікаційних мереж для розгортання високошвидкісних мереж

1. Оператор зобов'язаний в установленому регуляторним органом порядку задовольнити обґрунтовані письмові запити інших операторів на надання доступу до елементів фізичної інфраструктури своєї електронної комунікаційної мережі з метою розміщення елементів високошвидкісних мереж.

Доступ до фізичної інфраструктури електронних комунікацій має надаватися на справедливих та обґрунтованих умовах, у тому числі щодо плати за доступ.

2. Регуляторний орган затверджує порядок надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій для розгортання високошвидкісних мереж, який повинен зокрема, містити:

- 1) вимоги до оформлення запиту на надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 2) вимоги та строки для надання відповіді на запит на надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 3) критерії наявності чи відсутності підстав для відмови в доступі до фізичної інфраструктури електронних комунікацій, у тому числі щодо придатності фізичної інфраструктури для розміщення високошвидкісних мереж;
- 4) строки розроблення, видачі та дії технічних умов з доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 5) порядок та строки розроблення і погодження проектної документації з доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 6) порядок та строки укладення договору з доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 7) методику визначення плати за доступ до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 8) порядок та умови припинення користування елементами інфраструктури об'єкта доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій;
- 9) порядок розміщення інформації, передбаченої [статтями 28, 30](#) цього Закону, в єдиному пункті доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій на електронній регуляторній платформі.

3. У разі отримання запиту про надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій, оформленого з порушенням законодавства, оператор повинен протягом десяти робочих днів з моменту його отримання повідомити про це оператора, постачальника електронних комунікаційних мереж, що надіслав запит, зазначивши суть порушень.

У разі отримання оформленого відповідно до законодавства запиту про надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій оператор повинен розглянути запит та надати відповідь у строк, що не перевищує двох місяців з дати його отримання.

4. Оператор має право відмовити у доступі до фізичної інфраструктури своєї мережі, в тому числі у видачі технічних умов, погодженні проекту технічної документації, з таких підстав:

- 1) фізична інфраструктура, доступ до якої запитується, технічно не придатна для розміщення елементів високошвидкісних мереж;
- 2) відсутності місця для розміщення елементів високошвидкісної мережі з урахуванням запланованих потреб оператора, постачальника електронних комунікаційних мереж, які він повинен обґрунтувати;
- 3) документально підтвердженої компетентними органами загрози громадській безпеці та здоров'ю населення у разі надання доступу, що запитується;
- 4) документально підтвердженої загрози цілісності і безпеці мереж електронних комунікацій, об'єктів критичної інформаційної інфраструктури;
- 5) наявності ризику суттєвих перешкод для запланованого оператором надання електронних комунікаційних послуг, а також послуг, що надаються з використанням фізичної інфраструктури, доступ до якої запитується, ризику суттєвого зниження якості таких послуг;

6) наявності інших засобів фізичного доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій, придатних для розміщення елементів високошвидкісних мереж, за умови надання такого доступу на справедливих і обґрутованих умовах.

Відмова в наданні доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій повинна містити підстави та обґрунтування причин відмови.

Забороняється відмова у наданні доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій, передбаченого [частиною першою](#) цієї статті, з інших підстав, ніж визначені цією частиною.

5. У разі відмови у наданні доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій або ненадання відповіді протягом двох місяців з дати отримання запиту на доступ, або недосягнення згоди щодо умов доступу, в тому числі щодо ціни, будь-яка із сторін має право звернутися до регуляторного органу щодо позасудового врегулювання спору відповідно до цього Закону.

Рішення регуляторного органу з врегулювання спору щодо ціни доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій має враховувати:

завдання, визначені [статтею 4](#) цього Закону;

необхідність відшкодування витрат оператора на надання доступу до його інфраструктури;

вплив запитуваного доступу на бізнес-плани оператора, в тому числі інвестиції у фізичну інфраструктуру для високошвидкісних мереж.

Стаття 28. Прозорість інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікаційних мереж для розгортання високошвидкісних мереж

1. З метою подання запиту на доступ до фізичної інфраструктури електронних комунікацій відповідно до [статті 27](#) цього Закону оператор має право на отримання інформації про існуючу фізичну інфраструктуру, в тому числі інших операторів - відомостей щодо наявності існуючої фізичної інфраструктури в конкретній географічній точці території (розташування і прокладення існуючої фізичної інфраструктури) з рівнем деталізації та у порядку, визначених регуляторним органом за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, Генеральним штабом Збройних Сил України та Службою безпеки України.

2. Оператори мають право розміщувати передбачену [частиною першою](#) цієї статті інформацію в єдиній точці доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій.

3. Доступ до зазначеної у [частині першій](#) цієї статті інформації надається шляхом:

1) оприлюднення її в електронній формі через єдину точку доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій на електронній регуляторній платформі;

2) надання володільцем інфраструктури на письмовий запит оператора інформації, відсутньої в єдиній точці доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій. У такому запиті має зазначатися конкретна географічна точка території, на якій планується розгортання високошвидкісних мереж.

4. Термін надання інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій становить 30 календарних днів з моменту надходження запиту.

5. Оператор за відсутності підстав для відмови в доступі, передбачених [частиною четвертою](#) статті 27 цього Закону, зобов'язаний задовольняти обґрутовані письмові запити інших операторів щодо надання технічних умов доступу до їх інфраструктури.

У такому запиті мають зазначатися конкретні складові фізичної інфраструктури щодо розміщення елементів мережі високої пропускної здатності.

Запит має бути задоволений протягом одного місяця з дати його отримання на основі пропорційних, недискримінаційних і прозорих умов та з урахуванням обмежень щодо доступу до інформації, передбачених [частиною четвертою](#) цієї статті.

6. У разі виникнення спору щодо передбачених цією статтею прав та зобов'язань кожна із сторін має право звернутися до регуляторного органу щодо позасудового врегулювання спору відповідно до цього Закону. Регуляторний орган повинен вирішити такий спір протягом двох місяців.

7. Оператори, які отримали доступ до інформації відповідно до цієї статті, повинні забезпечити захист інформації з обмеженим доступом.

Стаття 29. Взаємодія операторів при розгортанні фізичної інфраструктури високошвидкісних електронних комунікаційних мереж

1. Кожен оператор має право на проведення переговорів з іншими операторами щодо укладення договорів про взаємодію з розгортанням фізичної інфраструктури з метою розміщення елементів високошвидкісних мереж. Такі переговори та діяльність не є предметом обов'язкового погодження Антимонопольним комітетом України.

2. Оператор при здійсненні робіт з розгортання фізичної інфраструктури, що повністю або частково фінансуються за рахунок державних коштів, повинен задовольняти на прозорих і недискримінаційних умовах будь-який обґрунтований запит взаємодії з розгортанням мереж, поданий іншим оператором з метою розміщення елементів високошвидкісної мережі.

Такий запит має бути задоволений оператором у разі, якщо:

- 1) це не приведе до додаткових витрат оператора, в тому числі через перенесення термінів попередньо запланованих робіт з розгортання інфраструктури;
- 2) це не перешкоджатиме розгортанню власної електронної комунікаційної мережі;
- 3) запит поданий не пізніше ніж за один місяць до подання звернення до уповноважених органів щодо затвердження чи погодження проектів робіт, проведення їх експертизи чи повідомлення про початок їх проведення (за необхідності).

3. У разі недосягнення домовленостей щодо взаємодії з розгортанням мереж у випадках, передбачених [частиною другою](#) цієї статті, протягом одного місяця з дати отримання запиту на проведення переговорів кожна із сторін має право звернутися до регуляторного органу щодо позасудового врегулювання спору відповідно до цього Закону.

Регуляторний орган має вирішити такий спір протягом двох місяців з дотриманням принципу пропорційності та визначити, за необхідності, справедливі і недискримінаційні умови, у тому числі щодо оплати.

4. Передбачені цією статтею та [статтею 30](#) цього Закону вимоги не поширюються на роботи невеликого за їх вартістю масштабу, обсягами та тривалістю, критерії яких встановлює регуляторний орган, або в інших передбачених законом випадках, пов'язаних з розгортанням (створенням) критичної інформаційної інфраструктури.

Стаття 30. Прозорість у плануванні робіт з розгортання фізичної інфраструктури високошвидкісних електронних комунікаційних мереж

1. З метою ведення переговорів щодо договорів із взаємодії з розгортанням електронних комунікаційних мереж, зазначених у [статті 29](#) цього Закону, оператор повинен на письмовий запит (у тому числі в електронній формі) іншого оператора надавати інформацію про поточні або заплановані роботи з розгортання фізичної інфраструктури його мережі, для яких отримані передбачені законодавством документи або подані заявки на їх отримання, зокрема:

- 1) відомості про розташування і вид робіт;
- 2) відомості про елементи інфраструктури електронних комунікацій, щодо яких заплановані роботи;
- 3) запланована дата початку робіт та їх тривалість;
- 4) точку доступу.

Оператор, що звертається із запитом про надання інформації про поточні або заплановані роботи з розгортання фізичної інфраструктури електронних комунікацій повинен зазначити в запиті територію, на якій він планує розгорнати елементи високошвидкісних мереж, та іншу інформацію відповідно до законодавства.

2. Оператор забезпечує надання доступу до зазначеного у [частині першій](#) цієї статті інформації одним або декількома з таких способів:

- 1) оприлюднення в електронній формі через єдину точку доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій на електронній регуляторній платформі;
- 2) оприлюднення на своєму веб-сайті;
- 3) надання на запит оператора інформації, відсутньої в єдиній точці доступу до інформації, про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій.

3. Оператор має право відмовити в задоволенні запиту:

- 1) якщо він забезпечив доступ до запитуваної інформації відповідно до [пункту 1](#) чи [2](#) частини другої цієї статті;
- 2) щодо інформації, визначененої регуляторним органом за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, Генеральним штабом Збройних Сил України та Службою безпеки України.

4. У разі виникнення спору щодо передбачених цією статтею прав та обов'язків кожна із сторін має право звернутися до регуляторного органу щодо позасудового врегулювання спору відповідно до цього Закону. Регуляторний орган має вирішити такий спір протягом двох місяців.

5. Уся необхідна інформація про вимоги законодавства щодо умов і порядку здійснення робіт із розгортання фізичної інфраструктури електронних комунікацій повинна бути оприлюднена в електронній формі через єдину точку доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій на електронній регуляторній платформі.

Стаття 31. Забезпечення безпеки електронних комунікаційних мереж

1. Відповіальність за забезпечення безпеки та сталості електронних комунікаційних мереж загального користування покладається на постачальників мереж та/або послуг електронних комунікацій, крім випадків пошкоджень мереж внаслідок умисних протиправних дій третіх осіб. Вимоги законодавства щодо безпеки та сталості мереж повинні враховуватися при розгортанні (створенні) та експлуатації електронних комунікаційних мереж.

2. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язані вживати відповідних технічних та організаційних заходів для забезпечення безпеки електронних комунікаційних мереж та послуг з метою гарантування цілісності власних електронних комунікаційних мереж, безперервності надання електронних комунікаційних послуг, недопущення несанкціонованого доступу до електронних комунікаційних мереж.

Стаття 32. Оперативно-технічне управління електронними комунікаційними мережами в умовах надзвичайного та воєнного стану

1. Управління електронними комунікаційними мережами та відповіальність за забезпечення їх сталості в умовах надзвичайного та воєнного стану покладається на

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах організації спеціального зв'язку, захисту інформації.

2. Для забезпечення можливості оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами всіх постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг в умовах надзвичайного та воєнного стану створюється національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України.

3. Порядок створення та діяльності національного центру оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України визначає Кабінет Міністрів України.

4. В умовах надзвичайного та воєнного стану національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України виконує оперативно-технічне управління електронними комунікаційними мережами у межах повноважень, наданих йому Кабінетом Міністрів України.

5. Національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України взаємодіє з центрами управління постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, у тому числі іноземних.

6. З метою забезпечення можливості виконання функцій, покладених на національний центр оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України, постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язані надавати інформацію про електронні комунікаційні мережі, які вони експлуатують, їх стан в обсязі та порядку, що встановлює Кабінет Міністрів України.

7. Взаємодія постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг з національним центром оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України здійснюється на договірних засадах у порядку та відповідно до умов типового договору, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

Розділ VI. ДОСТУП ТА ВЗАЄМОЗ'ЄДНАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ

Стаття 33. Вимоги щодо взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж при наданні послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації

1. Взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж при наданні послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації здійснюється з дотриманням таких принципів:

1) організаційні, технічні та економічні умови взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж повинні бути предметом договору між постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг (операторами);

2) організаційні, технічні та економічні умови взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж визначаються у порядку, затвердженому регуляторним органом.

2. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператори), що надають послуги міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, зобов'язані:

1) дотримуватися технічних вимог, установлених для електронних комунікаційних мереж;

2) надавати іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг (операторам), які бажають укласти договори про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, інформацію, необхідну для підготовки таких договорів, а також

запропонувати умови взаємоз'єднання, не гірші запропонованих іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг (операторам);

3) забезпечувати взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж у всіх технічно можливих місцях із пропускною спроможністю, необхідною для якісного надання електронних комунікаційних послуг. При цьому постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг (операторам) забороняється при проведенні взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж вимагати один від одного виконання будь-яких робіт, послуг, нести витрати, спрямовані на дообладнання своїх електронних комунікаційних мереж, або витрати на послуги та технічні засоби електронних комунікацій, які не потрібні для забезпечення взаємоз'єднання мереж;

4) надавати на запит регуляторного органу інформацію про умови взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

5) дотримуватися розрахункових такс за термінацію трафіка, встановлених регуляторним органом у випадках, передбачених цим Законом;

6) своєчасно та в повному обсязі проводити розрахунки відповідно до умов договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

7) не створювати перешкоди для взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

8) вживати заходів для забезпечення сталої роботи взаємоз'єднаних електронних комунікаційних мереж та пропуску передбаченого договором трафіка, протягом доби повідомляти один одного про пошкодження електронної комунікаційної мережі або виникнення інших обставин, що привели або можуть привести до зниження до неприпустимих значень показників якості електронних комунікаційних послуг;

9) обмінюватися даними обліку електронних комунікаційних послуг, що були надані через точки взаємоз'єднання їх електронних комунікаційних мереж;

10) додержуватися встановленого порядку маршрутизації трафіка при наданні послуг міжсобистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, у тому числі не здійснювати пропуск трафіка з використанням ресурсу нумерації, щодо якого не здійснювався передбачений [статтею 75](#) цього Закону первинний розподіл.

3. Укладення договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж здійснюється відповідно до обов'язкових вимог до договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, які встановлює регуляторний орган.

Постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператор), який має намір щодо укладення договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж або щодо зміни чи розірвання такого договору, зобов'язаний письмово подати свої пропозиції щодо взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж відповідному постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператору).

Постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператор), який отримав письмову пропозицію щодо взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж від іншого постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператора), повинен відповісти на неї протягом 20 календарних днів з дня її одержання.

4. Постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператор), який отримав письмову пропозицію щодо взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, має право обґрунтовано відмовити у взаємоз'єднанні з електронною комунікаційною мережею іншого оператора у разі наявності таких підстав:

1) відсутності оператора в реєстрі постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

2) відсутності технічної можливості для здійснення взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж;

3) в інших випадках, передбачених обов'язковими вимогами до договору про взаємоз'єднання електронних комунікаційних мереж, які встановлює регуляторний орган.

Оператор не має права відмовити у взаємоз'єднанні з електронною комунікаційною мережею іншого оператора, крім випадків, зазначених у цій частині.

5. Регуляторний орган має право за заявою будь-якої із сторін накладати (за наявності підстав) на постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг (оператора) зобов'язання щодо взаємоз'єднання їхніх мереж у випадках, коли це необхідно для забезпечення послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації, у тому числі за відсутності взаємоз'єднання мереж.

Таке рішення приймається із застосуванням механізму позасудового врегулювання спорів.

6. Інформація, отримана сторонами до, під час або після процесу переговорів щодо взаємоз'єднання мереж, повинна використовуватися виключно для цілей, в яких вона була надана, з забезпеченням її конфіденційності, якщо інше не передбачено договором.

Сторони не повинні передавати отриману інформацію будь-якій іншій стороні, в тому числі іншим підрозділам, дочірнім компаніям, якщо інше не передбачено договором.

Стаття 34. Вимоги щодо доступу до електронних комунікаційних мереж та їх інфраструктури

1. Оператори мають право вести переговори та укладати між собою договори щодо технічних, економічних та організаційних умов доступу відповідно до закону.

2. Доступ включає, в тому числі доступ до:

1) елементів електронної комунікаційної мережі та пов'язаних з нею засобів і послуг, що може включати підключення обладнання за допомогою засобів фіксованого або мобільного зв'язку, в тому числі доступ до місцевих (абонентських) ліній зв'язку та обладнання і послуг, необхідних для надання послуг через місцеву (абонентську) лінію зв'язку;

2) фізичної інфраструктури, включаючи споруди, кабельні каналізації і щогли;

3) відповідних систем програмного забезпечення, включаючи системи операційної підтримки;

4) цифрових інформаційних систем та баз даних для попереднього замовлення, надання, замовлення, надсилення запитів на здійснення технічного обслуговування та ремонту, а також виставлення рахунків;

5) ресурсу нумерації, який забезпечує ідентифікацію мереж чи систем, що надають еквівалентну функціональність;

6) мереж фіксованого і мобільного зв'язку, в тому числі для роумінгу;

7) систем умовного доступу до послуг цифрового телерадіомовлення;

8) доступ до послуг віртуальних мереж.

3. Оператор має право отримати від іншого оператора інформацію про те, чи належить йому певна інфраструктура електронних комунікаційних мереж за конкретним місцезнаходженням, та чи є на такій інфраструктурі вільне місце для надання в користування. Оператор зобов'язаний надати відповідь на такий запит протягом 30 календарних днів.

4. Регуляторний орган встановлює правила надання і отримання доступу до кабельної каналізації та правила надання її в користування, враховуючи, зокрема, забезпечення

принципу недискримінації щодо доступу для операторів, постачальників мереж електронних комунікацій, що є суб'єктами мікро-, малого та середнього підприємництва та з обмеженим географічним охопленням послугами електронних комунікацій.

Регуляторний орган встановлює граничні тарифи на надання в користування кабельної каналізації, що включають надання послуг операторами, постачальниками мереж електронних комунікацій замовнику з розроблення та видачі технічних умов, погодження робочого проекту, технічного нагляду, бронювання місця, надання місця в каналі кабельної каналізації та її користування.

5. Інформація, отримана сторонами до, під час або після процесу переговорів щодо доступу, повинна використовуватися виключно для цілей, в яких вона була надана, із забезпеченням її конфіденційності, якщо інше не передбачено договором.

Сторони не повинні передавати отриману інформацію будь-якій іншій стороні, в тому числі іншим підрозділам, дочірнім компаніям, якщо інше не передбачено договором.

6. У разі відмови в наданні доступу до кабельної каналізації або ненадання відповіді на запит про доступ до кабельної каналізації, або недосягнення згоди щодо умов доступу, будь-яка із сторін має право звернутися до регуляторного органу щодо позасудового врегулювання спору.

Стаття 35. Повноваження регуляторного органу щодо доступу

1. Регуляторний орган має право за заявою будь-якої із сторін прийняти, за наявності підстав, рішення, передбачені цією статтею, щодо забезпечення доступу. Рішення приймається із застосуванням механізму позасудового врегулювання спорів.

2. У разі якщо безпосередній зв'язок між кінцевими користувачами перебуває під загрозою через відсутність сумісності відповідних електронних комунікаційних послуг, регуляторний орган має право прийняти рішення щодо зобов'язання постачальників послуг міжсобистісних електронних комунікацій з використанням нумерації забезпечити сумісність певних електронних комунікаційних послуг, що надаються ними. Таке зобов'язання застосовується в обсязі, необхідному для забезпечення зв'язку між кінцевими користувачами.

3. Регуляторний орган за обґрунтованим питанням приймає рішення щодо накладення на оператора зобов'язання з надання доступу до кабелів та пов'язаних з ними об'єктів у будівлях або до точки доступу будинкової розподільної мережі (що знаходяться у їх володінні), що визначена регуляторним органом як найближча до кінцевих користувачів та здатна розмістити достатню кількість підключень кінцевих користувачів, щоб бути економічно вигідною для підключення (що знаходиться у його володінні). Таке зобов'язання, а також зобов'язання з фізичного або віртуального доступу може бути накладене за рішенням регуляторного органу у разі, якщо дублювання відповідних елементів мережі електронних комунікацій є економічно неефективним або фізично неможливим.

Накладене регуляторним органом зобов'язання може включати умови доступу до таких елементів мережі і пов'язаних з ними засобів та послуг щодо: прозорості, недискримінації, розподілу витрат на доступ та, за необхідності, їх коригування.

При прийнятті такого рішення регуляторним органом повинні враховуватися також зобов'язання, накладені за результатами аналізу відповідного ринку.

Враховуючи технічні або економічні фактори, регуляторний орган, за необхідності, приймає рішення про накладення зобов'язання з доступу.

Зобов'язання, передбачені цією частиною, не накладаються у разі, якщо регуляторний орган встановить, що:

1) постачальник виключно оптових електронних комунікаційних послуг забезпечує альтернативні шляхи доступу до кінцевих користувачів, у тому числі шляхом надання доступу

до мереж високої чи надвисокої пропускної здатності будь-яким постачальникам мереж та/або послуг електронних комунікацій на справедливих, недискримінаційних та розумних умовах. Виключення, передбачені цим пунктом, не поширюються на мережі, створення яких фінансирується за кошти державного бюджету;

2) накладення зобов'язань ставить під загрозу економічну чи фінансову здатність до розгортання нової мережі.

Зазначені у [пунктах 1 і 2](#) цього абзацу підстави застосовуються постачальниками електронних комунікаційних мереж також як підстава для відмови у наданні передбаченого цією частиною доступу.

З метою застосування цієї частини регуляторний орган встановлює критерії для визначення:

1) першої точки доступу будинкової розподільної мережі;

2) точки доступу будинкової розподільної мережі, що виходить за межі першої точки концентрації або розподілу, здатної розміщувати достатню кількість з'єднань кінцевих користувачів, що дає змогу ефективному постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг подолати визначені значні бар'єри для впровадження;

3) розгортання електронних комунікаційних мереж, що вважаються новими;

4) економічних або фізичних бар'єрів, що для дублювання мереж є високими і неперехідними.

4. У разі економічної недоцільноті розгортання фізичної інфраструктури електронних комунікацій регуляторний орган приймає рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язання щодо спільноговикористання фізичної інфраструктури або зобов'язання укладати договори про національний роумінг, у разі якщо це необхідно для надання на відповідній території електронних комунікаційних послуг з використанням радіочастотного спектра відповідно до цього Закону.

У разі якщо заходи, передбачені цією частиною, є недостатніми для забезпечення надання електронних комунікаційних послуг, регуляторний орган може прийняти рішення про накладення зобов'язань з доступу до активної інфраструктури.

При накладенні таких зобов'язань з доступу до пасивної чи активної інфраструктури регуляторний орган має враховувати:

1) необхідність забезпечення послугами кінцевих користувачів на всій території України, уздовж основних транспортних шляхів та на певних територіях, а також суттєвого збільшення вибору і підвищення якості електронних комунікаційних послуг для кінцевих користувачів послуг;

2) забезпечення ефективного використання радіочастотного спектра;

3) технічну можливість спільноговикористання та пов'язані з ним умови;

4) стан конкуренції щодо інфраструктури та послуг електронних комунікацій;

5) технологічні інновації;

6) необхідність підтримки зацікавленості постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, на якого покладаються зобов'язання щодо розгортання мереж та інфраструктури електронних комунікацій.

У разі розгляду за зверненням однієї із сторін спору щодо зобов'язань, передбачених частинами [третью](#) та [четвертою](#) цієї статті, регуляторний орган має право накласти на сторону, на користь якої прийняте рішення, зобов'язання з надання спільноговикористування радіочастотним спектром володільцю інфраструктури на відповідній території.

5. Зобов'язання та умови, встановлені відповідно до цієї статті, повинні бути об'єктивними, прозорими, пропорційними, недискримінаційними та накладатися після проведення консультацій з учасниками ринку відповідно та з урахуванням завдань, визначених [статтею 4](#) цього Закону.

6. Регуляторний орган повинен оцінювати результати накладених відповідно до цієї статті зобов'язань не рідше одного разу на п'ять років після прийняття відповідного рішення та приймати, за необхідності, рішення щодо їх зміни чи скасування, враховуючи зміни, що відбуваються на ринку електронних комунікацій.

Розділ VII. ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ

Стаття 36. Умови застосування технічних засобів електронних комунікацій та кінцевого (термінального) обладнання

1. Умовами застосування технічних засобів електронних комунікацій та кінцевого (термінального) обладнання в електронних комунікаційних мережах є їх відповідність технічним вимогам та/або технічним регламентам. Технічні засоби електронних комунікацій та кінцеве (термінальне) обладнання повинні мати виданий у встановленому законодавством порядку документ про відповідність.

2. Оцінка відповідності технічних засобів електронних комунікацій та кінцевого (термінального) обладнання здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" з урахуванням вимог цього Закону.

Стаття 37. Стандартизація у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра

1. Стандартизація у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про стандартизацію" з урахуванням вимог рекомендацій Міжнародного союзу електrozв'язку.

2. У сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра застосовуються нормативні документи Міжнародного союзу електrozв'язку (МСЕ), а також документи Європейської конференції адміністрацій пошт та телекомунікацій (СЕПТ), Європейської комісії з комунікацій (ЕСС), Європейського інституту телекомунікаційних стандартів (ETSI) шляхом посилання на них у нормативно-правових актах.

3. Рекомендації Міжнародного союзу електrozв'язку та стандарти Європейського інституту телекомунікаційних стандартів та міжнародних організацій зі стандартизації є основою для заохочення гармонізації електронних комунікацій та користування радіочастотним спектром.

Стаття 38. Метрологічна діяльність та обліково-звітний час у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра

1. Метрологічна діяльність у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра здійснюється відповідно до [Закону України](#) "Про метрологію та метрологічну діяльність".

2. При здійсненні діяльності у сфері електронних комунікацій застосовується єдиний обліково-звітний час - київський.

3. У міжнародних електронних комунікаціях обліково-звітний час визначається міжнародними договорами України.

Розділ VIII. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА

Стаття 39. Загальні засади управління радіочастотним спектром

1. Основними принципами управління радіочастотним спектром є:

1) відкритість, об'єктивність, недискримінаційність і прозорість умов та процедур планування, виділення, розподілу та користування радіочастотним спектром;

2) зближення розподілу смуг, номіналів радіочастот і умов користування ними в Україні з міжнародним розподілом смуг, номіналів радіочастот, визначенім для первого регіону Міжнародного союзу електрозв'язку у Регламентах радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку та Європейської конференції адміністрацій пошт та телекомунікацій;

3) заохочення конкуренції на основі збалансування інтересів держави, суспільства, користувачів радіочастотного спектра та користувачів електронних комунікаційних послуг;

4) забезпечення рівності законних прав та інтересів усіх фізичних і юридичних осіб, які користуються або мають намір користуватися радіочастотним спектром;

5) можливість передачі прав на користування радіочастотним спектром між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

6) технологічна нейтральність щодо користування певними смугами радіочастот відповідно до законодавства;

7) забезпечення електромагнітної сумісності;

8) дотримання встановлених критеріїв ефективності користування радіочастотним спектром;

9) сприяння свободі вираження та переконань, включаючи свободу думки, отримання та розповсюдження інформації, плуралізм засобів масової інформації;

10) врахування суспільних інтересів, у тому числі щодо національної оборони і безпеки держави, громадської безпеки і правопорядку.

2. Потреби всіх користувачів радіочастотного спектра забезпечуються внесенням відповідних записів до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

3. Критерії та показники ефективності користування радіочастотним спектром визначаються центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

4. Захист інтересів держави при користуванні радіочастотним спектром на міжнародному рівні здійснюється центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра і регуляторним органом у межах повноважень, визначених цим Законом.

5. Міжнародна координація з іншими країнами присвоєнь радіочастот здійснюється регуляторним органом або Генеральним штабом Збройних Сил України із залученням державного підприємства, що знаходиться в сфері управління регуляторного органу.

Стаття 40. Користування радіочастотним спектром при введені надзвичайного або воєнного стану

1. При введені надзвичайного або воєнного стану на всій території України чи в окремих її регіонах можуть встановлюватися тимчасові обмеження на використання радіоелектронних засобів/випромінювальних пристрій будь-яких форм власності та призначення відповідно до порядку користування радіочастотним спектром при введені надзвичайного або воєнного стану.

Стаття 41. Технологічна нейтральність користування радіочастотним спектром

1. Технологічна нейтральність користування радіочастотним спектром щодо смуги радіочастот передбачає право відповідно до визначення у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні застосовувати будь-яку радіотехнологію, що відповідає

мінімальним обмежувальним технічним вимогам щодо певної смуги радіочастот у межах однієї радіослужби, гармонізованим відповідно до міжнародних договорів.

2. Пропорційні та недискримінаційні обмеження для радіотехнологій встановлюються у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, у разі якщо це необхідно для:

- 1) уникнення радіозавад;
- 2) дотримання вимог законодавства щодо захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань радіообладнання, що експлуатується у складі мереж електронних комунікацій;
- 3) забезпечення параметрів якості електронних комунікаційних послуг;
- 4) забезпечення ефективного користування радіочастотним спектром;
- 5) необхідності імплементації вимог Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку та інших міжнародних договорів з питань радіочастотного спектра, стороною яких є Україна.

3. Усі види електронних комунікаційних послуг можуть надаватися в смугах радіочастот загального користування, визначених для надання електронних комунікаційних послуг у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

4. Передбачені частинами [другою](#) і [третіою](#) цієї статті заходи здійснюються з проведенням консультацій відповідно до цього Закону.

Стаття 42. План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні

1. Користування радіочастотним спектром в Україні здійснюється відповідно до [плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні](#) та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів.

2. [План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні](#) та зміни до нього розробляються з урахуванням та дотриманням:

- 1) зasad і принципів державної політики щодо розвитку сфер радіочастотного спектра та електронних комунікацій, визначених цим Законом;
- 2) рекомендацій Міжнародного союзу електрозв'язку, актів законодавства Європейського Союзу, рішень Європейської конференції адміністрацій пошт та телекомуникацій, інших міжнародних організацій, членом яких є Україна;
- 3) вимог щодо електромагнітної сумісності радіообладнання, випромінювальних пристрій, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення, а також щодо уникнення радіозавад, у тому числі транскордонних;
- 4) існуючих та пріоритетних потреб у радіочастотному спектрі для громадського правопорядку, державної безпеки та оборони;
- 5) процедур та умов міжнародної координації та міжнародно-правового захисту присвоєнь радіочастот України;
- 6) вимог щодо впровадження заходів, спрямованих на забезпечення ефективного користування радіочастотним спектром;
- 7) реальних потреб у радіочастотному спектрі в усіх секторах економіки України, що базуються на балансі відповідних потреб та можливостей;
- 8) принципу зменшення обмежень на шляху доступу до користування радіочастотним спектром.

3. [План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні](#) визначає:

1) розподіл смуг радіочастот між радіослужбами відповідно до Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку для Району 1;

2) розподіл смуг радіочастот між радіослужбами в Україні;

3) розподіл смуг радіочастот на смуги спеціального користування та загального користування;

4) використання певних смуг радіочастот на засадах загальної авторизації чи індивідуальних прав, на засадах спільного чи індивідуального користування;

5) обмеження щодо типів радіомереж, радіотехнологій або електронних комунікаційних послуг для певних смуг радіочастот відповідно до частин [другої](#) та [третьої](#) статті 41 цього Закону, із зазначенням смуг радіочастот та радіослужб, яким вони відповідають, та строків дії обмежень;

6) смуги радіочастот, в яких обмежується передача, надання в користування радіочастотного спектра;

7) достатній радіочастотний спектр у смугах спеціального користування для забезпечення потреб національної безпеки, оборони, охорони правопорядку, строки вивільнення (конверсії) спеціальними користувачами визначених смуг радіочастот загального користування (за необхідності).

4. План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні розробляється центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра на підставі пропозицій і за участю регуляторного органу, Генерального штабу Збройних Сил України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, інших заінтересованих органів державної влади України, а також громадських об'єднань та суб'єктів господарювання.

Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра подає план розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні та зміни до нього на затвердження Кабінету Міністрів України після їх погодження регуляторним органом, Генеральним штабом Збройних Сил України та Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення у частині смуг радіочастот, виділених для потреб телебачення і радіомовлення.

5. Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра з урахуванням національних інтересів організовує діяльність щодо зближення розподілу смуг радіочастот, визначеного планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, з розподілом смуг радіочастот, рекомендованим Міжнародним союзом електрозв'язку та Європейським Союзом.

6. Перегляд плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні здійснює центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра не рідше одного разу на рік як з власної ініціативи, так і у зв'язку з отриманням пропозицій від регуляторного органу, Генерального штабу Збройних Сил України.

Загальні та спеціальні користувачі радіочастотного спектра мають право надавати пропозиції щодо змін до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні до регуляторного органу та Генерального штабу Збройних Сил України відповідно, а також залучатися до обговорення відповідних пропозицій.

Регуляторний орган, Генеральний штаб Збройних Сил України протягом одного місяця з дня надходження від користувачів радіочастотного спектра пропозицій щодо змін до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні розглядають їх, готують висновки та за необхідності подають пропозиції до центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

7. У разі надходження від регуляторного органу або Генерального штабу Збройних Сил України пропозицій про зміни до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра розглядає їх, готує висновки та за необхідності розробляє проект відповідного акта Кабінету Міністрів України та направляє їх на погодження зainteresованим органам державної влади протягом одного місяця з дня надходження пропозицій.

8. Кабінет Міністрів України розглядає внесені центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра пропозиції про зміни до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні та затверджує їх протягом одного місяця з дати подання.

9. План розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні розміщується на електронній регуляторній платформі.

Контроль за його виконанням забезпечує регуляторний орган та Генеральний штаб Збройних Сил України відповідно.

Стаття 43. Державне регулювання у смугах радіочастот спеціального користування

1. Органом державного регулювання у смугах радіочастот спеціального користування та щодо спеціальних користувачів радіочастотного спектра є Генеральний штаб Збройних Сил України.

2. До спеціальних користувачів радіочастотного спектра належать підрозділи і організації:

1) Міністерства оборони України;

2) Служби безпеки України;

3) Служби зовнішньої розвідки України;

4) Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

5) Міністерства внутрішніх справ України;

6) Управління державної охорони;

7) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту;

8) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту державного кордону;

9) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань;

10) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері єдиної державної податкової та митної політики (у частині застосування радіоелектронних засобів податковою поліцією);

11) Національної поліції України;

12) Національного антикорупційного бюро України;

13) Державного бюро розслідувань;

14) центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері транспорту, в частині застосування радіоелектронних засобів об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху України та забезпечення польотів;

15) центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику в частині застосування радіоелектронних засобів Державною спеціальною службою транспорту;

16) системи екстреної медичної допомоги;

17) Служби судової охорони (якщо їх діяльність пов'язана з використанням радіоелектронних засобів/випромінювальних пристрій виключно для виконання функціональних обов'язків і за умови їх фінансування виключно за рахунок Державного бюджету України).

3. Спеціальні користувачі зобов'язані використовувати радіочастотний спектр виключно для виконання функціональних обов'язків без права використання його для здійснення підприємницької діяльності та/або передачі в користування іншим особам.

Користування радіочастотним спектром у смугах спеціального користування загальними користувачами радіочастот не допускається.

4. Ввезення з-за кордону радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення здійснюється в Україні на дозвільній основі. Відповідний дозвіл видається Генеральним штабом Збройних Сил України за наявності такого типу радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення у реєстрі радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення.

Порядок ввезення з-за кордону, придбання, встановлення та експлуатації радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 44. Радіочастотний моніторинг

1. Радіочастотний моніторинг здійснюється з метою забезпечення електромагнітної сумісності, визначення стану користування радіочастотним спектром на регіональному, національному та міжнародному рівнях, визначення наявного для впровадження новітніх технологій радіочастотного спектра, розроблення пропозицій для прийняття відповідних рішень щодо підвищення ефективності користування радіочастотним спектром та визначення дотримання Україною та сусідніми державами міжнародних зобов'язань і положень Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку у сфері радіочастотного спектра.

2. Радіочастотний моніторинг здійснюється державним підприємством, що перебуває у сфері управління регуляторного органу, у смугах радіочастот загального користування, якими користуються загальні користувачі радіочастотного спектра, Генеральним штабом Збройних Сил України - у смугах радіочастот спеціального і загального користування, якими користуються спеціальні користувачі радіочастотного спектра.

За погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України радіочастотний моніторинг у смугах радіочастот спеціального користування може здійснювати державне підприємство, що перебуває у сфері управління регуляторного органу.

Радіочастотному моніторингу підлягає кожна смуга радіочастот.

3. Радіочастотний моніторинг здійснюється державним підприємством, що перебуває у сфері управління регуляторного органу, за рахунок користувачів радіочастотного спектра на платній основі. Оплата вартості таких робіт здійснюється на договірних засадах.

4. У разі виявлення незаконно діючого радіообладнання чи випромінювального пристрою регуляторний орган забезпечує вжиття заходів щодо припинення його роботи.

У разі неможливості застосування заходів державного нагляду до суб'єкта, який експлуатує незаконно діюче радіообладнання чи випромінювальний пристрій, регуляторний орган звертається до органів Національної поліції України для проведення спільних заходів з

метою встановлення особи порушника та інших фактичних даних, необхідних для оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення відповідно до [Кодексу України про адміністративні правопорушення](#).

Стаття 45. Діяльність у сфері радіочастотного спектра державного підприємства, що перебуває у сфері управління регуляторного органу

1. Державне підприємство, що перебуває у сфері управління регуляторного органу, має право здійснювати такі види діяльності у сфері радіочастотного спектра:

1) проводити розрахунки електромагнітної сумісності, здійснювати присвоєння радіочастот, сигналів розпізнавання;

2) проводити радіочастотний моніторинг користування радіочастотним спектром загальними користувачами відповідно до цього Закону та у порядку, визначеному регуляторним органом;

3) надавати технічні обґрунтування щодо можливості застосування заявленого типу радіообладнання на території України загальними користувачами у смугах радіочастот загального користування;

4) брати участь у проведенні первинного технічного контролю радіообладнання на місці експлуатації;

5) здійснювати заходи щодо виявлення джерел радіозавад;

6) вести автоматизовану інформаційну систему управління радіочастотним спектром загального користування;

7) здійснювати заходи щодо забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання;

8) здійснювати технічну експертизу з питань попередньої оцінки можливості виконання умов електромагнітної сумісності радіообладнання для підготовки регуляторним органом рішення про видачу ліцензії на користування радіочастотним спектром;

9) здійснювати міжнародну координацію супутниковых мереж і систем, присвоєні радіочастот радіообладнанню та їх міжнародно-правовий захист;

10) інші види діяльності, не заборонені законом.

2. Державне підприємство, що перебуває у сфері управління регуляторного органу, виконує роботи на платній основі на договірних засадах. За рахунок розпорядників коштів Державного бюджету України виконуються роботи, пов'язані з розрахунком щодо можливості та умов користування радіочастотним спектром для потреб телерадіомовлення, та роботи, пов'язані з виявленням джерел завад у смугах радіочастот загального користування, за заявою спеціальних користувачів.

3. Державне підприємство, що перебуває у сфері управління регуляторного органу, за дорученням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра або регуляторного органу:

1) виконує роботи з міжнародної координації та реєстрації в Міжнародному союзі електrozв'язку присвоєні радіочастот радіообладнанню України, а також роботи з міжнародної координації, попередньої публікації та реєстрації в Міжнародному союзі електrozв'язку супутниковых мереж і систем України;

2) бере участь у роботі Міжнародного союзу електrozв'язку;

3) проводить заходи щодо розгляду донесень про завади або порушення [Статуту](#), [Конвенції](#) та Адміністративних регламентів Міжнародного союзу електrozв'язку, що надходять від уповноважених органів адміністрацій зв'язку іноземних держав та міжнародних організацій;

4) здійснює оформлення експлуатаційних документів, пов'язаних з користуванням радіочастотним спектром, на суднові станції та радіоаматорам.

4. Перелік робіт та послуг, що виконуються державним підприємством, що перебуває у сфері управління регуляторного органу, відповідно до цього Закону, а також тарифи на них встановлюються регуляторним органом.

Розділ IX. КОРИСТУВАННЯ РАДІОЧАСТОТНИМ СПЕКТРОМ

Стаття 46. Засади користування радіочастотним спектром загальними користувачами

1. Користування радіочастотним спектром здійснюється на засадах загальної авторизації або індивідуальних прав на підставі ліцензій на користування радіочастотним спектром.

2. Технічні принципи користування радіочастотним спектром визначаються у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні з урахуванням особливостей відповідного радіочастотного спектра та необхідності забезпечення:

1) захисту від радіозавад та їх мінімізації;

2) створення належних умов для спільного використання радіочастотного спектра, за необхідності;

3) параметрів якості електронних комунікаційних послуг;

4) визначених законом цілей суспільного інтересу;

5) ефективного використання радіочастотного спектра.

Права на користування радіочастотним спектром на індивідуальних засадах надаються для забезпечення одного чи декількох визначених [пунктами 1-5](#) цієї частини завдань та з урахуванням попиту на відповідні смуги радіочастот.

В інших випадках встановлюється користування радіочастотним спектром на засадах загальної авторизації.

З метою спільного користування радіочастотним спектром регуляторний орган відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні визначає умови для спільного користування, які мають сприяти ефективному використанню радіочастотного спектра, конкуренції та інноваціям.

3. Користування радіочастотним спектром здійснюється:

1) суб'єктами господарювання для організації надання електронних комунікаційних послуг на підставі:

а) ліцензій на користування радіочастотним спектром у ліцензованому діапазоні радіочастот;

б) загальної авторизації в неліцензованому діапазоні радіочастот;

в) ліцензій на мовлення, виданих Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення (для організації розповсюдження телерадіопрограм у радіомовній службі радіозв'язку);

2) суб'єктами господарювання та громадянами для технологічних, особистих та інших потреб, які не пов'язані з наданням електронних комунікаційних послуг, на підставі присвоєння радіочастот або на засадах загальної авторизації;

3) технологічними користувачами на підставі ліцензій у ліцензованому діапазоні радіочастот для технологічних потреб, які не пов'язані з наданням електронних комунікаційних послуг;

4) експлуатуючими організаціями для суднових станцій та радіообладнання для організації надання послуг електронних комунікацій на борту повітряних і морських суден - на підставі гармонізованих та національних експлуатаційних документів, виданих у порядку та за формуєю, встановленими регуляторним органом;

5) радіоаматорами, що в установленому порядку підтвердили свою технічну та експлуатаційну компетенцію, а також громадськими організаціями радіоаматорів, радіогуртками - відповідно до Регламенту аматорського радіозв'язку України та на підставі гармонізованих та національних експлуатаційних документів, виданих у порядку та за формуєю, встановленими регуляторним органом.

4. Експлуатація радіообладнання здійснюється відповідно до заявленого зареєстрованого присвоєння радіочастот або на підставі порядку, норм та умов користування радіочастотним спектром, визначених регуляторним органом для реалізації засад загальної авторизації.

5. Регламент аматорського радіозв'язку України розробляє та затверджує регуляторний орган після проведення консультацій з громадськими організаціями радіоаматорів України.

6. Порядок користування радіочастотним спектром для потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні та військових формувань іноземних держав, які тимчасово перебувають на території України, а також для потреб іноземних юридичних осіб під час здійснення ними висвітлення спортивних, культурних та інших заходів в Україні встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням регуляторного органу з урахуванням положень міжнародних договорів.

7. Користування радіочастотним спектром загального користування загальними користувачами здійснюється на платній основі.

Ставки рентної плати за користування радіочастотним спектром розраховуються за методикою, затвердженою Кабінетом Міністрів України. Порядок нарахування та сплати рентної плати за користування радіочастотним спектром визначаються [Податковим кодексом України](#).

Стаття 47. Умови, що застосовуються до прав користування радіочастотним спектром

1. Користувачі радіочастотного спектра зобов'язані дотримуватися таких умов загальної авторизації щодо користування радіочастотним спектром:

1) вимог до надання електронних комунікаційних послуг щодо території покриття та якості електронних комунікаційних послуг;

2) у випадках, передбачених [частиною другою](#) статті 41 цього Закону, вимог щодо застосування певних радіотехнологій, визначених у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні;

3) вимог щодо ефективного використання радіочастотного спектра;

4) технічних та експлуатаційних умов відповідно до присвоєння радіочастот, необхідних для уникнення радіозавад та дотримання вимог законодавства щодо захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань радіообладнання;

5) встановленого максимального строку надання прав користування радіочастотним спектром відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні (з урахуванням змін до нього) та [статей 50, 51](#) цього Закону;

6) умов передачі або надання в користування індивідуальних прав користування радіочастотним спектром за ініціативою користувача радіочастот відповідно до [статті 52](#) цього Закону;

7) вимог щодо своєчасної та в повному обсязі сплати рентної плати за користування радіочастотами відповідно до [Податкового кодексу України](#), а також у встановленому регуляторним органом порядку плати за радіочастотний моніторинг у смугах радіочастот загального користування;

8) зобов'язань, взятих під час отримання ліцензії на користування радіочастотним спектром чи продовження строку її дії, що визначаються в умовах ліцензії відповідно до [статті 49](#) цього Закону;

9) вимог щодо здійснення у передбачених цим Законом випадках та порядку спільного користування чи обміну радіочастотним спектром або надання доступу до радіочастотного спектра для інших користувачів радіочастотного спектра на певних територіях або на території всієї країни;

10) вимог міжнародних договорів України з питань користування радіочастотним спектром;

11) умов щодо експериментального користування смугами радіочастот відповідно до [статті 72](#) цього Закону;

12) вимог щодо отримання у передбачених цим Законом випадках ліцензій, дозволів (для спеціальних користувачів), присвоєнь радіочастот, необхідних для користування радіочастотним спектром та частотно-орбітальним ресурсом України;

13) умов, визначених у ліцензіях на користування радіочастотним спектром;

14) вимог щодо забезпечення роботи власного радіообладнання з дотриманням встановлених відповідно до цього Закону умов;

15) вимог цього Закону щодо встановлення та експлуатації радіообладнання, а також щодо зупинення або тимчасового припинення його експлуатації у разі отримання повідомлення про створення радіозавад іншому радіообладнанню чи радіоелектронним засобам або випромінювальним пристроям спеціального призначення;

16) вимог щодо повідомлення у встановленому порядку регуляторного органу (для загальних користувачів) або Генерального штабу Збройних Сил України (для спеціальних користувачів) про тимчасове припинення користування радіочастотним спектром на строк понад три місяці та відновлення користування радіочастотним спектром;

17) вимог щодо дотримання прав спеціальних користувачів радіочастотного спектра, які забезпечують безпеку і обороноздатність держави;

18) вимог щодо надання регуляторному органу у встановленому ним порядку інформації про початок користування та повного освоєння радіочастотного спектра за відповідною ліцензією;

19) вимог щодо направлення регуляторному органу повідомлення щодо наміру про спільне користування радіочастотним спектром (користування яким здійснюється на підставі ліцензії) до початку такого користування;

20) критеріїв щодо початку користування та повного освоєння радіочастотним спектром мереж чи послуг електронних комунікацій, досягнення яких є необхідним для того, щоб радіочастотний спектр вважався освоєним, встановлених регуляторним органом залежно від радіотехнологій;

21) інших вимог щодо користування радіочастотним спектром, визначених цим Законом та прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

Стаття 48. Отримання ліцензії на користування радіочастотним спектром

1. Суб'єкт господарювання, який подав повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій відповідно до [статті 16](#) цього Закону та має намір

здійснювати таку діяльність з використанням радіочастотного спектра на засадах індивідуальних прав, звертається до регуляторного органу із заявою про видачу ліцензії на користування радіочастотним спектром.

2. Для отримання ліцензії суб'єкт господарювання подає до регуляторного органу відповідну заяву.

Заява подається шляхом заповнення встановленої регуляторним органом форми в електронному кабінеті на електронній регуляторній платформі із застосуванням засобу кваліфікованого електронного підпису.

Заява повинна містити таку інформацію:

1) повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця;

2) ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України - для юридичної особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта, або номер документа (паспорта) (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний контролючий орган і мають відмітку у паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта або номером документа (паспорта) - для фізичних осіб - підприємців;

3) відомості про радіочастотний спектр, необхідний для здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій;

4) відомості щодо типів радіомережі або радіотехнології, що плануються використовуватися, - для смуг, щодо яких планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні передбачені обмеження відповідно до [частини другої](#) статті 41 цього Закону;

5) територію, в межах якої планується користування радіочастотами;

6) строк, протягом якого планується користування радіочастотами;

7) план освоєння радіочастот із зазначенням строків початку та повного освоєння замовлених смуг радіочастот, а також строків задіяння щодо кожного регіону території, на якій планується користування радіочастотами.

При формуванні електронної форми заяви (згідно з [пунктами 1 і 2](#) абзацу першого цієї частини) використовуються дані з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань шляхом автоматизованого обміну інформацією.

При формуванні електронної форми заяви електронна регуляторна платформа забезпечує перевірку повноти її заповнення.

Забороняється вимагати від заявників інші документи, що не передбачені цією частиною.

3. Регуляторний орган на електронній регуляторній платформі розміщує роз'яснення та надає методичну допомогу бажаючим отримати ліцензію.

4. Заява про видачу ліцензії залишається без розгляду, якщо:

1) заява подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень;

2) радіотехнологія не визначена у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні або заявлені типи радіообладнання, які не внесені до реєстру радіообладнання або не відповідають умовам, визначенім цим реєстром;

3) строк застосування радіотехнології, яку заявлено, згідно з планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні закінчується менше ніж за два роки.

5. У разі якщо заява про видачу ліцензії залишена без розгляду, регуляторний орган інформує про це заявника у письмовій формі із зазначенням відповідних підстав протягом п'яти робочих днів з дати реєстрації заяви. Таке інформування не потребує прийняття рішення регуляторного органу.

У разі усунення причин, що були підставою для винесення рішення про залишення заяви без розгляду, заявник може повторно подати заяву про видачу ліцензії.

6. Регуляторний орган у п'ятиденний строк з дня надходження заяви надсилає до державного підприємства, що перебуває у сфері його управління, документи, подані заявником для проведення технічної експертизи з питань попередньої оцінки можливості виконання умов забезпечення електромагнітної сумісності запланованого радіообладнання.

7. Державне підприємство протягом 10 робочих днів з дня отримання від регуляторного органу документів (без урахування строків погодження та міжнародної координації користування радіочастотним спектром) здійснює технічну експертизу з питань попередньої оцінки можливості виконання умов електромагнітної сумісності радіообладнання і подає до регуляторного органу її результати.

У разі необхідності міжнародної координації державне підприємство повідомляє про це регуляторний орган для інформування заявника про строки розгляду заяви.

8. Протягом 10 робочих днів з дати отримання від державного підприємства результатів технічної експертизи регуляторний орган приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії. У триденний строк після прийняття зазначеного рішення витяг з рішення та повідомлення, що містить рахунок, на який має бути внесено плату за видачу ліцензії, направляються заявнику.

У рішенні про видачу ліцензії може зазначатися попередня оцінка можливості виконання умов забезпечення електромагнітної сумісності запланованого радіообладнання із діючим радіообладнанням, а також інші обмеження користування радіочастотним спектром у відповідних смугах радіочастот.

9. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії є:

1) невідповідність змісту поданих документів плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні;

2) негативні результати технічної експертизи державного підприємства з питань попередньої оцінки можливості виконання умов забезпечення електромагнітної сумісності запланованого радіообладнання;

3) недостовірність даних щодо технічних параметрів у документах, поданих заявником для отримання ліцензії;

4) раніше прийняте рішення про видачу ліцензії на користування радіочастотним спектром, що заявляється, на конкурсних засадах, крім випадків анулювання такої ліцензії;

5) невідповідність заявника, у разі видачі ліцензії, обмеженням щодо накопичення смуг радіочастот, передбаченим [статтею 57](#) цього Закону, якщо таке накопичення буде спотворювати конкуренцію.

10. Якщо протягом 30 календарних днів з дня направлення заявнику повідомлення про прийняття рішення щодо видачі йому ліцензії до регуляторного органу не надійшло підтвердження від Державної казначейської служби України щодо внесення плати за її видачу, регуляторний орган скасовує рішення про видачу ліцензії.

11. Зміст та форма ліцензії визначаються регуляторним органом. У ліцензії не зазначаються радіотехнології.

12. Ліцензія на користування радіочастотним спектром оформлюється регуляторним органом в електронному вигляді шляхом внесення відомостей, визначених відповідно до частини одинадцятої цієї статті, до ліцензійного реєстру.

За зверненням суб'єкта господарювання уповноважені посадові особи регуляторного органу протягом трьох робочих днів надають (надсилають) йому в паперовій формі на безоплатній основі витяги з ліцензійного реєстру на бланку регуляторного органу.

Стаття 49. Умови ліцензій на користування радіочастотним спектром

1. При прийнятті рішення про видачу ліцензії або продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром регуляторний орган визначає умови такої ліцензії відповідно до цього Закону, плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні та міжнародних договорів України, укладених від імені України.

Умови ліцензії на користування радіочастотним спектром повинні визначати:

1) початок користування та повного освоєння радіочастотного спектра, вимоги до покриття території, можливості передачі чи надання в користування радіочастотного спектра відповідно до статті 52 цього Закону;

2) параметри користування радіочастотним спектром відповідно до законодавства, а також граничні строки та план задіяння радіочастотного спектра на території, зазначеній у ліцензії, невиконання яких є підставою для анулювання ліцензії чи застосування інших санкцій відповідно до закону.

План освоєння радіочастотного спектра повинен містити строки початку користування (початку здійснення експлуатації радіообладнання та надання доступу до мереж чи надання послуг електронних комунікацій) в кожному регіоні (районі, області) та повного освоєння радіочастотного спектра;

3) умови, передбачені пунктами 1-4, 6, 8, 9 частини першої статті 47 цього Закону.

Регуляторний орган визначає з проведенням консультацій відповідно до цього Закону та оприлюднює критерії оцінки виконання зазначених у цій частині умов.

2. При визначенні умов ліцензії, у разі якщо це необхідно для забезпечення ефективного використання радіочастотного спектра, електромагнітної сумісності, сприяння територіальному покриттю електронними комунікаційними послугами чи ефективній конкуренції, регуляторний орган передбачає відповідно до цього Закону забезпечення користувачем радіочастотного спектра:

1) спільноговикористання на договірних засадах пасивної або активної інфраструктури електронних комунікаційних мереж, пов'язаної з користуванням радіочастотним спектром;

2) договорів про національний роумінг;

3) спільноговозгортання на договірних засадах інфраструктури для надання доступу до електронних комунікаційних мереж та/або надання електронних комунікаційних послуг, що потребують використання радіочастотного спектра;

4) заходів щодо забезпечення конкуренції відповідно до частини першої статті 57 цього Закону.

Умови ліцензій не повинні передбачати обмеження спільноговикористання радіочастотним спектром у випадках, коли таке спільноговикористання передбачене планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

Виконання умов, передбачених цією частиною, здійснюється з урахуванням законодавства про захист економічної конкуренції.

3. Регуляторний орган повинен проводити консультації відповідно до цього Закону перед визначенням умов ліцензії на користування радіочастотним спектром.

Стаття 50. Строк дії ліцензії на користування радіочастотним спектром

1. При прийнятті рішення щодо строку, на який видається ліцензія на користування радіочастотним спектром, регуляторний орган повинен враховувати цілі, передбачені [частиною другою](#) статті 59 цього Закону, а також необхідність забезпечення конкуренції, ефективного використання радіочастотного спектра, регуляторної передбачуваності умов інвестування у відповідну інфраструктуру електронних комунікацій, сприяння інноваціям та інвестиціям, в тому числі врахування періоду для амортизації інвестицій.

2. Строк дії ліцензії на користування радіочастотним спектром встановлюється регуляторним органом у визначеному ним порядку та щодо гармонізованого радіочастотного спектра не може становити менше 15 років, а для послуг широкосмугового доступу - 20 років, якщо інший строк не зазначений у заявлі постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

У разі якщо на день видачі ліцензії планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні встановлений строк припинення розвитку та використання відповідної радіотехнології менше 15 чи 20 років, строк дії ліцензії не може перевищувати строк, зазначений у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

Регуляторний орган на вимогу ліцензіата може вносити зміни до строку дії ліцензії, у разі необхідності забезпечити одночасне закінчення строків дії ліцензій в одній чи декількох смугах радіочастот.

Стаття 51. Продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром

1. Строк дії ліцензії на користування радіочастотним спектром за зверненням ліцензіата підлягає продовженню відповідно до цієї статті, крім таких випадків:

1) ліцензіат не виконує умови користування радіочастотним спектром відповідно до [статті 47](#) цього Закону та/або умови ліцензії відповідно до [статті 49](#) цього Закону;

2) продовження строку дії ліцензії не відповідає критеріям забезпечення ефективного використання радіочастотного спектра або цілям, передбаченим [пунктами 1, 8](#) частини першої статті 39 цього Закону;

3) у смугах радіочастот для радіотехнологій, зазначених у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, не передбачено подальше використання зазначених радіотехнологій (у такому разі користувач має бути повідомлений про неможливість продовження дії ліцензії не пізніше ніж за два роки до її закінчення);

4) продовження строку дії ліцензії не відповідає вимогам [статті 57](#) цього Закону щодо накопичення прав користування радіочастотним спектром.

2. Регуляторний орган за власною ініціативою або на звернення ліцензіата, подане не раніше ніж за п'ять років до закінчення строку дії ліцензії, повинен здійснити у встановленому ним порядку об'єктивну оцінку наявності передбачених [частиною першою](#) цієї статті критеріїв не пізніше ніж за два роки до закінчення строку дії ліцензії.

На підставі такої оцінки у строк, що не перевищує 20 робочих днів з моменту закінчення її проведення, регуляторний орган надсилає ліцензіату повідомлення про наявність підстав для продовження строку дії ліцензії чи для відмови у такому продовженні.

3. Виключення з передбачених [частиною першою](#) цієї статті підстав для відмови у продовженні строку дії ліцензії застосовуються регуляторним органом у таких випадках:

1) на територіях, де відповідно до географічного огляду розгортання мереж високої пропускної здатності, доступ до таких мереж є відсутній або не задовільняє наявний попит;

2) у разі відсутності попиту на відповідні радіочастоти, що підтверджено висновком регуляторного органу, який включає прогнозну оцінку такого попиту і приймається із застосуванням механізму консультацій відповідно до цього Закону.

Регуляторний орган приймає рішення про продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром на підставі заяви ліцензіата до закінчення строку дії відповідної ліцензії, крім випадків, коли на момент прийняття рішення така можливість відсутня відповідно до [статей 54-56](#) цього Закону та плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

Регуляторний орган за два місяці до дати закінчення строку дії ліцензії надсилає користувачу радіочастотного спектра через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі повідомлення про закінчення строку дії ліцензії.

4. Заява ліцензіата про продовження строку дії ліцензії має бути подана не раніше здійснення регуляторним органом оцінки, передбаченої [частиною другою](#) цієї статті, і не пізніше ніж за чотири місяці до закінчення строку дії ліцензії. Заява, подана з порушенням зазначених у цій частині строків, не розглядається.

5. Рішення про продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром повинно враховувати:

1) необхідність виконання завдань, передбачених [статтями 4](#) та [39](#) цього Закону;

2) необхідність ефективного використання радіочастотного спектра з урахуванням нових радіотехнологій, мереж електронних комунікацій та стану ринку електронних комунікацій;

3) виконання умов відповідної ліцензії на користування радіочастотним спектром.

6. У разі необхідності забезпечення дотримання [частини п'ятої](#) цієї статті регуляторний орган при прийнятті рішення про продовження строку дії ліцензії може вносити зміни до умов такої ліцензії відповідно до [статті 49](#) цього Закону, вимог цього Закону та плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

7. Розгляд питання про продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром, для якої обмежена кількість прав користування радіочастотним спектром відповідно до [статті 59](#) цього Закону, регуляторний орган має проводити за відкритими, прозорими та недискримінаційними процедурами, у тому числі:

1) надавати всім заінтересованим сторонам можливість висловити свою думку шляхом проведення консультацій відповідно до цього Закону;

2) чітко зазначати обґрунтування підстав для можливого продовження строку дії ліцензії чи відмови у продовженні строку дії відповідної ліцензії.

Рішення, передбачені цією частиною, приймаються не пізніше ніж за два роки до закінчення строку дії ліцензії.

8. У разі якщо строк дії ліцензії на користування радіочастотним спектром не продовжено, регуляторний орган надає право користування відповідними смугами радіочастот у порядку, визначеному цим Законом.

9. Рішення, передбачені цією статтею, приймаються із проведенням консультацій відповідно до цього Закону.

10. Продовження строку дії ліцензії на користування радіочастотним спектром здійснюється з дати закінчення строку дії попередньої такої ліцензії.

11. Рішення про продовження строку дії ліцензії або про відмову в продовженні строку її дії повинно бути прийняте та надіслане заявнику не пізніше ніж через 15 робочих днів з дати реєстрації його заяви. У разі відмови в продовженні строку дії ліцензії рішення повинно містити підстави та обґрунтування відмови у продовженні дії ліцензії.

12. За продовження строку дії ліцензії вноситься плата в розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 52. Передача або надання в користування індивідуальних прав користування радіочастотним спектром

1. Користувачі радіочастотного спектра мають право на договірних засадах передавати або надавати в користування іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг або іншим користувачам радіочастотного спектра свої індивідуальні права користування радіочастотним спектром (його частиною), крім прав, наданих на безоплатній основі, та радіочастотного спектра, призначеного для мовлення.

Регуляторний орган визначає певні смуги загального користування та радіотехнології, для яких здійснюється передача прав користування радіочастотним спектром (його частиною), на основі розроблених ним критеріїв.

2. Користувач радіочастотного спектра має подати до регуляторного органу повідомлення про намір передати або надати в користування індивідуальні права користування радіочастотним спектром (його частиною) шляхом заповнення встановленої регуляторним органом форми в електронному кабінеті на електронній регуляторній платформі.

Таке повідомлення повинне містити інформацію:

1) передбачену частиною другою статті 48 цього Закону щодо ліцензіата та постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг чи іншого користувача радіочастотного спектра, яким пропонується передати або надати в користування радіочастотний спектр (його частину). Інформація, наявна в базах даних регуляторного органу, автоматично вноситься до повідомлення при його формуванні на електронній регуляторній платформі;

2) смуги радіочастот, індивідуальні права користування якими планується передати або надати в користування із зазначенням території користування;

3) інформація про збереження (виконання) умов користування радіочастотами відповідно до ліцензії.

Регуляторний орган не пізніше одного робочого дня з моменту надходження такого повідомлення оприлюднює його на електронній регуляторній платформі.

3. Регуляторний орган протягом 20 робочих днів повинен розглянути зазначене в частині другій цієї статті повідомлення та прийняти рішення про погодження передачі чи надання в користування прав відповідно до повідомлення, крім випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті.

4. Регуляторний орган відмовляє в погодженні передачі або надання в користування індивідуальних прав користування радіочастотним спектром (його частиною) у разі наявності доказів, що постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг, якому передаються права, підпадає під підстави, передбачені частиною дев'ятою статті 48 цього Закону, або постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг не може виконувати умови ліцензії, що передається, у тому числі щодо критеріїв повного освоєння та користування радіочастотним спектром, встановлених регуляторним органом.

У разі надання в користування індивідуальних прав користування ліцензіят зобов'язується залишатися відповідальним за дотримання умов, пов'язаних з такими правами, регуляторний орган не має права відмовити в такому погодженні на підставі неможливості виконувати умови ліцензії, що передається.

5. Передбачене [частиною третьою](#) цієї статті рішення регуляторний орган надсилає до електронного кабінету заявника протягом трьох днів з дня його прийняття.

За зверненням заявника уповноважені посадові особи регуляторного органу протягом трьох робочих днів надають (надсилають) йому в паперовій формі на безоплатній основі копію рішення на бланку регуляторного органу.

6. На підставі рішення про погодження передачі індивідуальних прав користування радіочастотним спектром (його частиною) регуляторний орган вносить відповідні зміни до ліцензійного реєстру, в тому числі щодо видачі ліцензії суб'єкту господарювання, якому передані такі права, та анулювання ліцензії суб'єкту господарювання, який передав такі права.

У разі передачі частини прав регуляторний орган здійснює переоформлення ліцензії суб'єкта господарювання, який передав права, а також видачу ліцензії суб'єкту господарювання, якому передані такі права.

На підставі рішення про надання в користування індивідуальних прав користування радіочастотним спектром (його частиною) регуляторний орган вносить до ліцензійного реєстру відповідний запис.

7. За переоформлення чи видачу ліцензії на користування радіочастотним спектром відповідно до цієї статті вноситься плата в розмірі, що встановлюється Кабінетом Міністрів України, який не повинен перевищувати адміністративні витрати на надання відповідних адміністративних послуг.

Рішення регуляторного органу про переоформлення та видачу ліцензій на користування радіочастотним спектром повинні містити реквізити та іншу інформацію, необхідну для внесення плати за надання таких адміністративних послуг.

8. Користування радіочастотним спектром на підставах, передбачених цією статтею, здійснюється у межах строків та інших вимог, передбачених ліцензією, та з дотриманням умов відповідної ліцензії і [статті 49](#) цього Закону.

Стаття 53. Переоформлення ліцензії на користування радіочастотним спектром та внесення змін до реєстру ліцензій

1. Підставами для внесення змін до реєстру ліцензій щодо прав на користування радіочастотним спектром є:

1) зміна найменування юридичної особи або прізвища та ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця;

2) зміна місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи - підприємця;

3) реорганізація юридичної особи - суб'єкта господарювання шляхом зміни організаційно-правової форми (перетворення).

Внесення змін до реєстру ліцензій здійснюється уповноваженими посадовими особами регуляторного органу безоплатно на підставі відповідних змін в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань із застосуванням автоматизованого обміну даними.

Переоформлення ліцензії на користування радіочастотним спектром у таких випадках не потребує подання користувачем такого спектра заяви чи інших документів.

2. Переоформлення ліцензії на користування радіочастотним спектром здійснюється регуляторним органом на підставі заяв користувачів радіочастотного спектра у разі:

1) припинення користування частиною радіочастотного спектра відповідно до [статей 52, 54, 55, 56](#) цього Закону;

2) реорганізації юридичної особи - користувача радіочастотного спектра. У такому випадку ліцензії переоформляються на правонаступника або на юридичну особу, якій передаються права користування радіочастотним спектром відповідно до розподільчого балансу;

3) за заявою власника ліцензії про зменшення смуги радіочастот;

4) за заявою власника ліцензії про зменшення кількості регіонів, де він користується визначеними смугами радіочастот.

У випадках, передбачених пунктом 2 частини другої цієї статті, користувач радіочастотного спектра має подати до регуляторного органу заяву про переоформлення ліцензії у строк, що не перевищує 30 робочих днів з моменту виникнення підстав для переоформлення. Заява подається через електронну регуляторну платформу за формулою, встановленою регуляторним органом.

За переоформлення ліцензії на користування радіочастотним спектром вноситься плата в розмірі, що встановлюється Кабінетом Міністрів України, який не може перевищувати адміністративні витрати на надання відповідних адміністративних послуг.

3. Прийняття рішення щодо переоформлення ліцензій згідно з пунктом 1 частини другої цієї статті здійснюється із застосуванням підстав, передбачених статтями 52, 54, 55, 56 цього Закону.

Регуляторний орган відмовляє у переоформленні ліцензії згідно з пунктом 2 частини другої цієї статті у разі наявності доказів, що постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг, на якого планується переоформити ліцензію, підпадає під підстави, передбачені частиною дев'ятою статті 48 цього Закону.

Непереоформлена в установлений строк на підставах, передбачених пунктом 2 частини другої цієї статті, ліцензія є недійсною.

4. Регуляторний орган протягом 10 робочих днів з дати реєстрації заяви про переоформлення ліцензії (крім випадків, передбачених пунктом 1 частини другої цієї статті) зобов'язаний прийняти рішення про переоформлення ліцензії та у разі відсутності підстав для відмови у переоформленні ліцензії та за наявності документів, що підтверджують оплату за переоформлення ліцензії, здійснити переоформлення ліцензії.

Рішення регуляторного органу про переоформлення ліцензій на користування радіочастотним спектром повинне містити реквізити та іншу інформацію, необхідну для внесення плати за надання таких адміністративних послуг.

Переоформлення ліцензії здійснюється шляхом внесення відповідного запису до ліцензійного реєстру.

Рішення про переоформлення ліцензії набирає чинності з дня внесення запису про нього до ліцензійного реєстру.

5. При переоформленні ліцензії на користування радіочастотним спектром строк її дії та інші параметри, у тому числі умови ліцензії, залишаються незмінними.

6. Одночасно з внесенням змін до ліцензійного реєстру регуляторний орган надсилає відповідне повідомлення користувачу через його кабінет на електронній регуляторній платформі.

Стаття 54. Анулювання ліцензії на користування радіочастотним спектром

1. Анулювання ліцензії на користування радіочастотним спектром здійснюється на підставі рішення регуляторного органу шляхом позбавлення користувача радіочастотного спектра індивідуальних прав на користування радіочастотним спектром чи його частиною, про що робиться запис у ліцензійному реєстрі.

2. Підставами для анулювання ліцензії є:

1) заява користувача радіочастотного спектра про анулювання своєї ліцензії;

2) акт про встановлення факту незаконної передачі або надання в користування індивідуальних прав користування радіочастотним спектром іншій юридичній або фізичній особі (з порушенням [статті 52](#) цього Закону);

3) акт про повторну невмотивовану відмову користувача радіочастотного спектра у проведенні перевірки регуляторним органом щодо дотримання законодавства з питань використання радіочастотного спектра.

Невмотивованою відмовою у проведенні перевірки вважається недопуск уповноважених посадових осіб регуляторного органу до здійснення перевірки за відсутності передбачених для відмови законом підстав (зокрема, ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки на письмову вимогу посадових осіб регуляторного органу, відмова в їх доступі до місця розташування радіообладнання або відсутність без поважних причин протягом усього строку перевірки за місцезнаходженням та/або фактичним місцезнаходженням користувача радіочастотного спектра або особи, уповноваженої представляти його інтереси на час проведення перевірки);

4) акт про повторне порушення користувачем радіочастотного спектра умов ліцензії та/або інших обов'язків, передбачених [статтею 49](#) цього Закону. Повторним вважається вчинення протягом одного року з дня видання регуляторним органом розпорядження про усунення порушень нового порушення хоча б однієї з вимог, щодо яких вдавалося таке розпорядження;

5) наявність у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи (державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця), крім випадків переоформлення ліцензії у зв'язку з реорганізацією;

6) нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи - суб'єкта господарювання;

7) несплата або сплата не в повному обсязі рентної плати до Державного бюджету України протягом трьох і більше місяців відповідно до наданої контролюючим органом інформації в порядку, передбаченому спільним нормативно-правовим актом регуляторного органу та контролюючого органу;

8) користувач радіочастотного спектра з власної вини:

а) не розпочав своєчасно користування радіочастотним спектром, зазначеним у ліцензії, та/або не освоїв його на території, та/або в строки, визначені у законодавстві;

б) припинив користування радіочастотним спектром, визначеним у ліцензії, на строк понад один рік;

9) радіочастотний спектр, визначений у ліцензії, використовується не в повному обсязі. У такому випадку ліцензія за заявою власника ліцензії може бути переоформлена на радіочастотний спектр, що фактично використовується. Регуляторний орган встановлює критерії для використання в повному обсязі радіочастотного спектра для певних технологій;

10) акт про невиконання вимог розпорядження регуляторного органу;

11) у разі необхідності зміни радіослужби чи категорії користувачів радіочастот для подальшого використання певної смуги (смуг) радіочастот (конверсії) відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні - в порядку, визначеному [статтею 56](#) цього Закону;

12) у разі застосування у встановленому законом порядку санкції, передбаченої [пунктом 6](#) частини першої статті 4 Закону України "Про санкції".

3. У разі анулювання ліцензії плата, внесена за видачу ліцензії, не повертається.

4. Розгляд питань про анулювання ліцензії, крім випадків, передбачених пунктами 1, 5, 6 частини першої цієї статті, здійснюється з обов'язковим попереднім запрошенням ліцензіата або його представників.

5. Регуляторний орган має розглянути питання про анулювання ліцензії та прийняти рішення протягом 20 робочих днів з дати виявлення підстав для анулювання ліцензії. У разі підтвердження виявлених підстав регуляторний орган приймає рішення про анулювання ліцензії. Рішення за результатами розгляду питання про анулювання ліцензії надсилається до електронного кабінету ліцензіату із зазначенням підстав анулювання ліцензії не пізніше трьох робочих днів з дати прийняття рішення.

6. Рішення про анулювання ліцензії набирає чинності через 10 днів з моменту його прийняття, а у випадках, передбачених пунктами 5, 6, 7 частини першої цієї статті, - з моменту прийняття відповідного рішення.

Рішення про анулювання ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

На час судового розгляду дія рішення про анулювання ліцензії призупиняється до дати набрання законної сили відповідним рішенням суду.

7. З метою захисту інтересів кінцевих користувачів та надання їм часу для замовлення послуг у іншого постачальника електронних комунікаційних послуг рішення національного регулятора про анулювання ліцензії, крім випадків, передбачених пунктами 5, 6, 7 частини першої цієї статті, підлягає виконанню через три місяці після набрання ним чинності.

8. Протягом одного робочого дня з моменту прийняття рішення про анулювання ліцензії на користування радіочастотним спектром регуляторний орган:

1) у разі часткового вилучення прав користування радіочастотним спектром, передбачених відповідною ліцензією, вносить відповідні зміни до ліцензійного реєстру та переоформляє (за необхідності) ліцензію;

2) у разі вилучення в повному обсязі прав користування радіочастотним спектром, передбачених відповідною ліцензією, вносить зміни до ліцензійного реєстру про анулювання відповідної ліцензії.

Стаття 55. Конверсія радіочастотного спектра

1. Конверсія радіочастотного спектра здійснюється відповідно до плану конверсії радіочастотного ресурсу України, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Регуляторний орган та/або Генеральний штаб Збройних Сил України готують та вносять до центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра пропозиції щодо розроблення плану конверсії радіочастотного ресурсу України із зазначенням смуг радіочастот, основних організаційних, фінансових та технічних заходів конверсії.

2. Проект плану конверсії радіочастотного спектра розробляє центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні на підставі пропозицій і за участю регуляторного органу, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Генерального штабу Збройних Сил України, інших відповідних державних органів України.

3. Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, регуляторний орган, Національна рада України з питань телебачення

і радіомовлення, Генеральний штаб Збройних Сил України та інші відповідні державні органи України у межах своїх повноважень проводять заходи з конверсії радіочастотного спектра в обсягах та у строки, передбачені планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

4. Конверсія радіочастотного спектра в інтересах спеціальних та загальних користувачів здійснюється за рахунок Державного бюджету України. Кабінет Міністрів України для проведення конверсії радіочастотного спектра може залучати в установленому порядку додаткові позабюджетні кошти.

Порядок компенсації спеціальним користувачам витрат, пов'язаних з конверсією радіочастотного спектра, із залученням позабюджетних коштів встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, погодженим з Генеральним штабом Збройних Сил України та регуляторним органом. Зазначений порядок застосовується до випадків ініціювання такого механізму постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг і не поширюється на випадки конверсії радіочастотного спектра для заміни радіотехнологій спеціальних користувачів.

Фінансування вартості конверсії радіочастотного спектра (із залученням позабюджетних коштів) здійснюється за рахунок її ініціатора (ініціаторів) на підставі укладеного договору конверсії радіочастотного спектра.

Стаття 56. Вивільнення або обмеження прав користування радіочастотним спектром (його частиною) із застосуванням механізмів компенсації та конверсії радіочастотного спектра

1. Вивільнення або обмеження користування раніше виділеного радіочастотного спектра здійснюється у разі необхідності забезпечення ефективного користування радіочастотним спектром або у зв'язку із впровадженням нових радіослужб, радіотехнологій чи категорій користувачів радіочастотного спектра для подальшого користування певною смugoю (смугами) радіочастот відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, у тому числі з метою гармонізації користування радіочастотним спектром відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Вивільнення або обмеження користування раніше виділеного радіочастотного спектра здійснюється відповідно до принципів прозорості, пропорційності та недискримінації з урахуванням необхідності збереження встановлених критеріїв ефективності користування радіочастотним спектром.

У таких випадках вивільнення або обмеження користування радіочастотним спектром має бути компенсовано.

Порядок застосування механізму компенсації, у тому числі розрахунку її вартості та залучення з цією метою бюджетних та/або позабюджетних коштів, встановлюється Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, погодженим з регуляторним органом.

3. Вивільнення або обмеження користування радіочастотним спектром здійснюється за умов попереднього інформування користувачів та внесення змін до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні протягом двох років до фактичного вивільнення або обмеження користування радіочастотним спектром у порядку, визначеному регуляторним органом.

4. Рішення регуляторного органу про вивільнення або обмеження користування радіочастотним спектром із застосуванням механізмів компенсації приймається з проведеним консультацій та обговорення із зацікавленими сторонами відповідно до цього Закону.

Стаття 57. Заходи щодо забезпечення конкуренції

1. З метою сприяння ефективній конкуренції та уникнення її спотворення регуляторний орган при прийнятті рішення про видачу ліцензій на користування радіочастотним спектром, продовження строку їх дії чи переоформленні, погодження передачі чи надання в користування прав на користування радіочастотним спектром приймає у разі необхідності в установленому ним порядку рішення про вжиття одного чи кількох заходів:

1) обмеження кількості смуг радіочастотного спектра, на які надаються права користування радіочастотним спектром будь-якому постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг або визначення умов ліцензій для таких прав, у тому числі щодо надання оптового доступу чи національного роумінгу, у певних діапазонах або певних групах смуг радіочастот із схожими характеристиками, у разі якщо встановлено, що таке надання права призведе до спотворення конкуренції;

2) резервування в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, за наявності обґрунтованої необхідності забезпечення конкуренції на ринку електронних комунікацій, певних смуг або групи смуг радіочастотного спектра для надання прав користування новим учасникам ринку;

3) відмова у наданні нових прав на користування радіочастотним спектром (у видачі ліцензії чи здійсненні присвоєння радіочастот) або визначення умов ліцензій для нових прав користування радіочастотним спектром, у разі якщо це необхідно для уникнення спотворення конкуренції внаслідок накопичення прав користування радіочастотним спектром, у тому числі шляхом передачі, надання в користування прав, злиття та приєднання користувачів радіочастот - юридичних осіб;

4) визначення в умовах ліцензій вимог щодо заборони або умов передачі, надання в користування прав користування радіочастотним спектром, у разі якщо це необхідно для уникнення спотворення конкуренції внаслідок накопичення прав користування радіочастотним спектром;

5) внесення змін до умов ліцензії на користування радіочастотним спектром, необхідних для усунення спотворення конкуренції внаслідок накопичення прав користування радіочастотним спектром, відповідно до [пункту 1](#) цієї частини.

2. Показники накопичення смуг радіочастот (залежно від діапазону радіочастот), досягнення яких може передбачати застосування обмежень відповідно до [частини першої](#) цієї статті, визначаються регуляторним органом за погодженням з Антимонопольним комітетом України з урахуванням законодавства про захист економічної конкуренції та критеріїв значного ринкового впливу відповідно до цього Закону.

3. Регуляторний орган приймає в установленому ним порядку рішення про застосування передбачених [частиною першою](#) цієї статті заходів з урахуванням:

1) ринкових умов та показників, передбачених [частиною другою](#) цієї статті;

2) об'єктивної перспективної оцінки умов конкуренції на ринку;

3) необхідності застосування таких заходів для підтримки або досягнення ефективної конкуренції;

4) можливих наслідків таких заходів для існуючих та майбутніх інвестицій учасників ринку, зокрема для розгортання мереж електронних комунікацій;

5) умов, зазначених у [частині третьої](#) статті 82 цього Закону;

6) підходів до аналізу ринку, передбачених цим Законом.

4. У разі вжиття заходів, передбачених [частиною першою](#) цієї статті, регуляторний орган:

1) застосовує механізм консультацій, передбачений [статтею 22](#) цього Закону;

2) здійснює та оприлюднює оцінку того, як запропонований захід сприятиме досягненню завдань, передбачених [статтею 4](#) цього Закону;

3) надсилає зацікавленому користувачу радіочастот повідомлення про намір вжити заходів, передбачених [частиною першою](#) цієї статті, з пропозицією надати протягом 20 робочих днів свою позицію щодо таких заходів, крім випадків, якщо запропоновані регуляторним органом зміни щодо прав та/або умов користування радіочастотами погоджені з користувачем радіочастотного спектра;

4) застосовує вимоги [статті 59](#) цього Закону у разі вилучення прав користування радіочастотним спектром (його частиною).

5. Рішення регуляторного органу про вжиття заходів, передбачених [частиною першою](#) цієї статті, має містити підстави прийняття та їх обґрунтування і бути оприлюдненим на електронній регуляторній платформі.

Стаття 58. Спільне користування радіочастотним спектром

1. Спільне користування радіочастотним спектром передбачає право одночасного використання кількома користувачами радіочастот одних і тих самих номіналів (смуг) радіочастот у випадках та відповідно до вимог, передбачених планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, за умови забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання.

2. Спільне користування загальними користувачами радіочастотним спектром, виділеним на засадах індивідуальних прав, здійснюється на договірних засадах з дотриманням таких вимог:

- 1) умов відповідних ліцензій на користування радіочастотним спектром;
- 2) обмежень щодо накопичення смуг радіочастот, передбачених [статтею 57](#) цього Закону;
- 3) надання користувачами радіочастотного спектра повідомлення до регуляторного органу про спільне користування радіочастотним спектром.

Повідомлення про спільне користування подається за формулою, встановленою регуляторним органом через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі, і має містити інформацію:

- 1) передбачену пунктами 1, 2, 4 частини третьої статті 48 цього Закону щодо користувачів радіочастотного спектра, які планують спільне користування радіочастотним спектром;
- 2) про смуги радіочастот, спільне користування якими планується, із зазначенням території користування;
- 3) про збереження умов ліцензій щодо користування радіочастотами.

Регуляторний орган не пізніше одного робочого дня з дня надходження такої заяви оприлюднює інформацію про спільне користування на електронній регуляторній платформі.

3. У разі виникнення спірних питань, пов'язаних із спільним користуванням радіочастотним спектром, регуляторний орган протягом 10 робочих днів з дня отримання заяви одного з користувачів радіочастотного спектра повинен зобов'язати зацікавлених користувачів провести переговори щодо умов спільногого користування радіочастотами протягом строку, що не перевищує 20 робочих днів.

4. У заяві про вирішення спору щодо умов спільногого користування радіочастотами мають зазначатися умови, щодо яких сторони не дійшли згоди, та пропозиції щодо їх врегулювання.

5. У разі якщо переговори, зазначені в [частині третьій](#) цієї статті, не були проведені або сторони не дійшли згоди, регуляторний орган за заявою однієї із сторін повинен розглянути

такий спір відповідно до [статей 23 і 24](#) цього Закону та прийняти рішення про визначення умов спільного користування радіочастотним спектром відповідно до законодавства.

6. У разі встановлення факту невідповідності спільного користування радіочастотним спектром вимогам [частини першої](#) цієї статті регуляторний орган приймає рішення, яким зобов'язує користувачів радіочастотного спектра привести спільне користування у відповідність із зазначеними вимогами.

У разі невиконання такого рішення у встановлений строк регуляторний орган приймає рішення про припинення спільного користування.

Стаття 59. Надання ліцензій на користування радіочастотним спектром із застосуванням процедур аукціону або конкурсу

1. У разі якщо заявлена потреба в радіочастотному спектрі перевищує його фактичну наявність, радіочастотний спектр надається в користування виключно на умовах конкурсу або аукціону відповідно до цього Закону.

2. При прийнятті рішення, передбаченого [частиною першою](#) цієї статті, регуляторний орган повинен визначити та обґрунтувати його цілі, що обмежуються такими:

- 1) сприяння покриттю послугами електронних комунікацій певних територій;
- 2) забезпечення встановлених законодавством вимог щодо якості електронних комунікаційних послуг;
- 3) сприяння ефективному користуванню радіочастотним спектром, у тому числі з урахуванням умов, пов'язаних з правами користування радіочастотним спектром, та розміру рентної плати за користування відповідними смугами радіочастотного спектра;
- 4) сприяння інноваціям та розвитку бізнесу на відповідних ринках.

3. Рішення регуляторного органу про надання ліцензій на користування радіочастотним спектром із застосуванням процедур аукціону або конкурсу має, зокрема, визначити та обґрунтувати:

- 1) вибір процедури відбору, у тому числі умови участі в такій процедурі;
- 2) результати оцінки конкурентної, технічної та економічної ситуації на відповідному ринку (ринках) електронних комунікацій;
- 3) умови ліцензій, що мають застосовуватися до прав користування радіочастотним спектром, отриманим за результатами аукціону чи конкурсу.

Таке рішення має прийматись із застосуванням механізму консультацій відповідно до цього Закону та бути оприлюдненим на електронній регуляторній платформі.

4. Конкурс або аукціон проводиться національним регулятором у встановленому ним порядку.

5. Оголошення про проведення конкурсу або аукціону подається не пізніше ніж за 60 календарних днів до дня їх проведення і розміщується на веб-сайті національного регулятора.

Оголошення має гарантувати належну поінформованість осіб, зацікавлених в отриманні ліцензії, та містити, зокрема, інформацію про:

- 1) вимоги щодо надання заяви на участь у конкурсі або аукціоні та конкурсної документації;
- 2) умови для участі в конкурсі або аукціоні, а також вимоги до пропозицій;
- 3) критерії, визначені порядком проведення конкурсу або аукціону, для оцінки конкурсних пропозицій учасників;

- 4) кваліфікаційні вимоги до учасників;
  - 5) розмір плати за видачу ліцензії на умовах конкурсу;
  - 6) початковий (мінімальний) розмір плати за видачу ліцензії на умовах аукціону;
  - 7) суму гарантійного внеску.
6. Порядок проведення конкурсу або аукціону має включати:
- 1) детальні вимоги щодо тексту оголошення та змісту конкурсної документації;
  - 2) умови і порядок організації, проведення та закриття конкурсу або аукціону, у тому числі:
- призначення та порядок роботи аукціонної та конкурсної комісій;
- забезпечення під час проведення аукціону та конкурсу об'єктивних, прозорих і недискримінаційних умов стосовно будь-якого з учасників;
- критерії визначення переможця;
- порядок оплати і повернення гарантії.
7. Особи, які мають намір взяти участь у конкурсі або аукціоні, повинні не пізніше ніж за 30 календарних днів до дня його проведення подати заяву на отримання ліцензії на умовах конкурсу або аукціону за встановленою регуляторним органом формою.
8. Регуляторний орган може скасувати конкурс або аукціон протягом строку, встановленого для подання пропозицій, зазначених в оголошенні, якщо така можливість була передбачена повідомленням. Інформація про скасування проведення конкурсу або аукціону разом з причинами мають бути опубліковані на електронній регуляторній платформі.

Вичерпний перелік причин скасування проведення конкурсу встановлюється в порядку, передбаченому [частиною третьою](#) цієї статті.

Пропозиції, надані протягом строку, встановленого для їх подання, у разі скасування проведення конкурсу або аукціону мають бути повернені без відкриття.

Стаття 60. Гарантійні внески учасників конкурсу або аукціону на отримання прав користування радіочастотним спектром

1. Сума гарантійного внеску становить 10 відсотків встановленої Кабінетом Міністрів України вартості плати за відповідну смугу радіочастот, щодо якої прийнято рішення про проведення конкурсу або аукціону. У разі проведення конкурсу або аукціону щодо кількох ліцензій сума гарантійного внеску визначається для кожної ліцензії.

2. Гарантійний внесок не повертається у разі, якщо:
  - 1) учасник відкликав пропозиції щодо участі в конкурсі або аукціоні після закінчення строку для їх подання;
  - 2) учасник аукціону не заявив розмір коштів, який він мав запропонувати за отримання ліцензії на умовах аукціону;
  - 3) обраний за результатами конкурсу або аукціону учасник відмовився від отримання ліцензії (ліцензій) та/або не надав документа, що підтверджує внесення плати за неї.
3. Гарантійний внесок, внесений обраним суб'єктом, має бути зарахований в рахунок його плати за отримання ліцензії. У разі якщо внесений гарантійний внесок є більшим за вказану плату, регуляторний орган повинен протягом семи днів з дня оголошення результатів конкурсу або аукціону повернути надлишкову суму.

4. Гарантійний внесок, внесений учасником конкурсу або аукціону, крім випадків, зазначених у [частині другій](#) цієї статті, має бути повернений протягом 14 календарних днів з дня прийняття рішення про видачу ліцензії обраному суб'єкту або про визнання конкурсу чи аукціону таким, що не відбувся, а також у разі його скасування.

Стаття 61. Оцінка пропозиції та визначення переможця аукціону або конкурсу

1. Критерії для оцінки пропозиції в конкурсі мають включати:

1) збереження або покращення рівня конкуренції на ринку, визначене в порядку, встановленому регуляторним органом;

2) строки та територію надання електронних комунікаційних послуг з використанням відповідних радіочастот;

3) інші критерії, зазначені в конкурсній документації.

2. Регуляторний орган повинен визначати критерії оцінки пропозиції з урахуванням завдань та принципів, визначених цим Законом, та рівня конкуренції на відповідному ринку.

3. Критерієм для оцінки пропозиції на аукціоні є сума коштів за оплату ліцензії, заявлена його учасниками.

4. Переможцем аукціону або конкурсу є суб'єкт:

1) який відповідає кваліфікаційним вимогам до учасників, зазначеним у конкурсній документації;

2) пропозиція якого знаходиться на першому місці у списку оцінки (ранжування) пропозицій відповідно до заявлених регуляторним органом критеріїв.

5. У разі вибуття зазначеного в [частині першій](#) цієї статті переможця з числа учасників аукціону або конкурсу переможцем стає учасник, пропозиція якого займає наступне місце у списку, передбаченому [пунктом 2](#) частини четвертої цієї статті.

6. Розмір плати за ліцензію, отриману на умовах конкурсу, та початковий (мінімальний) розмір плати за ліцензію, отриману на умовах аукціону, встановлюються Кабінетом Міністрів України за поданням регуляторного органу.

7. Результати аукціону або конкурсу оголошуються в приміщенні регуляторного органу і оприлюднюються на електронній регуляторній платформі як список результатів учасників, які виконали умови участі та відповідають кваліфікаційним вимогам до учасників, зазначеним у конкурсній документації, і ранжуються за низхідною кількістю отриманих балів (для учасників конкурсу) або запропонованою сумою коштів (для учасників аукціону). Якщо предметом аукціону або конкурсу були різні смуги радіочастот, регуляторний орган складає окремі списки результатів для кожної смуги радіочастот.

8. Рішення про результати аукціону або конкурсу не пізніше ніж через п'ять робочих днів з дня їх проведення оформлюється протоколом засідання регуляторного органу і оприлюднюється на електронній регуляторній платформі.

9. Повідомлення про прийняте рішення за результатами аукціону або конкурсу надсилається (видається) заявнику в письмовій формі та через електронний кабінет протягом трьох робочих днів з дня його оформлення.

10. У разі скасування судом результатів аукціону або конкурсу регуляторний орган вживає заходів з метою усунення порушень, що стали підставою для їх скасування, зокрема щодо:

1) умов участі в аукціоні або конкурсі, вимог до форми пропозиції, критеріїв оцінки пропозиції, зазначених в оголошенні та в конкурсній документації;

2) пропозицій, наданих учасниками до скасування результатів аукціону або конкурсу.

11. Скасування судом результатів аукціону або конкурсу є підставою для проведення нового конкурсу або аукціону з видачі ліцензій на відповідні смуги радіочастот.

Суб'єктом, обраним за результатами нового аукціону або конкурсу, у випадку, передбаченому [частиною п'ятою](#) цієї статті, не може бути суб'єкт, який обраний до скасування проведення аукціону або конкурсу і подав заяву про відмову в отриманні ліцензії.

12. Регуляторний орган самостійно скасовує рішення про проведення аукціону або конкурсу у разі, якщо:

1) жоден з учасників не відповідає кваліфікаційним вимогам до учасників, зазначеним в конкурсній документації;

2) жоден суб'єкт не взяв участі в аукціоні або конкурсі протягом строку, зазначеного в конкурсній документації. У разі проведення аукціону або конкурсу щодо декількох ліцензій скасовується тільки конкурс або аукціон щодо отримання ліцензії на користування смugoю радіочастот, для якої не має жодного учасника.

Інформація щодо зазначених у цій частині питань має бути оприлюднена на електронній регуляторній платформі.

Стаття 62. Особливості користування радіочастотним спектром для потреб телебачення і радіомовлення

1. Порядок користування радіочастотним спектром для потреб телебачення і радіомовлення визначається цим Законом, законами України ["Про телебачення і радіомовлення"](#), ["Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення"](#).

2. Срок дії ліцензії (продовження строку її дії), виданої Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, не може перевищувати строк закінчення застосування відповідної радіотехнології, визначеної планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

3. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення замовляє в державного підприємства, що знаходиться у сфері управління регуляторного органу, розроблення розрахунків електромагнітної сумісності радіообладнання мовлення, багатоканальної телемережі.

4. Присвоєння радіочастоти радіообладнанню у смугах радіочастот, виділених для телерадіомовлення, здійснюється з урахуванням ліцензії на мовлення (провайдера програмної послуги) та особливостей, визначених планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні. Порядок введення в експлуатацію радіообладнання мовлення та здійснення для них присвоєнь радіочастоти визначається цим Законом.

5. Припинення використання радіообладнання мовлення здійснюється виключно на підставі анулювання відповідної ліцензії на мовлення або анулювання присвоєння радіочастоти. Анулювання присвоєння радіочастоти для радіообладнання мовлення здійснюється у випадках та в порядку, визначених цим Законом.

Стаття 63. Особливості користування радіочастотним спектром певними категоріями загальних користувачів радіочастотного спектра

1. Користування радіочастотним спектром судновими станціями, космічними системами та літальними апаратами, включаючи відповідні засоби наземної інфраструктури, здійснюється відповідно до законодавства України та Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку і міжнародних договорів з урахуванням відповідних рекомендацій Європейської конференції адміністрацій пошт та телекомунікацій за участю відповідних органів виконавчої влади.

2. Порядок користування радіочастотним спектром для потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних

організацій в Україні та військових формувань іноземних держав, що тимчасово перебувають на території України, визначається Кабінетом Міністрів України за поданням регуляторного органу за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, Генеральним штабом Збройних Сил України з урахуванням положень міжнародних договорів та цього Закону.

3. Користування радіочастотним спектром радіоаматорами здійснюється відповідно до [Регламенту аматорського радіозв'язку України](#), що затверджується регуляторним органом за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України, з урахуванням рекомендацій громадських об'єднань радіоаматорів України та відповідних міжнародних організацій.

4. Порядки оформлення експлуатаційних документів, пов'язаних з користуванням радіочастотним спектром, на суднові станції та радіоаматорам для їх дії на території України і за її межами встановлюються регуляторним органом відповідно до норм міжнародного та національного законодавства.

Розділ X. РАДІООБЛАДНАННЯ, ВИПРОМІНЮВАЛЬНІ ПРИСТРОЇ ТА ПРИСВОЄННЯ РАДІОЧАСТОТ

Стаття 64. Введення радіообладнання та випромінювальних пристрій в обіг на території України

1. Умовами введення радіообладнання та випромінювальних пристрій в обіг на території України є їх відповідність технічним регламентам.

Виробники до введення в обіг радіообладнання та випромінювальних пристрій (продукції) повинні подати до регуляторного органу повідомлення про типи радіообладнання та випромінювальних пристрій, що мають низький рівень відповідності суттєвим вимогам, для реєстрації їх в реєстрі радіообладнання та випромінювальних пристрій. Види радіообладнання та випромінювальних пристрій, що підлягають реєстрації, форма повідомлення та елементи технічної документації, що необхідно надати, визначає регуляторний орган.

Регуляторний орган надає кожному зареєстрованому типу радіообладнання або випромінювального пристрою реєстраційний номер, який виробник повинен нанести на радіообладнання або випромінювальний пристрій поряд із знаком відповідності технічним регламентам або в інший спосіб, визначений регуляторним органом.

2. Обов'язки виробників, імпортерів та інших суб'єктів господарювання під час постачання радіообладнання та випромінювальних пристрій на території України і введення їх в обіг визначаються технічним регламентом радіообладнання.

До окремих робіт з оцінки відповідності видів радіообладнання та випромінювальних пристрій, що підлягають реєстрації, виробником залучаються, у визначеному технічним регламентом порядку, призначенні органи з оцінки відповідності, перелік яких погоджується регуляторним органом у встановленому ним порядку.

Виробник повинен гарантувати, що радіообладнання та випромінювальні пристрої розроблені таким чином, що вони можуть експлуатуватися на території України за призначенням, не порушуючи встановлених умов та правил користування радіочастотним спектром. Для цього виробник отримує у встановленому регуляторним органом порядку рішення про можливість або неможливість застосування нового типу радіообладнання або випромінювального пристрою на території України загальними користувачами чи відповідне підтвердження Генерального штабу Збройних Сил України про належність радіоелектронного засобу або випромінювального пристрою спеціального призначення до такого, що дозволений до застосування на території України спеціальними користувачами.

3. Використання радіообладнання та випромінювальних пристрой, що можуть застосовуватися у смугах радіочастот загального користування, здійснюється відповідно до умов, визначених у реєстрі радіообладнання та випромінювальних пристрой.

Реєстр радіообладнання та випромінювальних пристрой веде регуляторний орган у встановленому ним порядку та включає до нього радіообладнання та випромінювальні пристрой, дозволені (тимчасово дозволені) для застосування на території України в смугах радіочастот загального користування загальними користувачами, радіообладнання та випромінювальні пристрой, що потребують спеціального порядку оформлення (при ввезенні, експлуатації), а також заборонені до ввезення та застосування на території України.

4. Випуск у відповідний митний режим на митній території України радіообладнання та випромінювальних пристрой, що мають низький рівень відповідності суттєвим вимогам технічного регламенту радіообладнання, види яких визначає регуляторний орган, здійснюється органами доходів і зборів за умови наявності їх типу в реєстрі радіообладнання та випромінювальних пристрой, а радіообладнання та випромінювальних пристрой, експлуатація яких передбачається загальними користувачами радіочастотного ресурсу, - за умови відсутності такого типу радіообладнання чи випромінювальних пристрой у відповідному переліку заборонених до застосування та ввезення на територію України та/або відповідно до спеціального порядку оформлення реєстру радіообладнання та випромінювальних пристрой.

Кожна одиниця радіообладнання або випромінювального пристрою (продукції) має супроводжуватися декларацією або спрощеною декларацією про відповідність технічним регламентам.

Регуляторний орган протягом трьох робочих днів після прийняття відповідного рішення забезпечує завантаження в електронній формі із застосуванням засобів електронного цифрового підпису уповноваженою ним посадовою особою через Єдиний державний інформаційний веб-портал "Єдине вікно для міжнародної торгівлі" відповідно до [Митного кодексу України](#) необхідних відомостей, що підтверджують отримання або недотримання встановлених обмежень щодо переміщення через митний кордон України радіообладнання та випромінювальних пристрой, експлуатація яких передбачається загальними користувачами радіочастотного спектра.

Стаття 65. Умови застосування радіообладнання на території України

1. Визначення можливості застосування радіообладнання та випромінювальних пристрой на території України здійснюється з урахуванням таких основних принципів:

- 1) застосування радіообладнання для впровадження радіотехнологій відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні;
- 2) забезпечення електромагнітної сумісності.

2. Для отримання рішення про можливість застосування нового типу радіообладнання або випромінювального пристрою на території України загальними користувачами виробник або його уповноважений представник в Україні подає такі документи:

- 1) заяву щодо визначення можливості застосування конкретного типу радіообладнання та випромінювальних пристрой за встановленою регуляторним органом формою;
  - 2) картку тактико-технічних даних радіообладнання чи випромінювального пристрою установленої регуляторним органом форми;
  - 3) додаткову інформацію (за бажанням).
3. Заява залишається без розгляду, якщо:
- 1) документи подані з порушенням вимог [частини другої](#) цієї статті;

2) радіотехнологія, для якої заявлено радіообладнання, не визначена у плані розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні;

3) строк застосування радіотехнологій, для якої заявлено радіообладнання чи випромінювальний пристрій, згідно з планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні закінчується менше ніж за один рік з дня реєстрації заяви.

У цьому разі регуляторний орган надсилає на адресу заявника повідомлення із зазначенням підстав вважати заяву неподаною. У разі усунення причин вважати заяву неподаною заявник має право повторно звернутися до регуляторного органу з оформленою належним чином заявою.

4. Регуляторний орган у десятиденний строк з дня реєстрації заяви надсилає подані заявником документи до державного підприємства, що входить до сфери управління національного регулятора, для проведення технічної експертизи з питань попередньої оцінки можливості виконання умов електромагнітної сумісності радіообладнання та випромінювальних пристрій.

5. Державне підприємство у місячний строк з дня отримання від регуляторного органу документів проводить технічну експертизу з питань попередньої оцінки можливості виконання умов електромагнітної сумісності радіообладнання або випромінювальних пристрій і подає до регуляторного органу її результати та обґрунтування про можливість чи неможливість застосування на території України заявленого типу радіообладнання або випромінювального пристрою.

6. У разі якщо надана інформація про технічні характеристики заявленого типу радіообладнання або випромінювального пристрою є недостатньою для проведення технічної експертизи з питань забезпечення електромагнітної сумісності, державне підприємство звертається до заявника щодо надання ним додаткової інформації, про що повідомляє регуляторний орган листом. У такому разі строк проведення державним підприємством технічної експертизи продовжується на час отримання додаткової інформації.

7. У п'ятнадцятиденний строк з дня отримання від державного підприємства результатів технічної експертизи з питань забезпечення електромагнітної сумісності регуляторний орган приймає рішення про можливість чи неможливість застосування заявленого типу радіообладнання або випромінювального пристрою на території України.

Зазначене рішення направляється заявнику у триденний строк після його прийняття.

8. У разі прийняття регуляторним органом рішення про неможливість застосування заявленого типу радіообладнання або випромінювального пристрою на території України такий тип радіообладнання або випромінювального пристрою вноситься регуляторним органом до відповідного переліку реєстру радіообладнання та випромінювальних пристрій.

9. Для узгоджених технічних характеристик та умов застосування регуляторний орган схвалює та оприлюднює на електронній регуляторній платформі узагальнені умови застосування радіообладнання та випромінювальних пристрій.

Виробник може використати узагальнені умови застосування для підтвердження відповідності застосування радіообладнання або випромінювального пристрою встановленим умовам та правилам користування радіочастотним спектром без необхідності отримання окремого рішення регуляторного органу відповідно до цієї статті.

10. Порядки ведення реєстру радіообладнання та випромінювальних пристрій та реєстру радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення визначають відповідно регуляторний орган та Генеральний штаб Збройних Сил України.

Стаття 66. Доступ до локальних радіомереж

1. Надання доступу до електронної комунікаційної мережі загального користування через локальну радіомережу та користування з цією метою радіочастотним спектром здійснюються на засадах загальної авторизації.

Якщо зазначена в абзаці першому цієї частини діяльність здійснюється без мети надання послуг електронних комунікацій, вона не потребує подання повідомлення про початок діяльності відповідно до цього Закону.

Вказані суб'єкти несуть відповідальність за порушення вимог законодавства щодо радіочастотного спектра відповідно до закону.

Вимоги до радіообладнання, яке повинно використовуватися в радіомережі для того, щоб вона вважалась локальною радіомережею, встановлює регуляторний орган.

2. Постачальники публічних електронних комунікаційних мереж та/або послуг мають право надавати на договірних засадах доступ до своїх електронних комунікаційних мереж через локальну радіомережу, у тому числі що знаходиться в приміщеннях кінцевого користувача, за умови дотримання умов, передбачених [статтею 49](#) цього Закону, та попередньої згоди кінцевого користувача.

3. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг не мають права обмежувати або перешкоджати кінцевим користувачам у:

- 1) доступі до локальних радіомереж за власним вибором, наданим третіми особами; або
- 2) забезпечені спільного або загального доступу до електронних комунікаційних мереж таких постачальників іншим кінцевим користувачам через локальну радіомережу, у тому числі на пропозицію третіх осіб, які об'єднують і роблять загальнодоступними локальні радіомережі різних кінцевих користувачів.

Кінцеві користувачі мають право надавати доступ, у тому числі спільний, до своїх локальних радіомереж іншим кінцевим користувачам, у тому числі на основі пропозиції третіх осіб, які об'єднують і роблять загальнодоступними локальні радіомережі різних кінцевих користувачів.

4. Органи державної влади чи органи місцевого самоврядування не повинні необґрунтовано обмежувати надання доступу до локальних радіомереж, а також:

1) у приміщеннях, призначених для прийому громадян, або у громадських місцях, розташованих поблизу приміщень, що займають такі органи, забезпечити безоплатний відкритий доступ через локальну мережу до ресурсів, необхідних для надання адміністративних та інших державних послуг;

2) за ініціативою громадських об'єднань чи органів державної влади для об'єднання та спільного або загального доступу до локальних радіомереж різних кінцевих користувачів, у тому числі у випадку, передбаченому [пунктом 1](#) цієї частини.

5. Кабінет Міністрів України приймає відповідну державну програму щодо забезпечення державної підтримки організації вільного доступу до локальних радіомереж у громадських місцях, включаючи парки, сквери, громадські будівлі, бібліотеки, медичні центри та музеї, на всій території України.

Стаття 67. Розгортання та експлуатація малопотужних базових станцій

1. Розгортання малопотужних базових станцій здійснюється відповідно до цієї статті на підставі ліцензій на користування радіочастотним спектром та без присвоєнь радіочастот для такого радіообладнання (на засадах загальної авторизації) у порядку, встановленому регуляторним органом. Такий порядок має визначати в тому числі фізичні та технічні характеристики, такі як потужність випромінювання малопотужної базової станції.

2. Законодавчі засади розгортання малопотужних базових станцій, що відповідають характеристикам, зазначеним у [частині першій](#) цієї статті, мають сприяти спрощенню порядку їх розгортання, у тому числі щодо дозвільних процедур, пов'язаних з їх встановленням.

3. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг мають право на доступ до фізичної інфраструктури, що знаходиться в державній чи комунальній власності, придатної для розміщення малопотужних базових станцій або для підключення таких точок до електронної комунікаційної мережі загального користування, у тому числі вуличне обладнання, стовпи вуличного освітлення, дорожні знаки, світлофори, біл-борди, автобусні та трамвайні зупинки та станції метро.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування повинні задовольняти всі обґрунтовані запити на доступ для малопотужних базових станцій на справедливих, розумних, прозорих і недискримінаційних умовах, що повинні бути оприлюднені в єдиній точці доступу до інформації, передбачений [статтею 28](#) цього Закону.

4. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування не встановлюють та не стягають жодної адміністративної плати для розгортання малопотужних базових станцій, крім зборів за надання передбачених законом адміністративних послуг, що не повинні перевищувати собівартості їх надання.

Стаття 68. Присвоєння радіочастоти

1. Присвоєння радіочастоти здійснюється для кожного окремого радіообладнання, заявленого користувачем радіочастотного спектра, для експлуатації у певному місці (у відповідному районі експлуатації для рухомих станцій радіослужб) відповідно до визначеної радіослужби, радіотехнології, передбаченої планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, з урахуванням положень Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку та за умови забезпечення електромагнітної сумісності із заявленими, запланованими та задіяними присвоєннями радіочастот.

2. Регуляторний орган за погодженням із Генеральним штабом Збройних Сил України визначає перелік радіотехнологій, радіообладнання, для яких присвоєння радіочастот здійснюється без розрахунків електромагнітної сумісності, а також радіообладнання, експлуатація яких здійснюється без внесення до Реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів.

3. Забороняється здійснювати присвоєння радіочастоти для радіообладнання, випромінювання яких здатне створити завади сигналам лиха, аварії, терміновості або забезпечення безпеки на міжнародних частотах лиха та аварії, визначених у Регламенті радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку.

4. Присвоєння радіочастот для радіообладнання загальних користувачів здійснюється державним підприємством за дорученням регуляторного органу на підставі розрахунку електромагнітної сумісності або декларації про забезпечення електромагнітної сумісності частотного присвоєння, або повідомлення про початок експлуатації радіообладнання шляхом внесення даних до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів на електронній регуляторній платформі.

Декларація про забезпечення електромагнітної сумісності присвоєння радіочастот подається не пізніше ніж за три робочі дні до закінчення строку дії відповідного позитивного розрахунку електромагнітної сумісності.

5. Присвоєння радіочастот для радіообладнання загальних користувачів, для експлуатації яких не потрібно проводити розрахунки електромагнітної сумісності, здійснюється на підставі декларації про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання шляхом внесення даних до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів.

6. Форма декларації про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання та повідомлення про початок експлуатації радіоелектронного засобу встановлюється регуляторним органом.

7. Подача декларації про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання або повідомлення про початок експлуатації радіоелектронного засобу користувачем радіочастотного спектра відбувається через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі.

8. Порядок присвоєння радіочастот для радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення встановлюється Генеральним штабом Збройних Сил України.

9. Присвоєння радіочастот здійснюється на безоплатній основі.

10. Суб'єкт звернення, який має намір здійснювати експлуатацію радіообладнання та отримав позитивний розрахунок електромагнітної сумісності, подає через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі повідомлення про початок експлуатації радіообладнання або випромінювального пристрою.

11. Для присвоєння радіочастот радіообладнанню, експлуатація якого не потребує проведення розрахунків електромагнітної сумісності, замовник надає через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі декларацію про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання, строк дії якої становить шість місяців.

12. У разі подання неправильно оформленої декларації про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання заявник інформується через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі протягом п'яти робочих днів з дня її подання про виявлені порушення з пропозицією їх усунути.

13. Декларація про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання вважається неподаною у разі, якщо:

1) декларація подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень;

2) декларацію заповнено з порушенням встановленої форми та/або заповнено не в повному обсязі;

3) зазначені в декларації відомості про суб'єкта господарювання відсутні та/або не відповідають відомостям, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

4) умови застосування радіообладнання не забезпечують електромагнітної сумісності;

5) заявлени в декларації технічні характеристики радіообладнання не відповідають умовам застосування, визначеним у реєстрі радіообладнання та випромінювальних пристрій.

14. У разі негативних результатів натурних випробувань, невідповідності заявлених технічних характеристик радіообладнання розрахунку електромагнітної сумісності на електронній регуляторній платформі відображається статус запланованого присвоєння радіочастоти.

15. Після усунення причин негативних результатів натурних випробувань, невідповідності заявлених технічних характеристик радіообладнання розрахунку електромагнітної сумісності замовник має право повторно звернутися через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі в порядку, вказаному цією статтею.

16. Протягом п'яти робочих днів з дня реєстрації декларації про забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання відповідні дані вносяться до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів із статусом запланованого присвоєння радіочастоти.

17. Протягом трьох робочих днів після отримання повідомлення про початок експлуатації радіообладнання відповідні дані вносяться до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів із статусом задіяного присвоєння радіочастоти.

18. Присвоєння радіочастоти здійснюється на строк дії відповідної ліцензії на користування радіочастотним спектром чи ліцензії на мовлення або на строк застосування відповідної технології, визначеній планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

Продовження присвоєння радіочастоти здійснюється в разі та на строк продовження строку дії відповідної ліцензії.

19. Продовження присвоєння радіочастоти здійснюється одночасно із здійсненням регуляторним органом продовження строку дії відповідної ліцензії на користування радіочастотним спектром.

20. Суб'єкт звернення може отримати витяг з реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів щодо отриманих ним присвоєнь радіочастот.

Форма витягу з реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів визначається регуляторним органом.

Обсяг даних та формат відкритого доступу до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів визначається регуляторним органом.

21. Внесення змін до присвоєння радіочастот у випадках:

зміни найменування юридичної особи або прізвища, імені, по батькові (за наявності) фізичної особи - володільця радіообладнання;

зміни місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи - володільця радіообладнання, якщо їх діяльність не передбачає наявності ліцензії на користування частотами;

зміни організаційно-правової форми шляхом перетворення, -

здійснюється на підставі відповідних змін в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань із застосуванням автоматизованого обміну даними. Зміни, обумовлені відповідними змінами в реєстрі ліцензій, вносяться без заяви користувача радіочастотним спектром одночасно із внесенням відповідних змін до реєстру ліцензій.

Стаття 69. Розрахунок електромагнітної сумісності

1. Розрахунок електромагнітної сумісності для загальних користувачів виконується та надається державним підприємством, що знаходиться у сфері управління регуляторного органу, на платній основі в порядку, визначеному регуляторним органом, а для спеціальних користувачів - Генеральним штабом Збройних Сил України.

Порядок проведення розрахунку електромагнітної сумісності для спеціальних користувачів визначається Генеральним штабом Збройних Сил України.

2. Для розрахунку електромагнітної сумісності радіообладнання або випромінювальних пристрій загальних користувачів застосовуються рекомендації Міжнародного союзу електрозв'язку, рекомендації та рішення Європейської конференції адміністрацій пошт та телекомуникацій, міжнародні договори, акти законодавства Європейського Союзу, визначені планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

Норми частотно-територіального рознесення щодо забезпечення електромагнітної сумісності радіообладнання або випромінювальних пристрій для спільноговикористання різними радіотехнологіями та радіослужбами загальних та спеціальних користувачів затверджуються центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та

радіочастотного спектра за погодженням з національним регулятором та Генеральним штабом Збройних Сил України.

Погодження присвоєння радіочастоти у смугах радіочастот загального користування радіообладнанню загальних користувачів з Генеральним штабом Збройних Сил України та радіоелектронним засобам спеціальних користувачів з державним підприємством здійснюються у разі необхідності забезпечення електромагнітної сумісності між радіообладнанням або радіоелектронними засобами загальних і спеціальних користувачів та відповідно до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

Необхідність здійснення міжнародної координації, заялення і реєстрації присвоєнь радіочастот визначається відповідно до Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку та міжнародних договорів з урахуванням відповідних рекомендацій Європейської конференції адміністрацій пошт та телекомуникацій на етапі виконання розрахунку електромагнітної сумісності.

3. Форма замовлення для виконання та надання розрахунку електромагнітної сумісності та форма розрахунку електромагнітної сумісності для радіообладнання загальних користувачів встановлюються регуляторним органом, а для радіоелектронних засобів спеціальних користувачів - Генеральним штабом Збройних Сил України.

4. Розрахунок електромагнітної сумісності визначає теоретичні результати оцінки (розрахунку) можливості забезпечення електромагнітної сумісності між раніше заявленими, запланованими та вже задіяними присвоєннями радіочастот для радіообладнання, включаючи перелік заходів, необхідних для підтвердження виконання умов забезпечення електромагнітної сумісності запланованого радіообладнання на місці його експлуатації.

Залежно від результатів розрахунку електромагнітної сумісності визначається необхідність проведення одного чи кількох таких заходів:

- 1) первинний технічний контроль та/або натурні випробування;
- 2) тестові випробування;
- 3) тестове включення.

5. Розрахунок електромагнітної сумісності не виконується у разі, якщо:

- 1) замовлення на виконання розрахунку електромагнітної сумісності подано (підписано) особою, яка не має на це повноважень;
- 2) радіообладнання не включено до реєстру радіообладнання та випромінювальних пристрій;
- 3) строк дії або особливості застосування радіотехнології, який визначено планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, чи умови експлуатації радіообладнання не дають змоги здійснити присвоєння радіочастоти;
- 4) у замовленні відсутні параметри та характеристики, необхідні для виконання розрахунку електромагнітної сумісності.

У разі наявності однієї або кількох підстав, зазначених у [пунктах 1-4](#) цієї частини, якщо подано документи не в повному обсязі або вони оформлені з недотриманням встановленого порядку, протягом п'яти робочих днів з дня реєстрації замовлення заявник інформується через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі.

У разі усунення причин, що стали підставою для невиконання розрахунку електромагнітної сумісності, суб'єкт звернення може повторно подати замовлення.

6. Строк надання замовнику розрахунку електромагнітної сумісності не повинен перевищувати 10 робочих днів з дня реєстрації замовлення, поданого в електронній формі.

У разі надходження замовлення в письмовій формі строк надання замовнику розрахунку електромагнітної сумісності не може перевищувати 20 календарних днів з дня реєстрації замовлення.

Ці строки встановлено без урахування строків погодження з Генеральним штабом Збройних Сил України та міжнародної координації, заялення і реєстрації присвоєння радіочастоти.

7. У разі необхідності погодження присвоєння радіочастоти з Генеральним штабом Збройних Сил України строк надання розрахунку електромагнітної сумісності не може перевищувати 50 календарних днів. У разі необхідності міжнародної координації строк надання розрахунку електромагнітної сумісності продовжується на строк, визначений Регламентом радіозв'язку Міжнародного союзу електrozвязку або відповідними міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

8. Результати, зазначені в розрахунку електромагнітної сумісності, можуть бути позитивними або негативними.

До позитивних результатів розрахунків електромагнітної сумісності належать:

1) позитивні без обмежень;

2) позитивні, за умови позитивних результатів натурних випробувань, тестових випробувань, тестових включень на місці експлуатації;

3) позитивні з особливими умовами, що враховують результати погодження Генеральним штабом Збройних Сил України та здійснення міжнародної координації, заялення і реєстрації використання радіочастот;

4) позитивні на обмежений строк.

Результати розрахунків електромагнітної сумісності вважаються негативними у разі:

1) невиконання умов електромагнітної сумісності між задіяними, запланованими або заявленими присвоєннями радіочастот;

2) негативних результатів погодження, передбаченого частиною сьомою цієї статті;

3) негативних результатів міжнародної координації.

9. У разі позитивного результату розрахунку електромагнітної сумісності в реєстрі присвоєнь радіочастот загальних користувачів змінюється статус заявленого присвоєння радіочастоти на заплановане присвоєння радіочастоти.

У разі негативного результату розрахунку електромагнітної сумісності запис про заявлене присвоєння радіочастоти вилучається з реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів.

10. Строк дії розрахунку електромагнітної сумісності становить шість місяців, крім розрахунків для радіоелектронних засобів мовлення, для яких встановлюється строк дії 12 місяців.

Строк дії розрахунку електромагнітної сумісності може бути продовжено за зверненням заявника, але не більше ніж на шість місяців.

11. У разі якщо протягом зазначеного строку не здійснено присвоєння радіочастоти, запис про заплановане присвоєння радіочастоти набуває статусу незадіяного присвоєння радіочастоти.

12. Розрахунок електромагнітної сумісності є дійсним протягом усього строку дії задіяного присвоєння радіочастоти для відповідного радіообладнання.

13. Суб'єкт звернення може ініціювати внесення змін до діючого позитивного розрахунку електромагнітної сумісності, що не стосується модифікації технічних параметрів радіообладнання.

Модифікація технічних параметрів та умов розрахунку електромагнітної сумісності здійснюється в порядку, визначеному для отримання нового розрахунку електромагнітної сумісності.

14. Внесення змін у випадках:

зміни найменування юридичної особи або прізвища, імені, по батькові фізичної особи - володільця радіообладнання;

зміни місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи - володільця радіообладнання, якщо їх діяльність не передбачає наявності ліцензії на користування частотами;

зміни організаційно-правової форми шляхом перетворення, -

здійснюється на підставі відповідних змін в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань із застосуванням автоматизованого обміну даними. Зміни, обумовлені відповідними змінами в реєстрі ліцензій, вносяться без заяви користувача радіочастотним спектром одночасно із внесенням відповідних змін до реєстру ліцензій.

15. Для присвоєнь радіочастот, на які отримано позитивні розрахунки електромагнітної сумісності, заявник може самостійно проводити первинний технічний контроль запланованого радіообладнання на місці експлуатації на його відповідність розрахунку електромагнітної сумісності.

У разі якщо в запланованому частотному присвоєнні зазначено про необхідність проведення натурних випробувань, державне підприємство бере участь у проведенні первинного технічного контролю та натурних випробувань.

Порядок проведення первинного технічного контролю та/або натурних випробувань встановленого радіоелектронного засобу або випромінювального пристрою спеціального користувача на місці експлуатації із зачлененням засобів радіочастотного моніторингу спеціальних користувачів визначає Генеральний штаб Збройних Сил України за погодженням з регуляторним органом.

Стаття 70. Анулювання присвоєння радіочастоти

1. Анулювання присвоєнь радіочастот здійснюється шляхом внесення відповідного запису до реєстру присвоєнь радіочастот.

2. Підставами для анулювання присвоєння радіочастоти є:

1) анулювання ліцензії на користування радіочастотним спектром;

2) анулювання ліцензії на мовлення або відповідного подання Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо багатоканальних телесистем, що передбачають використання радіочастот;

3) акт про невиконання вимог розпорядження регуляторного органу про усунення порушень умов, зазначених у радіочастотному присвоєнні, чи умов, що застосовуються до прав користування радіочастотним спектром відповідно до цього Закону, у тому числі неусунення радіозавад;

4) акт про повторну невмотивовану відмову користувача радіочастотного спектра у проведенні перевірки регуляторним органом щодо дотримання законодавства з питань використання радіочастотного спектра.

Невмотивованою відмовою у проведенні перевірки вважається недопуск уповноважених посадових осіб регуляторного органу до здійснення перевірки за відсутності передбачених для відмови законом підстав (зокрема, ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки на письмову вимогу посадових осіб регуляторного органу, відмова в їх доступі до місць розташування радіообладнання, відсутність без поважних причин протягом усього строку перевірки за місцезнаходженням та/або фактичним місцезнаходженням користувача радіочастотного спектра або особи, уповноваженої представляти його інтереси на час проведення перевірки);

5) внесення змін до плану розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, що унеможливлюють подальше використання присвоєних радіочастот, за умови направлення регуляторним органом письмового попередження такому користувачу радіочастот не менше ніж за один рік;

6) заява користувача радіочастотного спектра про анулювання присвоєння радіочастоти;

7) наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи (державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця), крім випадків внесення змін до радіочастотного присвоєння у зв'язку з реорганізацією;

8) нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи - користувача радіочастотного спектра.

3. У випадках, передбачених пунктами 3-5 частини другої цієї статті, анулювання присвоєння радіочастоти здійснюється на підставі рішення регуляторного органу. Розгляд таких питань здійснюється із запрошенням користувача радіочастотного спектра, що надсилається не пізніше ніж за п'ять робочих днів до відповідного засідання.

4. Протягом 10 робочих днів з дня виникнення підстав для анулювання присвоєння радіочастоти:

1) вноситься до реєстру радіочастотних присвоєнь та оприлюднюється запис про анулювання певного радіочастотного присвоєння;

2) надсилається користувачу радіочастотного спектра до електронного кабінету на електронній регуляторній платформі повідомлення про анулювання присвоєння радіочастоти на підставі рішення регуляторного органу із зазначенням підстав анулювання та їх обґрутуванням.

Стаття 71. Використання радіообладнання на засадах загальної авторизації

1. Присвоєння радіочастоти не потрібно здійснювати для використання радіообладнання, внесеноого до переліку типів радіообладнання, експлуатація яких здійснюється без внесення до реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів, що визначається регуляторним органом за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України та центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

2. Визначення зазначеного у частині першій цієї статті переліку здійснюється у встановленому регуляторним органом порядку з урахуванням таких принципів:

1) збільшення кількості видів такого обладнання;

2) забезпечення електромагнітної сумісності;

3) відповідність радіообладнання технічним регламентам;

4) гармонійне використання радіочастотного спектра;

5) умови для використання радіообладнання без присвоєння радіочастот, у тому числі його максимальної потужності;

6) використання радіообладнання виключно для прийому не потребує присвоєння радіочастот.

3. Використання радіообладнання або випромінювальних пристройів виключно для приймання радіосигналів не потребує присвоєння радіочастоти.

4. Експлуатація радіообладнання та випромінювальних пристройів на засадах загальної авторизації вважається згодою користувача радіочастотного спектра дотримуватися вимог цього Закону в неліцензованому діапазоні радіочастот без необхідності здійснення присвоєнь радіочастот.

Стаття 72. Тимчасове використання радіообладнання для проведення тестувань, випробувань або експериментів, пов'язаних із запуском нових радіотехнологій

1. Регуляторний орган за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України може за заявою суб'єкта звернення погодити тимчасове (на строк до 90 календарних днів) використання радіообладнання або випромінювальних пристройів для проведення тестувань, випробувань або експериментів, пов'язаних із запуском нових радіотехнологій, за умови надання суб'єктом звернення пояснень щодо мети та графіка проведення цих тестувань, випробувань або експериментів.

Відповідь щодо погодження чи відмови в погодженні надається регуляторним органом суб'єкту звернення протягом 10 календарних днів з дня отримання заяви, а у випадках, передбачених [частиною третьою](#) цієї статті, - протягом 30 календарних днів.

2. У відповіді про погодження тимчасового використання радіообладнання або випромінювальних пристройів має зазначатися інформація про:

1) особу, якій погоджено тимчасове використання радіообладнання або випромінювальних пристройів (найменування, місцезнаходження - для юридичної особи; прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце реєстрації - для фізичної особи);

2) смугу радіочастот;

3) територію, на якій можуть бути використані радіочастоти;

4) строк тимчасового використання радіообладнання або випромінювальних пристройів.

3. Питання тимчасового використання радіообладнання мовлення узгоджуються з Генеральним штабом Збройних Сил України, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, яка має поінформувати регуляторний орган про результати розгляду зазначеного питання у строк, що не перевищує 10 календарних днів з дня отримання регуляторним органом відповідної заяви.

4. Вимоги, зазначені у [частинах першій - третій](#) цієї статті, розповсюджуються також на осіб, які мають ліцензії відповідно до цього Закону.

5. Відмова у погодженні тимчасового використання радіообладнання або випромінювальних пристройів здійснюється на підставах і в порядку, визначених [статтями 65](#) та [68](#) цього Закону.

6. Погодження тимчасового використання радіообладнання або випромінювальних пристройів здійснюється безоплатно.

7. Генеральний штаб Збройних Сил України може дозволити спеціальним користувачам тимчасово використовувати радіообладнання або випромінювальні пристройі у смугах радіочастот спеціального користування та за умови узгодження з регуляторним органом у смугах радіочастот загального користування.

8. Вимоги цієї статті розповсюджуються на тимчасове використання радіообладнання (до дев'яти місяців) для проведення заходів регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів з метою забезпечення висвітлення, проведення організаційних і технічних заходів у

сфері культури та мистецтва, видатки на які здійснюються з державного бюджету, а також інших заходів регіонального, загальнодержавного та міжнародного рівнів.

Порядок тимчасового використання радіообладнання встановлюється регуляторним органом.

Стаття 73. Виявлення та припинення дії джерел радіозавад

1. Роботи/заходи з виявлення джерел радіозавад з ініціативи та за рахунок заявників (користувачів радіочастотного спектра) здійснюються на договірних засадах державним підприємством, що знаходиться у сфері управління регуляторного органу, або суб'єктами господарювання, що відповідно до закону отримали від національного органу України з акредитації атестат про акредитацію, що засвідчує компетентність щодо здійснення діяльності з виявлення дії джерел радіозавад. Суб'єкти господарювання після отримання атестата про акредитацію, який засвідчує компетентність щодо здійснення діяльності з виявлення дії джерел радіозавад, надають до регуляторного органу відповідну інформацію щодо такої акредитації. Перелік таких суб'єктів господарювання оприлюднюється на електронній регуляторній платформі.

Зазначені суб'єкти господарювання повинні бути резидентами України та відповідати встановленим Кабінетом Міністрів України вимогам до кваліфікації персоналу та до технічних засобів, що застосовуються для здійснення виявлення джерел радіозавад.

Національний орган України з акредитації здійснює акредитацію суб'єктів господарювання для здійснення діяльності з виявлення дії джерел радіозавад відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

2. Порядок виявлення джерел радіозавад та його документального оформлення за заявами користувачів встановлюються регуляторним органом за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

Порядок виявлення джерел радіозавад радіоелектронним засобом та випромінювальним пристроєм спеціальних користувачів визначається Генеральним штабом Збройних Сил України.

3. За результатами радіочастотного моніторингу та заходів, передбачених цією статтею, а також за результатами державного нагляду регуляторний орган забезпечує вжиття заходів щодо припинення роботи незаконно діючого радіообладнання та усунення дії джерел радіозавад у смугах радіочастот загального користування відповідно до закону.

4. Усунення дії джерел радіозавад, виявлених під час здійснення заходів, передбачених частиною третьою цієї статті, у смугах радіочастот загального користування щодо радіообладнання спеціальних користувачів забезпечує Генеральний штаб Збройних Сил України у взаємодії з регуляторним органом. Порядок такої взаємодії встановлюється спільним рішенням вказаних органів.

5. Володільці радіообладнання, що створює радіозавади радіообладнанню, яке працює на підставі присвоєння радіочастот та завадостійкість якого відповідає вимогам законодавства, повинні здійснити всі необхідні для усунення чи обмеження дії радіозавад заходи відповідно до приписів регуляторного органу чи Генерального штабу Збройних Сил України.

Володілець радіообладнання, що створює радіозавади, повинен на вимогу користувача радіочастотного спектра відшкодувати витрати, понесені ним на усунення радіозавад, та завдані збитки відповідно до закону. Методика розрахунку таких збитків встановлюється Кабінетом Міністрів України.

6. З метою встановлення володільців радіообладнання, що створює шкідливі радіозавади, регуляторний орган має право:

1) отримувати інформацію з відповідних державних реєстрів щодо власників об'єктів нерухомості, в/на яких знаходиться зазначене радіообладнання;

2) запитувати в осіб, які є власниками, інформацію про орендарів об'єктів нерухомості, в/на яких знаходиться джерело зазначених радіозавад. У разі отримання запиту власник такого об'єкта нерухомості повинен надати до регуляторного органу інформацію про особу орендаря протягом строку, що не перевищує двох робочих днів з дня отримання запиту.

7. Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, регуляторний орган та Генеральний штаб Збройних Сил України невідкладно вживають усіх заходів і позачергово організовують та провадять діяльність з виявлення та припинення дії джерел радіозавад для радіообладнання, що використовується для забезпечення безпеки людського життя, безпеки польотів у повітряному просторі України, безпеки держави, громадської безпеки, роботи об'єктів ядерної безпеки, роботи аварійно-рятувальних служб, урядового зв'язку та державної охорони відповідно до [Закону України](#) "Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб".

8. Залучення для проведення заходів з метою встановлення та притягнення до відповідальності власників незаконно діючого радіообладнання або випромінювальних пристрій, що створюють радіозавади, працівників поліції здійснюється за вмотивованим рішенням регуляторного органу, що надсилається керівнику територіального органу поліції за місцем проведення відповідного заходу. У залученні поліції для проведення заходів з метою встановлення та притягнення до відповідальності власників незаконно діючого радіообладнання або випромінювальних пристрій, що створюють радіозавади, може бути відмовлено лише з підстав залучення особового складу територіального органу поліції до припинення групового порушення громадської безпеки і порядку чи масових заворушень, а також для подолання наслідків масштабних аварій чи інших масштабних надзвичайних ситуацій.

Розділ XI. РЕСУРСИ НУМЕРАЦІЇ

Стаття 74. Загальні засади розподілу ресурсів нумерації

1. Національний план нумерації розробляється і затверджується центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра для електронних комунікаційних мереж і послуг з урахуванням:

1) поточних і очікуваних потреб постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг і кінцевих користувачів, у тому числі визначених законами екстрених служб;

2) завдань і принципів, визначених цим Законом;

3) положень міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

4) створення резервної ємності номерів (в обсязі, що не перевищує 10 відсотків від загальної кількості певного типу ресурсу нумерації);

5) забезпечення раціонального розподілу та використання ресурсів нумерації;

6) забезпечення надання доступу до негеографічних номерів для надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі інших, ніж послуги міжособистісних комунікацій;

7) забезпечення можливості розподілу ресурсів нумерації для надання певних послуг іншими суб'єктами господарювання, ніж постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

8) забезпечення розподілу географічних кодів мереж для міжособистісних послуг електронних комунікацій з використанням нумерації на всю територію країни чи адміністративно територіальну одиницю, не меншу ніж область, міста Київ та Севастополь;

9) застосування префіксу "00" як стандартного міжнародного коду доступу;

10) типів нумерації, що використовуються на засадах індивідуальних прав чи загальних прав користування нумерації;

11) гармонізованого використання ресурсів нумерації відповідно до вимог Міжнародного союзу електрозв'язку та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Національний план нумерації оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра та на електронній регуляторній платформі.

3. Первинний розподіл ресурсу нумерації здійснюється регуляторним органом на дозвільній основі з урахуванням вимог національного плану нумерації та цього Закону.

4. Ресурс нумерації розподіляється суб'єктам господарювання, внесеним до реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг, а також іншим особам відповідно до цього Закону (користувач ресурсу нумерації) строком на п'ять років (якщо менший строк не зазначений заявником), а в разі його використання для надання послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням радіочастот - строком, не меншим ніж строк дії відповідної ліцензії на користування радіочастотним спектром (якщо менший строк не зазначений заявником).

5. Користувач ресурсу нумерації здійснює вторинний розподіл ресурсу нумерації кінцевим користувачам електронних комунікаційних послуг.

6. У випадках і в порядку, встановлених регуляторним органом, користувач ресурсу нумерації має право передавати чи надавати в користування свої права щодо нумерації іншим суб'єктам господарювання, які відповідно до цього Закону мають право на отримання відповідного ресурсу нумерації за умови повідомлення, а щодо кодів мереж, кодів послуг, скорочених номерів соціального спрямування - шляхом переоформлення відповідного дозволу згідно із [статтею 76](#) цього Закону.

7. Регуляторний орган повинен вести загальний облік розподілених ресурсів нумерації (реєстр первинного розподілу ресурсів нумерації), а також оприлюднювати на електронній регуляторній платформі повну та актуальну інформацію про розподілений та вільний ресурс нумерації, ресурс нумерації, заявлений для первинного розподілу, повідомлення про надходження заяви на отримання коду нумерації, що має оприлюднюватися не пізніше наступного дня з дня надходження такої заяви. Інформація про наявність вільного ресурсу нумерації має бути у формі та в обсязі, необхідних для використання при поданні заяви щодо первинного розподілу ресурсу нумерації.

8. Вимоги [розділу XI](#) цього Закону не поширюються на розподіл та використання ресурсів мережі Інтернет, у тому числі IP-адрес, номерів автономних систем, доменних імен.

Стаття 75. Надання прав на користування ресурсом нумерації

1. Заява про надання дозволу на користування ресурсом нумерації надсилається постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг шляхом заповнення встановленої регуляторним органом форми в електронному кабінеті на електронній регуляторній платформі із застосуванням засобу кваліфікованого електронного підпису та має містити таку інформацію:

1) повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи - підприємця чи фізичної особи;

2) ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України - для юридичної особи, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися

від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта) - для фізичних осіб - підприємців та фізичних осіб;

3) ресурс нумерації, що заявляється, та типи, вид послуг, що планується надавати з його використанням;

4) інформацію щодо потреби у заявленому ресурсі нумерації;

5) у разі наявності раніше виділеного ресурсу нумерації для території, на якій заявник планує отримати ресурс нумерації, - відомості про використання наявної нумерації станом на перше число місяця, в якому подається заява.

2. Розгляд заяви та прийняття рішення про видачу або відмову у видачі дозволу здійснюється регуляторним органом у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дня отримання заяви, крім випадків, передбачених частинами [третью](#) та [четвертою](#) цієї статті.

3. У разі невідповідності поданої заяви вимогам [частини першої](#) цієї статті заявнику повинна бути надана інформація про виявлені порушення та пропозиція щодо їх усунення протягом п'яти робочих днів з дня її надходження. Відлік строку, передбаченого [частиною другою](#) цієї статті, починається з дня подання заяви з усунутими порушеннями.

4. Щодо визначених регуляторним органом кодів мереж, послуг, скорочених номерів (кількість яких обмежена) розподіл такого ресурсу нумерації здійснюється регуляторним органом на конкурсних засадах та у встановленому ним порядку.

5. Повідомлення про прийняте рішення про видачу дозволу на користування ресурсом нумерації надсилається заявнику протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

На підставі такого рішення регуляторний орган оформляє дозвіл на користування ресурсом нумерації протягом трьох робочих днів з дня внесення плати за його видачу у розмірі і в порядку, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

6. Дозвіл оформляється в електронному вигляді шляхом внесення запису до електронного реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації і має містити умови використання ресурсу нумерації відповідно до законодавства, зокрема:

1) типи послуг, для надання яких повинен використовуватися ресурс нумерації;

2) строк, на який видається дозвіл, територія використання ресурсу нумерації;

3) дотримання зобов'язань щодо прав на користування ресурсом нумерації відповідно до умов конкурсу чи аукціону у випадках, передбачених [частиною четвертою](#) цієї статті;

4) дотримання зобов'язань щодо недискримінаційного доступу до електронних комунікаційних послуг з використанням ресурсу нумерації, призначеного іншим постачальникам мереж, та/або послуг електронних комунікацій;

5) можливість та умови передачі чи надання в користування прав щодо зазначеного в дозволі ресурсу нумерації відповідно до [частини шостої](#) статті 74 цього Закону.

7. Регуляторний орган відмовляє у видачі дозволу на користування ресурсом нумерації у разі, якщо:

1) ресурс нумерації, що запитується, не узгоджується з національним планом нумерації;

2) відсутній вільний заявлений ресурс нумерації;

3) використання заявником менше ніж 65 відсотків раніше отриманого ресурсу нумерації (для аналогічних за призначенням типів номерів) на території, на якій заявник планує отримати ресурс нумерації;

4) ненадходження від заявника доопрацьованих документів протягом 30 робочих днів з дня відправлення повідомлення згідно з [частиною третьою](#) цієї статті.

8. Рішення про відмову у видачі дозволу на користування ресурсом нумерації з обґрунтуванням підстав відмови надсилається заявнику протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

9. Ведення реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації здійснюється регуляторним органом.

Порядок ведення реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації розробляється і затверджується регуляторним органом.

10. Надання прав користування ресурсом нумерації технологічним користувачам ресурсів нумерації здійснюється у встановленому регуляторним органом порядку на п'ять років, якщо менший строк не зазначений заявником.

Подання заяви на отримання прав користування ресурсом нумерації, вибір необхідного ресурсу нумерації, озайомлення з умовами користування ним, внесення плати за отримання дозволу на користування ресурсами нумерації та включення до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації здійснюються через електронну регуляторну платформу відповідно до [частини першої](#) цієї статті.

Взаємодія технологічних користувачів ресурсу нумерації та постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг здійснюється у встановленому регуляторним органом порядку.

11. При формуванні електронної заяви відповідно до цієї частини електронна регуляторна платформа забезпечує перевірку повноти та коректності її заповнення, у тому числі шляхом автоматизованого обміну інформацією з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

Після внесення заявником плати за надання прав на користування ресурсом нумерації відповідна інформація про здійснення первинного розподілу ресурсу нумерації вноситься до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації, а заявнику надсилається електронний витяг із зазначеного реєстру.

У разі якщо заявник у визначений законодавством строк не вніс плати за видачу дозволу на користування ресурсом нумерації, регуляторний орган скасовує відповідне рішення.

Стаття 76. Переоформлення дозволу на користування ресурсом нумерації та внесення змін до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації

1. Підставами для переоформлення дозволу на користування ресурсом нумерації є:

1) реорганізація юридичної особи - власника дозволу шляхом поділу чи виділу (дозвіл переоформлюється на правонаступника користувача відповідно до розподільчого балансу);

2) зміна формату, структури ресурсу нумерації чи простору нумерації існуючого національного плану нумерації;

3) виникнення у користувача ресурсу нумерації потреби у зменшенні обсягу, зміні території чи призначення ресурсу нумерації (zmіна типу та/або назви послуг, служби), переході з аналогового фрагмента нумерації в цифровий, при обміні частками ресурсу нумерації між постачальниками мереж та/або послуг електронних комунікацій в рівних обсягах за наявності у них дозволів на користування ресурсом нумерації, що передбачається для обміну;

4) передача ресурсу нумерації іншому постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг (повністю або певної частки) відповідно до [частини шостої](#) статті 74 цього Закону.

2. У разі зміни найменування юридичної особи або прізвища, імені, по батькові (за наявності) фізичної особи чи місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи, реорганізації шляхом зміни організаційно-правової форми (перетворення), злиття чи приєднання, поділу (виділу) регуляторний орган вносить зміни до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації безоплатно на підставі відповідних змін в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань із застосуванням автоматизованого обміну даними без подання заяви користувача ресурсу нумерації.

3. У випадках виникнення інших підстав, ніж передбачені частиною другою цієї статті, користувач ресурсу нумерації подає заяву за формою, встановленою регуляторним органом у спосіб, передбачений частиною першою статті 75 цього Закону.

Заява подається не пізніше 20 робочих днів з дня виникнення підстав для переоформлення, а у випадку, передбаченому пунктом 4 частини першої цієї статті, - одночасно з поданням повідомлення про передачу ресурсу нумерації.

4. Непереоформлений в установлений строк дозвіл є недійсним, про що робиться запис у реєстрі первинного розподілу ресурсів нумерації. Відповідний ресурс нумерації вважається вільним для подальшого первинного розподілу.

5. У разі неправильного оформлення заяви на переоформлення дозволу на користування ресурсом нумерації уповноважена регуляторним органом посадова особа протягом п'яти робочих днів з дня її надходження інформує заявника про виявлені порушення та пропонує їх усунути. При цьому відлік строку, передбаченого частиною шостою цієї статті, починається з дня подання документів після усунення виявлених порушень.

6. Регуляторний орган приймає рішення за заявою про переоформлення дозволу упродовж строку, що не перевищує 15 робочих днів з дня її надходження.

7. За адміністративні послуги з переоформлення дозволу на користування ресурсом нумерації стягується плата в розмірі та порядку, що встановлені Кабінетом Міністрів України, у розмірі, що не перевищує собівартості надання адміністративної послуги.

8. У разі переоформлення дозволу користування ресурсом нумерації строк дії переоформленого дозволу не може перевищувати строку дії дозволу, що підлягає переоформленню.

9. Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про переоформлення дозволу на користування ресурсом нумерації регуляторний орган переоформляє такий дозвіл шляхом внесення змін до запису в електронному реєстрі первинного розподілу ресурсів нумерації та надсилає відповідне повідомлення заявнику.

10. Підставами для відмови в переоформленні дозволу на користування ресурсом нумерації є:

1) обмеження національним планом нумерації застосування відповідного ресурсу нумерації;

2) використання ресурсу нумерації (його частини), зазначеного в дозволі, з порушенням умов національного плану нумерації чи умов дозволу щодо його цільового призначення;

3) недостовірність даних, зазначених у заявлі про переоформлення;

4) відмова в погодженні передачі ресурсу нумерації відповідно до встановленого регуляторним органом порядку такого погодження;

5) відсутність підстав для переоформлення, передбачених частиною першою цієї статті.

11. Повідомлення про прийняті рішення про переоформлення дозволу або про відмову у переоформленні дозволу на користування ресурсом нумерації з обґрунтуванням підстав відмови надсилається заявнику протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

12. У разі якщо заявник у визначений законодавством строк не вніс плати за переоформлення дозволу, регуляторний орган скасовує відповідне рішення про переоформлення дозволу.

13. Рішення про відмову у переоформленні дозволу на користування ресурсом нумерації з обґрунтуванням підстав відмови надається заявнику протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

Стаття 77. Продовження строку дії дозволу на користування ресурсом нумерації

1. У разі якщо суб'єкт господарювання має намір здійснювати користування ресурсом нумерації після закінчення строку дії дозволу, він повинен не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії дозволу звернутися до регуляторного органу із заявою про продовження строку його дії в порядку, визначеному [статтею 75](#) цього Закону.

2. Рішення про продовження строку дії дозволу на користування ресурсом нумерації або про відмову в продовженні строку його дії із зазначенням підстав відмови приймається та надсилається заявнику регуляторним органом в порядку, встановленому [статтею 75](#) цього Закону.

3. Регуляторний орган відмовляє у продовженні строку дії дозволу на користування ресурсом нумерації, якщо:

1) подальше користування зазначеним у дозволі ресурсом нумерації не передбачено національним планом нумерації;

2) ненадходження від заявника доопрацьованих документів протягом 30 робочих днів з дня відправлення повідомлення згідно з [частиною третьою](#) цієї статті.

4. Повідомлення про продовження строку дії дозволу на користування ресурсом нумерації надсилається заявнику протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття.

На підставі такого рішення регуляторний орган оформляє дозвіл на користування ресурсом нумерації протягом трьох робочих днів з дня внесення плати за продовження його дії у розмірі і в порядку, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розмір плати за продовження строку дії дозволу на користування ресурсом нумерації не може перевищувати 5 відсотків плати за видачу дозволу на користування ресурсом нумерації, але не може бути меншим ніж собівартість надання відповідної адміністративної послуги.

5. У разі якщо заявник у визначений законодавством строк не вніс плати за продовження строку дії дозволу, регуляторний орган скасовує відповідне рішення про продовження строку дії дозволу.

6. Непродовжений в установлений строк дозвіл є недійсним, про що робиться запис у реєстрі первинного розподілу ресурсів нумерації. Відповідний ресурс нумерації вважається вільним для подальшого первинного розподілу.

Стаття 78. Анулювання дозволу та припинення прав на користування ресурсом нумерації чи його частиною

1. Підставами для анулювання дозволу та припинення прав користування ресурсом нумерації чи його частиною є:

1) зміни в національному плані нумерації, що унеможливлюють подальше використання ресурсу нумерації, про які користувач був попереджений не менше ніж за два роки;

2) заява користувача ресурсу нумерації;

3) наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про державну реєстрацію припинення юридичної особи (державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця);

4) акт про повторне порушення користувачем ресурсу нумерації вимог, визначених [статтею 79](#) цього Закону. Повторним вважається вчинення протягом року з дня видання регуляторним органом розпорядження про усунення порушень нового порушення хоча б однієї з вимог, щодо яких вдавалося таке розпорядження. У разі якщо такі порушення стосуються не всього наданого в користування ресурсу нумерації, а його частини, вилученню підлягає лише та частина ресурсу нумерації, факт порушення в користуванні якою зафіксований в акті, зазначеному в цьому пункті, а щодо іншої частини здійснюється переоформлення дозволу, внесення змін до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації;

5) акт про невиконання вимог розпорядження національного регулятора про усунення порушень умов користування ресурсом нумерації відповідно до [статті 79](#) цього Закону;

6) акт про повторну невмотивовану відмову користувача ресурсу нумерації у проведенні перевірки регуляторним органом щодо дотримання законодавства з питань користування ресурсом нумерації.

Невмотивованою відмовою у проведенні перевірки вважається недопуск уповноважених посадових осіб регуляторного органу до здійснення перевірки за відсутності передбачених для відмови законом підстав (зокрема, ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки на письмову вимогу посадових осіб регуляторного органу або відсутність без поважних причин протягом всього строку перевірки за місцезнаходженням та/або фактичним місцезнаходженням користувача ресурсу нумерації або особи, уповноваженої представляти його інтереси на час проведення перевірки);

7) припинення діяльності у сфері електронних комунікацій, що передбачає користування ресурсом нумерації. У разі припинення діяльності у сфері електронних комунікацій постачальник електронних комунікаційних послуг зобов'язаний подати до регуляторного органу заяву про аннулювання дозволу на користування ресурсом нумерації та дані про ресурс нумерації, що використовується кінцевими користувачами електронних комунікаційних послуг, що надаються таким постачальником. Дозвіл на користування ресурсом нумерації вважається аннульованим з дня припинення діяльності у сфері електронних комунікацій, у тому числі у разі ненадходження до регуляторного органу заяви про його аннулювання.

2. Рішення регуляторного органу відповідно до [частини першої](#) цієї статті приймається з обов'язковим запрошенням уповноваженого представника відповідного користувача ресурсу нумерації та з проведенням консультації відповідно до [статті 22](#) цього Закону, крім випадків, передбачених [пунктами 2 і 3](#) частини першої цієї статті.

3. Регуляторний орган повинен прийняти рішення відповідно до [частини першої](#) цієї статті протягом 20 робочих днів з дня встановлення підстав для цього. Копія рішення надсилається користувачу ресурсу нумерації із зазначенням підстав вилучення та їх обґрунтуванням не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття.

Рішення, прийняте регуляторним органом відповідно до [частини першої](#) цієї статті, набирає чинності через 10 робочих днів з дня його прийняття.

4. Аннулювання дозволу на користування ресурсом нумерації здійснюється регуляторним органом шляхом внесення запису про рішення, прийняте відповідно до [частини першої](#) цієї статті, до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації.

5. У разі встановлення факту користування ресурсом нумерації, щодо якого не здійснювався передбачений [статтею 75](#) цього Закону первинний розподіл, або отримання інформації щодо неправомірного використання міжнародного ресурсу нумерації регуляторний орган здійснює відповідно до законодавства заходи щодо припинення користування таким ресурсом та застосування передбаченої законом відповідальності.

Регуляторний орган інформує постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг про ресурс нумерації, що неправомірно присвоєний та використовується.

Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг не повинні здійснювати пропуск трафіка з використанням ресурсу нумерації, що не внесений до реєстру первинного розподілу ресурсів нумерації та/або неправомірно використовується (з порушенням вимог міжнародного та національного планів нумерації), на підставі відповідної інформації регуляторного органу.

Стаття 79. Умови, що застосовуються до прав на користування ресурсом нумерації

1. Користувачі ресурсу нумерації зобов'язані дотримуватися таких умов загальної авторизації з користування ресурсом нумерації щодо:

1) визначених при наданні прав на користування ресурсом нумерації мереж, послуг, служб, для яких буде використовуватися ресурс нумерації, та умов, пов'язаних з користуванням ним відповідно до національного плану нумерації, включаючи вимоги, пов'язані з наданням електронних комунікаційних послуг;

2) обов'язку забезпечувати надання послуги з перенесення номерів відповідно до вимог [статті 113](#) цього Закону;

3) надання на вимогу кінцевого користувача наявної інформації про нього для публічного довідника в установленому цим Законом порядку та за умови отримання попередньої згоди на обробку його персональних даних кінцевих користувачів;

4) встановленого строку надання прав на користування ресурсом нумерації відповідно до [статті 75](#) цього Закону з урахуванням змін у національному плані нумерації;

5) встановленого регуляторним органом порядку здійснення передачі чи надання в користування ресурсу нумерації за ініціативою користувача ресурсу нумерації;

6) зобов'язань, взятих користувачем ресурсу нумерації під час отримання прав на користування ресурсом нумерації на умовах конкурсу чи аукціону відповідно до [частини четвертої](#) статті 75 цього Закону;

7) зобов'язань за відповідними міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, щодо використання ресурсу нумерації;

8) зобов'язань щодо забезпечення дотримання захисту прав споживачів та інших вимог законодавства про електронні комунікації, пов'язаних з використанням ресурсу нумерації;

9) зобов'язань щодо недискримінації інших постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг стосовно ресурсу нумерації, що використовується для надання доступу до їхніх послуг.

Стаття 80. Доступ до номерів та послуг електронних комунікацій з використанням ресурсу нумерації

1. Постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг повинен забезпечувати кінцевим користувачам:

1) можливість користуватися у встановленому порядку послугами, що надаються за допомогою ресурсу нумерації;

2) доступ до всіх номерів та кодів послуг, що використовуються в електронних комунікаційних мережах загального користування, незалежно від технології та пристройів, що використовуються постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

3) повідомлення шляхом оприлюднення на своєму веб-сайті інформації про заплановані зміни нумерації для певних сегментів мережі електронних комунікацій не менше ніж за один рік до впровадження цих змін;

4) повідомлення, у тому числі за допомогою засобів електронних комунікацій абонентів, про заплановані зміни їх номерів на нові номери, а також безкоштовне здійснення інформування інших кінцевих користувачів щодо запланованих змін нумерації не менше ніж за три місяці до впровадження цих змін.

2. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг відповідно до закону повинні блокувати на індивідуальній основі доступ до номерів або послуг у разі наявності підтвердженої відповідно до законодавства факту здійснення з їх використанням несанкціонованого втручання в роботу мереж електронних комунікацій чи скосення шахрайства, а також у таких випадках відповідно до рішення регуляторного органу відмовлятися від відповідних доходів від з'єднання чи інших послуг, отриманих внаслідок несанкціонованого втручання в роботу електронних комунікаційних мереж, неправомірного присвоєння, розподілу, користування ресурсом нумерації (відповідно до правил надання та отримання послуг електронних комунікацій).

Розділ ХІІ. АНАЛІЗ РИНКІВ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ

Стаття 81. Порядок ідентифікації та визначення ринків

1. Регуляторний орган затверджує порядок ідентифікації та визначення ринків, характеристики яких можуть обґрунтовувати запровадження регуляторних зобов'язань, передбачених цим розділом, незалежно від ринків, визначених відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції.

Зазначений в абзаці першому цієї частини порядок затверджується з урахуванням міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та відповідних рекомендацій міжнародних організацій.

2. Регуляторний орган ідентифікує та визначає ринки, зокрема відповідні товарні та географічні межі ринків на території країни, зокрема з урахуванням рівнів конкуренції щодо доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій, відповідно до принципів законодавства про захист економічної конкуренції, а також географічних оглядів розгортання мереж, що здійснюються згідно із статтею 21 цього Закону.

3. Рішення про ідентифікацію та рішення про визначення ринку регуляторного органу згідно з цією статтею приймаються після проведення консультацій відповідно до статті 22 цього Закону.

Стаття 82. Порядок аналізу ринку

1. Регуляторний орган у встановленому ним порядку проводить аналіз ринку та визначає, чи є певний ринок електронних комунікацій таким, що підпадає під запровадження регуляторних зобов'язань, передбачених цим розділом.

Проведення аналізу ринку здійснюється регуляторним органом та (у разі необхідності) у співпраці та з проведенням консультацій з Антимонопольним комітетом України в межах його повноважень, визначених законом.

2. Ринок вважається таким, що підпадає під запровадження регуляторних зобов'язань, передбачених цим розділом, на підставі рішення регуляторного органу про наявність таких критеріїв (за їх сукупності):

1) високі та постійні структурні, правові чи регуляторні бар'єри доступу до ринку;

2) існуюча структура ринку не сприяє досягненню ефективної конкуренції протягом певного періоду, враховуючи стан конкуренції, що залежить від фізичної інфраструктури електронних комунікацій та інших факторів, що обумовлюють рівень конкуренції, крім бар'єрів доступу до ринку;

3) застосування виключно законодавства про захист економічної конкуренції недостатньо для вирішення виявлених проблем на ринку.

Критерії для запровадження регуляторних зобов'язань, передбачених цим розділом, вважаються дотриманими за наявності одночасно всіх критеріїв, передбачених цією частиною.

3. Аналіз ринку передбачає оцінку стану ринку та наслідків в майбутньому, у разі якщо на такому ринку не будуть встановлені регуляторні зобов'язання, з урахуванням:

1) тенденцій розвитку ринку, що впливають на ймовірність того, що на ринку може виникнути ефективна конкуренція в майбутньому;

2) усіх факторів обмеження конкуренції на оптовому та роздрібному рівнях незалежно від того, чи вважаються причинами таких обмежень фактори, пов'язані з електронними комунікаційними мережами чи послугами або з іншими типами послуг або додатків (користувальських комп'ютерних програм), що є аналогічними для кінцевого користувача, та незалежно від того, чи є такі фактори частиною певного ринку;

3) інших видів регулювання або заходів, що встановлюються та впливають на такий ринок, або суміжний ринок, або роздрібні ринки електронних комунікацій протягом певного періоду, у тому числі зобов'язання щодо спільногорозташування і використання елементів електронних комунікаційних мереж, взаємоз'єднання мереж та доступу, встановлені відповідно до цього Закону;

4) регулювання, що застосовується на інших ринках відповідно до цієї статті.

4. Якщо регуляторний орган встановлює, що певний ринок не підпадає під запровадження регуляторних зобов'язань, передбачених цим розділом, або якщо умови, визначені у [частині другій](#) цієї статті, не виконуються, регуляторні зобов'язання відповідно до [статті 84](#) цього Закону не встановлюються чи не продовжуються.

У разі наявності в таких випадках накладених регуляторних зобов'язань регуляторний орган скасовує регуляторні зобов'язання, накладені на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг на такому ринку.

Регуляторний орган встановлює строк набуття чинності зазначених у цій частині рішень з метою надання необхідного переходного періоду суб'єктам господарювання, які отримували вигоду від застосування регуляторних зобов'язань, і кінцевим користувачам.

При встановленні такого строку регуляторний орган приймає рішення щодо умов та періоду для повідомлення сторін наявних договорів про доступ.

5. У разі встановлення відповідно до частин [другої](#) та [третьої](#) цієї статті наявності підстав для накладення регуляторних зобов'язань регуляторний орган повинен:

1) визначити постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які індивідуально або спільно мають значний ринковий вплив на певному ринку відповідно до [статті 83](#) цього Закону;

2) прийняти рішення про накладення на постачальників, зазначених у [пункті 1](#) цієї частини, певних регуляторних зобов'язань, передбачених цим розділом, або про збереження чи зміну існуючих регуляторних зобов'язань, якщо за відсутності таких зобов'язань не буде забезпечуватися ефективна конкуренція в інтересах кінцевих користувачів.

6. Регуляторний орган проводить повторний аналіз певного ринку упродовж строку, що не перевищує п'ять років з дня визначення постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом за результатами попереднього аналізу.

У випадку ринків, що аналізуються вперше, цей строк має становити три роки з дня визначення ринку (ринків) відповідно до [статті 81](#) цього Закону.

7. Рішення регуляторного органу за результатами аналізу ринку, у тому числі про накладення, ненакладення чи скасування регуляторних зобов'язань, приймаються після проведення консультацій відповідно до [статті 22](#) цього Закону.

Стаття 83. Постачальник мереж та/або послуг електронних комунікацій із значним ринковим впливом

1. У випадках, передбачених частиною п'ятою статті 82 цього Закону, регуляторний орган у встановленому ним порядку визначає постачальника електронних комунікаційних мереж або постачальника електронних комунікаційних послуг таким, що має значний ринковий вплив, якщо він самостійно або спільно з іншими постачальниками електронних комунікаційних мереж чи постачальниками електронних комунікаційних послуг займає становище на ринку, еквівалентне домінуючому, що дає можливість йому діяти значною мірою незалежно від конкурентів і кінцевих користувачів.

Визначення становища, еквівалентного домінуючому, здійснюється регуляторним органом з урахуванням законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Порядок, передбачений в абзаці першому частини першої цієї статті, має передбачати з урахуванням вимог законодавства про економічну конкуренцію критерії, за якими встановлюється наявність у такого постачальника становища, еквівалентного доміуючому (становища економічної сили), що дає змогу йому вчинити діяння (дії, бездіяльність) значною мірою незалежно від конкурентів та кінцевих користувачів.

3. Якщо постачальник електронних комунікаційних мереж або послуг визначений таким, що має значний ринковий вплив на певному ринку, він може бути визначеним в порядку, встановленому регуляторним органом, як такий, що має значний ринковий вплив на тісно пов'язаному (суміжному) ринку, якщо зв'язки між двома ринками дають змогу використовувати ринковий вплив на певному суміжному ринку, для зміцнення ринкового впливу такого постачальника мереж та/або послуг електронних комунікацій.

У таких випадках регуляторний орган в установленому ним порядку застосовує на суміжних ринках регуляторні зобов'язання, спрямовані на запобігання такому впливу, відповідно до статей 85-87 і 90 цього Закону.

Стаття 84. Накладення, зміна та зняття регуляторних зобов'язань

1. Регуляторний орган приймає у встановленому ним порядку рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж або постачальників електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом регуляторних зобов'язань, передбачених статтями 85-90, 92-97 цього Закону, а також про їх зміну та зняття.

2. У разі визначення відповідно до статей 82 та 83 цього Закону постачальника електронних комунікаційних мереж або постачальника електронних комунікаційних послуг таким, що має значний ринковий вплив на певному ринку, регуляторний орган приймає рішення про накладення на нього відповідних зобов'язань із числа визначених статтями 85-90, 92-98 цього Закону.

При цьому відповідно до принципу пропорційності регуляторний орган повинен обрати найменш обтяжливий спосіб вирішення проблем щодо конкуренції на певному ринку електронних комунікацій, виявлених під час проведення його аналізу.

3. Накладення регуляторним органом передбачених частиною другою цієї статті регуляторних зобов'язань не впливає на необхідність виконання постачальником електронних комунікаційних мереж або постачальником електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом інших обов'язків, передбачених цим Законом та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

4. Регуляторні зобов'язання, що встановлюються відповідно до цієї статті, мають:

1) бути похідними від характеру проблеми, визначеної регуляторним органом під час проведення аналізу певного ринку, та спрямованими на її запобігання та/або вирішення;

2) бути пропорційними та враховувати витрати та вигоди (за наявності), що виникають внаслідок їх накладення;

3) відповідати завданням, передбаченим [статтею 4](#) цього Закону;

4) накладатися після проведення консультацій відповідно до [статті 22](#) цього Закону.

5. Регуляторний орган з власної ініціативи чи за зверненням зацікавлених сторін розглядає в установленому ним порядку вплив нових подій на стан конкуренції, у тому числі договорів щодо взаємодії (співпраці), на певний ринок, щодо якого був проведений аналіз відповідно до [статті 82](#) цього Закону.

У разі якщо зміни на ринку не передбачають підстав для проведення нового аналізу, регуляторний орган здійснює оцінку необхідності перегляду накладених регуляторних зобов'язань та за наявності підстав приймає рішення про внесення змін до таких зобов'язань, їх зняття або накладення нових зобов'язань відповідно до цієї статті.

Такі рішення приймаються після проведення консультацій відповідно до [статті 22](#) цього Закону.

Стаття 85. Зобов'язання з прозорості

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення регуляторних зобов'язань з прозорості щодо взаємоз'єднання мереж або доступу, що передбачає оприлюднення постачальником електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом інформації щодо:

1) бухгалтерського обліку;

2) цін;

3) технічних характеристик електронних комунікаційних мереж та очікуваних їх змін;

4) умов взаємоз'єднання мереж;

5) доступу, в тому числі умов, що змінюють доступ до мереж, послуг або додатків (користувальниками комп'ютерних програм) або їх використання;

6) виведення з експлуатації фізичної інфраструктури електронних комунікацій.

Така інформація подається через електронний кабінет на електронній регуляторній платформі в обсязі та за формою, що встановлюються регуляторним органом.

2. На підставі відповідного рішення регуляторного органу постачальники електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом, на яких накладені зобов'язання з недискримінації відповідно до [статті 86](#) цього Закону, повинні надсилати регуляторному органу для оприлюднення на електронній регуляторній платформі типові пропозиції стосовно взаємоз'єднання мереж та доступу.

Типова пропозиція має:

1) бути достатньо деталізованою, з метою гарантування, що інші постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг не будуть зобов'язані сплачувати за об'єкти, засоби, що не є необхідними для запитуваної послуги із взаємоз'єднання мереж чи доступу;

2) містити опис певних пропозицій з розбивкою на компоненти відповідно до потреб ринку, а також пов'язаних з ними умов, включаючи ціни.

Регуляторний орган встановлює мінімальні вимоги до типової пропозиції та переглядає їх у разі необхідності врахування технологічних змін.

У разі невідповідності типової пропозиції вимогам цієї статті регуляторний орган у встановленому ним порядку здійснює заходи щодо внесення змін до наданих типових пропозицій з метою приведення їх у відповідність із вимогами цієї статті.

3. Постачальники електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом, на яких накладені зобов'язання з доступу до інфраструктури електронних комунікацій, передбачені [статтями 88 і 89](#) цього Закону, повинні також оприлюднювати на електронній регуляторній платформі довідкові пропозиції відповідно до мінімальних критеріїв та за формою, що встановлюються регуляторним органом.

Стаття 86. Зобов'язання з недискримінації

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення регуляторного зобов'язання щодо недискримінації в питаннях взаємоз'єднання мереж та/або доступу, які передбачають надання постачальником електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом:

1) взаємоз'єднання мереж та/або доступу на рівних умовах в еквівалентних обставинах для інших постачальників еквівалентних електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

2) послуг та інформації іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг на тих самих умовах, у тому числі щодо ціни і якості, як і для надання електронних комунікаційних послуг власним або своїм дочірнім підприємствам чи партнерам, у тому числі за допомогою тих самих систем і процесів для забезпечення еквівалентності доступу.

Стаття 87. Зобов'язання з роздільного бухгалтерського обліку

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення регуляторного зобов'язання з роздільного бухгалтерського обліку щодо певних видів діяльності з взаємоз'єднання мереж та доступу, які передбачають обов'язок постачальника електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом, що є вертикально інтегрованим підприємством, забезпечити прозорість своїх оптових цін та внутрішніх трансфертических цін (щодо вертикально інтегрованих та пов'язаних суб'єктів господарювання), у тому числі для забезпечення дотримання зобов'язань щодо недискримінації згідно із [статтею 86](#) цього Закону або, у разі необхідності, для запобігання недобросовісному перехресному субсидуванню.

Регуляторний орган встановлює вимоги до формату та методології роздільного обліку, що мають застосовуватися у разі накладення передбачених цією частиною зобов'язань.

2. З метою перевірки дотримання зобов'язань щодо прозорості та недискримінації регуляторний орган має право вимагати від постачальників електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом, на яких накладені зобов'язання відповідно до [частини першої](#) цієї статті, надання на запит бухгалтерської інформації, у тому числі про доходи, отримані від третіх сторін.

Регуляторний орган у встановленому ним порядку оприлюднює на електронній регуляторній платформі інформацію про виконання зобов'язань з роздільного обліку (крім персональних даних та інформації з обмеженим доступом) у визначених ним формі та обсягах, необхідних для сприяння відкритому і конкурентному ринку.

Стаття 88. Зобов'язання з надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій для розгортання мереж електронних комунікацій

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом регуляторного зобов'язання задовольняти обґрутовані запити на доступ та використання об'єктів будівництва, що знаходяться в їх володінні, у тому числі будівель або входів у будівлі, кабелів, антен, веж та інших опорних конструкцій, стовпів, щогл, каналів, трубопроводів, оглядових пристрій, люків та шаф. Таке рішення приймається у разі, якщо за результатами проведення аналізу ринку регуляторний орган робить висновок, що відмова у такому доступі чи надання доступу

на необґрунтованих умовах в еквівалентних випадках завдає шкоди ефективній конкуренції на певному ринку та інтересам кінцевих користувачів.

2. Регуляторний орган накладає зобов'язання, передбачені [частиною першою](#) цієї статті, незалежно від того, чи об'єкти, зазначені у частині першій цієї статті, щодо яких застосовується регуляторне зобов'язання, належать до того ринку електронних комунікацій, що аналізувався, та за умови, якщо таке зобов'язання є пропорційним і необхідним для досягнення завдань, передбачених [статтею 4](#) цього Закону.

Стаття 89. Зобов'язання з надання доступу до елементів мереж електронних комунікацій та об'єктів інфраструктури

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом зобов'язання задоволити обґрунтовані запити щодо доступу та використання конкретних елементів електронної комунікаційної мережі та пов'язаних з нею засобів у разі, якщо за результатами проведення аналізу ринку регуляторний орган робить висновок, що відмова в такому доступі чи надання доступу на необґрунтованих умовах в еквівалентних випадках завдає шкоди ефективній конкуренції на певному ринку та інтересам кінцевих користувачів.

2. Рішення регуляторного органу, передбачене [частиною першою](#) цієї статті, має включати одне або кілька таких зобов'язань:

1) надавати третім особам, що є постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, доступ до конкретних фізичних елементів мережі та пов'язаних з ними засобів, а також до їх використання, включаючи повний або частковий доступ до місцевих (абонентських) ліній;

2) надавати постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг доступ до певних активних або пасивних мережевих елементів, а також пов'язаних послуг;

3) проводити переговори з постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг щодо доступу;

4) не скасовувати вже наданий доступ;

5) надавати окремі послуги на оптовому ринку для постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

6) надавати доступ до технічних інтерфейсів, протоколів або інших технологій, необхідних для надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі послуг віртуальної мережі;

7) забезпечувати спільне розміщення або інші форми спільноговикористання пов'язаних засобів та елементів активної інфраструктури мереж;

8) надавати певні послуги, необхідні для забезпечення взаємодії електронних комунікаційних мереж для забезпечення можливості надання послуг користувачам з кінця в кінець, у тому числі послугу національного роумінгу в мережах мобільного зв'язку;

9) надавати доступ до систем операційної підтримки та/або аналогічного програмного забезпечення, необхідного для забезпечення конкуренції під час надання електронних комунікаційних послуг;

10) взаємоз'єднувати електронні комунікаційні мережі або з'єднувати технічні засоби електронних комунікацій;

11) надавати доступ до таких пов'язаних послуг, як ідентифікація, місцезнаходження та послуга визначення присутності.

3. При прийнятті рішення відповідно до цієї статті, у тому числі щодо оцінки пропорційності та умов накладення регуляторних зобов'язань, регуляторний орган повинен

проаналізувати наявність і достатність інших форм доступу до елементів електронних комунікаційних мереж та об'єктів інфраструктури на певному або суміжному оптових ринках, що дають змогу вирішити виявлені під час проведення аналізу ринку проблеми в інтересах кінцевих користувачів.

Така оцінка має включати пропозиції комерційного доступу, доступу, що регулюється згідно із [статтею 34](#) цього Закону, існуючого або запланованого регульованого доступу до інших елементів електронних комунікаційних мереж та об'єктів інфраструктури відповідно до цієї статті.

4. Регуляторний орган при прийнятті рішень, передбачених цією статтею, повинен враховувати такі фактори:

1) технічну та економічну ефективність використання або розгортання аналогічних елементів мереж іншими операторами з урахуванням темпів розвитку ринку, характеру та типу взаємоз'єднання мереж або доступу, враховуючи ефективність інших послуг доступу вищого рівня, таких як доступ до каналів;

2) очікувану технологічну еволюцію, що впливає на проектування та управління електронною комунікаційною мережею;

3) необхідність забезпечення технологічного нейтралітету, що дає змогу сторонам розробляти та керувати власними мережами електронних комунікацій;

4) доцільність надання пропонованого доступу відповідно до наявної потужності;

5) початкові інвестиції власника об'єкта з урахуванням державних інвестицій (за наявності) та ризиків, пов'язаних із здійсненням інвестицій, зокрема щодо мереж високої пропускної здатності;

6) необхідність захисту економічної конкуренції в довгостроковій перспективі, у тому числі економічно ефективної конкуренції на основі інфраструктури електронних комунікацій та інноваційних бізнес- моделей, що підтримують стійку конкуренцію, на основі спільного інвестування в мережі електронних комунікацій;

7) у випадках, передбачених законом, відповідні права на інтелектуальну власність;

8) надання транскордонних послуг відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

5. Прийняття рішення про накладення регуляторного зобов'язання відповідно до [статті 88](#) цього Закону або цієї статті здійснюється регуляторним органом з урахуванням пропорційності таких зобов'язань для стимулювання конкуренції в інтересах кінцевого користувача.

6. При накладенні зобов'язань відповідно до цієї статті регуляторний орган у встановленому ним порядку може встановлювати технічні або експлуатаційні умови, яким повинна відповідати сторона, що надає, та сторона, що отримує доступ, у разі, якщо це необхідно для забезпечення функціонування мережі електронних комунікацій.

Такі умови мають забезпечувати здійснення доступу до елементів мереж та об'єктів інфраструктури електронних комунікацій на справедливих, обґрунтованих і своєчасних засадах.

Умови, що передбачають дотримання визначених технічних регламентів чи інших нормативних документів, повинні відповідати вимогам [статей 36 і 37](#) цього Закону.

Стаття 90. Зобов'язання з регулювання цін та з обліку витрат на оптових ринках

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг (на оптових ринках) із значним ринковим впливом регуляторних зобов'язань з обліку витрат та контролю за цінами, зокрема щодо орієнтації цін

на собівартість та/або щодо обліку витрат для надання певних видів взаємоз'єднання мереж або доступу.

Таке рішення приймається для сприяння ефективній конкуренції, що не дасть змоги постачальнику електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом встановлювати ціни на надмірно високому рівні або застосувати ціновий тиск з метою завдання шкоди інтересам кінцевих користувачів.

2. Норма прибутку на послуги на певному оптовому ринку, щодо якого встановлені регуляторні зобов'язання, встановлюється регуляторним органом у встановленому ним порядку.

3. При прийнятті рішення відповідно до [частини першої](#) цієї статті регуляторний орган повинен враховувати:

1) необхідність сприяння конкуренції та довгостроковим інтересам кінцевих користувачів, пов'язаних з розгортанням та використанням електронних комунікаційних мереж наступного покоління, особливо мереж з надвисокою пропускною здатністю;

2) враховувати інвестиції, здійснені постачальником електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом, на якого накладаються регуляторні зобов'язання з метою заохочення інвестицій, у тому числі в електронній комунікаційній мережі наступного покоління.

4. У разі прийняття рішення про накладення зобов'язання з орієнтації цін на собівартість за цінами регуляторний орган повинен:

1) зобов'язати постачальника електронних комунікаційних мереж, на якого накладається таке зобов'язання, застосовувати норму прибутку, передбачену [частиною другою](#) цієї статті;

2) враховувати переваги передбачуваних і стабільних оптових цін у забезпечені ефективного виходу на ринок і достатніх стимулів для всіх постачальників електронних комунікаційних мереж будувати нові та розвивати діючі електронні комунікаційні мережі.

5. Регуляторний орган повинен розглянути можливість не встановлювати або звільнити від виконання встановлених регуляторних зобов'язань, передбачених цією статтею, у разі наявності регуляторних зобов'язань, що забезпечують ефективний і недискримінаційний доступ.

6. Регуляторний орган встановлює вимоги до системи обліку витрат та орієнтації цін на собівартість для надання певних видів взаємоз'єднання мереж або доступу, що мають сприяти будівництву нових та розвитку діючих електронних комунікаційних мереж, ефективній конкуренції та максимізації вигоди для кінцевих користувачів.

Такі вимоги мають передбачати умови щодо врахування цін на доступ на аналогічних конкурентних ринках.

7. Постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг, на якого накладено зобов'язання з орієнтації цін на собівартість, повинен до початку їх застосування надавати регуляторному органу обґрунтування того, що його ціни базуються на витратах і включають певну норму прибутку, та аудиторський висновок щодо відповідності системи обліку витрат вимогам частин [другої](#) та [шостої](#) цієї статті.

У разі встановлення регуляторним органом факту невідповідності цін вимогам цієї статті він приймає рішення про зобов'язання відкоригувати ціни у визначений рішенням строк.

8. У разі накладення зобов'язань щодо системи обліку з метою підтримки цінового контролю регуляторний орган встановлює та оприлюднює на електронній регуляторній платформі основні його параметри, зокрема категорії, за якими обліковуються витрати, правила, що застосовуються до розподілу витрат, а також щорічні аудиторські висновки щодо відповідності системи обліку витрат вимогам цієї статті.

Стаття 91. Розрахункові такси за термінацію трафіка

1. Регуляторний орган встановлює єдині оптові розрахункові такси:

- 1) за послуги термінації національного трафіка для мобільного голосового зв'язку;
- 2) за послуги термінації національного трафіка для фіксованого голосового зв'язку.

Зазначені у цій частині розрахункові такси є обов'язковими до застосування всіма постачальниками голосових послуг мобільних та/або фіксованих електронних комунікацій відповідно.

2. Регуляторний орган встановлює або змінює розрахункові такси, передбачені [частиною першою](#) цієї статті, розраховані згідно з встановленим ним порядком, що враховує такі вимоги:

1) такси встановлюються відповідно до результатів розрахунку собівартості відповідних послуг згідно з моделлю ефективного оператора;

2) такса за термінацію повинна враховувати лише різницю між витратами, розрахованими за моделлю ефективного оператора, яка передбачає надання всіх послуг пропуску трафіка, та витратами, розрахованими за тією самою моделлю, за умови відсутності надання послуг термінації іншим постачальникам;

3) такса за термінацію трафіка встановлюється для постачальників послуг фіксованого зв'язку незалежно від ринкової частки, розміру мереж та понесених фактичних витрат.

3. Модель ефективного оператора, що використовується для розрахунку собівартості розрахункових такс за послуги термінації трафіка, створюється та належить регуляторному органу.

4. Регуляторний орган може залучати для створення та використання моделі ефективного оператора інших суб'єктів господарювання, за умови що вони не є постачальниками та не є пов'язаними з іншими постачальниками послуг пропуску трафіка, для яких встановлюється відповідна такса.

5. Модель ефективного оператора, що використовується для розрахунку собівартості послуг термінації трафіка, повинна відповідати таким вимогам:

1) не враховувати можливість використання існуючої інфраструктури постачальників послуг;

2) не враховувати у розрахунках витрати на збут, крім тих, які напряму пов'язані з наданням послуг пропуску трафіка;

3) обсяг послуг та/або кількість кінцевих споживачів, які закладаються в розрахунок, не мають бути меншими ніж 20 відсотків загального обсягу роздрібних послуг ринку, пов'язаного з відповідним оптовим, для якого встановлюється такса;

4) для розрахунку амортизації вартості основних засобів, закладених у модель ефективного оператора, використовується прямолінійний метод з урахуванням строку можливості використання відповідних основних засобів;

5) модель ефективного оператора для мобільного зв'язку не повинна враховувати витрати на рентну плату за користування радіочастотним спектром;

6) модель розрахунку ефективного оператора фіксованого зв'язку повинна базуватися на технологіях пакетної комутації та не враховувати витрати на створення та утримання інфраструктури абонентських ліній.

Інші вимоги до моделі ефективного оператора, що використовується для розрахунку собівартості послуг пропуску трафіка, встановлює регуляторний орган;

7) при моделюванні мереж для розрахунку такс необхідно враховувати найновіші доступні в Україні технології мереж електронних комунікацій, що базуються на Інтернет-протоколах, а також різні технології, які можуть використовуватися протягом строку дії розрахункової такси.

Для моделювання мереж фіксованого зв'язку з'єднання вважаються пакетно-комутованими;

8) до додаткових витрат повинні включатися лише ті витрати, яких можна було б уникнути за відсутності надання послуги термінації трафіка на оптових ринках;

9) до додаткових витрат повинні включатися лише ті витрати, пов'язані з розширенням ємності мережі, які зумовлені збільшенням обсягу додаткових послуг термінації трафіка на оптових ринках.

6. Перегляд розміру встановлених розрахункових такс за термінацію трафіка здійснюється регуляторним органом не частіше одного разу на три роки або в разі інфляції, що перевищує 12 відсотків кумулятивно.

7. До створення моделі ефективного оператора регуляторний орган встановлює розрахункові такси за термінацію трафіка на базі собівартості надання цих послуг.

Стаття 92. Заходи із сприяння спільному інвестуванню елементів мереж надвисокої пропускної здатності

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж із значним впливом на одному чи більше певних ринків у разі розгортання (створення) нової мережі надвисокої пропускної здатності, що складається з оптоволоконних елементів, до приміщень кінцевого користувача або базової станції можуть пропонувати іншим постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг спільне інвестування, в тому числі шляхом набуття спільної власності або довгострокового розподілу ризиків через співфінансування, або через договори купівлі, що ведуть до виникнення організаційних прав з боку інших постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

2. Інвестиційна пропозиція, передбачена [частиною першою](#) цієї статті, повинна відповідати таким критеріям:

1) бути відкритою на недискримінаційній основі для будь-якого постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг протягом усього строку експлуатації електронної комунікаційної мережі, побудованої шляхом спільного інвестування.

Пропозиція може включати обґрунтовані умови щодо фінансової спроможності потенційного учасника спільного інвестування, зокрема щодо підтвердження його здатності здійснювати поетапне фінансування будівництва електронної комунікаційної мережі та щодо прийняття стратегічного плану, на основі якого розробляються середньострокові плани будівництва такої мережі;

2) бути прозорою, що передбачає:

а) оприлюднення її на веб-сайті постачальника електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом;

б) надання на запит потенційного учасника спільного інвестування у строк, що не перевищує 20 робочих днів з моменту його отримання, повних деталізованих умов, включаючи юридичну форму договору про спільне інвестування та строк дії правил управління інструментом спільного інвестування, а також інформації про встановлені етапи процесу створення та розвитку проекту спільного інвестування;

3) включати справедливі та недискримінаційні умови для потенційних учасників спільного інвестування, які сприяють сталій конкуренції в довгостроковій перспективі, зокрема таке:

а) умови участі у договорі про спільне інвестування, у тому числі щодо термінів для участі, фінансових розрахунків, необхідних для придбання певних прав, захисту інтересів учасників на етапі будівництва та експлуатації мереж, у тому числі надання незмінних прав користування протягом визначеного строку експлуатації електронної комунікаційної мережі, а також умов припинення договору про спільне інвестування. Недискримінаційні умови не означають надання однакових умов усім потенційним учасникам спільного інвестування;

б) забезпечення гнучкості у питаннях вартості та часу виконання зобов'язань, у тому числі із застосуванням узгодженого та потенційно зростаючого відсотка загальної кількості кінцевих користувачів на певній території, що дає змогу учасникам з меншими розмірами та обмеженими ресурсами вступати до спільного інвестування на мінімально достатньому рівні з поступовим збільшенням своєї участі.

При визначенні фінансового вкладу учасника спільного інвестування повинні враховуватися вищі ризики здійснення інвестицій на ранніх етапах будівництва електронної комунікаційної мережі;

в) можливе збільшення вартості для зобов'язань, узятих на себе на пізніх етапах, після початку проекту спільного інвестування, що обумовлене зменшенням ризиків та стимуллюванням залучення коштів на більш ранніх етапах розгортання мереж;

г) передбачати відповідно до договору про спільне інвестування передачу на договірних засадах придбаних прав участі у спільному інвестуванні іншим учасникам спільного інвестування або третім особам, які беруть на себе обов'язок виконання усіх первинних зобов'язань за договором про спільне інвестування учасника, що передає такі права;

г) передбачати надання учасниками взаємних прав на справедливих та прозорих умовах для доступу до спільно інвестованої фізичної інфраструктури електронних комунікаційних мереж з метою надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі кінцевим користувачам послуг;

д) транспортна електронна комунікаційна мережа, створена шляхом спільного інвестування, повинна забезпечувати доступ до мережі всім учасникам спільного інвестування для ініціації та термінації з'єднань на справедливих умовах, у тому числі фінансових, з урахуванням різних рівнів ризику, прийнятих певними учасниками;

4) забезпечувати стабільні інвестиції, що можуть задовольнити майбутні потреби в електронних комунікаційних мережах, шляхом розгортання нових елементів мережі, що значною мірою сприяють розгортанню мереж надвисокої пропускної здатності.

3. Регуляторний орган у встановленому ним порядку повинен оцінювати відповідність пропозиції для спільного інвестування наведеним у частині другій цієї статті критеріям та, у разі її відповідності, прийняти рішення про обов'язковість такої пропозиції та про ненакладення інших зобов'язань відповідно до [статей 88 і 89](#) цього Закону щодо елементів нової мережі високої пропускної здатності, якщо принаймні один потенційний учасник укладає договір спільного інвестування такої мережі з постачальником електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом.

Це не перешкоджає накладенню за результатами аналізу ринка регуляторних зобов'язань з питань, що не відповідають умовам, викладеним у частинах [другій](#) та [третій](#) цієї статті.

4. Як виняток із [частини третьої](#) цієї статті регуляторний орган за наявності обґрунтованих підстав та в установленому ним порядку приймає рішення про накладення, збереження або зміну регуляторних зобов'язань, передбачених [статтями 88 і 89](#) цього Закону, щодо нових мереж надвисокої пропускної здатності у разі необхідності вирішення значних проблем щодо конкуренції на певних ринках, характеристики яких не дозволяють подолати такі проблеми в інший спосіб.

5. Постачальники мереж електронних комунікацій із значним ринковим впливом, на яких накладені регуляторні зобов'язання відповідно до цієї статті, щороку надають до регуляторного органу у встановлених ним формі та строки регуляторну звітність про виконання таких зобов'язань.

Стаття 93. Функціональний поділ

1. Якщо попереднє накладення відповідно до цього розділу зобов'язань щодо доступу не привело до досягнення ефективної конкуренції і усунення її порушень та існують важливі і постійні проблеми з конкуренцією на певних ринках доступу, як винятковий засіб на вертикально інтегрованого постачальника електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом може бути накладене регуляторне зобов'язання забезпечувати діяльність, пов'язану з оптовим наданням відповідних послуг доступу через суб'єкта господарювання, який діє самостійно. Такий суб'єкт господарювання повинен надавати послуги доступу всім постачальникам електронних комунікаційних мереж та/або послуг, у тому числі тим, що контролюються материнською компанією, на тих самих умовах, у тому числі щодо рівня цін і якості обслуговування, та із застосуванням тих самих систем і процесів.

2. Зобов'язання, передбачене частиною першою цієї статті, накладається регуляторним органом у порядку, що встановлюється ним з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції щодо примусового поділу.

3. Передбачене цією статтею рішення повинно містити:

1) докази, що обґрунтують висновки регуляторного органу, зазначені у частині першій цієї статті;

2) обґрунтування висновку про відсутність або низьку вірогідність ефективної та стабільної конкуренції, пов'язаної з інфраструктурою електронних комунікаційних мереж, протягом визначеного періоду часу;

3) аналіз очікуваного регуляторного впливу на такого постачальника, в тому числі працівників відокремленого суб'єкта господарювання, та сферу електронних комунікацій в цілому, на стимули для інвестування у цій сфері, а також на інші заінтересовані сторони, очікуваний вплив на конкуренцію та потенційні наслідки для споживачів;

4) обґрунтування, що таке зобов'язання буде найбільш ефективним регуляторним зобов'язанням, спрямованим на вирішення проблем конкуренції на відповідному ринку (ринках).

4. До постачальника електронних комунікаційних мереж, на якого накладені регуляторні зобов'язання відповідно до цієї статті, не можуть застосовуватися будь-які регуляторні зобов'язання, передбачені статтями 85-90 цього Закону, на будь-якому ринку, де він був визначений таким, що має значний ринковий вплив.

Стаття 94. Добровільне виділення (поділ) активів вертикально інтегрованого постачальника

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом повинні інформувати регуляторний орган не пізніше ніж за три місяці до будь-якої запланованої передачі їхніх активів у мережі місцевого доступу чи істотної їх частини до іншої юридичної особи або створення окремого суб'єкта господарювання з метою забезпечення надання всім постачальникам роздрібних послуг, включаючи власні підрозділи, що надають роздрібні послуги, еквівалентних послуг доступу.

2. Такі постачальники також повинні:

1) інформувати регуляторний орган про зміну намірів щодо виділення (поділу) та про кінцевий результат поділу;

2) надавати у встановленій регуляторним органом формі пропозицію про умови доступу, які будуть застосовуватися до їхньої електронної комунікаційної мережі протягом періоду здійснення та після здійснення поділу, з метою забезпечення ефективного та недискримінаційного доступу третіх осіб (за наявності відповідних зобов'язань).

3. Регуляторний орган повинен оцінити відповідно до встановленого ним порядку вплив запланованого виділення (поділу) та наданих пропозицій про умови доступу на виконання існуючих регуляторних зобов'язань.

На основі передбаченої цією частиною оцінки регуляторний орган приймає в установленаому ним порядку рішення про накладення, збереження, зміну чи скасування регуляторних зобов'язань, а також визначення обов'язку дотримання наданих пропозицій про умови доступу в повному обсязі чи частково.

4. Рішення, передбачені цією статтею, приймаються з проведенням консультацій із заінтересованими сторонами відповідно до цього Закону.

Стаття 95. Надання постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом пропозицій щодо регуляторних зобов'язань

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом мають право надавати регуляторному органу пропозиції щодо регуляторних зобов'язань стосовно умов доступу та/або спільногго інвестування, що застосовуються до їхніх мереж електронних комунікацій, зокрема щодо:

1) механізму співпраці, що стосується оцінки відповідних і пропорційних зобов'язань згідно із [статтею 84](#) цього Закону;

2) спільногго інвестування в мережі високої пропускної здатності відповідно до [статті 92](#) цього Закону;

3) ефективного і недискримінаційного доступу третіх осіб відповідно до [статті 94](#) цього Закону протягом та після здійснення вертикально інтегрованим постачальником добровільного поділу.

Такі пропозиції повинні бути деталізованими та включати терміни і обсяги їх реалізації, щоб дати змогу регуляторному органу здійснити свою оцінку відповідно до [частини другої](#) цієї статті, та можуть виходити за межі періодів для проведення аналізу ринку, передбачених [частиною шостою](#) статті 82 цього Закону.

2. З метою оцінки пропозицій, передбачених [частиною першою](#) цієї статті, крім тих, що не відповідають одній чи більше вимогам [розділу XII](#) цього Закону, регуляторний орган проводить консультації із заінтересованими сторонами відповідно до цього Закону.

3. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, що є потенційними учасниками спільногго інвестування розгортання мереж та/або запитувачами доступу, можуть надавати регуляторному органу пропозиції щодо змін до пропозицій стосовно умов регуляторного зобов'язання з умов з доступу та/або спільногго інвестування.

4. При оцінці пропозицій постачальника електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом щодо умов регуляторних зобов'язань стосовно доступу та/або спільногго інвестування регуляторний орган повинен враховувати таке:

1) докази щодо справедливого та правомірного характеру запропонованих умов регуляторних зобов'язань;

2) відкритість регуляторних зобов'язань для усіх постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, що є учасниками відповідного ринку (ринків);

3) своєчасне надання доступу на справедливих, правомірних і недискримінаційних умовах, у тому числі до мереж високої пропускної здатності, для надання відповідних роздрібних послуг;

4) загальну відповідність запропонованих умов регуляторних зобов'язань цілям забезпечення стабільної конкуренції на ринках роздрібних послуг та сприяння співпраці з розвитку мереж високої пропускної здатності в інтересах кінцевих користувачів.

5. Регуляторний орган у строк, що не перевищує 30 робочих днів з моменту отримання пропозицій, та з урахуванням результатів консультацій надсилає постачальникам електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом попередні висновки щодо відповідності наданих пропозицій щодо регуляторних зобов'язань вимогам цієї статті.

Постачальник електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом у разі необхідності переглядає свою пропозицію з урахуванням попередніх висновків регуляторного органу у строк, що не перевищує 20 робочих днів з моменту їх отримання.

Регуляторний орган у строк, що не перевищує 30 робочих днів з моменту схвалення попередніх висновків, приймає рішення про затвердження регуляторних зобов'язань відповідно до наданих пропозицій в повному обсязі або в частині, що не суперечить цій статті, та визначає строк, на який вони накладаються.

У разі регуляторного зобов'язання щодо спільногого інвестування такий строк не може бути меншим семи років.

При прийнятті рішення щодо накладення зобов'язань за цією статтею регуляторний орган повинен оцінити наслідки такого рішення для розвитку ринку та доцільність накладення чи ненакладення регуляторних зобов'язань.

6. Регуляторний орган здійснює нагляд за забезпеченням виконання зобов'язань відповідно до цієї статті та розглядає питання про продовження строку їх дії у разі його закінчення.

Стаття 96. Особливості накладення зобов'язань на постачальника, який надає послуги лише на оптових ринках електронних комунікацій

1. При визначенні відповідно до [статті 83](#) цього Закону постачальника із значним ринковим впливом на оптовому ринку (ринках) електронних комунікацій, який не працює на жодних роздрібних ринках електронних комунікацій, регуляторний орган повинен встановити наявність таких характеристик:

1) постачальник та його підрозділи, а також підприємства, що ним контролюються, та будь-який акціонер, здатний здійснювати контроль над таким постачальником, здійснює та планує здійснювати діяльність лише на оптових ринках електронних комунікацій і не здійснює діяльності на жодному роздрібному ринку електронних комунікацій;

2) постачальник не має договорів, що містять ексклюзивні умови для одного певного постачальника на роздрібному ринку електронних комунікацій.

2. За наявності передбачених [частиною першою](#) цієї статті умов регуляторний орган може накладати лише регуляторні зобов'язання, передбачені [статтями 86 і 89](#) цього Закону, або щодо справедливої і обґрутованої ціни, у разі встановлення такої необхідності за результатами аналізу ринку та з урахуванням перспективної оцінки ймовірної поведінки постачальника із значним ринковим впливом.

3. Регуляторний орган має право у будь-який час переглянути регуляторні зобов'язання, накладені згідно із цією статтею, у разі наявності підтвердження того, що умови [частини першої](#) цієї статті більше не виконуються та існує необхідність застосування норм, викладених у [статтях 81-90](#) цього Закону.

Постачальник із значним ринковим впливом на оптовому ринку електронних комунікацій повинен інформувати регуляторний орган про зміну обставин, зазначених у [частині першій](#) цієї статті, у строк, що не перевищує 10 робочих днів з моменту їх настання.

4. Регуляторний орган також переглядає зобов'язання, накладені згідно з цією статтею, якщо на підставі вивчення поданих умов, що пропонуються постачальником із значним ринковим впливом своїм конкурентам, регуляторний орган робить висновок про наявність проблем з конкуренцією, які шкодять кінцевим користувачам та потребують накладення одного або кількох регуляторних зобов'язань відповідно до [статей 84, 86, 87, 89](#) цього Закону або зміни таких зобов'язань, накладених відповідно до [частини другої](#) цієї статті.

5. Рішення, передбачені цією статтею, приймаються з проведенням консультацій із заінтересованими сторонами відповідно до цього Закону.

Стаття 97. Перехід із застарілої інфраструктури мереж електронних комунікацій

1. Постачальник електронних комунікаційних мереж із значним ринковим впливом на відповідному ринку (ринках) зобов'язаний повідомляти регуляторний орган у встановлених ним строки та формі про план щодо виведення з експлуатації або зміни частини інфраструктури електронної комунікаційної мережі, в тому числі інфраструктури, необхідної для управління мідною мережею, що підпадає під зобов'язання відповідно до [статей 85-96](#) цього Закону.

2. Регуляторний орган у встановленому ним порядку повинен забезпечити, щоб процес виведення з експлуатації або заміни застарілої інфраструктури електронних комунікаційних мереж передбачав наявність прозорого графіка та умов, у тому числі строків такої заміни, і встановлював наявність альтернативних засобів забезпечення доступу до оновленої інфраструктури мереж, які мають не гіршу якість, у разі, якщо це необхідно для захисту конкуренції та прав кінцевих користувачів.

3. Регуляторний орган може зняти зобов'язання, передбачені частинами [першою](#) та [другою](#) цієї статті, у разі якщо буде встановлено, що такий постачальник електронних комунікацій виконав обидві такі умови:

1) встановив відповідні умови для переходу із застарілої інфраструктури електронних комунікаційних мереж, у тому числі щодо надання альтернативних засобів доступу, не гіршої якості, ніж ті, що були доступні з використанням застарілої інфраструктури електронних комунікаційних мереж, а також для їх надання запитувачам доступу до тих самих кінцевих користувачів;

2) виконав умови та процедури, про які повідомив регуляторний орган відповідно до цієї статті.

Рішення, передбачені цією частиною, приймаються з проведенням консультацій із заінтересованими сторонами відповідно до цього Закону.

Стаття 98. Регуляторний контроль роздрібних послуг електронних комунікацій

1. Регуляторний орган приймає рішення про накладення регуляторних зобов'язань на постачальників електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом на певному роздрібному ринку, визначених відповідно до [статті 83](#) цього Закону, за наявності одночасно таких умов:

1) у результаті проведеного аналізу ринку регуляторний орган встановлює, що певний ринок роздрібних послуг, визначений відповідно до [статті 83](#) цього Закону, не є ефективно конкурентним;

2) регуляторний орган робить висновок, що зобов'язання, накладені відповідно до [статей 84-90](#) цього Закону на відповідних оптових ринках електронних комунікацій, не привели до досягнення завдань, передбачених [статтею 4](#) цього Закону.

2. Регуляторні зобов'язання, накладені згідно з [частиною першою](#) цієї статті, повинні ґрунтуватися на характері виявленої проблеми, бути пропорційними їй та виправданими в розрізі завдань, передбачених [статтею 4](#) цього Закону.

Регуляторний орган застосовує відповідно до цієї статті регуляторні зобов'язання з метою недопущення застосування завищених цін (встановлення яких було б неможливе за умови ефективної конкуренції) чи стримування виходу на ринок або обмеження конкуренції шляхом встановлення цін на послуги нижче собівартості, що унеможливлює конкуренцію з боку інших постачальників послуг електронних комунікацій та спрямовано на усунення з ринку інших постачальників послуг та/або надання невиправданих переваг певним кінцевим користувачам або на технічно та/або економічно необґрутоване (щодо кінцевих користувачів) пакетування послуг електронних комунікацій.

3. Регуляторний орган у встановленому ним порядку з метою захисту інтересів кінцевих користувачів і сприяння ефективній конкуренції та за наявності умов, передбачених частинами [першою](#) та [другою](#) цієї статті, приймає рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом на певному роздрібному ринку регуляторних зобов'язань з:

- 1) встановлення максимальної граничної роздрібної ціни;
- 2) контролю за індивідуальними тарифами (що визначаються регуляторним органом) на електронні комунікаційні послуги;
- 3) орієнтування тарифів (цін) на електронні комунікаційні послуги на собівартість;
- 4) орієнтування тарифів (цін) на електронні комунікаційні послуги на ціни на подібних ринках.

4. Постачальник електронних комунікаційних послуг із значним ринковим впливом, на якого накладені регуляторні зобов'язання відповідно до цієї статті, повинен застосовувати системи обліку витрат відповідно до вимог (формату та методології обліку), що встановлюються регуляторним органом.

Дотримання таких вимог щороку підтверджується аудиторським висновком, який подається до регуляторного органу у встановлені ним терміни.

Регуляторний орган щороку оприлюднює на електронній регуляторній платформі висновок щодо відповідності системи обліку витрат такого постачальника встановленим вимогам.

5. Регуляторний орган не повинен застосовувати передбачені цією статтею механізми контролю цін до географічних або роздрібних ринків, якщо на таких ринках існує ефективна конкуренція.

6. Рішення, передбачені цією статтею, приймаються з проведенням консультацій із заінтересованими сторонами відповідно до [статті 22](#) цього Закону.

Розділ XIII. УНІВЕРСАЛЬНІ ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЙНІ ПОСЛУГИ

Стаття 99. Універсальні електронні комунікаційні послуги

1. Універсальними електронними комунікаційними послугами є:

- 1) послуги широкосмугового доступу до мережі Інтернет у фіксованому місці, що відповідають вимогам [частини другої](#) цієї статті;
- 2) послуги голосових електронних комунікацій у фіксованому місці.

Універсальна електронна комунікаційна послуга надається у фіксованому місці (за адресою будинку, споруди, вказаної споживачем) незалежно від технологій (проводового, безпроводового) доступу споживача до електронних комунікаційних мереж.

2. Універсальні електронні комунікаційні послуги широкосмугового доступу до мережі Інтернет у фіксованому місці повинні забезпечувати швидкість відповідно до показників та параметрів, встановлених центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра. Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра повинен встановлювати показники на рівні, достатньому для підтримки доступу споживачів до таких послуг (сервісів):

- 1) електронна пошта;
- 2) пошукові системи, що дають змогу здійснювати пошук усіх типів інформації;
- 3) основні електронні засоби навчання та освіти;
- 4) засоби масової інформації в мережі Інтернет;
- 5) електронна комерція;
- 6) інтернет-банкінг;
- 7) доступ до послуг електронного урядування (електронних адміністративних послуг);
- 8) соціальні мережі та сервіси обміну повідомленнями в мережі Інтернет;
- 9) голосові та відеоз'єднання.

3. Усі споживачі на всій території України мають право на отримання універсальних електронних комунікаційних послуг із встановленими центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра показниками якості та за доступною ціною.

4. Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, регуляторний орган, інші органи державної влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень та цього Закону зобов'язані здійснювати заходи із забезпечення реалізації прав споживачів на доступ до універсальних послуг.

Стаття 100. Надання доступних універсальних електронних комунікаційних послуг

1. З метою визначення доступності для споживачів цін на універсальні послуги на всій території України регуляторний орган за участю центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також центральних органів державної влади у сферах економічного розвитку, торгівлі та статистичного обліку щороку здійснює у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку моніторинг рівня тарифів (цін) на послуги, визначені [статтею 99](#) цього Закону.

Доступність універсальних електронних комунікаційних послуг визначається за встановленими Кабінетом Міністрів України критеріями та їх значеннями з урахуванням рівня цін на універсальні електронні комунікаційні послуги на території держави та рівня доходів споживачів.

Результати такого моніторингу оприлюднюються регуляторним органом на електронній регуляторній платформі та надсилаються до Кабінету Міністрів України для прийняття рішення про необхідність застосування заходів, передбачених [частиною першою](#) статті 101 цього Закону.

2. При наданні універсальних електронних комунікаційних послуг постачальник таких послуг повинен:

1) пропонувати та надавати споживачам відповідні універсальні послуги (послугу) на недискримінаційних умовах;

2) надавати універсальні послуги за встановленими центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра показниками якості;

3) надавати універсальні послуги за економічно обґрунтованими, прозорими та недискримінаційними цінами, інформувати споживачів про зміни цін на універсальні послуги не пізніше ніж за 20 календарних днів до їх застосування у спосіб, визначений правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг;

4) надавати універсальні електронні комунікаційні послуги на підставі публічного договору приєднання, який повинен відповідати вимогам, визначенням [статтею 103](#) цього Закону та правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, та оприлюднюватися на веб-сайті постачальника електронних комунікаційних послуг у форматі відкритих даних;

5) припиняти надання універсальних електронних комунікаційних послуг споживачам, які відносяться до вразливих соціальних груп, у порядку, встановленому правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг.

3. Сприяння отриманню універсальних електронних комунікаційних послуг споживачами з інвалідністю та заходи із сприяння забезпечення їх відповідним термінальним обладнанням та спеціальними засобами, що покращують рівноцінний доступ, включаючи, за необхідності, розпізнавання та синтез мови, здійснюються за рахунок державних коштів у порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 101. Забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг

1. У разі встановлення за результатами моніторингу, зазначеного у [частині першій](#) статті 100 цього Закону, що ціни на універсальні електронні комунікаційні послуги не є доступними для вразливих соціальних груп споживачів, такі споживачі мають право на отримання в порядку і розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України, цільової адресної соціальної допомоги для отримання таких послуг. Такий порядок та розміри повинні переглядатися Кабінетом Міністрів України не рідше одного разу на три роки.

2. У разі встановлення за результатами географічних оглядів розгортання мереж відсутності на певній території (територіях) універсальної послуги та за умови, що така послуга не може бути забезпечена на цій території (територіях) на комерційних умовах, регуляторний орган приймає рішення про визначення цісі території (територій) такою, на якій має бути здійснено забезпечення доступу до універсальних електронних комунікаційних послуг.

3. У разі прийняття такого рішення на електронній регуляторній платформі оприлюднюються:

1) рішення про визначення території (територій) такою, на якій має бути здійснено забезпечення доступу до універсальних електронних комунікаційних послуг;

2) пропозиція постачальникам електронних комунікаційних послуг подати у визначений строк заявки на участь у конкурсі з розгортання електронних комунікаційних мереж для забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг;

3) інформація щодо умов конкурсу та компенсації у зв'язку з цим частини витрат на розгортання електронних комунікаційних мереж.

4. Конкурс проводиться центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку з урахуванням законодавства про публічні закупівлі. Умови конкурсу можуть

передбачати компенсацію частини витрат від розгортання електронних комунікаційних мереж для забезпечення доступу до універсальних електронних комунікаційних послуг відповідно до [статті 102](#) цього Закону.

5. Постачальники електронних комунікаційних послуг, обрані на передбаченому [частиною другою](#) цієї статті конкурсі, з метою розгортання електронних комунікаційних мереж для забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг на призначений території мають право на:

1) безкоштовний доступ на відповідній території в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України, до об'єктів інфраструктури державної та комунальної форм власності, придатної для розгортання (створення) електронних комунікаційних мереж, у тому числі антен, стовпів, труб, кабельної каналізації, колекторів, люків, опор, веж, щогл, будівель, їх відповідних інженерних систем, інших інженерних споруд та засобів;

2) доступ з метою розгортання мереж для забезпечення універсальних електронних комунікаційних послуг за встановленими Кабінетом Міністрів України тарифами до елементів інфраструктури об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики, кабельної каналізації електрозв'язку, будинкової розподільної мережі.

6. У разі якщо жоден суб'єкт господарювання не взяв участі в конкурсі або за його результатами не визначено постачальника електронних комунікаційних послуг для розгортання електронних комунікаційних мереж з метою забезпечення доступності універсальних електронних комунікаційних послуг на визначеній території, регуляторний орган в установленому Кабінетом Міністрів України порядку призначає одного або кількох постачальників електронних комунікаційних послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначений території, з числа тих, у яких більшою мірою наявні можливості для їх надання.

Таке рішення приймається з урахуванням економічних і технічних можливостей відповідного постачальника послуг електронних комунікацій, у тому числі наявності відповідної мережі електронних комунікацій, території покриття, його частки на певному ринку та фінансового стану.

7. У разі наявності у постачальника універсальних електронних комунікаційних послуг простроченої заборгованості компенсації від держави витрат на розгортання та/або обслуговування електронних комунікаційних мереж такий постачальник має право відмовитися від розгортання мережі для забезпечення наявності універсальних електронних комунікаційних послуг за процедурою, передбаченою [частиною шостою](#) цієї статті. У такому разі нові рішення, передбачені [частиною шостою](#) цієї статті, стосовно такого постачальника не приймаються, а прийняті - підлягають скасуванню регуляторним органом.

8. Рішення щодо компенсації частини витрат на розгортання електронних комунікаційних мереж та/або рішення про накладення зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначений території, передбачені цією статтею, приймаються регуляторним органом за умови наявності та в межах передбаченого законом про державний бюджет на відповідний рік (роки) фінансування для компенсації витрат розгортання мереж для забезпечення доступу до універсальних послуг. У разі відсутності фінансування такі рішення підлягають скасуванню регуляторним органом на вимогу призначеного постачальника універсальних послуг.

9. Постачальник електронних комунікаційних послуг, розгортання електронної комунікаційної мережі якого здійснювалося з компенсацією частини витрат за рахунок державних коштів, повинен здійснювати надання універсальних послуг з використанням такої мережі на відповідній призначений території.

Якщо такий постачальник має намір надати частину або всі активи своєї місцевої мережі доступу окремій юридичній особі, він повинен інформувати про це регуляторний орган у

встановлені ним строки. Регуляторний орган повинен здійснити оцінку впливу запланованого договору на надання універсальних послуг відповідно на призначений території.

У такому випадку регуляторний орган може приймати у встановленому ним порядку рішення про накладення, зміну чи скасування зобов'язань, передбачених цією статтею, у тому числі накладення на постачальника послуг електронних комунікацій, на користь якого була відчужена така мережа, зобов'язання забезпечувати доступ до універсальних послуг.

10. Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про застосування в установленому порядку механізмів державно-приватного партнерства відповідно до [Закону України](#) "Про державно-приватне партнерство" та концесії відповідно до [Закону України](#) "Про концесію" з метою розгортання електронних комунікаційних мереж для забезпечення доступності універсальних послуг на певній призначений території (територіях).

11. З метою забезпечення наявності універсальних електронних комунікаційних послуг центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра може здійснювати закупівлі товарів, робіт і послуг для виконання робіт з розгортання та обслуговування мереж на конкурсній основі з урахуванням вимог законодавства України про публічні закупівлі.

12. Фінансування заходів з розгортання мереж для забезпечення доступу до універсальних послуг може здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів.

13. Регуляторний орган приймає передбачені цією статтею рішення в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з урахуванням принципів об'ективності, прозорості, недискримінації, пропорційності та необхідності мінімізувати спотворення ринку, а також з проведенням консультацій відповідно до [статті 22](#) цього Закону.

Стаття 102. Умови компенсації збитків, пов'язаних з виконанням зобов'язань щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг

1. Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, погодженим з регуляторним органом, встановлює порядок компенсації постачальникам електронних комунікаційних послуг збитків, визначених відповідно до законодавства, понесених унаслідок зобов'язання з розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних послуг, за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством, що визначаються законом про державний бюджет на відповідний рік.

2. У разі наявності збитків на розгортання електронних комунікаційних мереж, що підлягають компенсації, постачальник універсальних електронних комунікаційних послуг має право звернутися до регуляторного органу із заявою про відшкодування підтверджених і обґрутованих належним чином збитків.

3. Порядок і методику розрахунку та відшкодування збитків на розгортання електронних комунікаційних мереж для надання універсальних електронних комунікаційних послуг встановлює Кабінет Міністрів України.

4. Регуляторний орган у строк, що не перевищує двох місяців з моменту отримання заяви, передбаченої [частиною другою](#) цієї статті, повинен в установленому Кабінетом Міністрів України порядку здійснити перевірку розрахунків збитків, наданих заявником, та прийняти рішення про їх відшкодування та розмір такого відшкодування.

При прийнятті такого рішення регуляторний орган забезпечує дотримання принципів об'ективності, прозорості, недискримінації, пропорційності та застосування механізму консультацій.

Стаття 103. Умови надання універсальних електронних комунікаційних послуг

1. У разі надання універсальних електронних комунікаційних послуг постачальником електронних комунікаційних послуг, призначеним відповідно до [статті 101](#) цього Закону, умови їх надання визначаються постачальником таких послуг відповідно до цього Закону і правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг та повинні, в тому числі, включати:

1) виставлення рахунків відповідно до визначеного правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг безкоштовного розшифрування отриманих споживачем універсальних електронних комунікаційних послуг за розрахунковий період, до якого споживач має претензії, з урахуванням технічної можливості постачальника електронних комунікаційних послуг;

2) вибіркову безкоштовну заборону за вимогою споживача на вихідні дзвінки та, за наявності технічної можливості, визначені типи або визначені номери;

3) обов'язкове повідомлення про можливість припинення чи призупинення надання послуг у зв'язку з несплатою рахунків і надання їм строку для погашення заборгованості і збереження можливості здійснення екстрених викликів на період відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг;

4) надання за зверненням споживачів тарифних консультацій (інформації) щодо альтернативних (нижчих) тарифів з меншими витратами, у разі їх наявності;

5) контроль витрат за надання універсальної електронної комунікаційної послуги шляхом надсилення споживачам безкоштовних повідомлень у разі досягнення граничної суми коштів, визначеної договором, відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг;

6) можливість деактивувати платежі третьим особам шляхом заборони списання оплати за послуги, що надаються ними з використанням мереж електронних комунікацій (контент, додаткові послуги третьих осіб тощо), з абонентського рахунку для оплати електронних комунікаційних послуг.

Розділ XIV. ПОСЛУГИ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА КІНЦЕВІ КОРИСТУВАЧІ ПОСЛУГ

Стаття 104. Загальні засади надання електронних комунікаційних послуг кінцевим користувачам

1. Постачальники електронних комунікаційних послуг не повинні застосовувати дискримінаційні умови надання електронних комунікаційних послуг для кінцевих користувачів з причин, пов'язаних з громадянством кінцевого користувача, місцем його проживання або місцем надання послуги, якщо такі відмінності (обмеження) не обумовлені технічними та економічними умовами надання електронних комунікаційних послуг чи іншими об'єктивними причинами відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг.

2. Постачальники електронних комунікаційних послуг та кінцеві користувачі послуг повинні дотримуватися правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг, затверджених Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

3. Умовами надання та отримання електронних комунікаційних послуг кінцевому користувачу є:

1) укладення договору про надання електронних комунікаційних послуг відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг та інших актів законодавства;

2) оплата замовленої кінцевим користувачем електронної комунікаційної послуги, якщо інше не передбачено цим Законом або договором про надання електронних комунікаційних послуг.

4. Постачальники послуг міжособистісних електронних комунікацій, за винятком послуг без використання нумерації, повинні забезпечувати відповідно до цього Закону та правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг:

1) сумісність електронних комунікаційних послуг, що надаються ними;

2) можливість з'єднання кінцевих користувачів з номерами національного плану нумерації;

3) дотримання вимог щодо захисту прав кінцевих користувачів електронних комунікаційних послуг.

5. Кінцевий користувач має право отримувати послугу знеособлено відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг та умов надання послуг, встановлених постачальником електронних комунікаційних послуг.

Кінцевий користувач, не ідентифікований постачальником електронних комунікаційних послуг, має право здійснити ідентифікацію в порядку, встановленому регуляторним органом, у тому числі дистанційну із застосуванням відповідно до законодавства про електронні довірчі послуги будь-яких засобів електронної ідентифікації середнього та високого рівнів довіри, передбачених зазначеним порядком ідентифікації.

6. Кінцеві користувачі послуг мають право на захист своїх прав відповідно до законодавства, в тому числі в судовому порядку або шляхом звернення у разі їх порушення до регуляторного органу для проведення заходів державного нагляду та усунення виявлених порушень. Споживачі електронних комунікаційних послуг, крім зазначеного, мають право на позасудовий розгляд спорів за їх зверненням регуляторним органом відповідно до [статті 123](#) цього Закону.

7. Постачальники електронних комунікаційних послуг повинні безоплатно надавати:

послуги голосових електронних комунікацій або послуги з передачі текстового повідомлення, якщо вони надаються абонентам для направлення (здійснення) ними благодійного електронного повідомлення;

послуги з перерахування коштів як благодійної пожертви на користь неприбуткової організації, у тому числі благодійної організації (крім політичних партій і кредитних спілок), або територіальної громади на виконання благодійного електронного повідомлення, направленого (здійсненого) таким абонентом;

послуги з публічного збору благодійних пожертв з використанням благодійного електронного повідомлення згідно з договором, укладеним між постачальником електронних комунікаційних послуг та неприбутковою організацією, у тому числі благодійною організацією (крім політичних партій і кредитних спілок), або територіальною громадою.

При цьому на суму коштів, перераховану постачальником електронних комунікаційних послуг на цілі благодійної діяльності, зібраних публічним збором благодійних пожертв з використанням благодійного електронного повідомлення, зменшується аванс абонента за електронні комунікаційні послуги. Відповідна suma коштів списується з особового рахунку абонента.

8. Надання та отримання електронних комунікаційних послуг органами державної влади та органами місцевого самоврядування здійснюються на договірних засадах відповідно до цього Закону.

9. Відповідно до законодавства про інформацію, про авторське право та суміжні права регуляторний орган спільно з іншими уповноваженими органами державної влади сприяє

співпраці постачальників електронних комунікаційних послуг та суб'єктів господарювання, зацікавлених у поширенні законного контенту в електронних комунікаційних мережах, у питаннях інформування кінцевих користувачів електронних комунікаційних послуг про вимоги законодавства щодо інформації, поширення якої є порушенням закону, та щодо захисту авторських та суміжних прав при користуванні електронними комунікаційними послугами.

Стаття 105. Інформація щодо надання електронних комунікаційних послуг

1. До укладення договору про надання електронних комунікаційних послуг та під час надання послуг незалежно від типу чи виду електронних комунікаційних послуг кінцевий користувач має право на отримання вичерпної інформації щодо опису умов такого договору відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг, яка повинна, зокрема, включати:

- 1) основні характеристики кожної електронної комунікаційної послуги;
- 2) відомості про постачальника електронних комунікаційних послуг, зокрема найменування, адресу місцезнаходження, а також номер телефону, електронну адресу та адресу веб-сайту;
- 3) загальну вартість електронних комунікаційних послуг, включаючи податки, а також усі додаткові платежі, пов'язані з наданням послуги;
- 4) мінімальні обсяг та/або тривалість користування електронною комунікаційною послугою, необхідні для використання умов акцій (спеціальних пропозицій);
- 5) умови та процедури (в частині, що стосується кінцевого користувача), пов'язані з послугою перенесення номера, переходом до іншого постачальника електронних комунікаційних послуг та виплатою відшкодування кінцевому користувачу у зв'язку із порушенням таких умов, у тому числі щодо термінів;
- 6) інформацію про право кінцевих користувачів, які використовують передплачені електронні комунікаційні послуги, на повернення, за запитом, будь-якого залишкового кредиту у випадках перенесення номера та переходу до іншого постачальника електронних комунікаційних послуг;
- 7) інформацію про платежі, що виникають при достроковому розірванні договору, у тому числі при перенесенні номера, про порядок розблокування термінального (кінцевого) обладнання та повернення витрат, пов'язаних з наданням термінального (кінцевого) обладнання;
- 8) механізм оплати, постачання (надання) електронних комунікаційних послуг, термін, до якого постачальник електронних комунікаційних послуг зобов'язується розпочати надання послуги, та порядок розгляду скарг з приводу їх надання;
- 9) строк дії договору про надання електронних комунікаційних послуг або, в разі його укладення на визначений строк, - умов продовження та припинення його дії, в тому числі дострокового;
- 10) інформацію, передбачену правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг, щодо заходів технічного захисту електронних комунікаційних мереж, що застосовуються постачальником електронних комунікаційних послуг відповідно до законодавства у сфері кібербезпеки;
- 11) інформацію щодо придатності електронних комунікаційних послуг для користування споживачами з інвалідністю;
- 12) інформацію відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг та законодавства про захист прав споживачів щодо:

а) порядку відшкодування у разі невідповідності електронних комунікаційних послуг, передбачених законодавством чи договором, параметрам якості та інших порушень умов договору про надання електронних комунікаційних послуг;

б) дій, які вживаються постачальником електронних комунікаційних послуг для реагування на інциденти безпеки, кібербезпеки, загрози чи уразливості електронних комунікаційних послуг (мереж);

в) можливості та порядку врегулювання питань у разі неналежного реагування на інциденти кібербезпеки, загрози чи уразливості послуг (мереж), порушення законодавства про захист персональних даних.

2. На доповнення до інформації, передбаченої частиною першою цієї статті, постачальники послуг доступу до мережі Інтернет та міжособистісних послуг електронних комунікацій надають таку інформацію:

1) як складову основних характеристиккої послуги - показники значень параметрів якості послуг, які пропонуються відповідно до статті 111 цього Закону;

2) вартість активації електронної комунікаційної послуги, всі періодичні витрати та витрати, пов'язані з її отриманням, та як складову інформації про ціну такої послуги:

а) деталі тарифного плану (планів), передбаченого договором, із зазначенням для кожного тарифного плану типів електронних комунікаційних послуг, що пропонуються, та їх обсягів, які включаються в розрахунковий період, а також ціни на додаткові обсяги електронних комунікаційних послуг;

б) для тарифного плану (планів) із встановленим обсягом електронних комунікаційних послуг право споживача перенести невикористаний обсяг з попереднього розрахункового періоду на наступний розрахунковий період, якщо така можливість передбачена договором про надання електронних комунікаційних послуг;

в) способи забезпечення прозорості моніторингу кінцевим користувачем обсягу споживання електронних комунікаційних послуг та розрахунків за них;

г) інформацію про тарифи щодо номерів або послуг, які є предметом спеціальних цінових умов (надається безпосередньо перед встановленням з'єднання або підключенням послуги), відповідно до правил надання;

г) для пакетних послуг, зокрема тих, які передбачають надання електронних комунікаційних послуг та термінального обладнання - зазначати також вартість окремих елементів пакета так, якщо б вони надавалися окремо за наявності технічної можливості щодо певної послуги;

д) деталі та умови, в тому числі вартість обслуговування, технічної підтримки та допомоги кінцевим користувачам послуг;

е) способи отримання актуальної інформації про всі чинні тарифи про витрати на технічне обслуговування;

3) як складова інформації про строк дії договору на пакетні електронні комунікаційні послуги - умови пролонгації та/або розірвання такого договору, в тому числі умови припинення надання пакетних електронних комунікаційних послуг у цілому або їх окремого елемента, в порядку, передбаченому умовами договору;

4) персональні дані, які необхідно надати до початку надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі ті, які будуть збиратися, оброблятися під час надання такої послуги та передаватися третім особам;

5) про продукти та електронні комунікаційні послуги, розроблені для споживачів з інвалідністю, та про способи отримання і оновлення такої інформації;

6) процедури вирішення спорів.

3. На доповнення до інформації, передбаченої частинами [першою](#) та [другою](#) цієї статті, постачальники послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації надають таку інформацію:

1) обмеження доступу до екстрених служб або інформації про місцезнаходження абонента через відсутність технічної можливості, якщо електронна комунікаційна послуга дозволяє кінцевим користувачам здійснювати дзвінки на номер у національному або міжнародному плані нумерації;

2) право кінцевого користувача приймати рішення про внесення його персональних даних до баз даних номерів та тип таких персональних даних.

4. На доповнення до інформації, передбаченої частинами [першою](#) і [другою](#) цієї статті, постачальники послуг доступу до мережі Інтернет надають інформацію про:

1) заходи, що вживаються постачальником електронних комунікаційних послуг і можуть впливати на якість послуг доступу до мережі Інтернет, конфіденційність та захист персональних даних кінцевих користувачів, а також їх можливий вплив;

2) вплив обмеження обсягу, швидкості та інших параметрів якості на послугу доступу до мережі Інтернет, зокрема на використання контенту, програм та послуг;

3) мінімальну, середню та максимальну швидкості приймання та передавання даних з/до власної мережі Інтернет у разі фіксованого зв'язку або прогнозовану максимальну швидкість завантаження на пристрій та завантаження в мережу Інтернет у разі мобільного зв'язку (до власної мережі), а також щодо впливу значних відхилень від рекламиованої швидкості на реалізацію прав кінцевих користувачів щодо отримання послуги;

4) способи захисту прав, доступні кінцевому користувачу відповідно до законодавства, у разі постійної або регулярно повторюваної невідповідності між фактичними характеристиками надання послуги доступу до мережі Інтернет (в частині швидкості та/або параметрів якості) та характеристиками, передбаченими [пунктами 1-4](#) цієї частини.

5. Передбачені [частинами першою - четвертою](#) цієї статті вимоги не поширюються на послуги електронних комунікацій з передачі сигналів, у тому числі для здійснення міжмашинної взаємодії.

6. Постачальники електронних комунікаційних послуг повинні доводити до кінцевих користувачів, у тому числі через свої веб-сайти, інформацію, передбачену [частинами першою - четвертою](#) цієї статті.

Інформація повинна подаватися в доступному та зручному для користування вигляді, що забезпечує її однозначне та чітке розуміння, і доступ до неї (із забезпеченням незмінності) протягом всього періоду часу надання відповідних електронних комунікаційних послуг.

За запитом зазначена вище інформація повинна бути надана в доступному форматі для споживачів з інвалідністю відповідно до законодавства.

7. Інформація, зазначена у [частинах першій - четвертій](#) цієї статті, є невід'ємною частиною договору про надання електронних комунікаційних послуг і може бути змінена лише за згодою сторін.

8. З метою забезпечення правильності виставлення рахунків за надані електронні комунікаційні послуги постачальники таких послуг повинні:

1) вести достовірний облік електронних комунікаційних послуг, що надаються ними;

2) зберігати записи про надані електронні комунікаційні послуги протягом строку позовної давності, визначеного законом;

3) у разі встановлення плати залежно від часу чи обсягу споживання наданих електронних комунікаційних послуг (тривалість часу, обсяг даних, кількість повідомлень, сеансів зв'язку) враховувати при розрахунках лише повні відповідні одиниці обліку таких послуг згідно з правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг. Поняття повної одиниці обліку послуг визначається правилами надання та отриманням електронних комунікаційних послуг.

Якщо послуги доступу до мережі Інтернет або універсальні електронні комунікаційні послуги обліковуються на основі споживання у часі або за обсягом споживання, їхні постачальники пропонують кінцевим користувачам можливість здійснювати контроль за отриманням кожної з цих послуг.

Стаття 106. Ціноутворення та розрахунки у сфері електронних комунікацій

1. Принципи ціноутворення у сфері електронних комунікацій:

1) встановлення тарифів на конкурентному ринку на основі попиту та пропозицій;

2) уникнення перехресного субсидування одних електронних комунікаційних послуг за рахунок інших;

3) залежність рівня тарифів від рівня якості електронних комунікаційних послуг.

2. Розрахунки за електронні комунікаційні послуги здійснюються на умовах договору про надання електронних комунікаційних послуг між постачальником електронних комунікаційних послуг та споживачем.

3. У разі невикористання авансу протягом розрахункового періоду залишок суми коштів переноситься на наступний розрахунковий період, якщо інше не передбачено договором. Списання постачальником електронних комунікаційних послуг залишку суми коштів споживача, в тому числі на свою користь, забороняється, крім випадків, передбачених правилами надання і отримання електронних комунікаційних послуг.

4. Повернення невикористаних з особового рахунку абонента коштів здійснюється на вимогу кінцевого користувача протягом строку позовної давності, а кінцевого користувача, який отримує послуги знеособлено, - протягом двох місяців після закінчення строку дії картки попередньо оплаченої послуги та/або ідентифікаційної картки у разі відмови від передплачених послуг та/або припинення дії договору та за умови його ідентифікації відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг.

Стаття 107. Права, обов'язки та відповідальність кінцевих користувачів послуг

1. Кінцеві користувачі послуг під час замовлення та/або отримання електронних комунікаційних послуг мають право на:

1) захист своїх прав державою;

2) вільний доступ до електронних комунікаційних послуг;

3) безпеку електронних комунікаційних послуг (згідно з договором про надання електронних комунікаційних послуг);

4) вільний вибір постачальника електронних комунікаційних послуг;

5) вільний вибір виду та кількості електронних комунікаційних послуг, які пропонуються постачальниками електронних комунікаційних послуг, у тому числі на отримання за наявності технічної можливості окремої електронної комунікаційної послуги (не в складі пакета послуг);

6) безоплатне отримання від постачальника електронних комунікаційних послуг вичерпної інформації щодо змісту, якості, вартості та порядку надання електронних комунікаційних послуг;

7) своєчасне і якісне одержання електронних комунікаційних послуг на умовах, визначених договором;

8) отримання від постачальника електронних комунікаційних послуг наявних відомостей щодо наданих електронних комунікаційних послуг у порядку, визначеному законодавством;

9) скорочення постачальником електронних комунікаційних послуг доступу кінцевого користувача до окремих видів електронних комунікаційних послуг на підставі його заяви;

10) повернення від постачальника електронних комунікаційних послуг невикористаної частки коштів у разі відмови від передплacених електронних комунікаційних послуг у випадках і порядку, визначених правилами надання і отримання цих послуг та договором про надання електронних комунікаційних послуг;

11) відмову від електронних комунікаційних послуг у порядку, встановленому договором про надання електронних комунікаційних послуг;

12) відшкодування збитків, заподіяних унаслідок невиконання чи неналежного виконання постачальником електронних комунікаційних послуг обов'язків, передбачених договором про надання електронних комунікаційних послуг чи законодавством;

13) оскарження неправомірних дій постачальників електронних комунікаційних послуг шляхом звернення до суду або уповноважених державних органів;

14) відмову від оплати електронної комунікаційної послуги, яку вони не замовляли;

15) отримання інформації щодо можливості та порядку відмови від замовленої електронної комунікаційної послуги;

16) безоплатне отримання від постачальника електронних комунікаційних послуг рахунків за надані електронні комунікаційні послуги. За особистим зверненням кінцевого користувача з урахуванням технічної можливості обладнання електронної комунікаційної мережі нарахована до оплати сума за надані послуги повинна бути розшифрована тільки за той розрахунковий період, до якого кінцевий користувач має претензії, із зазначенням номера кінцевого користувача, якого викликав кінцевий користувач, виду послуги, обсягу наданих послуг, суми коштів до сплати за кожний сеанс зв'язку.

Електронні комунікаційні послуги, що надаються знеособлено (анонімно), розшифруванню не підлягають;

17) перенесення номера;

18) інші права, визначені законодавством України та договором про надання електронних комунікаційних послуг.

2. Відновлення послуг у разі втрати електронних ідентифікаційних засобів знеособленим (анонімним) абонентом (у тому числі SIM-карти, e-SIM, налаштування інтернет-роутера тощо) здійснюється за умови ідентифікації цього абонента у постачальника електронних комунікаційних послуг та надання персональних даних.

Постачальники електронних комунікаційних послуг зобов'язані забезпечити можливість ідентифікації кінцевих користувачів із застосуванням засобів електронної ідентифікації високої та середньої довіри відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#).

Стаття 108. Обов'язки кінцевих користувачів електронних комунікаційних послуг

1. Кінцеві користувачі електронних комунікаційних послуг зобов'язані дотримуватися правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг, зокрема:

1) оплачувати замовлені та отримані електронні комунікаційні послуги, у тому числі абонентську плату та вартість пакетів послуг;

2) використовувати кінцеве (термінальне) обладнання, що має документ про відповідність;

3) не допускати використання кінцевого (термінального) обладнання для вчинення протиправних дій або дій, що суперечать інтересам національної безпеки, оборони та охорони правопорядку;

4) не допускати дій, що можуть створювати загрозу для безпеки експлуатації електронних комунікаційних мереж, підтримки цілісності та взаємодії електронних комунікаційних мереж, захисту інформаційної безпеки електронних комунікаційних мереж, електромагнітної сумісності радіообладнання, ускладнювати чи унеможливлювати надання послуг іншим кінцевим користувачам;

5) не допускати використання на комерційній основі кінцевого (термінального) обладнання та абонентських ліній електронних комунікаційних мереж для надання електронних комунікаційних послуг третім особам;

6) не здійснювати несанкціонованого втручання в роботу та/або використання електронної комунікаційної мережі, що спричинило або може спричинити збитки чи інші загрози майновим інтересам постачальників електронних комунікаційних послуг, інших кінцевих користувачів, третіх осіб;

7) надавати постачальнику електронних комунікаційних послуг свої достовірні дані у системі обліку та виконувати умови договору про надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі своєчасно оплачувати електронні комунікаційні послуги.

2. Кінцеві користувачі електронних комунікаційних послуг зобов'язані виконувати інші обов'язки відповідно до законодавства України та договору з постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

Стаття 109. Відповіальність кінцевих користувачів електронних комунікаційних послуг

1. Кінцеві користувачі електронних комунікаційних послуг несуть відповіальність за порушення норм цього Закону, правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг відповідно до закону та договору про надання та отримання електронних комунікаційних послуг.

2. Сплата кінцевим користувачем пені, правомірне припинення чи скорочення постачальником електронних комунікаційних послуг переліку електронних комунікаційних послуг, отримання кінцевим користувачем послуги перенесення номера не звільняє кінцевого користувача від обов'язку оплатити в повному обсязі надані йому електронні комунікаційні послуги.

3. У разі виявлення факту пошкодження електронної комунікаційної мережі, в тому числі внаслідок використання кінцевого (термінального) обладнання, що сталося з вини кінцевого користувача, усі витрати постачальника електронних комунікаційних послуг на усунення пошкодження, а також відшкодування інших збитків покладаються на кінцевого користувача за рішенням суду.

Типова методика визначення розмірів відшкодування збитків затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 110. Прозорість та порівняння пропозицій постачальників електронних комунікаційних послуг

1. Постачальники електронних комунікаційних послуг повинні визначати умови надання послуг доступу до мережі Інтернет та/або послуг міжособистісних електронних комунікацій відповідно до [статей 104 і 105](#) цього Закону та оприлюднювати інформацію, зазначену в [частині другій](#) цієї статті, чітким, повним, машиночитаним способом і в доступному форматі, в тому числі для споживачів з інвалідністю, з дотриманням вимог до її формату,

встановлених правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг. Така інформація повинна регулярно ними оновлюватися та бути доступною через електронну регуляторну платформу за визначеною регуляторним органом формою для створення незалежного інструменту порівняння кінцевим користувачем умов надання послуг електронних комунікацій.

2. Інформація, що оприлюднюється відповідно до [частини першої](#) цієї статті, включає:

1) контактні дані постачальника електронних комунікаційних послуг;

2) опис запропонованих послуг:

а) обсяг та умови (територія надання послуг, умови оплати) пропонованих послуг та основні характеристики кожної наданої послуги, включаючи показники параметрів якості послуг (за наявності), що підлягають оприлюдненню, та обмеження, що накладаються постачальником електронних комунікаційних послуг щодо використання наданого кінцевого (термінального) обладнання (у разі надання);

б) інформацію про тарифи, тарифні плани на електронні комунікаційні послуги;

3) інформацію про продукти та електронні комунікаційні послуги, включаючи будь-які функції, практики, політики та процедури та зміни в порядку надання чи отримання таких послуг, розроблені для споживачів з інвалідністю.

3. Регуляторний орган забезпечує у встановленому ним порядку створення та безкоштовний доступ кінцевих користувачів до принаймні одного незалежного інструменту порівняння, що дозволяє їм порівнювати та оцінювати різні послуги доступу до мережі Інтернет та послуг міжособистісних електронних комунікацій, що надаються з використанням нумерації, з урахуванням:

1) цін та тарифів на електронні комунікаційні послуги, що надаються;

2) якості надання електронних комунікаційних послуг відповідно до вимог [статті 111](#) цього Закону.

4. Інструмент порівняння, зазначений у [частині третьої](#) цієї статті, повинен реалізовуватися за допомогою електронної регуляторної платформи та відповідати таким вимогам:

1) бути функціонально незалежним від постачальників електронних комунікаційних послуг, забезпечувати рівне ставлення до них у результатах пошуку;

2) застосовувати чіткі та об'єктивні критерії, на яких має базуватися порівняння електронних комунікаційних послуг, встановлені регуляторним органом за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра;

3) надавати точну та актуальну інформацію та вказувати час останнього оновлення;

4) бути відкритим для будь-якого постачальника послуг доступу до Інтернету або міжособистісних електронних комунікацій і включати широкий спектр пропозицій, які охоплюють значну частину ринку, а в разі представлення інформації, яка не є повним оглядом ринку, повідомляти про це до початку відображення результатів;

5) забезпечити процедуру повідомлення про надання недостовірної інформації;

6) включати можливість порівняння цін, тарифів та якості електронних комунікаційних послуг між пропозиціями, доступними кінцевим користувачам.

Треті сторони мають право використовувати безкоштовно та у форматах відкритих даних дані, опубліковані постачальниками послуг доступу до Інтернету або послуг міжособистісних електронних комунікацій, для створення таких незалежних інструментів порівняння.

Стаття 111. Якість електронних комунікаційних послуг

1. Постачальники електронних комунікаційних послуг, що надають послугу доступу до Інтернету та послугу міжособистісних електронних комунікацій, зобов'язані оприлюднювати вичерпну, порівнянну, надійну, зручну для сприйняття та актуальну інформацію для кінцевих користувачів:

1) щодо якості їхніх електронних комунікаційних послуг, що надаються ними з використанням мережі електронних комунікацій безпосередньо або на підставі договору про обслуговування з іншим постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг;

2) про заходи, що вживаються для сприяння можливості доступу для споживачів з інвалідністю.

2. Постачальники послуг міжособистісних електронних комунікацій зобов'язані інформувати кінцевих користувачів про те, чи залежить якість їхніх послуг електронних комунікацій від будь-яких зовнішніх факторів.

3. Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра за погодженням з регуляторним органом визначає значення параметрів якості електронних комунікаційних послуг, зазначених у [частині четвертій](#) цієї статті, що підлягають випробуванню.

Перелік інформації про якість електронних комунікаційних послуг, форму і спосіб її оприлюднення постачальниками електронних комунікаційних послуг визначає регуляторний орган.

4. Застосовуються такі параметри якості електронних комунікаційних послуг:

1) для постачальників послуг з доступу до електронної комунікаційної мережі:

а) час встановлення початкового з'єднання;

б) відсоток неуспішних спроб приєднання до мережі;

в) час усунення пошкоджень;

2) для постачальників електронних комунікаційних послуг, що експлуатують для надання послуг мережі електронних комунікацій безпосередньо або на підставі договору про обслуговування з іншим постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг:

а) час встановлення з'єднання;

б) відсоток рахунків, щодо яких надійшли звернення щодо їх некоректності (неправильності);

в) якість передачі мови (відповідно до розрахованого показника);

г) відсоток перерваних викликів;

г) відсоток неуспішних викликів;

д) відсоток відмов;

е) час затримки сигналу виклику;

3) для постачальників послуг доступу до мережі Інтернет (на мережі постачальника послуг):

а) час затримки даних;

б) тримтіння сигналу (джиттер);

в) відсоток втрачених (недоставлених) пакетів даних.

5. Постачальники електронних комунікаційних послуг повинні надавати електронні комунікаційні послуги за встановленими відповідно до цієї статті центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра показниками якості послуг та їх параметрами (у разі їх установлення).

Стаття 112. Укладення та припинення дії договору про надання електронних комунікаційних послуг

1. Договір про надання електронних комунікаційних послуг укладається відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг з урахуванням вимог цієї статті. Договір може бути укладено, зокрема, у письмовій чи усній формі як публічний договір чи договір приєдання відповідно до положень [Цивільного кодексу України](#), а також дистанційно шляхом надання згоди кінцевого користувача на його укладення, висловленої із застосуванням засобів електронної ідентифікації відповідно до [Закону України "Про електронні довірчі послуги"](#), [Закону України "Про електронну комерцію"](#), а також шляхом вчинення активної конклайдентної дії кінцевого користувача, яка безсумнівно свідчить про його попередню згоду укласти договір та зафікована обладнанням постачальника електронних комунікаційних послуг. На вимогу кінцевого користувача постачальник електронних комунікаційних послуг повинен надати йому докази наявності зафікованої попередньої згоди.

2. Договір про надання електронних комунікаційних послуг укладається за умови ознайомлення кінцевого користувача з усією необхідною йому інформацією, передбаченою законодавством на час укладення договору, та попереднього отримання кінцевим користувачем пропозиції щодо такого укладення відповідно до положень [статті 105](#) цього Закону. Вимоги до змісту договору визначаються правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг відповідно до цього Закону. Договір вважається укладеним за умови, якщо кінцевий користувач висловив свою безсумнівну та добровільну згоду на його укладення.

3. Договір про надання електронних комунікаційних послуг може бути розірваний досрочно кожною із сторін у випадках, прямо передбачених самим договором, правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг, цим Законом, в інших випадках, визначених законодавством.

Умови та процедури припинення договору про надання електронних комунікаційних послуг не можуть містити перешкод для зміни постачальника послуг у порядку, визначеному [статтею 113](#) цього Закону.

4. Договір про надання електронних комунікаційних послуг може передбачати автоматичну пролонгацію, але з безумовним правом кінцевого користувача розірвати такий договір після пролонгації в односторонньому порядку на умовах, визначених у договорі відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг.

До того як договір про надання електронних комунікаційних послуг автоматично подовжується, постачальник електронних комунікаційних послуг повинен інформувати кінцевих користувачів у письмовій чи електронній формі, належним чином і своєчасно (не пізніше ніж за один місяць) про закінчення договірних зобов'язань та про спосіб розірвання договору.

5. Кінцеві користувачі мають право розірвати договір про надання електронних комунікаційних послуг без додаткових витрат після повідомлення про зміни в договірних умовах, запропонованих постачальником міжособистісних електронних комунікаційних послуг, крім передбачених правилами надання та отримання електронних комунікаційних послуг випадків, коли запропоновані зміни є виключно на користь чи не мають негативного впливу на кінцевого користувача або прямо передбачені законодавством.

Постачальники послуг електронних комунікацій повідомляють кінцевих користувачів не пізніше ніж за сім календарних днів до будь-якої зміни умов договору про надання послуг електронних комунікацій і одночасно інформують їх про право розірвати договір без додаткових витрат, якщо вони не погоджуються на змінені умови. Право на розірвання договору про надання послуг електронних комунікацій здійснюється протягом семи календарних днів після такого повідомлення.

6. Будь-яке істотне порушення умов договору про надання електронних комунікаційних послуг чи параметрів якості послуг, що надаються на його підставі, - є підставою для застосування кінцевим користувачем засобів правового захисту відповідно до законодавства, включаючи право на безкоштовне та дострокове розірвання договору.

Стаття 113. Зміна постачальника електронних комунікаційних послуг та надання послуг перенесення номерів

1. У разі зміни кінцевим користувачем послуг постачальника послуг доступу до мережі Інтернет відповідні постачальники надають кінцевому користувачу інформацію (до та під час зміни) щодо умов такої зміни та забезпечують на вимогу кінцевого користувача безперервність послуги доступу до мережі Інтернет, крім випадків, коли це технічно неможливо.

Безперервність полягає у можливості кінцевого користувача отримувати послугу доступу до мережі Інтернет від попереднього постачальника (відповідно до умов договору, в тому числі щодо оплати послуг) до дня укладення договору та фактичного отримання послуги доступу до мережі Інтернет від нового постачальника електронних комунікаційних послуг. Перерва в отриманні послуги доступу до мережі Інтернет у таких випадках не повинна становити більше одного робочого дня, крім випадків, коли це технічно неможливо.

Така умова має бути передбачена в договорі про надання відповідних електронних комунікаційних послуг.

2. Постачальник електронних комунікаційних послуг у разі надання міжособистісних електронних комунікаційних послуг з використанням нумерації зобов'язаний надавати абонентам послуги перенесення номера у порядку, встановленому регуляторним органом.

Кінцевий користувач при припиненні договору з постачальником міжособистісних електронних комунікаційних послуг з використанням нумерації має право на збереження та перенесення свого номера до іншого постачальника таких послуг у порядку, визначеному регуляторним органом.

Послуга перенесення номера надається кінцевим користувачам, які отримують електронні комунікаційні послуги на умовах письмового договору або ідентифіковані постачальником електронних комунікаційних послуг у встановленому регуляторним органом порядку. Кінцевий користувач, який не ідентифікований у постачальника електронних комунікаційних послуг, має право здійснювати ідентифікацію відповідно до [частини п'ятої](#) статті 104 цього Закону.

Усі кінцеві користувачі з номерами з національного плану нумерації можуть зберігати свої номери незалежно від постачальника електронних комунікаційних послуг, що надає послугу з використанням:

1) географічних номерів на певній території (в межах території географічної зони нумерації);

2) негеографічних номерів у будь-якому місці.

Ця вимога не поширюється на перенесення номерів з мереж, у яких надають послуги у фіксованому місці до мереж мобільного зв'язку, а також навпаки.

3. Перенесення номерів та їх подальша активація здійснюються в найкоротші терміни та дату, узгоджену з кінцевим користувачем.

Перенесення номера для мобільного зв'язку здійснюється протягом одного робочого дня з моменту подання заяви абонентом. Застосування перенесення номера в термін не більше одного робочого дня здійснюється починаючи з дати, визначеної регуляторним органом, але не пізніше одного року з моменту набрання чинності цим Законом.

Перенесення номера для фіксованого зв'язку здійснюється протягом терміну, встановленого регуляторним органом, починаючи з дати, визначеної регуляторним органом, але не пізніше двох років з моменту набрання чинності цим Законом.

Прийняття передбачених цією частиною рішень здійснюється з проведенням консультацій з постачальниками електронних комунікаційних послуг.

Постачальник електронних комунікаційних послуг, який на момент подання заяви абонента надає послуги, продовжує надавати свої електронні комунікаційні послуги на тих самих умовах до тих пір, поки не активуються послуги постачальника, до мережі якого здійснюється перенесення номера.

Розрахунки між постачальниками електронних комунікаційних послуг щодо пропуску трафіка від перенесених номерів визначаються на договірних засадах з урахуванням відповідних витрат.

Послуга перенесення номера надається абоненту на безоплатній основі.

4. Постачальники електронних комунікаційних послуг, від якого та до якого здійснюється перенесення номера, повинні добросовісно співпрацювати, в тому числі не затримувати та не зловживати процесами зміни постачальника чи перенесення номера, а також не переносити номери або переключати кінцевих користувачів без попередньої згоди кінцевих користувачів.

Договори кінцевих користувачів з постачальником електронних комунікаційних послуг, від якого здійснюється перенесення номера, припиняються автоматично після завершення процесу зміни постачальника чи перенесення номера.

Після припинення надання послуг в електронній комунікаційній мережі, в яку було перенесено номер, у разі якщо кінцевим користувачем не було здійснено інших перенесень відповідного номера, такий номер повертається постачальником електронних послуг попередньому постачальнику, якому було виділено відповідний номер шляхом первинного розподілу.

5. Постачальники повинні повернути кінцевим користувачам (за їх запитом) залишок коштів (кредит), що залишився на момент зміни постачальника чи перенесення номера, а кінцевий користувач зобов'язаний погасити всі наявні заборгованості перед таким постачальником.

Стаття 114. Надання пакетів електронних комунікаційних послуг

1. Постачальник електронних комунікаційних послуг може пропонувати кінцевим користувачам послуг пакети електронних комунікаційних послуг, сформовані таким постачальником на власний розсуд.

При цьому кінцевий користувач повинен бути проінформований постачальником електронних комунікаційних послуг про всі складові та елементи відповідного пакета електронних комунікаційних послуг до моменту його підключення та погодження умов відповідного договору про надання електронних комунікаційних послуг.

2. Якщо постачальник електронних комунікаційних послуг відповідно до законодавства чи умов договору про надання електронних комунікаційних послуг припиняє дію будь-якого елемента пакета до закінчення терміну чи у разі припинення на інших підставах укладеного

договору, кінцевий користувач має право розірвати договір, за яким надається такий пакет послуг.

3. Будь-яка підписка на додаткові послуги або термінальне (кінцеве) обладнання, що надається або розповсюджується одним і тим самим постачальником послуг доступу до Інтернету або міжособистісних електронних комунікаційних послуг з використанням нумерації, не повинна перевищувати строк дії попередньо укладеного договору про надання електронних комунікаційних послуг, до якого включаються такі послуги або термінальне (кінцеве) обладнання, якщо кінцевий користувач прямо не погоджується з іншим, підписуючись на додаткові послуги або термінальне (кінцеве) обладнання.

Стаття 115. Надання електронних комунікаційних послуг в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану

1. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язані вживати відповідно до законодавства заходів щодо забезпечення сталого функціонування мереж електронних комунікацій, що використовуються для надання електронних комунікаційних послуг в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану.

2. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг в умовах надзвичайного та воєнного стану зобов'язані забезпечувати надання електронних комунікаційних послуг та брати участь в оповіщенні населення в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

3. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг повинні забезпечити готовність до виконання своїх функцій в умовах надзвичайної ситуації, надзвичайного та воєнного стану. Усі електронні комунікаційні мережі незалежно від форми власності використовуються для забезпечення потреб національної безпеки, оборони, охорони правопорядку. Постачальники електронних комунікаційних послуг взаємодіють при цьому з національним центром оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України в питаннях, віднесених до його компетенції.

4. В умовах надзвичайної ситуації, надзвичайного та воєнного стану постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою оповіщення та забезпечення електронними комунікаційними послугами учасників ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, відбудовних робіт та здійснення відповідних заходів Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування за погодженням із центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра можуть установлювати тимчасові обмеження в наданні електронних комунікаційних послуг споживачам до ліквідації наслідків та скасування режиму надзвичайного стану.

5. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень надають постачальникам електронних комунікаційних послуг допомогу в ліквідації пошкоджень, що виникли внаслідок стихійного лиха, і в усуненні їх наслідків, у придбанні необхідних матеріальних ресурсів, а також сприяють у наданні для цих цілей робочої сили, транспортних та інших технічних засобів.

6. Постачальник електронних комунікаційних послуг не несе відповідальності за стан та працездатність його електронної комунікаційної мережі, якщо для виконання положень цієї статті мережу було повністю або частково виведено з-під його контролю чи управління.

7. Для припинення терористичної діяльності в порядку, що встановлюється законом, може здійснюватися тимчасове обмеження надання електронних комунікаційних послуг споживачам, що перебувають у визначеному районі проведення антiterористичної операції.

Стаття 116. Доступ до електронних комунікаційних послуг для осіб з інвалідністю

1. Відповідно до правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг постачальники електронних комунікаційних послуг забезпечують споживачам з інвалідністю можливість:

1) рівного доступу до електронних комунікаційних послуг, у тому числі щодо обсягів та якості інформації щодо договору, передбаченої [статтею 105](#) цього Закону, як і для інших споживачів;

2) скористатися вибором постачальників електронних комунікаційних послуг.

2. З метою спрощення доступу до електронних комунікаційних послуг для осіб з інвалідністю постачальники електронних комунікаційних послуг забезпечують у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, їх доступність, зокрема, шляхом:

1) надання інформації про послуги і сервіси, які можна отримати з використанням відповідних пристройів та засобів, передбачаючи доступність такої інформації:

а) через більше ніж один орган чуття;

б) у текстових форматах, які можуть бути використані для створення альтернативних допоміжних форматів, що передаватимуть інформацію користувачам різними способами та більше ніж через один орган чуття;

в) з використанням шрифтів достатнього розміру та прийнятної форми, застосуванням достатнього контрасту та регульованого інтервалу між літерами, рядками та абзацами;

г) з доповненням будь-якого нетекстового змісту альтернативним шляхом її подання споживачу;

г) у відповідний та достатній спосіб, що забезпечує сприйнятливість, дієвість, зрозумілість та надійність інформації;

2) забезпечення при розробці своїх веб-сайтів, пов'язаних з ними додатків, у тому числі мобільних, їх надійності та доступності для сприйняття, користування і розуміння особами з інвалідністю;

3) повідомлення у доступних формах комунікації службою підтримки (за наявності інструментів допомоги, кол-центрів, технічної підтримки, засобів розпізнавання та синтезу мови, навчальних сервісів) про доступність послуг для осіб з інвалідністю, їх сумісність з допоміжними технологіями.

Безоплатний доступ до відповідного програмного забезпечення надається постачальникам електронних комунікаційних послуг у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 117. Каталоги номерів

1. Призначені для оприлюднення каталоги номерів (телефонні довідники), у тому числі електронні версії та бази даних інформаційно-довідкових служб, можуть містити інформацію про прізвище та ім'я, по батькові (за наявності), найменування, адресу та номер телефону абонента в разі, якщо в договорі про надання електронних комунікаційних послуг міститься попередня зафікована згода споживача на опублікування такої інформації. Під час автоматизованої обробки інформації про абонентів постачальник електронних комунікаційних послуг забезпечує її захист відповідно до закону.

2. Споживач, перш ніж його дані будуть включені до каталогів номерів (телефонних довідників), повинен бути безкоштовно проінформований щодо їх призначення та можливості використання таких його даних за допомогою функції пошуку, доступної в електронному вигляді.

3. Споживач має право у будь-який момент за письмовою заявою відкликати надану згоду щодо включення його даних до каталогів номерів, випущених в електронному вигляді, та використання в довідкових службах.

У такому разі відповідні дані споживача невідкладно та безоплатно видаляються з електронного довідника (каталогу).

4. Ця стаття застосовується з урахуванням вимог [Закону України](#) "Про захист персональних даних".

Стаття 118. Доступ до екстрених служб та служб соціального спрямування

1. Постачальники електронних комунікаційних послуг зобов'язані безоплатно надавати кінцевим користувачам, включаючи осіб з інвалідністю, електронну комунікаційну послугу виклику та з'єднання з оперативно-диспетчерськими службами, що приймають екстрені виклики, та інформацію про них за номерами: 101, 102, 103, 104 та 112.

2. Кабінет Міністрів України вживає заходів для забезпечення безкоштовного доступу кінцевих користувачів до служб соціального спрямування, що отримують повідомлення:

- 1) про випадки зникнення дітей - за номером: 116 000 (лінія розшуку дітей);
- 2) від дітей - за номером: 116 111 (лінія допомоги дітям).

Ця частина не застосовується до аналогового сегмента мереж фіксованого зв'язку до завершення переходу на розподіл географічних кодів нумерації для території адміністративно-територіальної одиниці, не меншої ніж область.

3. Юридична особа, що отримала дозвіл на користування номерами, вказаними в частинах [першій](#) і [другій](#) цієї статті, повинна:

- 1) забезпечувати функціонування відповідних екстроної служби та/або служби соціального спрямування у цілодобовому режимі;
- 2) забезпечувати підключення свого обладнання та його технічну взаємодію з існуючим обладнанням та мережею постачальника електронних комунікаційних мереж;
- 3) не здійснювати під час прийняття викликів діяльності, пов'язаної з реклами, розвагами, комерційними послугами тощо;
- 4) не пізніше ніж за три місяці до припинення діяльності інформувати регуляторний орган та постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг про припинення діяльності та подати заяви про анулювання відповідних дозволів на користування номерами для забезпечення їх подальшого первинного розподілу.

4. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг повинні інформувати кінцевих користувачів про існування та використання послуг за номерами, передбаченими частинами [першою](#) та [другою](#) цієї статті.

5. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг повинні подавати до центрів системи екстроної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112 інформацію у випадках та відповідно до [Закону України](#) "Про систему екстроної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112".

Розділ XV. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Стаття 119. Захист інформації про кінцевого користувача та надані електронні комунікаційні послуги

1. Постачальники електронних комунікаційних послуг повинні забезпечувати і нести відповіальність за схоронність даних щодо кінцевого користувача, отриманих при укладенні

договору про надання електронних комунікаційних послуг та наданні електронних комунікаційних послуг, у тому числі щодо:

- 1) персональних даних споживача;
- 2) факту отримання кінцевим користувачем електронних комунікаційних послуг;
- 3) змісту інформації, що передається та/або отримується кінцевим користувачем;
- 4) обсягу, змісту, маршрутів передачі інформації (даних), у тому числі даних, що обробляються з метою передачі інформації в електронних комунікаційних мережах або оплати електронних комунікаційних послуг;
- 5) даних про місцезнаходження, до яких відносяться будь-які дані, що обробляються постачальником електронних комунікаційних послуг при наданні послуг електронних комунікацій, у тому числі щодо розташування термінального обладнання. Ця вимога не поширюється на випадок передачі даних про місцезнаходження абонента, що здійснює виклик до служби екстреної допомоги за номером 112;
- 6) даних про спроби виклику між певними кінцевими точками електронної комунікаційної мережі, в тому числі про невдалі спроби виклику (таких, що були ініційовані і не отримали відповіді) або перерване з'єднання.

2. Інформація про електронні комунікаційні послуги, отримані кінцевим користувачем, може надаватися за наявності його попередньої згоди, вираженої у письмовій чи будь-якій іншій формі, що дає змогу зробити висновок про факт надання такої згоди або у порядку та відповідно до вимог [Конституції України](#) та законів України.

Стаття 120. Захист кінцевих користувачів від спаму

1. Забороняється умисне масове розсилання електронних, текстових та/або мультимедійних повідомлень без згоди (замовлення) кінцевих користувачів (спаму) на їх адреси електронної пошти або термінальне обладнання, крім повідомлень постачальника електронних комунікаційних послуг, пов'язаних з наданням ним електронних комунікаційних та/або інформаційних послуг, а також крім особистих повідомлень кінцевих користувачів, які не носять масового характеру та розсилаються з некомерційною метою кінцевих користувачів послуг електронних комунікацій.

2. Кінцеві користувачі можуть використовувати номери телефонів чи інші мережеві ідентифікатори абонента, отримані будь-якими особами у процесі продажу товарів чи надання послуг, для надсилання реклами з метою продажу товарів або послуг лише за умови наявності згоди кінцевого користувача, в тому числі в електронній формі, та якщо кінцевий користувач отримує можливість безкоштовно в будь-який час у простій і зрозумілій формі відмовитися від використання своїх даних.

Стаття 121. Умови надання доступу до інформації у передбачених законом випадках

1. Доступ до інформації про споживача, факти надання електронних комунікаційних послуг, у тому числі до даних, що обробляються з метою передачі такої інформації в електронних комунікаційних мережах, здійснюється виключно на підставі рішення суду, слідчого судді в випадках та порядку, передбачених законом.

2. Зняття інформації з електронних комунікаційних мереж постачальників електронних комунікаційних послуг забезпечується єдиною системою технічних засобів, що використовується всіма уповноваженими законом органами, на умовах автономного доступу до інформації у порядку, визначеному законодавством.

3. Постачальник електронних комунікаційних послуг та/або мереж повинен забезпечити можливість підключення технічних засобів, зазначених у [частині другій](#) цієї статті, в точці для такого доступу в електронній комунікаційній мережі, визначеній постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг.

Розділ XVI. ЗАХИСТ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ КІНЦЕВИХ КОРИСТУВАЧІВ ПОСЛУГ

Стаття 122. Розгляд звернень (скарг) споживачів електронних комунікаційних послуг

1. Споживач має право на подання звернень (скарг) щодо надання електронних комунікаційних послуг постачальнику електронних комунікаційних послуг, регуляторному органу, іншим органам державної влади відповідно до компетенції, а також на їх розгляд та належне реагування щодо поновлення його прав і захисту законних інтересів відповідно до законодавства.

2. Подання, розгляд звернень (скарг) споживачів та усунення порушень їхніх прав здійснюються відповідно до цього Закону, Закону України "Про звернення громадян", правил надання та отримання електронних комунікаційних послуг та інших нормативно-правових актів, у тому числі із застосуванням електронної регуляторної платформи.

Звернення споживачів з питань врегулювання спору з постачальником електронних комунікаційних послуг, замовлення, отримання чи припинення отримання електронних комунікаційних послуг розглядаються регуляторним органом відповідно до [статті 123](#) цього Закону.

3. Регуляторний орган розглядає відповідно до законодавства звернення (скарги) споживачів щодо надання послуг електронних комунікацій, отримує з цією метою від постачальників електронних комунікаційних послуг необхідні документи та інформацію, вживає у межах повноважень заходів для захисту прав споживачів, включаючи проведення, у разі необхідності, заходів державного нагляду, видання приписів, розпоряджень про усунення порушень, застосування адміністративно-господарських санкцій відповідно до закону.

4. Розгляд звернень (скарг) споживачів електронних комунікаційних послуг здійснюється за умови зазначення ними у зверненні (скарзі) номера абонента, за яким отримуються електронні комунікаційні послуги, та/або реквізитів договору про надання таких послуг (крім випадків відмови в наданні електронних комунікаційних послуг).

Стаття 123. Позасудове врегулювання спорів за зверненням споживачів

1. Споживач має право звернутися до регуляторного органу з приводу врегулювання спору із постачальником електронних комунікаційних послуг з питань замовлення, отримання чи припинення отримання електронних комунікаційних послуг.

2. Звернення може бути подано в рамках строку позовної давності, встановленого законом для певного виду вимог.

3. Перед поданням звернення до регуляторного органу про позасудове врегулювання спорів споживач повинен попередньо звернутися із зверненням (скаргою) до постачальника електронних комунікаційних послуг. У разі надходження такого звернення без попереднього звернення до постачальника замовлення, отримання чи припинення отримання електронних комунікаційних послуг, регуляторний орган направляє таке звернення постачальнику електронних комунікаційних послуг, про що інформує споживача.

У разі незадоволення постачальником електронних комунікаційних послуг протягом 30 календарних днів з дати отримання звернення вимог, викладених у зверненні (скарзі) споживача, або ненадання відповіді споживач направляє звернення до регуляторного органу разом з копіями попередніх звернень до постачальника з метою позасудового врегулювання спору.

4. Врегулювання спору здійснюється уповноваженою посадовою особою регуляторного органу в строк, що не перевищує двох місяців. У разі необхідності цей строк може бути подовжений на строк, необхідний для здійснення заходів державного нагляду чи експертизи.

5. Порядок подання споживачами звернень та врегулювання спорів встановлюється регуляторним органом відповідно до цього Закону та інших законів.

6. У ході врегулювання спорів регуляторний орган має право:

1) витребувати у сторін документи та інформацію, необхідні для з'ясування питань, викладених у зверненні;

2) проводити заходи державного нагляду з питань спору, за наявності підстав, передбачених частиною восьмою статті 10 цього Закону;

3) призначати проведення експертизи щодо питань, які становлять предмет спору;

4) залучати фахівців та експертів з відповідних питань;

5) передавати матеріали, у разі необхідності, до органів державної влади, до компетенції яких віднесені відповідні питання;

6) інші права відповідно до закону.

7. Під час врегулювання спору уповноважена посадова особа регуляторного органу, зокрема, повинна:

1) дотримуватися принципів законності та рівності сторін, незалежності, нейтральності та конфіденційності інформації щодо споживача;

2) ознайомити постачальника електронних комунікаційних послуг із зверненням та вимогами споживача і надати йому можливість висловити та обґрунтувати свою позицію;

3) поінформувати сторони про положення законодавства, що застосовуються до предмета спору;

4) запропонувати можливість вирішення спору між сторонами шляхом мирового врегулювання;

5) вжити заходів щодо вивчення питання та вирішення спору, у тому числі за потреби внести подання щодо розгляду регуляторним органом питань, пов'язаних зі спором, відповідно до цього Закону.

8. Про результати врегулювання спору сторони повідомляються у письмовій формі з обґрунтуванням.

Інформація про результати розгляду спорів оприлюднюється на електронній регуляторній платформі (крім персональних даних та інформації з обмеженим доступом) відповідно до вимог, встановлених регуляторним органом.

9. Відшкодування витрат на проведення експертизи, залучення фахівців та експертів покладається на постачальника у разі встановлення порушення ним законодавства та прав споживача, в інших випадках - на сторону, що ініціювала їх проведення, у разі якщо вони потребують оплати.

Стаття 124. Захист інтересів кінцевих користувачів у разі припинення постачальником електронних комунікаційних послуг діяльності з надання таких послуг

1. Постачальник електронних комунікаційних послуг, який припиняє діяльність з надання електронних комунікаційних послуг, зобов'язаний попередити кінцевих користувачів не пізніше ніж за три місяці до припинення надання електронних комунікаційних послуг.

Стаття 125. Відповіальність за порушення прав кінцевих користувачів

1. Постачальник електронних комунікаційних послуг несе перед кінцевим користувачем за ненадання або неналежне надання електронних комунікаційних послуг таку майнову відповіальність:

1) за ненадання оплачених електронних комунікаційних послуг або надання їх в обсязі, меншому за оплачений, -

у розмірі оплаченої вартості ненаданих послуг та штрафу в розмірі 25 відсотків вартості послуг;

2) за безпідставне відключення термінального (кінцевого) обладнання -

у розмірі абонентної плати за весь період відключення;

3) за безпідставні скорочення чи зміну переліку послуг -

у розмірі абонентної плати за один місяць;

4) в інших випадках -

у розмірах, передбачених договором про надання електронних комунікаційних послуг;

5) у разі неусунення протягом однієї доби із зафікованого моменту подання абонентом заявки про пошкодження електронної комунікаційної мережі, що унеможливило доступ кінцевого користувача до послуги або знишило до непропустимих значень показники якості електронної комунікаційної послуги, абонентна плата за весь період пошкодження не нараховується, а постачальник електронних комунікаційних послуг у разі неусунення пошкодження протягом п'яти діб із зафікованого моменту подання абонентом відповідної заявки сплачує споживачу штраф у розмірі 25 відсотків добової абонентної плати за кожну добу перевищення цього строку, але не більше ніж за три місяці.

2. Постачальник електронних комунікаційних послуг не несе майнової відповіальності перед кінцевим користувачем за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань з надання електронних комунікаційних послуг внаслідок дії обставин непереборної сили (землетрус, повінь, ураган тощо), викрадення чи пошкодження словмисниками лінійних та станційних споруд, що використовуються постачальником електронних комунікаційних послуг, або з вини кінцевого користувача у випадках, передбачених цим Законом.

3. Питання відшкодування завданих кінцевому користувачу збитків, майнової та моральної шкоди через неналежне виконання постачальником електронних комунікаційних послуг обов'язків за договором про надання електронних комунікаційних послуг вирішуються в судовому порядку.

4. Постачальники електронних комунікаційних послуг не несуть відповіальності за зміст інформації, що передається їхніми мережами, крім випадків, передбачених [Законом України "Про електронну комерцію"](#).

Розділ XVII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ

Стаття 126. Відповіальність за порушення законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр

1. Регуляторний орган застосовує такі адміністративно-господарські санкції за порушення вимог цього Закону та виданих відповідно до нього нормативно-правових актів:

1) у разі:

1.1) здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій без подання до регуляторного органу повідомлення про початок діяльності;

1.2) використання ліцензованого радіочастотного спектра без ліцензії на користування радіочастотним спектром;

- вилучення доходу (крім сплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), отриманого внаслідок такої незаконної діяльності. У разі неможливості визначення розміру доходу від

зазначененої у цьому пункті діяльності застосовується штраф у розмірі 10 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян;

2) у разі невиконання чи неналежного виконання постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом накладених на нього за результатами аналізу ринку регуляторних зобов'язань - штраф у розмірі 0,5 відсотка, а в разі вчинення повторного протягом календарного року такого порушення - 1 відсотка доходу від діяльності на ринку, щодо діяльності на якому накладено регуляторні зобов'язання;

3) у разі ненадання чи надання недостовірної звітності, інформації щодо змін відомостей, зазначених у реєстрі постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, чи іншої інформації, передбаченої цим Законом, - штраф у розмірі: 1 тисячі неоподатковуваних мініумів доходів громадян - для суб'єктів мікро- та малого підприємництва, 2 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян - для суб'єктів середнього підприємництва, 5 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян - для суб'єктів великого підприємництва.

У разі повторного протягом календарного року вчинення передбаченого цим пунктом порушення застосовується штраф у розмірі 2 тисяч, 5 тисяч та 10 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян відповідно;

4) у разі:

4.1) порушення встановленого законодавством порядку маршрутизації в електронних комунікаційних мережах загального користування трафіка послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації;

4.2) користування ресурсом нумерації без передбаченого цим Законом дозволу;

- штраф у розмірі 10 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян;

5) у разі встановлення регуляторним органом факту порушення вимог цього Закону щодо надання електронних комунікаційних послуг кінцевим користувачам послуг - штраф від 1 тисячі до 5 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян (відповідно до методики, що встановлюється регуляторним органом) за кожен факт порушення;

6) у разі невиконання розпорядження регуляторного органу щодо усунення порушень вимог законодавства про електронні комунікації чи радіочастотний спектр, невмотивованої відмови посадовим особам регуляторного органу у проведенні перевірки, ненадання документів та інформації, необхідних для здійснення державного нагляду, - штраф у розмірі від 0,1 до 0,3 відсотка доходу, отриманого за надання відповідних електронних комунікаційних послуг за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф (відповідно до методики, що встановлюється регуляторним органом).

У разі неможливості визначення розміру доходу від зазначененої у цьому пункті діяльності застосовується штраф у розмірі: 3 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян - для суб'єктів мікро- та малого підприємництва, 8 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян - для суб'єктів середнього підприємництва, 10 тисяч неоподатковуваних мініумів доходів громадян - для суб'єктів великого підприємництва.

Невмотивованою відмовою у проведенні перевірки вважається недопуск уповноважених посадових осіб регуляторного органу до здійснення перевірки за відсутності передбачених законом підстав для відмови (зокрема, ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки на письмову вимогу посадових осіб регуляторного органу, відмова в їх доступі до місць розташування радіообладнання, відсутність без поважних причин протягом всього строку перевірки за місцезнаходженням та/або фактичним місцезнаходженням користувача радіочастотного спектра чи особи, уповноваженої представляти його інтереси на час проведення перевірки);

7) у разі невиконання вимог посадових осіб регуляторного органу щодо усунення відповідно до законодавства радіозавади - штраф у розмірі 2 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а в разі повторного протягом календарного року такого порушення - 4 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. У разі якщо постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг працював менше одного року, розмір штрафу обчислюється від його доходу, отриманого за весь час до прийняття регуляторним органом рішення про накладення штрафу.

3. За зверненням регуляторного органу уповноважені органи державної влади, контролюючі органи зобов'язані надавати інформацію про доходи з метою застосування передбачених цією статтею санкцій.

4. У разі якщо користувач радіочастотного спектра не є постачальником електронних комунікаційних мереж та/або послуг, до нього застосовуються адміністративні стягнення відповідно до [Кодексу України про адміністративні правопорушення](#).

Стаття 127. Застосування адміністративно-господарських санкцій

1. Регуляторний орган протягом п'яти робочих днів з дня виявлення правопорушення, що тягне за собою накладення адміністративно-господарських санкцій, повинен розпочати здійснення заходів з розгляду питання щодо застосування адміністративно-господарських санкцій.

2. До застосування адміністративно-господарських санкцій регуляторний орган повинен:

1) письмово повідомити постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг, загального користувача радіочастотного спектра про зміст вчинених ним порушень і намір щодо застосування до нього санкцій;

2) провести нараду з уповноваженими представниками постачальника електронних комунікаційних мереж та/або послуг з метою з'ясування всіх обставин справи, в якій можуть брати участь інші заинтересовані особи, права та законні інтереси яких порушенні;

3) надати йому можливість у визначені регуляторним органом строки для усунення певних типів порушень висловити свою позицію, надати необхідні аргументовані пояснення та докази із зазначеного приводу та/або усунути виявлені порушення.

3. Адміністративно-господарські санкції можуть бути застосовані до суб'єкта господарювання протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через один рік з дня порушення цим суб'єктом законодавства про електронні комунікації та радіочастотний спектр.

4. Суми стягнених адміністративно-господарських санкцій зараховуються до державного бюджету.

5. У разі невиконання суб'єктом господарювання у добровільному порядку рішення регуляторного органу про накладення адміністративно-господарських санкцій, регуляторний орган звертається до суду з позовною заявкою про примусове стягнення суми накладених адміністративно-господарських санкцій.

6. Суб'єкт господарювання має право оскаржити до суду рішення регуляторного органу про накладення на нього адміністративно-господарських санкцій.

7. Збитки, завдані суб'єкту господарювання у зв'язку з неправомірним застосуванням до нього адміністративно-господарських санкцій, підлягають відшкодуванню в порядку, встановленому законом.

Розділ XVIII. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 128. Мета і загальні принципи міжнародного співробітництва

1. Метою міжнародного співробітництва у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра є встановлення та підтримання зв'язків з іншими державами і міжнародними організаціями для інтеграції електронних комунікацій України у глобальні електронні комунікації, забезпечення міжнародно-правового захисту необхідного для потреб України радіочастотного спектра з урахуванням політичних, безпекових та економічних інтересів України, а також гармонізації національних стандартів, норм і правил з міжнародними стандартами, рекомендаціями, нормами і правилами у зазначених сферах.

2. Міжнародне співробітництво у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра здійснюється шляхом:

1) укладання міжнародних договорів;

2) участі в роботі міжнародних організацій;

3) участі в реалізації міжнародних проектів, пов'язаних із створенням глобальної і регіональних електронних комунікаційних мереж, з урахуванням інтересів національної безпеки України;

4) гармонізації національних стандартів, норм і правил з міжнародними та європейськими стандартами, рекомендаціями, нормами і правилами, які стосуються вимог до електронних комунікаційних мереж, взаємодії постачальників електронних комунікаційних послуг, користування радіочастотним спектром і ресурсом нумерації, якості і видів електронних комунікаційних послуг;

5) взаємодії постачальників електронних комунікаційних послуг України з постачальниками електронних комунікаційних послуг інших держав;

6) інформування Міжнародного союзу електrozв'язку з питань розподілених, присвоєних ресурсів нумерації та змін національного плану нумерації;

7) участі в роботі міжнародних організацій з питань управління, розподілу, присвоєння міжнародних та національних ресурсів нумерації.

3. Міжнародно-правовий захист присвоєнь радіочастот та частотно-орбітального ресурсу України здійснюється шляхом:

1) укладання міжнародних договорів та угод щодо врегулювання питань користування радіочастотним спектром у прикордонних районах;

2) міжнародної координації присвоєнь радіочастот радіообладнання, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристройів спеціального призначення, а також супутникових мереж і систем України;

3) реєстрації в Міжнародному союзі електrozв'язку присвоєнь радіочастот радіообладнання, радіоелектронних засобів та випромінювальних пристройів спеціального призначення, а також супутникових мереж і систем України;

4) участі в роботі міжнародних організацій з питань управління і користування радіочастотним спектром;

5) співробітництва з уповноваженими органами адміністрацій зв'язку іноземних держав та міжнародними організаціями з питань розгляду донесень про завади та порушення [Статуту](#), [Конвенції](#) та адміністративних регламентів Міжнародного союзу електrozв'язку.

4. Міжнародне співробітництво у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра відповідно до положень [Статуту](#), [Конвенції](#) та Адміністративних регламентів Міжнародного союзу електrozв'язку в межах визначених цим Законом повноважень здійснюють центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та

радіочастотного спектра і регуляторний орган за участю Генерального штабу Збройних Сил України, інших центральних органів виконавчої влади та Державного підприємства.

Центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра за участю регуляторного органу у встановленому законодавством порядку представляє інтереси України у всесвітніх, європейських та регіональних організаціях електронних комунікацій та у Світовій організації торгівлі з питань, що стосуються електронних комунікацій та радіочастотного спектра.

Розділ XIX. ПРИКИНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2022 року.

2. Визнати такими, що втратили чинність з дня набрання чинності цим Законом:

Закон України "Про телекомуникації" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 12, ст. 155 із наступними змінами);

Закон України "Про радіочастотний ресурс України" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 298 із наступними змінами).

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі торговельного мореплавства України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №№ 47-52, ст. 349):

абзац чотирнадцятий частини першої статті 35 викласти в такій редакції:

"експлуатаційні документи на право користування судновою станцією, журнал (щоденник радіослужби) та інші документи відповідно до Регламенту радіозв'язку";

частину четверту статті 38 викласти в такій редакції:

"Експлуатаційні документи на право користування судновою станцією видаються організацією, уповноваженою національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації";

у частині першій статті 40 слова "дозволу на право користування судновою радіостанцією" замінити словами "експлуатаційних документів на право користування судновою станцією";

2) у Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27):

у пункті "ж" частини першої статті 19 слово "зв'язку" замінити словами "електронних комунікацій";

в абзаці першому частини шостої статті 20 слова "ліній електропередачі та зв'язку" замінити словами "ліній електропередачі та електронних комунікаційних мереж";

у статті 23:

у частині третьій слова "ліній електропередачі та зв'язку" замінити словами "ліній електропередачі та електронних комунікаційних мереж";

у частині четвертій слова "Лінії електропередачі і зв'язку" замінити словами "Лінії електропередачі та електронних комунікаційних мереж";

у назві глави 13 слово "зв'язку" замінити словами "електронних комунікацій";

у статті 65 слово "зв'язку" замінити словами "електронних комунікацій";

статтю 75 викласти в такій редакції:

"Стаття 75. Землі електронних комунікацій

1. До земель електронних комунікацій належать земельні ділянки, що надаються у порядку, встановленому цим Кодексом, у власність або користування фізичним особам - підприємцям та юридичним особам для розташування інфраструктури електронних комунікаційних мереж.

2. Землі електронних комунікацій можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності.

3. Уздовж повітряних і підземних кабельних ліній електронних комунікаційних мереж, що проходять поза населеними пунктами, а також навколо споруд електронних комунікаційних мереж, у тому числі базових станцій мобільного зв'язку, земних станцій супутникового зв'язку та радіорелейних ліній встановлюються охоронні зони, а в разі необхідності утворюються просіки.

4. Розміри земельних ділянок, у тому числі охоронних зон та просік, що надаються особам, зазначеним у частині першій цієї статті, визначаються відповідно до норм відведення земель для цього виду діяльності та проектно-кошторисною документацією, затверджених в установленому порядку.

5. Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг, які відповідно до Закону України "Про електронні комунікації" внесені до державного реєстру постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, мають право вимагати від власників земельних ділянок або землекористувачів установлення сервітутів, у тому числі особистих сервітутів, земель електронних комунікацій, визначених цим Кодексом, для прокладання під землею електронних комунікаційних мереж та/або усунення їх пошкоджень";

у пункті "б" частини першої статті 112 слова "уздовж ліній зв'язку" замінити словами "навколо споруд електронних комунікацій, у тому числі базових станцій мобільного зв'язку, земних станцій супутникового зв'язку, уздовж ліній електронних комунікаційних мереж";

3) частину другу статті 191 Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) доповнити словами "та іншими законами";

4) в абзаці другому частини другої статті 639 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356) слова "інформаційно-телекомунікаційних систем" замінити словами "інформаційно-комунікаційних систем";

5) у статті 30 Кодексу цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 34-35, ст. 458):

у пункті 2 частини другої слова "телекомунікаційних мереж" замінити словами "електронних комунікаційних мереж";

у частині четвертій слова "Оператори телекомунікації" замінити словами "Постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг";

6) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

у частині третьій статті 8, статтях 14, 33, 62, 83, 128, 212, 214, 247, 259, 431, 493, підпункті 15 пункту 1 розділу XIII "Перехідні положення" слова "Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система" у всіх відмінках замінити словами "Єдина судова інформаційно-комунікаційна система";

у пунктах 3 та 7 частини першої статті 161 слова "телекомунікаційних послуг" замінити словами "електронних комунікаційних послуг";

7) в абзаці першому статті 26 Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 31, ст. 381; 2018 р., № 6-7, ст. 43) слова "оператори та

провайдери телекомунікацій" замінити словами "постачальники електронних комунікаційних послуг, виробники радіообладнання та термінального (кінцевого) обладнання";

8) у пункті 9 частини першої та частині третьій статті 8 Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 22, ст. 303; 2013 р., № 21, ст. 208) слова "з транспортних телекомунікаційних мереж" замінити словами "з електронних комунікаційних мереж";

9) у частині першій статті 27 Закону України "Про дорожній рух" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 31, ст. 338; 2009 р., № 10-11, ст. 137; 2015 р., № 39, ст. 372; 2016 р., № 4, ст. 44; 2019 р., № 46, ст. 295) слова "інформаційно-телекомунікаційних" замінити словами "інформаційно-комунікаційних";

10) у частині першій статті 29 Закону України "Про інформаційні агентства" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 13, ст. 83; 2014 р., № 22, ст. 801, № 17, ст. 593) слова "електричний та електронний зв'язок" замінити словами "термінальне (кінцеве) обладнання електронних комунікацій", а слово "телекомунікації" - словами "електронні комунікації";

11) в абзаці другому частини дев'ятої статті 23¹ Закону України "Про звернення громадян" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 47, ст. 256; 2015 р., № 35, ст. 341) слова "інформаційно-телекомунікаційною системою" замінити словами "інформаційно-комунікаційною системою";

12) у пункті 20 статті 8 Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст. 292; 2013 р., № 26, ст. 264) слова "інформаційно-телекомунікаційних систем" замінити словами "інформаційно-комунікаційних систем";

13) в абзаці тринадцятому статті 1 Закону України "Про космічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 1, ст. 2 із наступними змінами) слово "телекомунікацій" змінити словами "електронних комунікацій";

14) в абзаці першому пункту 9 статті 2 Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 37, ст. 237 із наступними змінами) слова "вартість будь-яких послуг стільникового рухомого зв'язку" замінити словами "вартість будь-яких наданих послуг мобільного зв'язку", слово "оператору" - словом "постачальнику", а слово "авансу" виключити;

15) у Законі України "Про Національну програму інформатизації" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 27-28, ст. 181 із наступними змінами):

в абзаці п'ятнадцятому статті 1 слова "телекомунікаційних систем" замінити словами "електронних комунікаційних систем";

в абзаці одинадцятому статті 6 слово "телекомунікаційних" замінити словами "електронних комунікаційних";

16) у Концепції Національної програми інформатизації, схваленій Законом України "Про Концепцію Національної програми інформатизації" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 27-28, ст. 182 із наступними змінами):

абзац двадцятий розділу III викласти в такій редакції:

"Органом державного регулювання у сфері інформатизації є національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, яка утворюється і функціонує відповідно до Закону України "Про електронні комунікації" та інших законів України";

у тексті Концепції:

слова "інформаційно-телекомунікаційна мережа", "інформаційно-телекомунікаційна система", "система інформаційно-телекомунікаційного забезпечення", "телекомунікаційна" та "телекомунікація" в усіх відмінках і числах замінити відповідно словами "інформаційно-комунікаційна мережа", "інформаційно-комунікаційна система", "система інформаційно-комунікаційного забезпечення", "електронна комунікаційна" та "електронні комунікації" у відповідному відмінку та числі;

17) статтю 24 Закону України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 34, ст. 227) після частини другої додовнити новою частиною такого змісту:

"Персоналу постачальника електронних комунікаційних послуг забороняється брати участь у страйках, якщо такі дії призводять до припинення функціонування електронних комунікаційних мереж чи надання електронних комунікаційних послуг, що створює перешкоди для забезпечення національної безпеки, охорони здоров'я, прав і свобод людини".

У зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою;

18) у пункті 7 частини першої статті 21 Закону України "Про столицю України - місто-герой Київ" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 11, ст. 79) слово "телекомунікацій" замінити словами "електронних комунікацій";

19) у Законі України "Про бібліотеки і бібліотечну справу" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 23, ст. 177; 2009 р., № 39, ст. 557; 2016 р., № 5, ст. 50, № 6, ст. 61):

в абзаці третьому частини другої статті 4 слова "телекомунікаційних систем" замінити словами "електронних комунікаційних систем";

в абзаці четвертому частини першої статті 21 слова "засобами телекомунікації" замінити словами "технічними засобами електронних комунікацій";

у частині другій статті 26 слова "засобами телекомунікацій" замінити словами "технічними засобами електронних комунікацій";

20) у частині п'ятій статті 8 Закону України "Про державну статистику" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 43, ст. 362; 2014 р., № 4, ст. 61) слова "засобів телекомунікацій" замінити словами "електронних комунікацій";

21) у Законі України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 48, ст. 409 із наступними змінами):

абзац третій статті 1 після слів "соціальної допомоги" додовнити словами "встановлені законами пільги";

абзац четвертий статті 10 викласти в такій редакції:

"соціальні норми забезпеченості населення послугами зв'язку, з оплати яких держава надає пільги громадянам";

статтю 21 після частини першої додовнити новою частиною такого змісту:

"Окремо визначаються нормативи коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, що спрямовуються на покриття витрат населення для здійснення виплат підприємств, установ і організацій соціально-культурного, житлово-комунального та побутового обслуговування (адресна допомога)".

У зв'язку з цим частини другої і третьої вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

статтю 22 додовнити частиною третьою такого змісту:

"Порядок надання відповідних соціальних гарантій, пільг встановлюється Кабінетом Міністрів України";

22) в абзаці другому статті 26 Закону України "Про страховий фонд документації України" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 20, ст. 101; 2014 р., № 5, ст. 62) слова "системи зв'язку та телекомунікації" замінити словами "інформаційно-комунікаційні системи та електронні комунікації";

23) у пункті 38.2 статті 38 Закону України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 29, ст. 137; 2005 р., № 1, ст. 23) слова "засобами телекомунікаційного зв'язку" замінити словами "технічними засобами електронних комунікацій";

24) у Законі України "Про Національну систему конфіденційного зв'язку" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 15, ст. 103; 2005 р., № 26, ст. 349; 2014 р., № 22, ст. 816):

у статті 1:

у частині першій:

абзаци другий та третій викласти в такій редакції:

"спеціальна електронна комунікаційна мережа - електронна комунікаційна мережа, призначена для обміну інформацією з обмеженим доступом;

спеціальна електронна комунікаційна мережа подвійного призначення - спеціальна електронна комунікаційна мережа, призначена для забезпечення електронних комунікацій в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, з використанням частини її ресурсу для надання послуг іншим споживачам";

в абзаці четвертому слова "телекомунікаційних систем (мереж)" замінити словами "електронних комунікаційних мереж";

частину другу викласти в такій редакції:

"Терміни "оператор" та "мережа зв'язку" у цьому Законі вживаються відповідно у значенні термінів "постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг" та "електронна комунікаційна мережа", визначених у Законі України "Про електронні комунікації";

у частині першій статті 3 слова "Про захист інформації в автоматизованих системах", "Про телекомунікації" замінити словами "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про електронні комунікації";

у частині другій статті 5 слова "телекомунікаційні системи (мережі)" замінити словами "електронні комунікаційні мережі";

у частині четвертій статті 7 слова "послуг фіксованого та/або рухомого (мобільного) телефонного зв'язку, а також надання" виключити;

25) у Законі України "Про боротьбу з тероризмом" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 25, ст. 180 із наступними змінами):

у частині першій статті 5 слово "телекомунікацій" замінити словами "електронних комунікацій";

статтю 14 доповнити частиною сьомою такого змісту:

"У районі проведення антитерористичної операції може здійснюватися в установленому Кабінетом Міністрів України порядку тимчасове обмеження надання електронних комунікаційних послуг";

26) у Законі України "Про електронні документи та електронний документообіг" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 275 із наступними змінами):

у частині першій статті 3 слова "законами України "Про інформацію", "Про захист інформації в автоматизованих системах", "Про державну таємницю", "Про телекомунікації" замінити словами "законами України "Про інформацію", "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про державну таємницю", "Про електронні комунікації";

у частині першій статті 10 слова "телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем" замінити словами "електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем";

у частині четвертій статті 11 слова "телекомунікаційна, інформаційно-телекомунікаційна система" замінити словами "електронна комунікаційна, інформаційно-комунікаційна система";

у частині другій статті 15 слова "телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних системах";

27) абзац п'ятий статті 14 Закону України "Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 265 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"участь у розробці та погодження проекту плану розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні та плану конверсії радіочастотного спектра у частині смуг радіочастот, виділених для потреб телерадіомовлення";

28) у Законі України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 26, ст. 347 із наступними змінами):

у назві Закону слова "інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "інформаційно-комунікаційних системах";

у пreamble слова "телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах";

у статті 1 слова "інформаційно-телекомунікаційна система" замінити словами "інформаційно-комунікаційна система", слова "телекомунікаційна система" в усіх відмінках і числах замінити словами "електронна комунікаційна система" у відповідному відмінку і числі, а слова "або приймання" - словами "та/або приймання";

у статті 10 слова "телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах";

29) частину третю статті 2 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483; 2010 р., № 13, ст. 128; 2014 р., № 23, ст. 873; 2015 р., № 14, ст. 96; 2018 р., № 10, ст. 53; 2019 р., № 28, ст. 116) доповнити абзацом сьомим такого змісту:

"Видача, переоформлення, продовження терміну дії та аннулювання дозволів на користування ресурсами нумерації, здійснення присвоєнь радіочастот, внесення змін до них та їх аннулювання здійснюються відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про електронні комунікації";

30) у Законі України "Про телебачення і радіомовлення" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 18, ст. 155 із наступними змінами):

у статті 1:

термін "багатоканальна телемережа (ефірна або кабельна)" викласти в такій редакції:

"багатоканальна телемережа - електронна комунікаційна мережа, призначена для надання споживачам послуг по типу телевізійних, зокрема передавання телерадіопрограм, а також

надання інших електронних комунікаційних і телевізійних послуг на замовлення, здатна забезпечити одночасну трансляцію більше ніж однієї телерадіопрограми і може інтегруватися з іншими електронними комунікаційними мережами";

у терміні "будинкова розподільна мережа" слова "телекомунікаційна мережа" замінити словами "електронна комунікаційна мережа";

в абзацах першому та другому частини дев'ятої статті 23 слова "передбачених законом дозволів на їх експлуатацію" замінити словами "передбаченого законом присвоєння радіочастот";

частину першу статті 39 викласти в такій редакції:

"1. Багатоканальні телемережі як електронні комунікаційні мережі створюються, реєструються, обслуговуються і захищаються відповідно до вимог Закону України "Про електронні комунікації";

у тексті Закону:

слово "телекомунікації" у всіх відмінках замінити словами "електронні комунікації" у відповідному відмінку;

слова "оператор телекомунікацій", "провайдер або оператор телекомунікацій" у всіх відмінках і числах замінити словами "постачальник електронних комунікаційних послуг" у відповідному відмінку та числі;

31) у статті 11 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456 із наступними змінами):

частину першу після слів "Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" належать до наукових установ, а також науково-технологічних комплексів, заснованих на державній власності" доповнити словами "державне підприємство "Український державний центр радіочастот";

абзац четвертий частини другої після слів "Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" належать до наукових установ, а також науково-технологічні комплекси, засновані на державній власності" доповнити словами "державне підприємство "Український державний центр радіочастот";

32) в абзаці четвертому частини другої статті 5 Закону України "Про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 52, ст. 526; 2014 р., № 2-3, ст. 41) слова "оператори телекомунікацій" замінити словами "постачальники електронних комунікаційних мереж та/або послуг";

33) в абзаці четвертому статті 2 Закону України "Про захист персональних даних" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 34, ст. 481 із наступними змінами) слова "інформаційно-телекомунікаційні системі" замінити словами "інформаційно-комунікаційні системі";

34) частину першу статті 4 Закону України "Про державно-приватне партнерство" (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 40, ст. 524; 2016 р., № 10, ст. 97; 2019 р., № 48, ст. 325) доповнити абзацом вісімнадцятим такого змісту:

"електронні комунікації";

35) у Законі України "Про Державний реєстр виборців" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 5, ст. 34 із наступними змінами):

у статті 11:

в абзаці першому частини першої слова "та законів України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "та законів України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах"";

у частині другій слова "каналами телекомунікацій" замінити словами "каналами електронних комунікацій";

у тексті Закону слова "інформаційно-телекомунікаційна система" в усіх відмінках замінити словами "інформаційно-комунікаційна система" у відповідному відмінку;

36) у Законі України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 21, ст. 144 із наступними змінами):

абзац сьомий частини першої статті 1 після слів "у межах сфери своєї відповідальності" доповнити словами "державний колегіальний орган";

у частині п'ятій статті 23:

перше речення після слів "на підставі наказів" доповнити словом "(рішень)";

друге речення після слів "відповідні накази" доповнити словом "(рішення)";

у статті 27:

частину другу доповнити словами "(голови та членів або уповноваженої особи державного колегіального органу)";

абзац перший частини п'ятої після слів "його заступник" доповнити словами "(голова та члени або уповноважена особа державного колегіального органу)";

частину четверту статті 33 після слова "заступниками" доповнити словами "(головою та членами або уповноваженою особою державного колегіального органу)";

у частині шостій статті 44:

абзац другий після слів "керівниками органів ринкового нагляду або їх заступниками" доповнити словами "(головою та членами або уповноваженими посадовими особами державного колегіального органу)";

абзац шостий після слів "посадова особа органу ринкового нагляду" доповнити словами "(голова та член або уповноважена посадова особа державного колегіального органу)";

абзац восьмий після слів "заступнику керівника органу ринкового нагляду" доповнити словами "(голова та члени або уповноважені посадові особи державного колегіального органу)";

37) у частині другій статті 12 Закону України "Про інформацію" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 32, ст. 313) слова "інформаційно-телекомунікаційними системами" замінити словами "інформаційно-комунікаційними системами";

38) у Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженному Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами):

пункт 13 виключити;

пункти 24 і 34 викласти в такій редакції:

"24. Дозвіл на ввезення з-за кордону радіоелектронних засобів та випромінювальних пристрій спеціального призначення - Закон України "Про електронні комунікації";

"34. Дозвіл на користування ресурсом нумерації - Закон України "Про електронні комунікації";

пункт 39 виключити;

39) у частині дванадцятій статті 74 Закону України "Про вибори народних депутатів України" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 10-11, ст. 73) слова "операторами телекомунікацій" замінити словами "постачальниками електронних комунікаційних послуг";

40) у Законі України "Про систему екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 49, ст. 560; 2015 р., № 52, ст. 482):

у частині першій статті 2 слова "законами України "Про інформацію", "Про телекомунікації", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "законами України "Про інформацію", "Про електронні комунікації", "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах";

у частині другій статті 3 слова "телекомунікаційних мереж" замінити словами "електронних комунікаційних мереж";

у статті 6:

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Для забезпечення оброблення екстрених викликів оператори центрів 112 мають право використовувати інформацію, що міститься в базах даних постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, зокрема:

для абонента фіксованого голосового зв'язку - номер абонента та прізвище, ім'я, по батькові, найменування та адресу місцезнаходження термінального (кінцевого) обладнання;

для абонента мобільного зв'язку - номер абонента та місцезнаходження на момент здійснення екстреного виклику";

у частині сьомій слова "центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку" замінити словами "центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра";

41) у пункті 1 частини першої статті 18 Закону України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 3, ст. 23) слова "інформаційно-телекомунікаційних мереж" замінити словами "інформаційно-комунікаційних мереж";

42) у пункті 3 частини першої статті 1 Закону України "Про індустріальні парки" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 22, ст. 212; 2016 р., № 2, ст. 16) слово "телекомунікацій" замінити словами "електронних комунікацій";

43) у частині першій статті 7 Закону України "Про благодійну діяльність та благодійні організації" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 25, ст. 252; 2016 р., № 47, ст. 798) слова "електронного зв'язку або телекомунікації" замінити словами "електронних комунікацій", а слова "благодійного телекомунікаційного повідомлення" - словами "благодійного електронно-комунікаційного повідомлення";

44) у Законі України "Про екстрену медичну допомогу" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 30, ст. 340):

в абзаці восьмому частини першої статті 6 слова "телекомунікаційними ресурсами" замінити словами "ресурсами електронних комунікаційних мереж";

у статті 8:

у частині першій слова "телекомунікаційних мереж" замінити словами "електронних комунікаційних мереж";

у частині п'ятій слова "центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зв'язку" замінити словами "центральним органом виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра";

45) у Законі України "Про адміністративні послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 32, ст. 409 із наступними змінами):

у пункті 4 частини другої статті 6 слова "засобів телекомунікації" замінити словами "технічних засобів електронних комунікацій";

у тексті Закону слова "засобів телекомунікаційного зв'язку" замінити словами "технічних засобів електронних комунікацій";

46) у Законі України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчуєть особу чи її спеціальний статус" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 51, ст. 716; 2016 р., № 34, ст. 593):

у частині другій статті 3 слова "в законах України "Про захист персональних даних", "Про інформацію", "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" замінити словами "в законах України "Про захист персональних даних", "Про інформацію", "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах"";

у частині першій статті 4 слова "інформаційно-телекомунікаційна система" замінити словами "інформаційно-комунікаційна система";

47) у Законі України "Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 25, ст. 890 із наступними змінами):

у частині першій статті 7 слова "центральним органом виконавчої влади в галузі зв'язку (крім прав та обов'язків, пов'язаних із реалізацією функцій у сфері надання послуг поштового зв'язку загального користування)" виключити;

у частині першій статті 14:

у пункті 1 слова "а також у сферах телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України" виключити;

пункти 3 і 6 виключити;

у пункті 10 слова "радіочастотного ресурсу України" замінити словами "радіочастотного спектра України";

абзац третій і четвертий пункту 18 виключити;

пункти 20 і 22 виключити;

абзац четвертий пункту 44 виключити;

пункт 50 викласти в такій редакції:

"50) встановлення:

технічних вимог до електронних комунікаційних мереж, систем і комплексів, засобів та об'єктів спеціального зв'язку;

порядку і забезпечення проведення експертизи інфраструктури електронних комунікацій проектів будівництва, реконструкції та модернізації електронних комунікаційних мереж, споруд і засобів спеціального зв'язку";

пункти 51-53, 55, 56, 62, 64, 65, 74, 76 виключити;

у пункті 10 частини першої статті 15 слова "радіочастотного ресурсу" замінити словами "радіочастотного спектра";

у тексті Закону:

слова "телекомунікацій та користування радіочастотним ресурсом України" та "телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України" виключити (крім пункту 10 частини першої статті 14);

слова "телекомунікація", "телекомунікаційна", "телекомунікаційна мережа", "інформаційно-телекомунікаційна система" в усіх відмінках та числах замінити відповідно словами "електронні комунікації", "електронна комунікаційна", "електронна комунікаційна мережа", "інформаційно-комунікаційна система" у відповідному відмінку та числі;

48) у пункті 7 частини першої статті 3 Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 30, ст. 1008) слова "телекомунікаційних послуг" замінити словами "електронних комунікаційних послуг";

49) частину другу статті 17 Закону України "Про стандартизацію" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 31, ст. 1058) доповнити абзацом шостим такого змісту:

"Національний орган зі стандартизації зобов'язаний приймати національні стандарти у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра, що є ідентичні стандартам Європейського інституту телекомунікаційних стандартів та застосовуються для надання презумпції відповідності технічному регламенту радіообладнання, виключно методом перекладу державною мовою";

50) у пункті 3 частини другої статті 67 Закону України "Про вищу освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 37-38, ст. 2004) слова "інформаційно-телекомунікаційними мережами" замінити словами "електронними комунікаційними мережами";

51) пункт 9 частини першої статті 4 Закону України "Про санкції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 40, ст. 2018) викласти в такій редакції:

"9) обмеження або припинення надання електронних комунікаційних послуг і використання електронних комунікаційних мереж";

52) у пункті 5 частини першої статті 5 Закону України "Про військово-цивільні адміністрації" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 13, ст. 87) слова "підприємств телекомунікацій" замінити словами "постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг";

53) у частині другій статті 20 Закону України "Про побічні продукти тваринного походження, не призначенні для споживання людиною" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 24, ст. 171) слова "телекомунікаційних та електронних засобів зв'язку" замінити словами "засобів електронних комунікацій";

54) у пункті 4 частини першої статті 2 Закону України "Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 26, ст. 218) слова "телекомунікаційні мережі" замінити словами "електронні комунікаційні мережі";

55) у частині першій статті 8 Закону України "Про правовий режим воєнного стану" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 28, ст. 250):

у пункті 11 слова "підприємств телекомунікацій" замінити словами "постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг";

у пункті 12 слова "телекомунікаційне обладнання" замінити словами "електронне комунікаційне обладнання";

56) частину першу статті 23 Закону України "Про Національну поліцію" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40-41, ст. 379 із наступними змінами) доповнити пунктом 32 такого змісту:

"32) забезпечує проведення спільних з органом регулювання у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра заходів з метою встановлення та притягнення до відповідальності власників радіообладнання будь-якого призначення, експлуатація якого заборонена в Україні або яке експлуатується без визначеного законодавством радіочастотного присвоєння, припинення порушень законодавства у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, у порядку взаємодії, який затверджується спільними нормативно-правовими актами";

57) у Законі України "Про електронну комерцію" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 45, ст. 410 із наступними змінами):

у частині першій статті 2 слова "Про телекомунікації" замінити словами "Про електронні комунікації";

у пункті 11 частини першої статті 3 слова "інформаційно-телекомунікаційні мережі" замінити словами "електронні комунікаційні мережі";

у частині другій статті 6 слова "оператори (провайдери) телекомунікацій" замінити словами "постачальники електронних комунікаційних послуг";

у тексті Закону слова "інформаційно-телекомунікаційна система" у всіх відмінках і числах замінити словами "інформаційно-комунікаційна система" у відповідному відмінку і числі;

58) у частині першій статті 13 Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17 із наступними змінами) слова "інформаційно-телекомунікаційними засобами" замінити словами "за допомогою електронних комунікацій";

59) статтю 4 Закону України "Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 11, ст. 101) доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, що володіють відповідно до своїх повноважень інформацією щодо фізичної інфраструктури електронних комунікацій, визначені цим Законом, повинні надавати та оприлюднювати її відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації" на своїх офіційних веб-сайтах, а також в єдиній точці доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, що створюється відповідно до Закону України "Про електронні комунікації";

60) у Законі України "Про електронні довірчі послуги" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 45, ст. 400):

у пунктах 1, 11 частини першої, частині другій статті 1, частині першій статті 3, частині третьій статті 7, частині третьій статті 24, частині п'ятій статті 33, частині третьій статті 38, у пункті 3 розділу "Прикінцеві та переходні положення" слова "інформаційно-телекомунікаційна система" у всіх відмінках та числах замінити словами "інформаційно-комунікаційна система" у відповідному відмінку та числі;

в абзаці дев'ятнадцятому частини другої статті 7 та абзаці шостому частини другої статті 13 слова "телекомунікаційні мережі загального користування" замінити словами "електронні комунікаційні мережі";

61) у пункті 1 частини першої статті 44 Закону України "Про дипломатичну службу" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 26, ст. 219) слова "мережу телекомунікацій" замінити словами "електронну комунікаційну мережу";

62) [статтю 35](#) Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 21, ст. 81) викласти в такій редакції:

"**Стаття 35.** Державна мова у сфері електронних комунікацій та поштового зв'язку

1. Мовою послуг у сфері електронних комунікацій та поштового зв'язку в Україні є державна мова.

2. Адреси відправника та одержувача поштових відправлень і повідомень, що пересилаються в межах України, виконуються державною мовою.

3. Міжнародні поштові відправлення та повідомлення, які передаються через електронні комунікаційні мережі загального користування, обробляються із застосуванням мов, визначених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України";

63) у [пункті 5](#) частини першої статті 1 Закону України "Про концесію" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 48, ст. 325) слова "інформаційно-телекомунікаційна система" замінити словами "інформаційно-комунікаційна система";

64) у [пункті 4](#) частини третьої статті 9 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171) слова "засобів телекомунікації" замінити словами "технічних засобів електронних комунікацій";

65) у [Законі України](#) "Про приватизацію державного і комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 28, ст. 188):

частину другу статті 4 доповнити абзацом сорок шостим такого змісту:

"майно державного підприємства "Український державний центр радіочастот" (УДЦР)".

4. Ліцензії на користування радіочастотним спектром України, що на день набрання чинності цим Законом та умови таких ліцензій є чинними, продовжують діяти до дати переоформлення такої ліцензії відповідно до плану розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні, у тому числі за необхідності здійснюється продовження строку дії таких ліцензій.

Ліцензіати мають право безоплатно переоформити ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України на ліцензії на користування радіочастотним спектром протягом року з дня набрання чинності планом розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні, якщо інше не передбачено цим планом.

Непереоформлена у встановленому порядку ліцензія на користування радіочастотним ресурсом України втрачає чинність.

Продовження строку дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України здійснюється відповідно до [статті 51](#) цього Закону як ліцензій на користування радіочастотним спектром. Вимоги плану розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні поширюються на такі ліцензії з дня набрання чинності таким планом.

До виданих до набрання чинності цим Законом ліцензій, за результатами конкурсів для надання послуг рухомого (мобільного) зв'язку третього та четвертого поколінь (у діапазонах 1800 МГц, 2100 МГц, 2600 МГц), а також ліцензій у діапазоні 900 МГц ліцензіят має право застосовувати будь-яку радіотехнологію, визначену [Планом використання радіочастотного ресурсу України](#) або планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні.

5. Дозволи на експлуатацію радіоелектронних засобів, видані до дня набрання чинності цим Законом, та умови цих дозволів набувають статусу присвоєння радіочастот. Продовження строку дії таких присвоєнь радіочастот здійснюється відповідно до цього Закону.

Висновки щодо електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів, видані до дня набрання чинності цим Законом, вважаються розрахунками електромагнітної сумісності та враховуються при здійсненні присвоєння радіочастот протягом строку дії цих висновків.

6. Дозволи на використання номерного ресурсу, що є чинними на день набрання чинності цим Законом, продовжують діяти як дозволи на користування ресурсом нумерації. Продовження строку дії таких дозволів здійснюється відповідно до цього Закону.

7. Суб'єкти господарювання, інформація про яких внесена до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій на день набрання чинності цим Законом, вважаються такими, що подали повідомлення про початок здійснення діяльності у сфері електронних комунікацій відповідно до цього Закону. У разі невідповідності інформації, наявної в реєстрі, вимогам [статті 16](#) цього Закону, суб'єкти господарювання повинні протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом внести відповідні зміни щодо таких відомостей в порядку, визначеному [статтею 16](#) цього Закону.

8. До початку функціонування електронної платформи подання звернень, інших документів до регуляторного органу та отримання від нього відповідей, інших документів здійснюється такими способами:

1) в електронному вигляді за допомогою мереж електронних комунікацій з дотриманням вимог законодавства щодо електронних документів;

2) поштовим відправленням;

3) нарочним (за місцем розташування відповідного структурного підрозділу регуляторного органу).

9. Кабінету Міністрів України протягом року з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

прийняти нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

10. Кабінету Міністрів України щорічно, починаючи з 2022 року, інформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

**м. Київ
16 грудня 2020 року
№ 1089-IX**

Публікації документа

- **Голос України** від 16.01.2021 — № 7
- **Офіційний вісник України** від 26.01.2021 — 2021 р., № 6, стор. 10, стаття 306, код акта 102665/2021
- **Урядовий кур'єр** від 10.02.2021 — № 27